

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT

CONTENTS.

	PAGES
Oral Answers to Questions ...	907-984
Calling attention to a matter of urgent public importance :	
re: Termination of services of L.D. clerks in Telangana. ...	985-986
re: Alleged illegal social boycott in Yellamanchili. ...	987-988
re: Payment of special allowance to employees in Agency areas. ...	988-990
re: Enhancement of rates of electricity supplied at Kuppam. ...	990-991
re: Necessity to reconstitute the Andhra Pradesh Muslim Wakf Board. ...	992-993
re: Firing on tribals by Excise Party in Kusimi Panchayat area, Srikakulam district. ...	993-995
Paper laid on the Table :	
Administration Report of the Andhra Pradesh State Electricity Board for the year 1960-61. ...	995

(P.T.O.)

	PAGES
Leave of absence to Sarvasri P. Sundarayya, T. Nagi Reddy, N. Prasada Rao, G. Bapanayya, and Koratla Satya- narayana. ...	996
Presentation of the Report of the Joint Select Committee on the Andhra Pradesh Village Panchayats Bill, 1962. ...	996-1000
(Presented to the Regional Committee).	
Presentation of the First Report of the Committee on Petitions. ...	1000-1001
Business of the House. ...	1001-1030
Government Bills :-	
The Andhra Pradesh Forests Laws (Amendment) Bill, 1963: (P a s s e d) ...	1003-1042
The Andhra Pradesh State Cooperative Bank (Formation) Bill, 1963. (P a s s e d) ...	1042-1043
Business of the House. ...	1043-1044
Government Bill :	
The Andhra Pradesh General Sales Tax (Amendment) Bill, 1963. ...	1044-1062
(Referred to Select Committee).	
The Andhra Pradesh Motor Spirit Taxation (Amendment) Bill, 1963. ...	1062-1064
(Referred to Select Committee).	
Messages from the Council :	
re: The Andhra Pradesh Appropriation Bill, 1963.	} 1064-1065
re: The Andhra Pradesh Appropriation (No. 2) Bill, 1963.	
Discussion on the Report of the Krishna-Godavari Commission. ...	1065-1128
(Not concluded)	

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

*Forty-third day of the Second Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly.*

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Saturday, the 30th March, 1963.

The House met at Half Past Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

BACKWARD CLASS LIST

1612—

*2029 (2667) Q.—*Saryasri Ramachandra Rao Deshpande (Narayankhed) and G. Lachanna (Sompeta)*: Will the hon. Chief Minister be pleased to state:

(a) (i) whether it is a fact that the Government issued instructions to all the Departments under the captions 'Backward Classes,' Andhra Region in G. O. Ms. No. 1002 General Administration Department, dated 10-7-1962 to add Nellore District also in the list of Kapus and Telagas of Srikakulam. Visakhapatnam. East Godavari West Godavari Krishna Guntur District;

(ii) if so the reasons;

(b) (i) whether it is fact that Reddis also are calling themselves as Kapus and registering their names as such;

(ii) if so, will the applications of Reddis mentioned as Kapus be treated as Backward Classes applications; and

(iii) if so, the reasons?

The Chief Minister (Sri N. Sanjiva Reddy):—

a) (i) & (ii), and b) (i) (ii) & (iii):

Consequent on the issue of Government orders declaring Kapus and Telagas of certain Districts on Backward Classes, the Kapu and Telagas of Nellore District have become eligible to be treated as Backward Classes. The Collector, Nellore has since brought to the notice of Government that Reddys of Nellore District are generally known as Kapus and the entries in the Service Registers of Reddis are also made to the effect that they belong to Kapus and he has sought clarification whether Kapus of Nellore District known as Reddis can be treated as Backward Classes.

Reddis of Nellore District cannot be treated as Backward Classes and orders clarifying the position will be issued separately.

శ్రీ యన్. వేమయ్య (బుచ్చిరెడ్డిపాలెం): అధ్యక్షా, రెడ్డిస్ గా ఖండి కాపు లనేవారికి scholarships ఇచ్చినట్లు తెలుస్తున్నది. ఇంకా కొంతమంది apply చేసి వున్నారు. వాటి విషయము ఏమి చేయదలచుకొన్నారు ?

శ్రీ యన్. సంజీవరెడ్డి : ఇది మా దృష్టికి రాలేదు. Therefore the question does not arise.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ (పెనుగొండ): అధ్యక్షా, నెల్లూరు జిల్లాలో కాపు లయివుండి రెడ్లు అని అనిపించుకొంటున్నప్పటికీ వర్తిస్తుంది అన్న సందర్భములో Agriculture Department లో రెడ్లుగా వున్నవారికి ఈ జి. ఓ. ఆధారముగా వ్యాయముగా రావలసిన promotions తగ్గిపోయి నష్టము కలుగుతున్నదని ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చినదా ?

శ్రీ యన్. సంజీవరెడ్డి : లేదు.

శ్రీ యమ్. రామగోపాలరెడ్డి (మైదారం): 1934 కి పూర్వము రెడ్లు అంతా backward class లో వుండేవారు. C. R. రెడ్డిగారు represent చేసిన తరువాత forward class గా treat చేస్తున్నారు. అదేవిధముగా backward community నుంచి తీసివేయమని కొంతమందినుంచి representation వచ్చినదా ?

శ్రీ యన్. సంజీవరెడ్డి : రెడ్డి అనేది separate గా ఒక కమ్యూనిటీ కాదు. రాయలసీమలోగాని, నెల్లూరులోగాని ఒక 100 సంవత్సరాల పాత records తీసి చూస్తే వారంతా కాపు అనే వ్రాసుకొంటారు అని తెలుస్తుంది. గ్రామోద్యోగస్థులుగా వున్నవారు బ్రాహ్మణులుగాని, గొల్లలుగాని, కమ్మవారుగాని, ఏ కులము వారైన గ్రామాలలో రెడ్డి అని పెట్టుకొంటారు. వీరి కులము కాపుకులము అనే చెబుతారు కాబట్టి రెడ్డి అనేది లేదు. కాబట్టి ఇప్పుడున్న backward communities కే privileges వుండాలా, లేక హరిజనులకు, పెడ్యూలు ప్రైవీస్ కి వుండాలా అనే అలోచిస్తున్న రోజులలో కొత్తగా సృష్టించి కల్పడము ఎందుకు అని నెల్లూరులోని రెడ్డి అనేవారిని backward community లో చేర్చవద్దని clarification ఇస్తాము.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న (ఉరవకొండ) : అధ్యక్షా, 'కాపు' 'కాపా' కు వున్న తేడా గురించి clarification ఇస్తారా ?

శ్రీ యన్. సంజీవరెడ్డి : ఇది కొత్తగా వుంది అధ్యక్షా. వెంకన్నగారు తమ ద్వారా తెలియచేస్తే తెలుసుకొంటాము.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు (మైలవరం) : Economic backwardness ని దృష్టిలో పెట్టుకొని అలోచిస్తారా ?

శ్రీ యన్. సంజీవరెడ్డి : Economic backwardness అన్నపుడు అన్ని కులాలు వస్తాయి. గవర్న మెంటు ఆఫ్ ఇండియా అలోచన చేస్తున్నది అని చెప్పాను. కేంద్ర కేబినెట్ ముందు ఈ విషయము వున్నదని Home Minister గారు చెప్పారు. అక్కడనుంచి clarification వస్తే దానిని accept చేస్తాము.

శ్రీ యన్. వేమయ్య : అధ్యక్షా, ఈ Backward list లో కొన్ని తీసివేయ వలసినవి, కొన్ని include చేయవలసినవి వున్నవి. First list అని, second list అని Backward classes lists తయారుచేయడానికి అలోచిస్తారా ?

శ్రీ యన్. సంజీవరెడ్డి : లేదు. Backward classes list కులాన్నిబట్టి ఏర్పాటుచేసినదే తప్ప అనుకొంటున్నపుడు ఇంకా కొన్ని చేర్చడము, కొన్ని తీసి వేయడము మంచిదికాదు.

శ్రీ ఇ. అయ్యప్పరెడ్డి (మైదూర్) : తూర్పు, పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలలోని కాపులు రెడ్లు అని పెట్టుకొంటారు. ఉదాహరణకు సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడు వెంకటరెడ్డినాయుడు మొదలగువారు. వారందరినికూడ backward communities నుంచి తొలగిస్తారా ?

శ్రీ యన్. సంజీవరెడ్డి : లేదు. ఆర్థిక పరిస్థితులనుబట్టి చేయాలనుకొంటున్న పుడు పేరు ఏమి పెట్టుకొన్నా ఫరవాలేదు అధ్యక్షా. తమకుకూడ తెలుసు. 1948 అసెంబ్లీలో నలుగురు రెడ్లు వుండేవారు. జి. వెంకటరెడ్డి అనే ఆయన కమ్మ. ఇంకొకరెడ్డి హరిజనుడు. ఇంకొక రెడ్డి కాపు. నంద్యాల జి. వెంకటరెడ్డి రెడ్డి. కాబట్టి economic backwardness ని ఆధారముగా తీసుకోవాలి గాని కులాన్ని ఆధారముగా తీసుకొనడం మంచిదికాదని నా వ్యక్తిగత భావము. గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా సలహాను మా ప్రభుత్వముకూడ ఆంగీకరిస్తుంది.

శ్రీ యన్. వేమయ్య : అధ్యక్షా, ఈ backward list లో కలవడానికిగాని, తీసివేయడానికిగాని వీలులేదు అని అన్నారు. మద్రాసు గవర్నమెంటువారు mos backward అని ఒక లిస్టు, backward class list ఒకటి ఇచ్చారు. ఈ రకముగా చేసినట్లుంటే economic గా backward అయినవారికికూడ సహాయము చేసినట్లు అవుతుంది. ఆ విధముగా చేయడానికి అభ్యంతరములున్నవా ?

శ్రీ యన్. సంజీవరెడ్డి : అభ్యంతరాలు అంటే serious గా కాదు. పద్దతి మారుస్తాము అనుకొంటున్న పుడు ఇంకా చేర్చడము, తీసివేయడము గురించి అడిగితే ఇప్పుడేమి ఆలోచనలేదని మనవిచేస్తున్నాను. గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా వారి సలహాకోసము await చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఇ. సుబ్బారావు (కూచినపూడి) : అధ్యక్షా, ఇప్పుడు backward classes list లో farward classes వారిని తీసుకొనివచ్చి చేర్చారు. Communal G. O. ప్రకారము కాలేజీలలోను అక్కడ కొన్ని seats reserve చేసివున్నారు. Forward classes వారిని చేర్చారు కాబట్టి proportionate గా seats కూడ పెంచడానికి అవకాశము వుందా ?

శ్రీ యన్. సంజీవరెడ్డి : లేదు. మైసూరు ప్రభుత్వమువిషయములో సుప్రీమ్ కోర్టు ఇచ్చిన జడ్జిమెంటు వుంది. హరిజనులకు, త్రిబిల్సుకు reservation వుంటే మంచిది. మిగిలిన backward classes వారికి పెంచడము కాని, తగ్గించడము కాని మంచిదికాదన్నట్లు సుప్రీమ్ కోర్టు జడ్జిమెంటు వుంది. దానిని గురించి కేంద్ర ప్రభుత్వము, మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఆలోచిస్తున్నది.

BEGGAR PROBLEM IN CITY

1613-

*1091 Q.—*Sri K. Rajamallu (Chinnur)*: Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether the Government considered to invoke the necessary provisions and authorise the Cooperation to take effective measures against beggars in twin cities; and

(b) whether the Government of India suggested to the Government any assistance to arrest this beggar menace?

Sri. N. Sanjiva Reddy:

(a) A proposal is under consideration of Government to undertake legislation to prevent beggary in the State under an integrated Act and to repeal the Madras Prevention of Begging Act, 1945 and Hyderabad Prevention of Beggary Act, 1350 F. The bill provides for establishing institutions in the State for maintenance and detention of the beggars. When the bill is enacted into a Law and enforced in the State it would be possible to take effective measures to check beggar nuisance in twin cities.

(b) No, Sir.

శ్రీ ఎ. నర్సేశ్వరరావు (ఏబూరు) : మామూలుగా suffer అయ్యే beggars కాకుండా కుష్టువ్యాధి beggars వున్నారు. వారు ప్రత్యేకంగా Madras నుండి వస్తున్నారు. వారిని సాధ్యమైనంత త్వరలో తిరిగి పంపటానికి లేదా ఇక్కడ్నుంచి దూరం చేయటానికి ప్రయత్నాలు చేస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : Integrated Act వచ్చిన తరువాత తప్పకుండా చేయవచ్చు.

Mr. Speaker : (To an hon. Member) Please don't read newspapers in the House.

శ్రీ కె. రాజమల్లు : ఈ కుష్టువ్యాధివారు Madras నుండి, ఇతర ప్రాంతాల నుండి వస్తున్నారన్న విషయం తెలుసా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ఇంకో State వారు ఇక్కడకు వస్తారు, ఇక్కడివారు యింకోచోటకు పోతారు. వారికి రైల్వేటికెట్స్ లేవు, కంట్రోల్స్ లేవు. వారు ఎక్కడకు పోవటానికై నా వీలుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (నత్తెనపల్లి): Hyderabad లో beggars' home వుందని చెప్పారు. దానికి ఎంత ఖర్చవుతున్నది? అటువంటివి మిగిలినచోట్ల కూడా పెట్టడానికి ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి: Hyderabad లో వున్న beggars' home ను Corporation వారు నడుపుతున్నారు. దానికేమైనా గ్రాంటు ఇస్తామేమో details నావద్ద లేవు. ప్రత్యేక ప్రశ్న వేస్తే ఎంత ఖర్చు అవుతున్నదో Corporation వారికి వాసి తెప్పిస్తాను.

శ్రీ బి. రాందేవ్ (మైకోర్టు): మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ వారు beggars' home ను ఏర్పాటుచేసి 1962 April నుండి అహమదులో పెట్టాలని వారు అడిగితే the matter has been represented to Central Government for financial assistance అన్నారు. అది వచ్చేవరకు దానిని ప్రారంభించవద్దని మన ప్రభుత్వం నుండి ఒక letter వెళ్ళింది. ఆ case ఏ stage లో వున్నదో చెబుతారా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి: కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు 50% grant ఇస్తామని చెప్పారు. కాని There is a provision of Rs. 7.2 lakhs in the budget estimates for 1962-63 including the anticipated Central Grant of Rs. 3.5 lakhs. But the Planning Commission has not agreed to the inclusion of the Scheme in the State Third Five Year Plan.

శ్రీ టి. బాలకృష్ణయ్య (నత్తెనపల్లి): ఉత్తర హిందూస్థాన్ రాష్ట్రాలలో వున్న beggars ను ఇతర రాష్ట్రాలనుండి వచ్చిన beggars లెక్కలు సేకరించి ఇతర రాష్ట్రాలనుండి వచ్చిన beggars ను వారి స్వంత రాష్ట్రాలకు ఆ ప్రభుత్వాలు తమ స్వంత ఖర్చుతో పంపుతున్నవని చెబుతున్నారు. అలాంటిదేదైనా మన ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా, మన రాష్ట్రంలో అటువంటి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి: ప్రభుత్వం అలా స్వంత ఖర్చుతో పంపినా మళ్ళా తిరిగి వస్తారు, free గా వస్తారు. ఇది repeated amending process అవుతుంది. మనం free గా భోజనం పెట్టి charges యిచ్చి రైలు ఎక్కిస్తే వారు free గా rail ఎక్కి తిరిగి వస్తారు.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ (కర్నూలు): కర్నూలులో వున్న beggar home ను ఒక సంవత్సరం నుండి తీసివేశారు. దానికి కారణాలేమిటి?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి: కర్నూలులో ఈ Beggars Act enforce కాలేదు. అందువల్ల ఎవరినీ ఇంజనీరింగ్ చేయటానికి పిలువకుండా చేసే కనీసం inspection కు

వెళ్ళినప్పుడు ఆ హాస్పిటల్ దగ్గరున్న నలుగురైదుగురిని పేషెంట్స్ ను చూడటానికి వచ్చినవారిని తీసుకువచ్చి పెట్టారు. నాబిడ్డ హాస్పిటల్ లో వుందయ్యా, చూడటానికి వస్తే నన్నిందులో కూర్చోపెట్టారంటూ ఏడ్వటం మొదలుపెట్టాడు. దానికి నెలకు వేయి రూపాయలకుపైగా ఖర్చు అవుతున్నది. ఆ దినం దానివరిస్థితిచూసి wasteful expenditure గా కన్పించింది కనుక దానిని close చేయమని చెప్పాను.

శ్రీ కె. రాజమల్లు : బెగ్గర్స్ పెర్సన్ exhibition మాదిరి వీధులలో తిరుగుతూ భిక్షం అడుక్కొంటున్నారు. ప్రజలు వారి బాధలు చూడలేక ఏదో దానంచేస్తూ వుంటారు. వారు వీధులలో పర్మనెంట్ గా కన్పించకుండా వుండటానికి ప్రజలపైననే ఏదో tax రూపంలో వసూలుచేసి ఆ ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ఏదో కొత్త tax అంటున్నారు. దాని గురించి ఆలోచించాలి.

శ్రీ పి. గున్నయ్య (కొత్తూరు) : ఈ beggars ను పోషించటానికి ప్రతి జిల్లా headquarters లోను beggars homes నెలకొల్పటానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : జిల్లా జిల్లాకు పెట్టటం కష్టమేమో. Integrated act వచ్చినతరువాత రాష్ట్రం మొత్తంమీద కొన్ని పెట్టటానికి ప్రయత్నిస్తాము.

శ్రీ ఎన్. వెంకటస్వామి (వరూరు) : ఆంధ్రరాష్ట్రంలో చాలా ఆదాయాలు వచ్చే దేవస్థానాలు చాలా వున్నాయి. వాటి తరపున beggars' home పెట్టటానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ప్రభుత్వం కాదండి. ఎన్ డోవ్ మెంట్ వారు, ఆ కమిటీ వారు ఆలోచిస్తున్నారు. తిరుపతిలో ఒకటి జరుగుతున్నది, leper home అనండి, ఏదైనా అనండి. కొన్ని వందలమంది temple ఖర్చుతో maintain చేయబడుతున్నారు. మిగిలిన temples లో ఆదాయం వచ్చేవి వుంటే కవుకుండా అక్కడ వున్న advising committees, managements ఆలోచిస్తాయి.

శ్రీ జె. మల్లారెడ్డి (నుల్లనాశాద్) : Beggars కు సంశానం ఎక్కువ కనుక వారికి family planning అమలు పెడతారా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ఫామిలీ ప్లానింగ్ వాలంటరీ. కంపల్సరీ కాదు. అందువల్ల వారిపై implement చేయటానికి వీలులేదు. వేనాకసారి ఆ colony కి వెళ్ళి చూశాను. తల్లిదండ్రులు lepers అయినా పిల్లలు అరోగ్యంగా, beautiful గా

వుంటారు. తరువాత తల్లిదండ్రుల contact వల్ల వారుకూడా lepers అవుతున్నారు. వారిని స్ట్రైట్ చేయాలన్నా చట్టం చేస్తేతప్ప లేకపోతే చేయటానికి వీలులేదు.

శ్రీ కె. రాజమల్లు : ప్రతి శనివారం ఈ lepers ను డబ్బాలలో కూర్చోపెట్టి ఓధి ఓధి త్రిప్పుతూ వుంటారు. అది మాన్పించటానికి చర్య తీసికొంటారా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : శనివారం ఏమిటి, ప్రతిరోజూ వస్తూనే వుంటారు. దానిని ఎట్లా చూర్చాలి ? అంటే whole problem ను మార్చాలి.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య : కేంద్ర ప్రభుత్వమునుండి మనకు 50% గ్రాంటు కి వ plan లో రాదన్నారు. కనీసం IVth plan లోనైనా వచ్చేటట్లుగా వారికి గట్టిగా వ్రాసి ఈ beggars problem తీరుస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : డబ్బువస్తే ఎన్నిసార్లయినా వ్రాస్తాము. తప్పకుండా వ్రాస్తాము. అయినా 4 వ plan యింకా కి సంవత్సరాల కాలం దూరంగా వుంది.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ : Beggars home functioning విషయంలో రాఘవయ్యగారి విచారణ జరిగింది. వారు ఇప్పుడు వున్న beggars homes సక్రమంగా పని చేయటంలేదని రానితో వ్రాశాను. అవి ఆవిధంగా వున్నట్లయితే మిగిలిన beggars homes ను సక్రమంగా function చేయించటానికి ఎలాంటి చర్యలు తీసికొంటారు ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : రాఘవయ్యగారి report వల్లనే నాకు కర్నూలు beggar home విషయం తెలిసింది. అంతకుముందు కర్నూలులో వుండేనాకు తెలియదు. నేను surprise visit చేశాను. అయినా నేను వస్తున్నానని ముందే తెలుసుకొని కొంతమందిని తీసుకొచ్చి కూర్చోపెట్టారు. మిగిలినచోట్ల ఎలావున్నాయని నేను చూడకుండా చెప్పలేను. Hyderabad లో వున్నది Corporation కు సంబంధించింది. మిగిలిన రెండు చూడలేదు. చూసినతరువాత అది సక్రమంగా జరగటంలేదని తెలిస్తే తప్పకుండా చర్య తీసుకొంటాము.

శ్రీ బి. హెచ్. నాగభూషణరావు (వరంగల్) : శనివారంనాడు క్రిస్టియన్స్ ఈ lepers కు engage చేసి క్రైస్తవ మతబోధకోసం శని, ఆదివారాలు వీధుల వెంట త్రిప్పుతారు. ముఖ్యమంత్రి ఒక్కసారి చిక్కడపల్లి area చూస్తే తెలుస్తుంది. అటువంటివారిపై చర్య తీసికొంటారా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ఆ details నాకు తెలియవు, విచారించాలి.

శ్రీ బి. రాందేవ్ : 1962 April 1st నుండి implement చేస్తామని Corporation Home Department కు వ్రాసింది. "I am to request you to renew the proposal to enforce the Andhra Pradesh (Telangana Area) Prevention of Beggary Act, 1350 F. in the Municipal Limits of Hyderabad and Secunderabad Cities after the beggar homes are sanctioned by the Education Department". ఇప్పుడు కేంద్రప్రభుత్వం సహాయం చేయకపోయినా రాష్ట్రప్రభుత్వమే సహాయంచేసి త్వరగా ఏర్పాటు చేయిస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ఎంత ఖర్చవుతుందో రికరింగ్ ఎంతో, నాన్-రికవరింగ్ ఎంతో అవన్నీ ఆలోచించిన తరువాత సాధ్యం అయితే తప్పకుండా చేస్తాము. Provision వున్నదో లేదో చూడాలి.

శ్రీ కె. రాజమల్లు : Bus stops లో lepers ఎక్కువ వుంటారు. పాసెంజర్స్ వుండేచోట, public వుండేచోట అయినా ఈ lepers లేకుండా చర్యలు తీపి కొంటారా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ఆలోచిస్తాము.

**DISPARITY IN THE PAY SCALES OF HIGH COURT
STAFF AND THE SECRETARIAT.**

1614—

3078 Q— *Sri Palakolanu Narayana Reddy (Put by Sri Ramachandra Rao Deshpande)*: Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether there is any disparity in the pay scales and allowances of L.D. Cs., U.D. Clerks and Typists working in the Secretariat and their counter-parts in the High Court;

(b) if so, whether the Government are in receipt of any representation from the employees of the High Court for the enhancement of their pay scales, to remove the said disparity; and

(c) the nature of the objection for the removal of the said disparity?

Sri N. Sanjiva Reddy:—

(a) and (b) : Yes, Sir.

(c) According to the Pay Committee report (1958, vol. I) the difference of scales of pay was kept between the heads of Departments and Secretariat because the type of work in the Secretariat is of a special nature involving scrutiny, care and large measure of secrecy and trust besides being a technical nature which requires efficiency of a higher order. The noting and drafting in the Secretariat requires good knowledge of current problems, initiative and originality of thought. The chances of promotion in the Secretariat are much less when compared to opportunities obtaining in the office of the Heads of Departments. A number of States like Bombay, Madras, Uttar Pradesh, Punjab, Madhya Pradesh and Mysore have adopted higher scales of pay for the Secretariat. The Pay Committee felt that the nature of work rendered in the Secretariat is of a special nature and therefore recommended higher scales in the Secretariat.

శ్రీ ఎన్. జేమయ్య ఈ:- difference ఎంత వుందంటే?

Rs.

Sri N. Sanjiva Reddy: U.D.C. Secretariat. 140-10-250
High Court. 125-58155-7½-200

Secretariat L.D.C. 100-5-150.

High Court. „ 80-4-100-5-150 (Graduates will start at 100/- in the scale).

Typist-Secretariat „ 100-5-150 plus 10/- special pay for Higher Grade type-writing.

High Court. „ 80-4-100-5-150 plus 10 as it is in the Secretariat.

I may also point out here, Sir, that L.D.C. in the High Court is given a scale of 80-4-100-5-150 and the scale of an L.D.C. in the Secretariat is 100-5-150.

graduates అయితే High Court లో కూడ they start on Rs. 100/- ఇక్కడ Secretariat లో gradenates అని చెప్పవలసిన పనిలేదు. Invariably they are either graduates, double graduates or M.As. etc.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ : ప్రాజెక్టుకు, సెక్రటేరియటుకే కాకుండా మన నాన్-సెక్రటేరియట్ స్టాఫ్ కు కూడ పే స్కేల్స్ లో చాల తేడా వుంది. సీక్రసీ maintain చేయడంలో ఈ తేడా వున్నదని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పుతున్నారు. Selection of the cadres లో కూడ ఈ దృష్టిలో పెట్టుకొనే సెలక్షన్ చేస్తున్నారు. అలాగే జిల్లాలోని ఆఫీస్ లలోగాని, కలెక్టరేటు ఆఫీస్ లలోగాని ఇంత పగడ బందుగా చేసే పోస్టులు కొన్ని వున్నవి. కనుక అక్కడకూడ సెక్రటేరియటు స్టాఫ్ కు ఇచ్చే జీతాల ప్రమాణాలలో ఇస్తున్నారా? ఈ విషయం మీరు పరిశీలిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : సెక్రటేరియట్ లో మినిమం క్వాలిఫికేషన్ B. A. 1st class or 2nd class కలిగి వుండాలి అనే రూల్ ఒకటుంది. ఇది చాల High Standard లో నవరేటు సెలెక్షన్స్ జరుగుతాయి. మిగిలిన సెలెక్షన్స్ అంటే Head of the department కానియ్యండి, జిల్లా ఆఫీసర్ కానియ్యండి. Fisheries department Director తదితర డిపార్టుమెంటులలో నవరేటు సెలెక్షన్స్ జరుగుతాయి కాని సెక్రటేరియట్ లో ప్రా క్వాలిఫికేషన్, High efficiency చూస్తాం.

EDUCATIONAL SCHOLARSHIPS TO MAHABOONAGAR AND KURNOOL DISTRICTS

1615—

*442 (2069) Q.—Sri K. Rukmareddy (Kodangal):—Will the Hon. Minister for Education be pleased to state:

(a) the number of schools category-wise and village-wise in Kodangal and Kosgi constituencies in Mahaboobnagar and Kurnool District respectively; and

(b) the village-wise number and amount of scholarships granted to the backward classes and other classes during the last three years, i.e. from March 1959 to April 1962 year-wise?

The Minister for Education (Sri P.V.G. Raju):

(a) & (b): A statement is laid on the Table of the House.

*Statement showing the Scheduled Caste Scholarships Board Scholarships,
Books money and H. S. C. Examination fees sanctioned in Kodangal Taluk*

Sl. No.	Name of the school	Schedule Caste scholarships Board			Schedule Caste Books			H.S.C.-Examination Fees			Tuition fees	
		No. of applications sanctioned	Amount sanctioned		No. of applications sanctioned	Amount sanctioned		No. of applications sanctioned	Amount sanctioned		No. of applications sanctioned	Amount sanctioned
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)			
1.	Govt. Middle cum High School, Damarigidda	11	198/-	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2.	Primary School, Daulatabad	7	128/-	4	60/-	—	—	—	—	—	—	—

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
3.	Govt. High School, Kodangal	14	720/-	13	285/-	1	16.00	—	—
4.	Primary School, Balampet	2	60/-	—	—	—	—	—	—
5.	Primary School, Kandampally	1	6/-	—	—	—	—	—	—
6.	Middle cum High School, Kosgi	3	90/-	3	45/-	—	—	—	—
7.	Junior Basic School, Kodangal	5	86/-	—	—	—	—	—	—
8.	Primary cum Middle School, Maddur	1	30/-	—	—	—	—	—	—
9.	Girls Primary School, Kodangal	3	22/-	—	—	—	—	—	—
10.	Primary School, Dodyal	1	10/-	—	—	—	—	—	—
Total		48	1,350/-	20	390/-	1	16.00	—	—

*Statement showing the Scheduled Caste Scholarships, Board Scholarships
Books money and H. S. C. Examination fees sanctioned in Kodangal Talu 1960-61*

Sl. No.	Name of the school	Scheduled Caste scholarships		Scheduled Caste H.S.C. exam-Tuition fees					
(1)	(2)	(3) No. of applications sanctioned	(4) Amount sanctioned	(5) No. of applications sanctioned	(6) Amount sanctioned	(7) No. of applications sanctioned	(8) Amount sanctioned	(9) No. of applications sanctioned	(10) Amount sanctioned
1.	Govt. Primary-cum-High School, Damargidda	17	280/-	4	60/-	—	—	—	—
2.	Govt. High School, Kodangal	12	650/-	—	—	3	48/-	—	—
3.	Z. P. High School, Kosgi	7	330/-	6	120/-	—	—	—	—

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
4.	Central Primary School, Angadi Raichur	5	24/-	—	—	—	—		
5.	Junior Basic High School, Kondangal	14	100/-	3	45/-	—	—		
6.	Primary-cum-Middle School, Maddur	5	78/-	—	—	—	—		
7.	Primary-cum-Middle School, Daulatabad	4	160/-	3	65/-	—	—		
8.	Primary School, Boned	5	32/-	—	—	—	—		
9.	Primary School, Kankurty	4	100/-	—	—	—	—		
10.	Primary School, Jadraopally	1	6/-	—	—	—	—		
11.	Girls Primary School, Kodangal	2	16/-	—	—	—	—		
12.	Gandhi Memorial School, Kosglangal	3	24/-	—	—	—	—		
Total		79	1,800	16	290	3	48		

Statement showing the Scheduled Caste Scholarship Board Scholarships, Books money and H. S. C. Public Examination fees sanctioned in Kodangal Taluk during 1961-62.

Sl. No.	Name of the school	Scheduled Caste scholarship Board scholarships		Scheduled Caste Books money		H.S.C. Examination Fees	
		No. of applications sanctioned	Amount sanctioned	No. of applications sanctioned	Amount sanctioned	No. of applications sanctioned	Amount sanctioned
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1.	Z. P. High School, Kodangal	11	570/-	12	260/-	2	32/-
2.	Daulatabad	—	—	2	50/-	—	—
3.	Girls Middle School, Kodangal	2	40/-	1	15/-	—	—
4.	Z. P. High School, Kosgi	5	270/-	—	—	—	—

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
5.	Z. P. Midde School, Kodangal	18	112/-	—	—	—	—
6.	Z. P. High School, Daulatabad	3	70/-	—	—	—	—
7.	Z. P. High School, Damargidda	7	280/-	—	—	—	—
8.	Junior Basic School, Kodangal	2	14/-	—	—	—	—
9.	Primary School, Ashawpally	1	6/-	—	—	—	—
10.	Primary School, Boned	6	28/-	—	—	—	—
11.	Primary School, Gokafasulwada	2	12/-	—	—	—	—
12.	Central Primary School, Nidchintala	7	38/-	—	—	—	—
13.	Central Primary School, Renvetal	1	6/-	—	—	—	—
14.	Primary School, Hakimpet	1	10/-	—	—	—	—
Total		66	1,456/-	15	325/-	2	32/-

*Statement showing the number of Backward Classes, Ex-Tribes, and H. S. Scholarships
granted in Kodangal Taluk for the year 1959-60.*

Sl. No.	Name of the school	Backward classes Ex-Tribes Harijan Converts					
		No of applications granted		Amount sanctioned		No. of applications sanctioned	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1.	Govt. High School, Kosgi	5	350/-				
2.	Govt. Primary School, Damargidda	3	150/-				

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
3.	Govt. Central Primary School, Kosgi	2	100/-				
4.	Govt. Primary School, Maddur	2	100/-				
5.	Govt. High School, Kodangal	13	910/-				
6.	Govt. Middle-cum-High School, Damargidda	4	280/-				
Total		29	1,890/-				

Statement showing the Scholarships sanctioned towards Backward Classes, Ex-Tribes and Harijan converts in Kodangal taluk during 1960-61.

Sl. No.	Name of the School	BACKWARD CLASSES EX-TRIBES HARIJAN, CONVERTS					
		No. of applications.	Amount sanctioned.	No. of applications sanctioned	Amount sanctioned	No. of applications sanctioned.	Amount sanctioned:
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	Zilla Parsihad High School, Kosgi	5	310/-				During 60-61 no amount was
2.	Girls Primary School,	2	100/-				alloted to Mah-
3.	Girls Primary-cum Middle School, Kodangal	2	100/-				bubnagar Dist. converts scholarships.

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
4.	Central Primary School, Angadi Raichur	4	200/-				
5.	Primary-cum-High School; Daulatabad	2	120/-				
6.	Primary-cum-Middle School Maddur	5	235/-				
	Total	20	1065/-				

Statement showing the Backward Classes, Ex-Criminal Tribes and Harijan Converts Scholarships sanctioned in Kodangal taluk during 1961-62

Sl. No.	Name of the School	BACKWARD CLASSES EX-CRIMINAL TRIBES HARIJAN CONVERTS					
		No. of applica- tions sanc- tioned.	Amount sanc- tioned	No. of Appli- cations sanc- tioned	Amount sanc- tioned.	No. of Appli- cations sanc- tioned.	Amount sanc- tioned.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	H.S.S. Kondangal	5	310/-	1	50/-	2	50.69
2.	Zilla Parishad Middle School, Kodangal	-	-	-	-	3	21.00

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
3.	Zilla Parishad High School, Kosgi	5	330/-	-	-	1	32.00
4.	Zilla Parishad High School, Daulatabad	3	190/-	-	-	-	-
5.	Zilla Parishad High School, Maddur	2	120/-	-	-	-	-
6.	Zilla Parishad Middle School, Gundmal	1	40/-	-	-	-	-
7.	Zilla Parishad Middle School, Kodangal	3	190/-	-	-	-	-
Total		19	1,190/-	1	50/-	6	103.69

Secondary Schools opened in Kosigi constituency of Kurnool District and scholarships granted, Revised particulars

Year	No. of scholarships granted					Amount sanctioned					Remarks
	Sch. Caste	Sch. Tribe	B.C.	Other	Total	Sch. Caste.	Sch. Tribe	B.C.	Others	Total	
I. Z.P. High School, Kosigi.											
1959-60	Nil.	15	10	29	54	—	381.45	200.21	2257.35	2839.01	Long standing school
1960-62	—	7	10	7	24	—	184.07	240.14	532.00	956.21	
1961-62	6	5	13	16	40	562.14	133.38	372.38	1076.07	2144.11	
II. Z.P. Middle School, Badinihal											
1961-62	—	—	2	—	2	—	—	—	—	37.38	Opened in 60-61 No scholarships 60-61
III. Z.P. Middle School, Kandukur											
1961-62	2	1	3	—	6	37.38	18.69	56.07	—	112.14	School opened in 61-62.
IV. Z.P. Midble School, Nandavaram.											
— Nil —											School was opened in 62-63

SENIOR BASIC TRAINED TEACHERS

1616—

*811(2813) Q—*Sri M. Pitchaiah (Put by Sri S. Vemaaya)*: Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether it is a fact that employment has not been provided to the candidates who underwent the Senior Basic Training though the Schools were opened 2 months ago in Vizag District ;

(b) whether it is fact that the Senior Basic Trained teachers have been appointed as Junior Basic Trained teachers in the said district ; and

(c) the basis on which the Zilla Parishads and Samithis appoint such trained and fully pualified teachers on temporary basis and dispense with their services during the summer vacation ?

Sri P. V. G. Raju :

(a) Yes, Sir. The candidates did not register their names with the Employment Exchange in time.

(b) Yes, Sir.

(c) The candidates are appointed temporarily subject to the ratification of their selection by the District Selection Committee. They are being ousted, if their selection is not ratified by the said Committee before summer vacation.

GIRLS' ADMISSIONS IN ENGINEERING COLLEGES

1617—

*3068 Q,—*Sri Palakolanu Narayana Reddy (Put by Sri Ramachandra Rao Deshpande)*: Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether there is any restriction to give admissions to lady students in the Engineering Colleges ; and

(b) if so, the reasons therefor.

Sri P. V. G. Raju :

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

REPORT OF THE WORKING GROUP OF THE U. G. C.

1618—

*171 (1393) *Q.*—*Sri Vavilala Gopalakrishnayya*
Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether the Government received the report of the working group appointed by the University Grants Commission to study the changing over of the medium of instruction to Regional language at the University level ;

(b) if so, its details ; and

(c) if not the suggestion given by the Government and the respective Universities of the state ?

Sri P. V. G. Raju :

(a) Yes, Sir.

(b) The report of the working group, the appendices and the views of the various Universities form a consolidated report of 123 pages of printed matter. Only one copy of the printed report is available with the Government.

(c) The University Grants Commission has not sought for six suggestions of the Universities in the State Government. As regards the suggestion of the Universities in the State, the report contains the views of the Osmania Univeasity alone which runs as follows :

“In the meantime, since you require a reply by the 18th of this month, I wish to inform you that the consensus of opinion in this regard seems to be that it is premature to think of changing the medium of instruction either to Hindi or to the Regional language, particularly in the South.”

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : ఇతర యూనివర్సిటీలు ఎందువలన నమ యానికి సంవత్సరంకోసం సమగ్ర సారాంశం పంపించలేదు ? దాని summary ఏమైనా వుంటే వినిపిస్తారా ?

Sri P. V. G. Raju : Why the Universities did not bother to send an answer to the University Grants Commission is a subject matter for the Universities to decide. There is no question of placing a summary before the Assembly. We have only one report before us ; the government is going through the report at the moment.

*DOCTORS UNDERGOING POST-GRADUATE
COURSE IN MEDICINE*

1619—

*504 (2196) Q--*Sri G. Rama Rao (Gudivada)* : Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) the number of the doctors undergoing Post-graduate course in Medicine in the state at present ;

(b) whether any selection of candidates for the above course has been made this year (1962-63), if so, how many were selected ; and

(c) whether any reservations was made in the selections for Schedule Castes and Tribes ?

The Minister for the Health and Medical (Sri Y. Sivaramaprasad) :

(a) The number of service candidates undergoing postgraduate course in Medicine (M. D. General medi-

cinc) in the state is 53. The particulars of non-service candidates undergoing the course are being collected and the information will be placed on the Table of the House as soon as it is received.

(b) 59. Out of which 39 are service candidates.

(c) No reservation is made in the selections for any post-graduate course for Scheduled Castes and Scheduled Tribes candidates.

శ్రీ జి. రామరావు : రిజర్వేషన్ పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ కోర్సులకు ఎందుకు చూపించడంలేదో చెప్పగలరా? డాక్టర్స్ లేకనా, చదువుకున్నవారు లేకనా, ఎఫ్.సి.యన్.సి లేకనా, ఎందుకు చేయడంలేదు?

శ్రీ వై. శివరామ ప్రసాద్ : అది మొదటినుండి లేదు. ఇప్పుడుకూడ లేదు. మెరిట్ నుబట్టి, కొన్ని రూల్స్ నుబట్టి ఈ Selections జరుగుతున్నవి.

శ్రీ జి. రామరావు : ఆ రూల్స్ ఏమిటో చెప్పగలరా?

Sri Y. Sivarama Prasad :

Andhra and Venkateswara Universities : Candidates who pass M. B. B. S. in the first chance are preferred and then those who pass in second and third chances according to the number of chances taken and they are selected according to the marks obtained in the final examination in a particular subject.

Osmania University : Candidates are selected deducting certain marks for extra time taking by the candidates for the concerned subjects *i. e.*, by deducting 10 marks for two and 15 marks for three attempts for passing the M.B.B.S. examination. The list of candidates on the above principles is prepared and candidates are selected for various post-graduate courses according to the marks thus arrived at.

శ్రీ జి. రామరావు : పెహ్యూల్ క్లాస్ వారికి, బ్యాక్ వర్డు క్లాస్ వారికి అవకాశాలులేక అనేక ఇంజనీరులు పడటంవలన వారికి అన్ని టెక్నికల్ కోర్సులలోను, ప్రతికోర్సులలో కొంత కన్సెషన్ ఇస్తున్నారు గనుక ఇంజనీరింగ్ కోర్సులలోగాని.

మెడికల్ లైన్ లోగాని, ఇతర కోర్సులలోను కొన్ని మార్కులు తగ్గించి ఈ పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ కు కూడ ఎందుకు కస్పెషన్ చూపించకూడదు ?

శ్రీ వై. శివరామ ప్రసాద్ : ఈ పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ కోర్సు చాల స్పెషలైజ్డ్ కోర్సు. అన్నిటిలో మెరిట్ వున్నవారినే తీసుకుంటారు. ఈ మెరిట్ కు పెడ్యూల్డ్ క్లాస్ గాని, పెడ్యూల్డ్ టైపు క్లాస్ గాని సూట్ అయితే వారినికూడ తీసుకుంటారండి.

MEDICAL STORES IN EACH TOWN

1620—

*916 Q.—*K. Guruswamy Reddy (Kanigiri)* : Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether the Government propose to start medical stores in each big town of the State ; and

(b) if so, the names of the towns ?

Sri Y. Sivarama Prasad :

(a) The answer in the negative.

(b) Does not arise.

శ్రీ కె. గురుస్వామిరెడ్డి : అధ్యక్షా ! ఈ రోజులలో మందుల ధరలు చాల విపరీతముగా పెరిగిపోతున్నవి. వీటిని కంట్రోల్ రేట్సులో అమ్మడానికి ప్రభుత్వం యోచన చేస్తుందా ?

శ్రీ వై. శివరామ ప్రసాద్ : ప్రస్తుతం తెలంగాణ ప్రాంతములో మైద్రాబాదు మెడికల్ స్టోర్సు ద్వారాను, ఆంధ్ర ప్రాంతానికి మద్రాస్ మెడికల్ స్టోర్సు ద్వారాను సరఫరా చేయడం జరుగుతున్నది. ఈ రెండు స్టోర్సు సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ వారివే. గౌరవప్రభులు బహుశా మెడికల్ షాపును గురించి అనుకుంటాను, కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు Consumers Co-operative మెడికల్ షాపును స్థాపించవలసినదని సలహా ఇచ్చారు. అది ప్రభుత్వ ఆలోచనలో వుంది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి) : వైమరి ఆస్పత్రులలోగాని, గవర్నమెంటు ఆస్పత్రులలోగాని మందుల సరఫరా జరుగుతున్నదో చెప్పగలరా ?

శ్రీ వై. శివరామ ప్రసాద్ : ఇం డెంటునుబట్టి సరఫరా జరుగుతుంది.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ : మద్రాసులో మెడికల్ స్టోర్స్ ఉండడంవల్ల ఆంధ్ర జిల్లాలకు చాలా ఇబ్బంది కలుగుతున్నది. ఇదివరకు ఈ విషయం గురించి ఈనభ లోనే చర్చించడం జరిగింది. కాబట్టి మెడికల్ స్టోర్స్ ఆంధ్రజిల్లాలలో ఎక్కడైనా ఒకచోట పెట్టుటకు ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ : మీరు ఈవిషయం గురించి అనేకసార్లు అడిగిన మాట నిజమే! నేను అనేకసార్లు చెప్పినమాటకూడ నిజమే. మద్రాసులోని మెడి కల్ స్టోర్స్ మద్రాసు ప్రభుత్వం పెట్టినట్టిది కాదు. కేంద్రప్రభుత్వం వారు పెట్టింది. అలాగే హైదరాబాదులోకూడ కేంద్రప్రభుత్వం వారు పెట్టారు. దాని అభివృద్ధికి ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నవి. అవి పూర్తియైన పిదప ఆంధ్రప్రదేశ్ కు హైద రాబాదు ముఖ్యపట్టణం గాన ఇక్కడినుండే ఆంధ్రప్రదేశ్ అంతటికి సప్లయ చేయు టకు తగిన ఏర్పాటు చేయబడుతుంది.

శ్రీ ఎన్. చిన్న అప్పలనాయుడు : (పర్వాడ) ప్రైమరీ హెల్తు సెంటర్స్ indent పంపినా M. S. D. నుండి మందులు సకాలంలో సప్లయ కావడం లేదనే విషయం ప్రభుత్వానికి తెలుసునా? తెలిసినచో సకాలంలో మందుల సప్లయ జరుగు నట్లు చర్యతీసుకుంటారా ?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ : తగినచర్యలు తీసుకుంటున్నాము.

శ్రీ డి. వెంకయ్య : (మధిర) మెడికల్ స్టోర్స్ మద్రాసులో ఉండుటవల్ల మద్రాసుజిల్లాలకే priority ఇస్తున్నట్టు yearly indents వల్ల తెలుస్తున్నది. కాబట్టి సమానంగా ఇచ్చేటట్లు చూస్తారా ?

శ్రీ వై. శివరామ ప్రసాద్ : అది స్థానబలంవల్ల జరుగుచున్నదేమో? కాని అది కేంద్రప్రభుత్వస్టోర్స్ గాన అలాంటి విచక్షణ జరగడానికి వీలులేదు. జరుగుటలేదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రాజమల్లు : Fair price Medical Stores ఏర్పాటుచేస్తామని ఇది వరకు మంత్రిగారు ఒకసారి చెప్పినారు. కాని ఇంతవరకు ఏర్పాటు చేయలేదు. మల్టాన్ బజార్ లో ఒకరేటు ఉంటే, Abidsలో మరొకరేటు ఉంటున్నది. వివరి తంగా రేట్లు పెరిగిపోతున్నవి. మెడికల్ షాపు యజమానులు Fair price shop పెట్టకూడదని represent చేసుకున్నారు. అందువల్ల పెట్టలేదా? లేక ప్రభుత్వ ఉద్దేశంలో ఇంకా పెట్టాలని ఉన్నదా ?

శ్రీ వై. శివరామ ప్రసాద్ : వారు represent చేయటంవల్ల అగిపోలేదు. Fair price shops పెట్టాలన్నచో దానిని run చేయటకు తగిన staff కావాలి.

వారు నమ్మకమైన వారుగా ఉండాలి. అదీకాక Consumers Cooperative Stores పెట్టమని కేంద్రప్రభుత్వం సలహా ఇచ్చింది. దానిని గురించి District branches of Indian Medical Association వారు అలోచిస్తున్నారు. అందుకు ప్రభుత్వం support చేస్తున్నది.

ACCOMMODATION IN HEADQUARTER'S HOSPITALS

1621—

*968 Q:—*Sri Hari Narayana (Nizamabad)* : Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) when the accommodation of in-patients in the District Headquarter's Hospitals will be increased;

(b) the steps being taken to isolate the T. B. patients which are now being treated in the District Headquarter's Hospitals only ; and

(c) when the Ear, Nose and Throat section with a specialist will be established in the District Headquarters Hospital Nizamabad.

Sri Y. Sivarama Prasad :

(a) During the last two years of the Third Five Year Plan period subject to the availability of funds.

(b) Separate wards are proposed to be constructed for the insolation of T. B. patients in the District Headquarters Hospitals, and it is proposed to build separate T. B. Hospitals in some districts.

(c) During 1964-65 subject to the availability of funds.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య : ఏ ఏ ఆస్పత్రులలో ప్రత్యేకంగా T. B. wards ఉన్నాయి?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ : అందుకు ప్రత్యేక ప్రశ్న వేసిన చెప్పగలను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ : గతంలో అనేకసార్లు మెడికల్ డిమాండును ప్రవేశ పెట్టిన సందర్భంలో రెండువేల isolation beds ను targetగా పెట్టుకుని పనిచేస్తున్నట్లు వెల్లడించారు. ఇంతవరకు ఇలాంటి bed strength ను ఎంత ఏర్పాటు చేయగలిగారు ? ఆ రెండువేల targetను సాధించుటకు ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు?

శ్రీ వై . శివరామప్రసాద్ : ఇంతవరకు ధనాభావంవల్ల చేయలేకపోయాం. మూడవప్రణాళిక అంతానికి తగిన ఏర్పాట్లు జరుగుతవని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జె. మల్లారెడ్డి : జిల్లాలలో ఊయ ఆస్పత్రులు లేవుకాన మామూలు ఆస్పత్రులలో చికిత్సనుపొందే ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ వై . శివరామప్రసాద్ : ఊయ రోగులకు కొన్నిచోట్ల ప్రత్యేకంగా isolation beds ఉన్నవి. అక్కడ వారికి treatment ఇస్తున్నారు. ఆ beds లేని చోట్ల ఏర్పాట్లు జరుగుతవని మనవి చేస్తున్నాను.

COLLEGES IN POST GRADUATE COURSES IN MEDICINE AND SURGERY

1622—

*2782 Q.—*Sri M. Ramagopal Reddy (Midaram)* : Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) the names of the medical colleges where post-graduate courses in medicine and surgery were introduced;

(b) whether post-graduate courses provided in Indian Medicine ; and

(c) if not, whether the Government consider such a proposal ?

Sri Y. Sivarama Prasad :

(a) The Andhra Medical College, Visakhapatnam, the Guntur Medical College, Guntur, the Osmania Medical College, Hyderabad and the Kurnool Medical College, Kurnool.

(b) The answer is in the negative.

(c) Opening of post-graduate courses will arise only after the under-graduate course is affiliated to the University. We are in correspondence with University about affiliating the under-graduate course.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ : కర్నూల్ కాలేజీలో Postgraduate Courseలో ఎంతమంది విద్యార్థులు గలరో తెలియజేయగలరా ?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ : కాలేజీవారి వివరాలు లేవు. మొత్తం Post graduate Course లోని విద్యార్థుల సంఖ్యమాత్రం ఉన్నది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ : ఇలాంటి కోర్సులు ఇవర నాలుగు కాలేజీలలో పెట్టకపోవటకు కారణం ధనాభావం వల్లనా? లేక teaching staff కొరతవల్లనా ?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ : వారు చెప్పిన రెండుకొరకలు ఉన్నాయండి.

శ్రీ యస్. వేమయ్య : ఈ Post-graduate Course లకు మనదేశం నుండి ఇతర దేశాలకు కూడా కొంతమందిని పంపుతున్నారు. అలా పంపబడేవారిలో మన రాష్ట్రకొటా ఎంత ?

శ్రీ వై. శివరామ ప్రసాద్ : అలాంటి కొటా ఏమీ లేదండి. కొంతమంది యూరప్, అమెరికాలకు వెడుతున్నారు; కొంతమంది శలవుపెట్టి వెడుతున్నారు. దాని వివరాలకు ప్రత్యేక ప్రశ్న కావాలి.

శ్రీ కె. వి. నారాయణరెడ్డి (కమలాపూర్) : కర్నూలు Medical College లో Post graduate course లో 5 కాశీలు వున్నవని తెలిసింది. అది వాస్తవమేనా ? అయినచో అర్హత కలిగిన విద్యార్థులు లేనందువల్ల భర్తీచేయలేదా? లేక వేరే ఏమైన కారణాలు వున్నవా ?

శ్రీ వై. శివరామ ప్రసాద్ : దానిని గురించి విచారిస్తాను.

**PRIMARY HEALTH CENTRES SUPPLIED
WITH UNICEF VEHICLES**

1623—

*3172 Q.—*Sri P. O. Satyanarayana Raju (Kosgi)* : Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) the number of Primary Health Centers supplied with UNICEF Vehicles so far ;

(b) how many are expected to be supplied this year; and

(c) whether there is any system of priority being observed in their supply ?

Sri Y. Sivaramaprasad :

(a) 103

(b) 23

(c) There is no such system. Proposals for the supply of vehicles are sent to the UNICEF authorities as and when they are received from the Medical Officers of Primary Health Centres through the concerned District Medical Officers after fulfilling the conditions laid down by the UNICEF.

శ్రీ వెంకటరెడ్డి (కల్వకుర్తి): UNICEF Vehicles ను సమైచేసే సందర్భంలో ఒక Priority list ను కయారుచేసి దాని ప్రకారం యివ్వడంగాని లేక ఎక్కడ అత్యవసర పరిస్థితులు ఉన్నవో అక్కడ యివ్వడమూ జరగడంలేదు. కేవలం సిఫార్సునుబట్టి సమై చేస్తున్నారు. నెల్లూరు జిల్లాలోని వెనిగండ్ల Block లో 2½ సంవత్సరాలనుండి Primary ఆరోగ్య కేంద్రం వని చేస్తున్నప్పటికీ ఎన్నోసార్లు వారు చూపే అన్ని షరతులను fulfil చేసివా వారు Vehicles ను supply చేయలేదు. కాబట్టి ప్రభుత్వం జోక్యం చేసుకొని ఒక priority ప్రకారం supply అయ్యేట్లు చూస్తారా ?

శ్రీ వై. శివరామ ప్రసాద్ : సిఫార్సులవల్ల supply చేయడమనేది జరుగదు. UNICEF వారి conditions అన్నింటినీ Fulfil చేస్తే Vehicles availability ని బట్టి తప్పకుండా సమై చేస్తారు.

RECRUITMENT OF DOCTORS TO THE ARMY

1624—

*3177 Q. —*Sri P.O. Satyanarayanaraju:*— Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) whether, in view of the emergency, there will be any conscription to recruit doctors to the Army in the state;

(b) if so, when it will come into force; and

(c) whether there will be any age limit for such recruitment?

Sri Y. Sivaramaprasad:-

(a) The answer is in the negative.

b } Do not arise
c }

ASSISTANCE TO INDUSTRIAL CO-OPERATIVES

1625—

*2128 Q: *Sri P.O. Satyanarayanaraju*: Will the Hon. Minister for Industries be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Andhra Pradesh State Khadi and village Industries Board is giving financial assistance to the Industrial Co-operative Societies directly without the recommendation of the concerned Panchayat Samithis; and

(b) whether there is any proposal before the Government to advise the Andhra Pradesh State Khadi and Village Industries Board to give financial assistance to Industrial Co-operative Societies only to Societies recommended by the concerned Panchayat Samithis?

The Minister for Industries (Sri M. N. Lakshminarasayya):-

(a) The Andhra Pradesh Khadi and Village Industries Board, has been providing financial assistance to the Industrial Cooperative Societies, on the recommendation of the concerned Panchayat Samithis.

(b) Does not arise as the loans are already being given on the recommendation of the Samithis.

HARIJAN COLONY IN CHERUVU MADHAVARAM

1626-

*2020 (2667-G) Q.—*Sri N. Prasad Rao: (Put by Sri S. Vemayya):*— Will the Hon. Minister for Excise and Prohibition be pleased to state;

(a) whether it is a fact that a Harijan colony was constructed in Cheruvu Madhavaram village in Khammam taluk, Khammam District;

(b) whether it is a fact that the contractor did not spend all the amount given to him by the Government for the Harijan Colony and the houses are still without roofs and walls;

(c) whether any enquiry was made into the matter; and

(d) if so, the action taken in the matter?

The Minister for Excise and Prohibition (Sri M. R. Appa Rao)

(a) Yes;

(b) No contractor was employed by the District Social Welfare Officer Khammam for construction of houses. The construction of the Colony could not be completed.

(c) & (d) The matter is being enquired into by the Director of Social Welfare.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య : ఎంతకాలంనుంచి Enquiry జరుగుతున్నది. అది ఎప్పుడు పూర్తి అవుతుంది, ఎంత డబ్బు allot చేశారు ?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు : 1958-59 లో ప్రారంభించబడింది. 92 ఇండ్లకు allot చేశారు. ఒక్కొక్క ఇంటికి 520 రూ.లు ఖర్చుఅయితే అందులో 920 రూ.లు

గవర్నమెంటు యిచ్చింది. మిగిలిన రెండు వందలూ హరిజనులను contribution యివ్వమన్నారు. కాని వారు అలా యివ్వలేదు. ఆ యిండ్లు పూర్తి కాలేదు. ఎందుకు పూర్తికాలేదో విచారణ జరుగుతున్నది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ : ఈ Enquiry యంతకాలం పట్టుటకు కారణం ఏమిటి ?

శ్రీ ఎం. ఆర్. ఆప్పారావు : ఖమ్మం జిల్లా Social Welfare Officer ఈ యిండ్లు పూర్తి కాకపోవుటకు responsibility ని యిప్పుడు ఎవరిమీద fix చేయుటకు వీలులేదని వ్రాశారు. అందువల్ల అలా వీలులేదని ఎవరిమీదనో ఒకరి మీద ఆ responsibility ని fix చేయాలని వారికి వ్రాశాము. అది యింకా Enquiry లో వున్నది.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : 1959 లో ఈ యిండ్లు కట్టడం ప్రారంభం అయింది. ఇప్పటికి 4 ఏండ్లు పూర్తి అవుతున్నా యంతవరకూ నిర్మాణం పూర్తి కాలేదు. హరిజనులు 200 రూ.లు contribution యివ్వలేకపోయినందువల్ల ఆగి పోయిందా ? లేక department వారు 520 రూ.లను ఖర్చు పెట్టకపోవడంవల్ల ఆగిపోయిందా ? అసలు ఎందువల్ల యంతకాలం పట్టింది ?

శ్రీ ఎం. ఆర్. ఆప్పారావు : ఎందువల్ల ఎంతకాలం పట్టిందో అందుకు బాధ్యులు ఎవరూ, మున్నగు విషయాలు అన్నీ Enquiry లో వున్నవి.

శ్రీ జి. రామారావు : మొత్తం sanction అయిన యిండ్లు ఎన్ని? వాటిలో ఎన్ని పూర్తి అయినవి ?

శ్రీ ఎం. ఆర్. ఆప్పారావు : అందులో ఎన్ని యిండ్లు పూర్తి అయినవో ఆనే విషయం లేదు. చాలావరకూ పూర్తికాలేదు ఏమైనా కొద్దిగా పూర్తి అయితే అయినవేమో !

ఒక గౌరవ సభ్యుడు : ఆ Enquiry ఎప్పటికి పూర్తి అవుతుంది ?

శ్రీ ఎం. ఆర్. ఆప్పారావు : త్వరలోనే పూర్తి చేస్తాము.

శ్రీ డి. వెంకయ్య : రాష్ట్ర మొత్తంమీద యిటువంటి కేసులు ఎన్నివున్నవి? ఇళ్ళు కట్టినతరువాత పడిపోతవని భయంతో ఎవరూ చేరకుండా వున్న Colony లు ఎన్ని వున్నవి ?

(No answer.)

శ్రీ మహమద్ తహశీల్ (భద్రాచలం) : ప్రభుత్వము subsidy యిచ్చినంత మేరకు ఆ యిండ్ల నిర్మాణం జరిగింది. కాని హరిజనులు తమ contribution యివ్వ లేనందున ఆ నిర్మాణం తరువాత కొనసాగలేదు. కాబట్టి ప్రభుత్వమే మిగతా డబ్బునుకూడా భరించి ఆ యిండ్లను పూర్తిచేస్తుందా ?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు : అలా వీలు వుండదనుకుంటాను. ఏమైనా Enquiry report యింకా ప్రభుత్వానికి రాలేదు. అది వచ్చినతరువాత ఆ విషయం గురించి యోచిస్తాము.

శ్రీ కె. రాజమల్లు : అధ్యక్షా, ఇంతకుముందు హరిజనులు ఉండే ప్రదేశాలను మూడిగపల్లెలని, మూలపల్లెలని అనేవారు. ఇప్పుడు హరిజన కాలనీస్ అంటున్నారు. మరి ఇప్పుడు కాపులు ఉంటున్న ప్రాంతాలను 'కాపు కాలనీస్' అని అనటంలేదు కదా ! అందుచే ఈ castewise colonies అని లేకుండా, వేరే వేరేదైనా పెట్టడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నదా ?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు : అది వేరే Question వేస్తే వివరాలు తెప్పిస్తాం.

శ్రీ పి. గున్నయ్య : అధ్యక్షా ! హరిజన కాలనీలు కట్టడానికి, హరిజనులు డబ్బు ఏమీ ఇచ్చుకోలేరు కాబట్టి, వారికి రూ. 500, కాని, 750 కాని లేక 1000 కాని ప్రభుత్వమే Subsidy గా ఇచ్చి సౌకర్యాలు కలుగజేయుటకై కొంత Target రాష్ట్రం మొత్తంమీద కేటాయించాలని ఏమైనా ప్రభుత్వ ఆలోచనలో ఉన్నదా ?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు : ఇప్పుడు అటువంటిది ఏమీ ప్రభుత్వ ఆలోచనలో లేదు. వారు ఏమైనా వ్రాస్తే, ఆలోచిస్తాం.

SALE OF THE FOREST PRODUCE

1627—

*649 (2476) Q. Sri Ch. Mallikarjuna (Vellavaram). Will the Hon. Minister for Excise and Prohibition be pleased to state:

whether the Government will be pleased to consider to disburse immediately to the tribal people, the profits made by the sale of forest produce (of the tribal people) to the merchants by the Scheduled Tribes Finance Corporation?

Sri M.R. Appa Rao: The matter will be considered by the Board of Directors of the Corporation after the audit of the Corporation is completed and certificates to that effect are issued by the Registrar, Cooperative Societies.

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు : ఈ కార్పొరేషన్ కు లాభం వచ్చివుంటే పంచి పెట్టమంటున్నాము. ఇప్పటివరకు దీని audit కి సంవత్సరములవరకే పూర్తి అయినది. ఇంకో సంవత్సరము పూర్తి కావలసి ఉంది. అది అంతా పూర్తి అయిన తర్వాత audit లో లాభం అని తేలిన తర్వాత, పంచిపెడతాం. దానికి కూడా కొన్ని Rules ఉన్నాయి. ఆ Rules ప్రకారంగా పంచిపెట్టవలసి ఉంది. అందులో 40% Net Profit, Reserve Fund కు ఇవ్వాలి. 5% dividend ప్రతి share కి ఇవ్వాలి. A sum not exceeding 40% of the net profits due to affiliated..... affiliated societies కి 40% కంటే ఎక్కువ లేకుండా ఇవ్వాలి. ఇట్లాగే conditions అన్నీ ఉన్నాయి. అందుచే Special staff తో ఈ audit అంతా పూర్తి చేయించి, లాభాలు ఉంటే పంచిపెడతాం.

శ్రీ సి. హెచ్. మల్లిఖార్జున : చిన్న చిన్న ఉద్యోగస్తులు, clerks IV class బంట్రోతులు వగైరా వారిని కార్పొరేషన్ డిపార్టుమెంటులో వేయిస్తారా ?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు : దానికి వేరే letter వ్రాస్తే చూస్తాం.

WELFARE OF TRIBAL PEOPLE IN KHAMMAM DISTRICT

1628-

*3148 Q. **Sri J. Vengala Rao (Vemsoor):**--Will the Hon. Minister for Excise and Prohibition be pleased to state.

(a) the amount of expenditure incurred for the welfare of Tribal people in Khammam District (including Bhadrachalam and Nagur Taluks) during 1961-62 and 1962-63 respectively; and

(b) the amount of annual expenditure being incurred on the staff of the Social Welfare Offices, Khammam, Burgampad and Bhadrachalam for the said purpose?

Sri M.R. Appa Rao:

(a)	1961-62	Rs. 7,07,445-37 Np.
	1962-63 (upto
December 1962)	Rs. 64,745-32 Np.
(b)	1961-62	Rs. 22,679-77 Np.
	1962-63
(upto December 1962)	Rs. 13,797-97 Np.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య : Allotment చేయబడినదంతా complete గా ఖర్చు పెట్టబడిందా ?

Sri M. R. Appa Rao.

1961-62: Allotment: Rs. 9,79,643
 ,, Expenditure Rs. 7,7,445
 1962-63 Allotment is 3 lakhs,

Upto December, a sum of 64,000 was spent and reports on Minor Irrigation, rural water supply, co-operation, and Education have not yet been received. If they are also received, then only we know how much has been spent.

శ్రీ మహమద్ తహశీర్ : అధ్యక్షా ! ఇప్పుడు క్లరూచలంలో ఉన్న Deputy Director Office కు ఏ కాగితం పంపినప్పటికీ, అవన్నీ మరల కలెక్టరాఫీసుకు పంపించే పరిస్థితిలో ఉంది. దానికోసం అంత డబ్బు ఖర్చు చేయవలసిన అవసరం ఏమిటి ? అది ఉండటంవల్ల ఏమీ ఉపయోగంలేదని ఆ ఆఫీసులో ఉన్నవారే చెబుతున్నారు. ఈ పరిస్థితులలో అది ఎందుకోసం పెట్టారోకూడా అర్థం కావటంలేదు. కాబట్టి దానికోసం డబ్బు ఖర్చుచేయటం మానుకొంటారా ?

Sri M.R. Apparao: The jurisdiction of the Deputy Director Tribal Welfare, extends over the agency areas in other districts, i.e. East Godavari and West Godavari Districts. As such the expenditure on the staff can not be treated exclusively as on Khammam District. If the Hon'ble Member gives any representation of the difficulties then we will enquire them.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : అధ్యక్షా! మంత్రిగారి సమాధానం చూస్తే, సుమారు 10% Staff మీదనే ఖర్చు పెడుతున్నట్లు తెలుతున్నది. కాని allotment లో 3 లక్షలకు పైగా ఖర్చు పెట్టకుండా మిగిలిపోయింది. అంతడబ్బు ఎందుకు మిగిలిపోయిందో మంత్రిగారు శలవిస్తారా ?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు : Details ఇక్కడ లేవు. దానికోసం letter వ్రాస్తే వివరాలు తెప్పిస్తాం.

SALE OF ILLICIT DISTILLED LIQUOR IN TELANGANA

1629—

*3234 Q. *Smt. Sumitra Devi [Hyderabad East]:* Will the hon. Minister for Excise and Prohibition be pleased to state:

(a) whether the Government are aware of the fact that there is heavy sale of illicit distilled liquor (Gudamba) in Telangana area, particularly in Hyderabad City?

(b) if so; where the Government have any proposal to establish a special branch to curb its sale; and

(c) if not, the steps proposed to be taken for a remedy in the matter?

Sri M. R. Appa Rao:-

(a) The answer is in the affirmative.

(b) and (c) Instructions have been issued to the officers of the Excise Department to utilise the services of the Armed Police parties stationed at the Police Control Room as and when necessary for conducting the raids in the Dhoolpet area. Hyderabad.

(ఎ) అవును.

(బి) & (సి) వేరే క్రొత్తపోలీసును వేయాలనే ఆలోచనలేదు. ఎక్కడ అయితే illicit distillation జరుగుతూ ఉంటుందో అక్కడ ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి armed police ను ఉపయోగించుకోవలసిందని Excise department వారికి instructions ఇచ్చినారు. ఆ విధంగానే వారు చేస్తున్నారు.

శ్రీ జి. రాములు (హుజూరాబాద్) : ఈ చట్టానికి విరుద్ధంగా అనేక ప్రాంతాలలో బెల్లంతోటి, ఇప్పుపువ్వుతోటి సారా చేస్తున్నారు. అది సక్రమమైన పద్ధతిలో తయారు చేయకపోవటంవల్ల, దానిని వాడుతున్న ప్రజానీకం చాలా కష్టాలకు గురి అవుతున్నారు. అందుచే దీన్ని అరికట్టడానికి ప్రభుత్వం ఏమైనా గట్టి చర్యలు తీసుకొంటున్నదా?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు : ఈ act ను amend చేయటానికి, గట్టిచర్యలు తీసుకొనడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. Illicit distillers కి compulsory imprisonment వేయటానికై ఒక act తయారు చేస్తున్నాం.

Sri Vasudev Krishnaji Nayak: It is said that we are going to amend the Act.

There is no use in punishing persons who distil illicit liquor. The confiscation of their property or the house in which illicit liquor is distilled would be a better check. In the whole city we find that this illicit distillation has been going on. Any punishment of ten or fifteen days imprisonment would not be deterrent. So, will the Government consider, while making amendments to the Act, that the utensils, property or the house in which illicit distillation goes on, could be confiscated?

Sri M. R. Appa Rao: At the time of amending the Act, we can consider all these things

శ్రీ జె. మల్లారెడ్డి : అధ్యక్షా ! 1962 వ సంవత్సరములో ఈ city లో ఎన్ని గుడుంబా కేసులు పట్టుకోబడ్డాయి ?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు : వేరే ప్రశ్న వేస్తే తెప్పిస్తాం.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ : అధ్యక్షా ! కాపుసారా చేయటం అనేది కైలుగిరి వేస్తే తగ్గిపోతుందనే దృష్టితో amendment చేస్తున్నాం. అని మంత్రులు కల విచ్చారు ఇది కేవలం కైలుగిరి వేస్తే తగ్గేది కాదు. సాసైటి cultural గా develop

అయితేనే గానీ ఇది తగ్గదనే విషయాన్ని గుర్తించి, ఆ stage వచ్చేవరకు అయినా ఈ మద్యనిషేధాన్ని ఎత్తివేయటానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు : మనం first, second Five year plans, అమలు పరిచాం, నాటి societies develop అవుతోంది. Prohibition ఉన్న చోట్ల లేనిచోట్ల కూడా ఇవ్వబడింది. Prohibition తీసివేస్తే పోయేదికాదు. ప్రైదరాబాదులోనే ధూళిపేటలోకూడా ఉంది. మీరందరూ, ఎవరు కూడా త్రాగవద్దని చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు : (విజయవాడ-సౌత్) అధ్యక్షా, తెలంగాణా ప్రాంతానికి ఉన్న నియమాన్ని అంద్రకుకూడా వర్తింపజేస్తారా?

Sri M. R. Apparao: The whole State—wherever there is illicit distillation.

FOREST LABOUR CO-OPERATIVES IN SCHEDULED AREAS

1630—

*3345 Q.—*Sri A. Sarveswar Rao (Eluru):* Will the Hon. Minister for Excise and Prohibition be pleased to state:

(a) whether any Forest Labour Co-operative Societies on Bombay pattern were started in the scheduled areas during the year 1962-63; and

(b) if so, the names of places where they were started?

Sri M. R. Apparao:—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

శ్రీ బి. విశ్వేశ్వరరావు : ఇది గతవలసత్వరములోనే జరగవలసిన విషయం. ఈ సారి అయినా ఎక్కువ speed up చేసి స్థాపించడానికి పూనుకొంటారా?

Sri M. R. Apparao: We have appointed one Assistant Conservator of Forests, One sub-Registrar, two

Senior Inspectors, four L.D.Cs. and four peons on a temporary basis for three months. They are preparing the Scheme. As soon as the scheme is ready, work will be taken up.

Sri S. Vemayya: May I know the main features of this Bombay-pattern of the scheme?

Sri M. R. Appa Rao: The Government of India has been requested to provide a sum of 4.221 lakhs for the scheme during 1963-64. As this is a centrally sponsored scheme, the provision for the current year, 1962-63 is only Rs. 35,800. The other things are not available.

JOINT STAFF COUNCILS IN MUNICIPALITIES

1631—

*3331 Q.—*Sri A. Sarveswara Rao:* Will the Hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state:

whether the scheme of Joint Staff Council has been introduced either in the Municipal Corporation or in other big Municipalities for happy labour-management relations?

The Minister for Municipal Administration (Sri A. Venkatramayya):—

The answer is in the negative.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : అధ్యక్షా! ఈ విషయం కూడా క్రిందటి బడ్జెట్ సమావేశంలోనే చెప్పి ఉన్నారు. ఇది పెద్ద వ్యయంతో కూడుకొన్న విషయం కాదు. మరియు ఎన్నో సత్ఫలితాలు ఇస్తాయి. ఈ విషయంలో అశ్రద్ధ ఎట్లా చూపించారో కాని తెలియదు. ఈ సంవత్సరము అయినా తప్పకుండా చేస్తారని హామీ ఇస్తారా ?

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య : ఈ విషయం గురించి serious గా ఆలోచించబడ్డది. ప్రత్యేక మైనటువంటి కొన్ని పెద్ద పెద్ద మునిసిపాలిటీలలోను, కార్పొరేషన్లలోను కూడా ఇలాంటి సంఘాలను ప్రవేశ పెట్టాలని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది.

Mr. Speaker: Questions in the Supplemental List will be taken up.

*SUPPLEMENTAL LIST OF QUESTIONS FOR 30th MARCH
1963.*

Facilities to the Political Prisoners.

1788—

*3395 Q.—*Sri A. Ramachandra Reddy and Sri V. Satyanarayana (Put by Sri K. Ramachandra Reddy Ramannapet):* Will the hon. Chief Minister be pleased to state :

the facilities provided by the Government to the political prisoners who have been kept as detenus?

Sri N. Sanjiva Reddy:

A statement showing the facilities provided by the Government to the security prisoners detained under the Defence of India Rules, 1962 is placed on the Table of the House.

PAPER LAID ON THE TABLE

Statement showing the facilities provided by the Government to the security prisoners detained under the Defence of India Rules, 1962.

Classification and Accommodation:

The security prisoners detained under the Defence of India Rules, 1962 are kept in a 'Special Class' separate from other classes of prisoners.

Furniture:

They are provided at Government cost with a canvas easy chair, a sitting chair, a cot, mattress, a small table, a small almirah, a cloth stand and a commode with pan.

Lights for reading are allowed at night upto 10 p.m.

Diet—

They are supplied rations of their choice and of a value not exceeding Rs. 3.50 nP. per head per day. They are provided with separate kitchen facilities and necessary assistance for cooking their food.

The security prisoners may spend from their private funds a sum not exceeding Rs. 20/- per mensem to supplement third diet.

Pocket allowance:

They were formerly given a pocket allowance of Rs. 3.50 nP per mensem each for purchase of smokes, betel, razor blades etc. and if desired increased quantity of firewood. This allowance has since been increased to Rs. 10/- per mensem for each detenu.

Clothing:

Each security prisoner may wear his own clothes, and friends, if permitted to do so by the Jail Superintendent, may send in extra clothes and bedding. Each security prisoner is supplied, with four shirts, four payjamas or dhoties two banians, two jangias and two towels every half year subject to a maximum cost of Rs. 33/-,

The question of increasing this allowance is under consideration of Government separately.

Bedding:

Security prisoners who are unable to provide themselves with sufficient bedding are supplied annually with the following articles of bedding :—

Cotton stuffed pillows	2
Pillow cases	2
Straw mat	1
Cotton mattress	1
Khaddar Shawl	1
Bed sheets	2

Mattress covers	2
Mosquito net	1

At their request, the Superintendents of jails have been asked to supply woollen blankets at Government cost in place of cotton blankets.

Chappals :

Each security prisoner is supplied with a pair of standard type of chadpals made in the jail once a year..

Toilet, etc.

Supply of toilet and washing soap, oil for bathing, cocoanut oil for toilet, tooth-paste and tooth brush is made at Government cost.

Interviews :

Interviews with members of their families or near relativets are allowed once in a fortnight on the days fixed by the jail Superintendent for discussing private matters. If necessary, ever security prisoner can be permitted to see or communicate with members of his family or other persons concerned once or twice or often, to enable him to arrange for the management of his property or other family affairs ordinarily within not more than 2 months after his arrest and detention. They may, with the jail Superintendent's permission substitute a letter and a reply for an interview or *vice versa*.

Correspondence :

The security prisoners are allowed to write 2 and receive 8 letters a week—limited to the members of family of the security prisoner. The jail Superintendent may allow special letters to be sent over this limit in case of absolute necessity upto two letters a weak for each. The length of the letter will be determined by the jail Superintendent.

Members of Parliament and Members of State Legislature who are detained, may, in accordance with the rights and privileges as such, communicate with the Speaker, or Chairman of the House of which they are Members, or to the Chairman of Committee (including a Committee of Privileges) of such House, or of a Joint Committee of both Houses of the State Legislature or of Parliament as the case may be.

Newspapers, books and periodicals :

Newspapers are supplied to them at their cost. They can also receive through post, either purchased from their private funds or from friends, any of the newspapers and periodicals or any other book not banned or proscribed by Government subject to scrutiny by the Jail Superintendent before being passed on to them. In addition to these facilities, Government at the request of the detenus have ordered the supply of the following newspapers at Government cost at the rate of one copy for every five detenus :

1. Indian Express
2. Visalandhra
3. Deccan Chronicle
4. Daily News
5. Golkonda Patrika, and
6. Andhra Bhoomi.

Friends and relatives may send not more than 12 books to each detenu in a week and as many periodicals as desired by a detenu, subject to strict censorship by the Jail Superintendent.

Games and Exercise :

They are allowed games and walks inside the jail morning and evening subject to availability of facilities. Indoor games such as carroms and chess and outdoor games like volley-ball have been provided.

Friends, if permitted by the Superintendent of the Jail may supply them with sports materials.

Smoking :

They are allowed to smoke at their own cost. They may also utilise the pocket allowance for purchase of smokes.

Medical aid :

Wherever necessary, they are sent to the hospital inside the jail or outside, for necessary medical treatment including hospitalisation and treatment under specialist care, at Government cost. Orders have been issued for supply of spectacles to 8 detenues who needed them, at Government cost, not exceeding Rs. 25/- each.

Family allowance :

Subsistence allowance is sanctioned to the families of security prisoners in deserving cases.

Miscellaneous :

They are also allowed the use of a common radio.

RULES FOR STENOGRAPHERS

1789—

3585 GQ.— *Sri N. Yethiraja Rao* : Will the hon. Chief Minister be please to state :

(a) whether the Government have framed any rules for recruitment and promotions etc. to the Special Category stenographers and Upper division Stenos, working in the secretariat Departments and Directorates; and

(b) if so, whether a copy of the same be placed on the Table of the House?

Sri N. Sanjeeva Reddy : (a) No separate rules governing the recruitment and promotions to the posts of

special category Stenographers and Upper Division stenographers working in the Departments of Secretariat have been issued. These posts have been included in the Andhra Secretariat Service and so, the Special Rules for the said service have been amended making necessary provision therein. The issue of Rules governing the said posts in the Directorates and Subordinate Offices in the Telangana region in the Andhra Ministerial Service is under consideration.

(b) A copy of the Notification issued with G. O. Ms. No. 1228, General Administration (Service-B), dated 27-8-1962, which contains necessary amendments to the relevant Special Rules for the Andhra Secretariat Service is laid on the Table of the House.

Papers placed on the Table

(Vide Clause (b) of Legislative Assembly Question No. 3585-G Started).

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH
ABSTRACT.

PUBLIC SERVICES - Andhra Secretariat Service-
Constitution of Special Category and Upper Division
Stenographers - Special Rules - Amended.

GENERAL ADMINISTRATION (SERVICES-B)
DEPT.

G. O. Ms. No. 1228. dated the 27th August, 1962

Order :

The following notification will be published in the
Andhra Pradesh Gazette :

NOTIFICATION

In exercise of the powers conferred by the proviso to article 309 of the Constitution of India, the Governor

of Andhra Pradesh hereby makes the following amendments to the Special Rules for the Andhra Secretariat Service.

2. The amendments hereby made shall be deemed to have come into force on the 18th July 1960.

AMENDMENT

In the said Special Rules

(1) in rule 2, after category 7 and the entries relating thereto, the following shall be added at the end namely :-

“Category 8 : First Grade Stenographers.

Category 9 : Second Grade Stenographers.

Category 10 : Special Category Stenographers.

Category 11 : Upper Division Stenographers”.

(2) in rule 4

(a) in the entries against category ‘1 (1) Superintendents, the following words shall be added at the end, namely :-

“or in all Departments by appointment from among First Grade Stenographers or Special category Stenographers ;

(b) in the entries against Category 2 (i) Upper Division Clerks in Departments, other than the Governors Secretariat, the following words shall be added at the end, namely :-

“or by appointment from among Second Grad Stenographers, or Upper Division Stenographers;

(c) in the entries against category 2 (if) Upper Division Clerks in the Governors Secretariat, the following words shall be added at the end, namely :-

“or, by appointment from among Second grade stenographers, or Upper Division Stenographers ;

(d) after category 7 and the entries relating thereto the following shall be added at the end, namely :—

“8. First Grade Steno- graphers	} There shall be no future recruitment to these posts.
9. Second Grade Steno- graphers.	

10. Special Category Stenographers.	Direct recruitment ; or promotion of Second Grade Steno- graphers, or Upper Division Stenograph- ers.
--	--

11. Upper Division Stenographers.	Direct recruitment ; or promotion of Third Grade Stenographers, or Typists including Stenotypists;
--------------------------------------	--

(3) after rule 4, the following rule shall be inserted, namely :—

“4—A. Absorption of certain Stenographers

The First Grade and Special Category Stenographers shall be absorbed as Superintendents subject to satisfactorily rendering service for a period of six months in that category ;

(b) The Second Grade and Upper Division Stenographers, who opt to the clerical line, shall be absorbed as Upper Division Clerks, subject to satisfactorily rendering service for a period of six months in that category;

(4) after rule 7, the following rule shall be inserted, namely :—

"7—A. Recruitment to the posts of Special Category and Upper Division Stenographers :—

(a) Out of every four successive substantive vacancies among Special Category Stenographers in the Departments of the Secretariat (other than the Governor's Secretariat), one vacancy shall be filled or reserved to be filled by direct recruitment and the remaining three shall be filled by promotion of Second Grade Stenographers or upper division Stenographers,

(b) Out of every four successive substantive vacancies among Upper Division Stenographers in the Departments of the Secretariat (other than the Governor's Secretariat), one vacancy shall be filled or reserved to be filled by direct recruitment and the remaining three shall be filled by promotion of Third Grade Stenographers or Typists including Steno-typists."

(5) in sub-rule (b) of rule 15, after the words "Upper Division or Lower Division Clerk, the following words shall be inserted namely :—

"or Special Category
or upper Division
Stenographers

(6) in rule 16, —

(a) in the Table under clause (a) of sub-rule (2), after category 7 and the entries relating thereto the following shall be added at the end, namely :—

"Category 10 :—

Special Category Stenographer.	Direct recruit- ment.	(1) Must hold the B.A., or B.Sc., degree of a University in the State or any other equivalent qualification ; and
-----------------------------------	--------------------------	--

(2) Must have passed the Government Technical Examination in Snorthand and Typewriting by the Higher Grade.

Promotion

(1) Must possess the minimum general educational qualification prescribed in the Schedule to the General Rules ; and

(2) Must have passed the Government Technical Examination in Shorthand and Typewriting by the Higher Grade.

Category 11 :—

Upper Division Direct recruit-
Stenographer. ment.

(1) Must have passed the P.U.C. or Intermediate Examination of a University in the State or any other equivalent qualification ; and

(2) Must have passed the Government Technical Examination in Shorthand and Typewriting by the Higher Grade.

Promotion :

(1) Must possess the minimum general educational qualifi-

cation prescribed in the Schedule to General Rules ; and

(2) Must have passed the Government Technical Examination in Shorthand and Typewriting by the Higher Grade.

(b) after sub-rule (3), the following rules shall be added, at the end namely :-

- (4) No person shall be eligible for promotion from the categories of Second Grade Stenographers and Upper Division Stenographers to the category of Special Category Stenographers and from category of Special Category Stenographers to the category of Superintendent, unless he has put in ordinarily a service in the category from the which he is to be promoted ; of not less than five years which shall be exclusive of any period of service rendered by him in any of the non-Secretariat Departments.
- (5) No person shall be eligible for promotion from the post of Third Grade Stenographer or Typist including Steno-typist to that of Upper Division Stenographer, unless he has put in ordinarily a service in the category from which he is to be promoted, of not less than five years which shall be exclusive of any period of service rendered by him in any of the non-Secretariat Departments.
- (6) No person shall be eligible for appointment from the category of Upper Division Stenographer to the category of Upper Division Clerk unless he has put in ordinarily a minimum

period of three years service in the category of Upper Division Stenographers.;

- (7) Notwithstanding anything in sub-rule (3), a Second Grade Stenographer who is absorbed as an Upper Division Clerk, shall be eligible for promotion as Superintendent if he has put in ordinarily a minimum period of three years satisfactory service on duty as Upper Division Clerk."

(8) after rule 24, the following rule shall be added at the end namely :—

"25 Special Provision for certain Stenographers :—

(a) The seniority of the Upper Division Stenographer and Special Category Stenographers absorbed as Upper Division Clerks and Superintendents respectively, shall be fixed in the respective categories from the date of absorption in those categories.

(b) The seniority of the First and Second Grade Stenographers absorbed as Superintends and Upper Division Clerks respectively shall be fixed in the respective categories with reference to the period of their continuous officiation as First Grade and Second Grade Stenographers; and they shall not be reverted except for unsuitability or for want of a vacancy in their due turn.'

*TEN YEAR PLAN FOR ECONOMIC DEVELOPMENT OF
ANHRA PRADESH*

1790—

*1356 (2839) Q: *Sri V. Srikrishna*: Will the hon. Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Government be pleased to place a copy of the report submitted to the Government by Dr. P. S. Lokanadhan on the ten year plan for the economic development of Andhra Pradesh: and

(b) what steps the Government propose to take on the recommendations made in the report ?

Sri N. Sanjiva Reddy :

(a) It is presumed that the Member is referring to the Techno-Economic Survey Report of Andhra Pradesh submitted by the National Council of Applied Economic Research, New Delhi. As the report is voluminous costing about Rs. 20/- per copy, the Government feel that it would serve the purpose, if a few copies of the report are placed in the library of the Assembly.

(b) In the report the National Council of Applied Economic Research has suggested for the development of certain large scale industries in the State during 1961-1971 and also sent project profiles on 14 industries to the Director of Industries and Commerce. He is encouraging the private industrialists to take up the above Industries. The Andhra Pradesh Industrial Development Corporation Limited, which is a Government Corporation has also been encouraging private entrepreneurs by equity participation. Some of the Industries suggested have already been taken up by private industrialists and some of the applications are pending approval with the Govt. of India for grant of licences.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ : What steps the Government propose to take on the recommendations made in the report అనేదానిలో ఒక Industries కేగాకుండా Agriculture ఇంకా ఇతర Departmentsకు కూడా ఈ Ten year plans కు మనకు ఉన్న వనరులను తీసుకొని Targets అన్ని చేసివున్నాయి. అందు వల్ల ఈ మూడవ ప్రచాళికలో ఈ బడ్జెట్ అయిపోయింది. వడిమ్మా రెండు బడ్జెటులోని నాలుగవ ప్రచాళికలో కావలసిన వాటికోసం ఆలోచించి ఇచ్చిన recommendations ఉపయోగపడేట్లు ఉన్నట్లయితే ఒక్క Industries కే గాకుండా, అన్నిటికీ అమలు పరచడానికి ప్రభుత్వము ఏమైనా ఆలోచిస్తోందా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : అన్నీ పరిశీలన చేస్తున్నారండి.

**IMPLEMENTATION OF PAY SCALES RECOMMENDED BY
THE UNIVERSITY GRANTS COMMISSION
IN ALL COLLEGES**

1791—

*1040 Q.—*Shri P. Rajagopala Naidu (Put by Sri Ramachandra Rao Deshpande)*: Will the hon. Minister Education be pleased to state :

(a) whether the University grants Commission scales were implemented in all the Government as well as the private colleges ; and

(b) if not, the reasons thereof ?

Sri P. V. G. Raju :

(a and b) Orders have been issued introducing the University Grants Commission's Scales of pay both in Government and non-Govt. Affiliated Colleges in the State with effect from 1-3-61. All non-Government Affiliated Colleges have implemented the University Grants Commission's scales except 2 aided colleges. So far as Government Colleges are concerned, in the case of teachers newly appointed on or after 1-3-61, instructions have been issued by the Director of Public Instruction to pay their salaries in University Grants Commission's scales from the date of their appointment. In the case of those who are in service prior to 1-3-61, the University Grants Commission scales shall be paid to them after their pay is fixed in the University Grants Commission Scales.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య : అప్పడా, Pay scales నిర్ణయించే ఏడు non-teaching staff కు అన్ని కాలేజీలలో ఈ scales apply చేయలేదు. వారికి ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వము వారు చర్య తీసుకుంటారా ?

Sri P. V. G. Raju : The question does not arise because the scales do not cover that particular category.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ : రెండు aided కాలేజీలలో ఇంకా ఇవి అమలు జరుపలేదన్నారు. ఆ కాలేజీలు ఏవి? వాటిలోకూడా అమలుజరిపించడానికి ప్రభుత్వము తీసుకునే చర్యలు ఏమిటి?

Shri P. V. G. Raju : The two colleges are V. S. R. College, Chirala and St. Francis College for women, Secunderabad. It is upto the management to agree to implement the scales or not. They have to pay 25 per cent of the amount. These particular colleges have not taken 'advantage' of the scheme, Sir.

Shri Vasudev Krishnaji Nayak : Has the Government paid their contribution to the private management so that they can implement?

Shri P. V. G. Raju : It is automatic. We pay our contribution. The difficulty is not with regard to the University Grants Commission's contribution or the State Government's contribution. The difficulty arises only in the private management finding resources for paying their portion of pay.

SECONDARY GRADE TEACHERS IN ELEMENTARY SCHOOLS

1792—

*2263 Q.—*Shri K. Guruswamy Reddy :* Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether there is any G. O. laying down a compulsory rule that in the elementary schools [having five teachers there should be atleast two secondary grade teachers and in those having three teachers there should at least be one secondary grade teacher ;

(b) if so, whether the said G. O. is being implemented ; and

(c) if not, why ?

Shri P. V. G. Raju :

(a) Yes, Sir.

(b) Yes, Sir, except in certain Panchayat Samithis where this is not implemented.

(c) As the Director of Public Instruction considers that the word "will be" used in the G. O. Ms. No. 3231/Edn. dated 12-10-61 it does not carry the radical force for immediate implementation of the orders.

*SELECTION COMMITTEE FOR ADMISSION TO
ARTS COLLEGES*

1793—

*2578 Q.—*Shri P. Rajagopal Naidu (Put by Sri Ramachandra Rao Desapande)*: Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether the selection committees were appointed to select students for the admission of students to Arts Colleges in the state ; and

(b) whether such committiees were in existence during 60-61 and 1961-62 ?

Sri P. V. G. Raju :

(a) Yes, Sir.

(b) Yes, Sir.

SELECTION OF GRADUATES IN TELENGANA B. ED. TRAINING

1794—

*3625 Q.—*Shri J. Vengal Rao (Put by P. Venkatareddy)*: Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether there is any rules for the selection of of the graduates working in high schools in Telangana for the B. Ed. training ;

(b) the number of graduates working under Zilla Parishads in Khammam District who had been selected during 1962-63 ;

(c) the number of Government employees and Zilla Parishad employees respectively therein ; and

(d) the reasons for the selection of juniors in preference to the seniors ?

Shri P. V. G. Raju :

(a) No, Sir.

(b) 13 Untrained Graduate teachers were selected from Khammam District to undergo the B. Ed. training during 1962-63 and of them 8 teachers were drawn from the Zilla Parishad Schools and 5 from Government Schools.

(c) All the untrained teachers selected for B. Ed. training referred in (b) above, were Government employees holding permanent posts of teachers prior to 1-11-56.

(d) In the matter of selection of untrained teachers for B. Ed. training preference has, however, been given to the few women teachers who have applied for admission to the course, as there is dearth of trained graduate women teachers, in the department qualified for being posted as School Assistants in the Government Secondary Schools for girls and the Government Training Schools for women.

*RECOMMENDATIONS OF THE FIRST NATIONAL SEMINAR
ON THE EDUCATION OF PRIMARY TEACHERS*

1795—

*2695 Q.—*Shri P. Anthony Reddy (Put by Sri Vavilala Gopalakrishnayya):* Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether the Government are aware of the recommendations of the First National Seminar on the Education of Primary teachers held in 1960, that 'to attract

talented persons to the teaching profession', "Education upto Secondary school level, should be made completely free to the children of primary teachers ;

(b) whether the Government will implement the scheme ; and

(c) if so, when ?

Shri P. V. G. Raju :

(a) Yes, Sir.

(b) The Government have deferred the proposal in view of the present emergency.

(c) Does not arise.

† Q. No. 1796 (*3144)

*AGREEMENT BETWEEN A. P. MEDICAL EMPLOYEES
UNION AND GUNTUR HOSPITAL AUTHORITES.*

1797—

*1052 Q.—*Shri P. V. Ramana (Kondakarla) :* Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) whether there is any agreement entered between the Andhra Pradesh Medical Employees Union, Guntur Branch and Guntur Central Hospital authorities in the month of July, 1961 before the Labour Commissioner of Andhra Pradesh at Hyderabad ;

(b) if so, what are they ;

(c) how many conditions of the agreement have not been implemented ;

(d) the reasons therefor ?

Sri Y. Sivarama Prasad :

(a) The answer is in the affirmative.

(b), (c), (d) : A statement showing the summary of the agreement and the action taken is placed on the Table of the House.

† Not put and not answered in the House. Hence the question and answer are included in the proceedings at the end of the Question Hour.

Papers placed on the Table of the House with Referrance to I.A.Q. No. 1052 (started) by Sri P. V. Ramana M.L.A. (Agreement between Andhra Pradesh Medical Employees Union and the Government Central Hospital, Guntur in July, 1961.)

1. *Cases of persons removed from service :* It was agreed at the meeting that in respect of 2 such persons viz., Sri Venkateswarlu and G. Samuel they should prefer appeals and they should be entertained even if they were time-barred.

The contemplated appeals have not so far been preferred by the individuals.

2. *Suspension of G. Subbarao :* It was agreed that as no punishment was given to him, the period of suspension should not have been treated as leave but on duty.

Necessary orders have been issued by Superintendent Government General Hospital, Guntur.

3. *Withdrawals of Fines on Central Employees :* It was agreed that as the employees in question were not given an opportunity to explain, the fines have to be withdrawn.

The fines complained against were imposed on the following individuals.

(1) I. David.

(3) R. Veeramma.

(2) P. Kondayya.

(4) J. Samuel.

All of them were given opportunities to defend themselves against the imposition of the fines except David. There is therefore no question of withdrawal of fines against them. As regards I. David it is proposed not to collect the fine without giving an opportunity to him to explain.

4. *Transfer of Union office Bearers :* It was agreed that two of the office bearers of the Union, who were transferred from the Hospital may be retained.

Necessary re-transfers have already have been effected by Superintendent, Government General Hospital Guntur.

Regularisation of the services of the Employees : It was agreed in the meeting that the fees collected from the employees in this behalf should be refunded and that in the case of 4 persons who were overaged⁴ the Director of Medical Services would issue orders for regularisation of their servicers. Out of the four persons in question orders have since been issued regularising the services of 3 persons. It is reported that the fourth person Sri B. Veeraiah has since expired.

6. *Recoveries for loss or damages of goods :* It was complained that the recoveries in such cases were being ordered without following the procedure laid down in G. O. (Ms.) No. 565, Health dated 20-8-1956: The Director of Medical Services has since issued instructions in October, 1962 to all subordinates officers including the superintendent, Government General Hospital, Guntur.

7. *Increases of staff to give weekly offs :* It was represented in the meeting that weekly offs may be given to thoties as soon as new posts were sanctioned. Early sanction in this respect was requested.

The implementation of this demand is linked with sanction of additional staff involving extra expenditure to the Government. Certain additional staff was sanctioned for this Hospital in 1959 and the demand is being implemented as far as possible having in view the National Emergency and Administrative expediency.

DEVELOPMENT OF THE PRESS INDUSTRY

1798-

*2493-Sri P. Subbiah: (Yerragondipalem): Will the hon. Minister for Industries be pleased to state:

(a) Whether there is any proposal before the Government to develop the Press Industry by introducing book-work etc., at Kurnool Press.

(b) Whether the Government are contemplating to introduce industrial Housing Scheme for the workers? and

(c) If so, when?

Sri M.N. Lakshminarasayya:

(a) No, Sir.

(b) No, Sir.

(c) No proposal is contemplated yet for construction of quarters for the workers of the Government Press, Kurnool at Kurnool.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య: Government press workersకు ఇచ్చేటటువంటి స్వల్ప జీతము చాలక, పైగా వారికి over work కూడా లేక అవస్థ పడుతున్నారు. కాబట్టి వారికి book work గనుక introduce చేసినట్లయితే వారికి తగినంత work ఉంటుంది కనుక అది ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా? రెండవది అసలు వారికి industrial housing scheme లేదంటున్నారు. అది లేకపోతే చాలా అవస్థ పడతారు. అది త్వరగా వచ్చేటట్లు చూస్తారా?

శ్రీ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీవరసయ్య: ఇప్పుడు ఆ book work ఇవ్వాలనేటటువంటిది Director decide చేశారు, అది ఇవ్వబోతారు. కాని ఇప్పుడు ఆ workersకు కాలనీ, కర్నూలులో కట్టడానికి ఎలాంటి plans లేవని చెప్పుతున్నారు.

HANDLOOM WEAVERS COOPERATIVE SOCIETY OF ILLENDIA IN WARANGAL TALUK

1799-

*1741 (2539) *Sri N. Ramamohan Rao*:— Will the hon. Minister for Industries be pleased to state:

(a) Whether the Handloom Weavers Cooperative Society of Illenda in Warangal Taluk, and District is functioning;

(b) if not, the reasons therefor:

(c) Whether the Government are aware of the fact that the previous Committee of the said society has not handed over charge to the newly elected Committee after election; and

(d) If so, the action taken by the Government thereon?

Sri M.N. Lakshminarasayya:-

(a) Yes, Sir.

(b) Does not arise.

(c) The newly elected Committee assumed offices and as the Secretary of the Society was re-elected, there was no physical transfer of books etc.

(d) Does not arise.

శ్రీ ఎం. రామమోహనరావు : ఈ సొసైటీ వ్యవహారం చాలాకాలంనుంచి అసెంబ్లీ ముందు మంత్రులముందు represent చేయడం జరుగుతున్నది. దానికి సంబంధించిన సెక్రటరీ కొన్ని వేల రూపాయలు అవహరించాడని తరువాత Co-operative officers enquiry చేయడం, ఆపైన Reserve Bank of India వాళ్ళకు report చేయడము, అక్కడనుంచి officers వచ్చి enquiry చేయడము జరిగింది. అయితే ఇధికారకుకూడా దానిపైన ఎలాంటి action తీసుకోకపోవడం వలన వేల రూపాయలు దుర్వినియోగం జరిగింది. కనుక వెంటనే ఆసొసైటీని రద్దుచేసి ఆ సెక్రటరీపైన enquiry చేయడానికి ప్రభుత్వము పూనుకొంటుందా ?

శ్రీ ఎం. ఎస్. లక్ష్మీనరసయ్య : ఆ సొసైటీలో కొన్ని irregularities జరిగిన మాట వాస్తవమే. ఏదో Neta Co-operative Spinning Mills నుంచి zinc sheets కొన్నట్లుగా తరువాత కొంత heavy work balances సెక్రటరీగారు పుచ్చుకొన్నట్లుగా ఇటువంటివి వచ్చినాయి. దానిని Deputy Registrar గారు enquiry చేసినారు. ఇంకా further enquiry గాని actionగాని ఏమిటీసుకోవాలనేది ఆలోచన చేస్తున్నారు. ఈ విషయంలో public prosecutorను కూడా సంప్రదించి చూస్తున్నాము.

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు : ఇదే సొసైటీకి 1960-61 నుంచి ఇంత వరకు subsidy ఇవ్వలేదని తెలిసింది. 400 రూ.లు subsidy ఇవ్వడంలో ఇంతవరకు అలస్యం కావడానికి కారణాలు ఏమిటో చెప్పతారా ?

Sri M. N. Lakshminarasayya: Separate question, Sir. It is not here.

CHAGAL HANDLOOM WEAVERS' COOPERATIVE SOCIETY
1800-

*1742 (2540)- *Sri M. Ramamohan Rao:* Will the hon. Minister for Industries be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Chagal Handloom Weavers' Cooperative Society in Warangal Taluk and District has incurred losses from 1952 to 1962?

(b) if so, whether the reasons have been enquired into; and

(c) if so, the action taken by the Government thereon?

Sri M. N. Lakshminarasayya:

(a) Yes Sir. The Chagal Handloom Weavers, Co-operative Society in Warangal Taluk sustained losses only from 1955-56 to 1961-62.

(b) An enquiry has been ordered under Section 42 of the Andhra Pradesh (Telangana area) Cooperative Societies Act, XVI of 1962. The exact reasons for the lossess sustained by the society can be known after the enquiry report is received.

(c) Does not arise at present.

శ్రీ ఎం. రామమోహనరావు : ఇది ఎప్పటికీ చాలా చూర్తి చేసారండీ.

శ్రీ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య : ఎంత శ్రమంగా అయితే అంత శ్రమంగా చేస్తామండీ.

REDUCTION IN THE QUOTA OF CEMENT, STEEL AND IRON

1801-

*3586 C *Sri B. Sriramamurthy, Sri V. Viswaswarrao*

& *Sri A. Sarveswar Rao*: Will the hon. Minister for Industries be pleased to state:

(a) whether the Government of India have decided to drastically curtail and cut down the quotas cement, steel and Iron to the State during the current year;

(b) If so, what are the demands from our State and the supply made during the previous year and the details of expected quota during the current year; and

(c) whether the Centre was urged to increase the quota?

Sri M.N. Lakshminarasayya:

(a) Regarding cement, yes, sir. They have reduced 25% of the usual allotment made.

Regarding Steel and Iron, there is no information about the decision of the Government of India to cut down the quota as suggested in the question.

Cement Allotments made quarterly.

<i>Demands from the State</i>	<i>Allotments made to the State</i>
1st Quarter 2,00,000 MT 1962	69,900 MT
2nd Quarter 2,00,000 MT 1962	75,900 MT
3rd Quarter 1,50,000 MT 1962	69,900 MT
4th Quarter 1,50,000 MT 1962	69,000 MT
	In addition to the above allotments an Ad hoc quota of 1,074 MT of cement has been allotted.
1st Quarter 2,00,000 MT	52,425 MT

The allotment of G.C. and G.T. Sheets has been fully stopped since first half year of 1962-63. The only quota the State is getting is "Cold Rolled B.P. sheets."

Iron and Steel Allotments made half yearly

<i>Demands from the State</i>	<i>Allotments made to the State.</i>
-------------------------------	--------------------------------------

1st half year 1962-63 (April-Sept)

G.C. Sheets 6,500 M.T.	}	Nil
G.P. Sheets 1,000 ,,		
N.P. Sheets 1,000 ,,		358 N.T Cold Rolled Sheets.

2nd half year 1962-63 (October-March).

G.C. Sheets 6,500 N.T.	}	Nil
G.P. Sheets 1,000 ,,		
		338 N.T. Cold Rolled Sheet

Expected quota during the current year cannot be foreseen with any degree of certainty as it all depends upon the producers.

(c) Yes, Sir. Repeated representatives have been addressed both to the Government of India and the Iron and Steel Controller, Calcutta, which yielded no fruitful results.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి : ముఖ్యంగా iron quota విషయంలో position చాలావరకు critical గా ఉన్నట్లు కనిపిస్తున్నది. 7,500 టన్నులు అడిగితే మనకు 358 టన్నులవరకు ఇచ్చారు. ఈ position improve అయ్యే పరిస్థితి ఇప్పటికే కూడా కన్పడదు. ఇంతకంటే ప్రత్యేకమైన ప్రయత్నం కొనసాగించేటట్లు ఏమైనా విధ్యయం తీసుకొంటారా ?

శ్రీ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య : Demand ఎక్కువ ఉన్నది. మరి production లేదు. ఆ demand అంతా meet కావాలంటే కొత్త Steel Plant వచ్చిన తరువాత పాధ్యమవుతుంది.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : కేంద్ర ప్రభుత్వము steel quota ను తగ్గించలేదు, సిమెంటు కోటా తగ్గించింది. తగ్గించనటువంటి steel quota లో మనకు ఇచ్చినటువంటి allotment ప్రకారం supply చేయడంలేదు. దానికి steel factories లేవంటున్నారు. మరి తగ్గించినటువంటి సిమెంటు కోటా రోజురోజుకు తగ్గిపోతున్నది. మొత్తమీద చూస్తే ఈ రెండూ తగ్గుతూ వున్నాయి. తనుక పీటిని గురించి ప్రత్యేకంగా Central Government కు representation పంపించడంగాని, ఇంకేదైనా గాని చేస్తారా ?

శ్రీ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య : తరుచుగా representation చేస్తూనే ఉన్నాము, correspondence చేస్తూనే ఉన్నాము. Director of Controlled Commodities మొన్న Calcutta కు వెళ్ళి represent చేసినారు. నేను ఢిల్లీకి పోయినప్పుడు అక్కడ Central Government లో మినిస్టరుగారితో, తదితరులతో represent చేసినాను.

శ్రీ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు : మన రాష్ట్రానికి సిమెంటు కోటా 25 వంతులు తగ్గినప్పటికీ, బస్తా ఒకటికే 14 రూపాయలు చొప్పున black market లో కావలసినంత దొరుకుతున్నది. దీనికి కారణం ఏమిటో సెలవిస్తారా ?

శ్రీ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య : Black market కొంత జరుగుతూ ఉంటుంది. దానికి కారణము ఏమని చెప్పమంటారు, వారికే తెలుసును.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి : ఇతర States తో పోల్చితే, ఈ విషయంలో మనకు న్యాయం జరిగినట్లు ప్రభుత్వం భావిస్తున్నదా? మనకు allot చేసిన quota supply కానిమాట నిజమే. అయితే ఆ పరిస్థితులు ఏమిటో సెలవిస్తారా ?

శ్రీ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య : లేదండి. Allot చేసినది సరిగానే వస్తున్నది మనకు. ఇతర States లో కూడా ఇదే position ఉన్నదండి.

REQUIREMENTS OF CEMENT IN PUBLIC AND PRIVATE SECTOR

1802—

*3284—Sri V. Visweswara Rao and A. Ramachandra Reddy : Will the hon. Minister for Industries be pleased to state :

(a) the quantity of cement required and allotted to the public sector and private sector in the State by the Centre in 1962-63;

(b) whether the Government received the allotted quota in the months of December 62, January 63 and February 1963; and

(c) whether the quota was released ?

Sri M. N. Lakshminarasayya :

(a)	Demand of the State in lakhs tonnes	Allotments made by the Centre. in tonnes.	Allotments made	
			Public sector	Private sector
(In Tonnes)				
1963				
Ist Quar- ter	2.00	69,900	33,800	36,100
2nd Qtr.	2.00	75,900	36,400	39,600
3rd Qtr.	1.50	69,900	27,100	42,600
4th Qtr. 1962	1.50	69,900	27,772	42,128
1962				
Ist Qtr.	2.00	52,425	32,195	20,230

(b) The Quotas are allotted Quarterwise and not monthwise. The fourth quarter quota intended for October - December 1962 was received during October 1962 and the Ist quota intended for January - March 1963 was received in January 1963.

(c) The quotas received during 1962 have already been distributed. The quota received for the first quarter of 1963 is being distributed to various consumers which will be completed by the 15th March

శ్రీ వాసుదేవ్ కృష్ణాజీనాయక్ (సుల్తాన్ బజార్) : అధ్యక్షా, స్టాకిస్ట్స్ దగ్గర అధికంగా సిమెంట్ ఉన్నదని తెలుస్తున్నది. గవర్నమెంట్ కోటా రిలీజ్ కాబడకుండా అట్లాగే ఉన్నది. ఆ పరిస్థితిలో ప్రయివేట్ కన్స్ట్రక్షన్స్ చేసేవారికి డైరెక్టర్ ఆఫ్ కంట్రోల్డ్ కమాడిటీస్ సిమెంట్ కు పర్మిట్ ఇవ్వలేకుండా ఉన్నారు. కాబట్టి, గవర్నమెంట్ స్టాక్ గవర్నమెంట్ రిలీజ్ చేయనప్పుడు— ఆ గవర్నమెంట్ కోటా నుండి ప్రయివేట్ కన్స్ట్రక్షన్స్ చేసేవారికి సిమెంటు ఇప్పించటానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య : స్టాకిస్ట్స్ దగ్గర సిమెంట్ ఉన్నప్పటికీ, పర్మిట్ ఇవ్వటంలేదన్నది ఇదివరకు నా నోటిసుకు వచ్చింది. గవర్నమెంట్ కు కొంత కోటా ఎలాట్ చేస్తాము. అది గవర్నమెంట్ లిఫ్ట్ చేయకుండా ఉంది. గవర్నమెంట్ కోటా లిఫ్ట్ చేయబడకుండా ఉంటే, అందులో కొంత పబ్లిక్ కు ఎవై లబిలిటీకి అవకాశం కల్పిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

LEATHER INDUSTRY

1803—

*3454—*Sri A. Sarveswar Rao* : Will the hon. Minister for Industries be pleased to state :

(a) what are the steps taken by the Government during the year 1962-63 for the development of Leather Industry in the State ;

(b) what is the work done by the Andhra Pradesh Ad-hoc Leather Board from its inception ; and

(c) when the Government propose to constitute a Statutory Leather Board ?

Sri M. N. Lakshminarasayya :

(a) The Development of the Leather Industry in the State was to be undertaken as per programme given in the Master Plan submitted by the High Power Committee and through a Statutory Leather Board. Since much delay was anticipated in drafting the necessary bill for constitution of a Statutory Leather Board an interim body styled as 'Ad-hoc Leather Board' was constituted in

October, 1961. This Board functioned from 1-11-61 to 31-10-1962 when the Advisory Leather Board under the Chairmanship of Minister for Industries was constituted in its place.

The Advisory Leather Board recommended schemes for the reorganisation of the Departmental Leather and Footwear centres and they have been sanctioned by Government. Some more schemes recommended by the Board are under active consideration of Government.

(b) The former Ad hoc Leather Board during its short-term drew up several schemes for the development of Leather Industry in the State.

(c) As the Advisory Leather Board has since been constituted in place of the Ad-hoc Leather Board, Government have decided not to pursue the question of constitution of a Statutory Leather Board for the present due to certain constitutional issues involved therein.

శ్రీ వి. రామారావు : అధ్యక్షా, తెలుగులో చెప్పమనండి.

శ్రీ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య : స్టాట్యూటరీ లెదర్ బోర్డు ఏర్పాటుచేయాలని అడ్ హాక్ లెదర్ బోర్డువారు సూచించారు. అందుకు కొన్ని కాన్స్టిట్యూషనల్ డిఫికల్టీస్ రావటంవల్ల సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ అబ్జెక్ట్ చేసినారు. ఇది స్టేట్ అబ్జెక్ట్ కాదు; ఇది సెంట్రల్ సబ్జెక్ట్ అని అబ్జెక్ట్ చేశారు. అడ్ హాక్ లెదర్ బోర్డు చైర్మన్ గా ఉండిన డా. నాయడమ్మ రిజైన్ చేసినారు కనుక, దానిని ఎడ్యుకేషన్ బోర్డుగా ఫారమ్ చేసినారు.

శ్రీ ఎ. నర్సయ్యారావు : స్టాట్యూటరీ లెదర్ బోర్డు ఏర్పాటు చేయటానికి కొన్ని లిగల్ డిఫికల్టీస్ ఉన్నవన్నారు. అవి ఎప్పటికీ తొలుగుతాయో చెప్పగలరా? నాయడమ్మగారు రిజైన్ చేయటానికి కారణం ఏమిటో చెబుతారా?

శ్రీ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య : తాము మూడు నెలలు లాంగ్ లిప్ తీసుకొని ఫారెన్ పోషున్నామని, తమకు పాపివర్క్ మద్రాసులో ఉన్నది కనుక తామిక్కడ పనిచేయటానికి వీలులేదని వారు చెప్పి, రిజైన్ చేసినారు.

† Q. No. 1804 (*3566)

DOKIPARRU AND MASULIPATNAM HIGH SCHOOLS

1805—

*384 (1959)— *Sri G. Bapanayya (Nidumolu)* : Will the hon. Minister for Excise and Prohibition be pleased to state :

(a) Are the two High Schools in Dokiparru and Masulipatnam in Krishna District being treated as one Unit or separately ;

(b) Are they run by the Social Welfare Department; and

(c) whether transfer of teachers are being made from one High School to another ?

Sri M. R. Appa Rao :

(a) They are not treated as one Unit for purposes of appointment, transfers, discharge etc.

(b) The High School at Dokiparru is run by the Zilla Parishad, Krishna, whereas the other school at Masulipatnam is run by the Social Welfare Department.

(c) So far no transfers of the teachers have been made from one School to the other.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య : సోషల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్ట్ మెంట్ స్కూలునుండి, జిల్లా పరిషత్ స్కూలుకు, జిల్లా పరిషత్ స్కూలునుండి సోషల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్ట్ మెంట్ స్కూలుకు టీచర్స్ ను ట్రాన్స్ ఫర్ చేసే విధానం అమలులో పెట్టారా ?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు : డోకిపర్రు స్కూలు జిల్లా పరిషత్ క్రింద ఉన్నది. మచిలీపట్నం స్కూలు సోషల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్ట్ మెంట్ క్రింద ఉంది. జిల్లా పరిషత్ జ్యూరిస్ డిక్షన్ మునిసిపాలిటీలలో లేదు. అందువల్ల ఇది ఎడ్యుకేషన్ డిపార్ట్ మెంట్ కు ట్రాన్స్ ఫర్ చేయాలని ఆలోచిస్తున్నాము.

DRINKING WATER WELLS FOR HARIJANS IN KURNOOL DISTRICT

1806—

*1000—*P. O. Satyanaryana Raju* : Will the hon. Minister for Excise and prohibition be pleased to state :

† Not put and not answered in the House. Hence the question and answer are included in the proceedings at the end of the Question Hour.

(a) the number of drinking water wells sunk for Harijans during 1961-62 in Kurnool District ;

(b) the amount spent on the sinking of the wells ; and

(c) the number of wells proposed to be sunk during 1962-63 in Kurnool District ; and

(d) the villages where the wells are proposed to be sunk ?

Sri M. R. Appa Rao :

(a) 35

(b) Rs. 72,859-88 nP.

(c) 61

(d) A statement showing the villages is placed on the Table of the House.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

Statement showing the villages where the wells are proposed to be sunk in the Kurnool District, during 1962-1963.

1. Jakkasanikunta	11. Kothaburuzu
2. Bhogolu	12. Neradacherla
3. Gudipad	13. Kothakota
4. Rayasam Rangareddy- palli H/o Gudipad	14. Jagadurtni
5. Bommireddipalle	15. Chettiyala
6. Cherukulapad	16. S. Erragudi
7. Udumulapad	17. Davidnagar
8. Katarukonda	18. Gokulapad
9. Chinnapadella	19. Peddapodella
10. Garladinne	20. Obulapuram
	21. Cothugallu

22. Pothudoddi	42. Pandipadu
23. Papasanikottal	43. Pandikonad
24. Kommarakottala	44. Chinnakopperla
25. Gopavaram	45. Kypa
26. Rallapad	46. Chindukur
27. Dudyala (Malas)	47. Chinnavengali
28. Dudyala (Madigas)	48. Gazuladinne
29. Cheruvurupalli,
H/o Palukudoddi	49. Emboy
30. Sangala	50. Bollavaram
31. Yachavaram	51. Maddur
32. Qurtagabad	52. Welgode (Malpets)
33. Jalladinne	53. Velgode (Madigapet)
34. Surepalli	54. Vendupet
35. Cumbum	55. Pinnapuram village
36. Sydepuram	56. Pasupula
37. Hajarathgudem	57. Peddayachevaram
38. Indemkal	58. Buganoor
39. Guntapalle	59. Miduthur
40. Pusalapadu	60. Veepanagandla
41. Harumayapalle	61. Tartoor

శ్రీ పి. బి. నక్కనారాయణరాజు : ఆ జాబులకు ఫుల్ గ్రాంట్ ఇచ్చారా ? 50 వల్సెంట్ గ్రాంట్ ఇచ్చారా ?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు : ఒక్కొక్క మాదిరి రూ. 2000 చొప్పున ఇస్తున్నారు.

శ్రీ ఎస్. నేమయ్య : ఈ పోషల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్ట్ మెంట్ ద్వారా ఇచ్చే వెల్ ఫేర్ రెండు వేల రూ.లు పై జడిన ఎన్ టి మేట్స్ అయితే వాటి కాంక్షన్ కోసం ఇప్పుడు గవర్నమెంట్ కు దావలసిన అవసరం ఉన్నది. ఆ అధికారం క్రింది వాటికి

ఇస్తే డిలేన్ చగ్గుతాయి కాబట్టి ఆ విధంగా ఏమైనా ఆర్డర్స్ ప్రభుత్వంవారు పంపుతారా ?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు : మెంబర్స్ అందుకు రిప్రజెంట్ చేస్తే ఆ సంగతి ఆలోచిస్తాము

TRIBAL CULTURAL RESEARCH AND TRAINING INSTITUTE

1807—

*3351—*Sri A. Sarveswa Rao* : Will the hon. Minister for Excise and Prohibition be pleased to state :

whether it is a fact that the Tribble Cultural Research and Training Institute has been established at Hyderabad?

Sri M. R. Appa Rao : Yes, Sir.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు : అధ్యక్షా, బ్రయిబల్ పీపుల్ కల్చర్ చాలా ఉదాత్తమైన కల్చర్ అన్నది మనకు తెలుసు. మన కల్చర్ తీసుకువెళ్ళి వారిని తెలియబెట్టి, వారిని పాడుచేయకుండా గట్టి చర్యలు తీసుకోవాలని సూచన చేస్తున్నాను,

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు : బ్రయిబల్ వెల్ థేర్ ఇన్ స్టిట్యూట్ సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ వారు కాంక్షన్ చేశారు. దానికి లక్షా 20 వేల రూ.లు కాంక్షన్ చేశారు. దానికి డైరెక్టర్ కు, ప్రెసిపాల్ ను ఎపాయింట్ చేశాము. కోర్స్ కూడా తొందరలో బిగిన్ అవుతుంది.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య : బ్రయిబల్ కల్చర్ రిసర్చి చేసేదానికి ఇన్ స్టిట్యూషన్ ప్రైదరాజాద్ లో గాక, బ్రయిబల్ ఏరియాలో పెడితే పాచ్చు ఫలితం ఉంటుంది గనుక, ఆవిధంగా చేయటానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తుందా ?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు : దీనికి చాలా ఎయిమ్స్ ఉన్నవి. మ్యూజియమ్, లైబ్రరీ కావలసి ఉంటుంది. దీనికి 14, 15 ఎయిమ్స్ ఉన్నవి. అవన్నీ సర్క్యెన్ పుల్ గా కావటానికి అది ప్రైదరాజాద్ లోనే పెట్టాలి. బ్రయిబల్ ఏరియాకు వెళ్ళి విలేజ్ ల వెల్ వర్క్స్; మొదలైనవారందరికి, ఇతర డిపార్ట్ మెంట్ లవారికి బ్రయినింగ్ ఇస్తున్నాము. కాబట్టి అది సెంట్రల్ ప్లేస్ లో—ప్రైదరాజాద్ లో—ఉండాలి.

*RETIREMENT AGE FOR THE TEACHERS UNDER PRIVATE
MANAGEMENT.*

1796—

*3144Q—*Shri P. Seshavatharam [Narasapur]* : Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether the Government propose to extend the benefit of retirement at the age of 58 years to teachers in schools under private Management ; and

(b) if so, from what date ?

A:—(a) and (b) This question is under examination of Government.

INDUSTRIAL ESTATE IN MEDAK DISTRICT

1804—

*3566—*Shri P. Ramchandra Reddy* : Will the hon. Minister for Industries be pleased to state :

(a) are there any proposals before the Government to establish Industrial Estate in Medak District during the Third Five year Plan Period; and

(b) If so, where and the details thereof ?

A:—

(a) Yes, Sir.

(b) The Industrial Estate will be set up at Patancheru at the cost of Rs. 15 lakhs. Land measuring Ac. 52-27 will be acquired. Work has already been taken up and construction of administrative and other factory buildings under progress.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

Re: Termination of services of L. D. Clerks in Telangana.

శ్రీ కె. యల్. నరసింహారావు : అధ్యక్షా, స్టేట్స్ రి-ఆర్గనైజేషన్ కు పూర్వం, యల్. డి. సి ఉద్యోగుల నియామక సందర్భంలో ఆంధ్ర తెలంగాణా ప్రాంతాలమధ్య కొంత వ్యత్యాసం వుంది. తెలంగాణా ప్రాంతంలో పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ పరిక్షలతో నిమిత్తం లేకుండా యల్. డి. సి. లను డిపార్ట్ మెంట్ యే ఎపాయింట్ చేసుకునే అవకాశం ఉండెను. ఆంధ్రప్రాంతంలో పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషన్ పరిక్ష పాసైనవారిని మాత్రమే ఎపాయింట్ చేసుకొనే అవకాశం ఉండెను. స్టేట్స్ రి-ఆర్గనైజేషన్ తర్వాత ఆంధ్రరూల్సు తెలంగాణాకు వర్తించినవి. తెలంగాణాలో ఎల్. డి. సి.లు కూడ పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషన్ పరిక్షకు కూర్చోవాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయం చేసింది. 1957 జనవరివరకు ఉద్యోగంలో ఉన్నవారిని—వారికి ముందు ఈ విషయాన్ని తెలుపలేదు కాబట్టి—పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషన్ పరిక్షకు కూర్చోవలసిన అవసరం లేకుండా మినహాయించాలి. తర్వాత పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషన్ పరిక్షలో పాసైనవారికి ఉద్యోగాలు ఇవ్వాలని తెుంపరగిగా పనిచేస్తున్నవారికి సర్వీసు కమిషన్ పరిక్షలో పాల్గొనే అవకాశ ఇవ్వాలని నిర్ణయం తీసుకోవటం జరిగింది. అయితే యీమధ్య చాలామంది ఉద్యోగులు నియమించ బడ్డారు.

దీనికి సంబంధించిన G. O ఒకటి ఈ సంవత్సరమే ఫిబ్రవరి నెలలో జారీ చేయడం జరిగింది. Public Service Commission పరిక్షలకు పోకుండా pass కాకుండా, అటు నాగార్జునసాగర్ దగ్గర అయితేనేమి, హైదరాబాద్ Cityలో Various Departments లో అయితేనేమి Districtsలో అయితేనేమి చాలామంది L. D. Csగా పనిచేస్తున్నారు. 5, 6 సంవత్సరములనుంచి పనిచేస్తున్న విశ్వంధరిని Public Service Commission pass అయినవారు ఉన్నారు, కాబట్టి మీరు ఉద్యోగంలోనుంచి వెళ్ళిపోవాలి. అనేటటువంటి lineను ప్రభుత్వం తీసుకోవడం జరుగుతోంది. వాళ్ళ postలో Public Service Commission వాళ్ళను పెట్టి వీళ్ళను తరిమి వేయడం జరిగింది. ఈ మధ్య Public Service Commission పరిక్ష అవసరం లేదని L. D. Csను Departmental heads list చేసి పెట్టుకోవచ్చునని నిర్ణయం తీసుకున్న తరువాత మళ్ళీ పాత ఉద్యోగులను తొలగించే విధానాన్ని అనుసరించడం న్యాయం కాదు. దీర్ఘకాలంగా చేస్తున్నారు వీళ్ళు. L. D. Cs Public Service Commission పరిక్షలు ఎత్తేశాము. కాబట్టి వాళ్ళను ఒత్తిడి చేయకుండా, Public Service Commission నుంచి ఏదైనా list వచ్చి ఉన్నట్లు

యితే Vacanciesలో వాళ్లను భర్తీచేసి వీళ్ళను ఉద్యోగంలోనుంచి తొలగించకుండా ఉండే పద్ధతి ఏదైనా ఆలోచించవలెనని, అట్లా చేయకపోయి నట్లయితే తెలంగాణా ప్రాంతానికి సంబంధించిన 3, 4 వేలమంది L. D. Cs నిరుద్యోగులై యిదివరకే నిరుద్యోగంతో బాధపడుతున్న మన stateలో ఇది పెద్ద అందోళనకు కారణభూతం అవుతుంది. L. D. Csకు Public Service Commission ఎట్లాగు తీసివేశాము. కాబట్టి ఆ ఉద్యోగం నిర్వహిస్తున్న వాళ్లను continue కావడానికి అవకాశం కల్పించవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

(ముఖ్యమంత్రి) శ్రీ ఎన్ సంజీవరెడ్డి: అధ్యక్షా, ఇందులో చెప్పగలిగింది ఏమీ లేదు. చట్టం చేసుకున్నాము చట్టాన్ని అనుసరించాలి. తెలంగాణాలో పూర్వం ఏకం ఉండేనోగాని ఆంధ్రరాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత Service Commission ద్వారానే recruitment కావాలని ఏర్పాటు చేసుకున్నాము, తెలంగాణా లోనేకాదు ఆంధ్రలో కూడా temporary appointments జరుగుతున్నాయి. Service Commission వారు వచ్చినప్పుడు వారిని replace చేయడం జరుగుతుంది. తెలంగాణాలో ఉన్న temporary appointments ratify చేయబడ్డాయి. ఆంధ్ర రాష్ట్రం ఏర్పడే వరకు అంటే 27-1-57 వరకు వాళ్ళందరు ఉంటూ ఉన్నారు. తెలంగాణాలో temp rary staff అయినా ఆంధ్రలో temporary staff అయినా సర్వీస్ కమిషన్ వారు select చేసిన అభ్యర్థులు దొరికినప్పుడు తప్పుకుండా తీసివేస్తారని ఉద్యోగంలో చేరిననాడే తెలుసు, ఇదేదో కొత్తగా కల్పించినది కాదు. వాళ్లకు తెలుసు. ఇది temporary ఉద్యోగం మేము Service Commission pass కాలేదు. Service Commission pass అయిన అభ్యర్థి వస్తే మేము ఇంటికిపోవాలి. అనేసంగతి వారికిచేరిననాడే తెలుసు, కాబట్టి ఇది కొత్త విషయము కాదు. ప్రత్యేకమైన విషయము కాదు. తెలంగాణా విషయము కాదు. Temporary ఉద్యోగస్తులందరిని ఎక్కడ ఉన్నావరే దీనికి లోబడి ఉండాలనే విషయం వారికి తెలుసు. కొత్తగా ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చేది ఏమీలేదు. ప్రభుత్వానికి తెలియని విషయం చెప్పింది ఏమీలేదు. చట్టానికి వ్యతిరేకంగా చేసిఉంటే, చేయకూడని పని ఏదైనా ఉద్యోగస్తుల appointments గాని, లేదా తీసివేయటంగాని జరుగుతూఉంటే తప్పుకుండా ప్రభుత్వదృష్టికి తెస్తే అది పరిశీలన చేయడానికి వీలు అవుతుంది. ఇది అలాంటిది కాదు. చట్టప్రకారం temporary jobs అంకా Service Commission అభ్యర్థులు దొరికిన తరువాత తీసివేయడం జరుగుతుంది.

re: Alleged illegal social boycott in Yellamanchili

శ్రీ పి. వి. రమణ : అధ్యక్షా, విశాఖపట్టణం జిల్లా ఎలమంచిలి గ్రామంలో క్రిందటి నెల పంచాయతీ అధ్యక్షుని election జరుగింది. ఆ సందర్భంలో అక్కడ ఉన్నటువంటి హరిజన సభ్యున్ని హరిజన పెద్దలు, గ్రామంలో ఉన్న పెద్దలు వారి ఇష్టం వచ్చిన అభ్యర్థికి ఓటు వేయమనడం ఆయన నిరాకరించడం ఈ పెద్దలు బలపరిచిన అభ్యర్థి ఓడిపోవడం జరిగింది. ఆ కక్షతో ఆవేశమంచి ఈ హరిజనసభ్యున్ని ఆయన కుటుంబాన్ని ఈయనతో support గా ఉన్న మరెవరినీ కుటుంబాలను చట్ట విరుద్ధంగా social boycott చేసి గ్రామంలో వారికి ఏవిధమైన కూలివని చెప్పకుండా ఉండడానికి తగుకట్టుదిట్టములుచేసి, ఎవరైనా చెప్పినట్లయితే వారిమీద కూడ కక్షవహించి వారిని హింసిస్తున్నటువంటి సంఘటనలు జరిగినాయి. ఇదేదో హరిజనులలో వాళ్లల్లో వాళ్ళకుల కట్టుబాట్ల సమస్య అయితే ఒకలాగు ఉండేదేమో? కాని గ్రామంలో యితర పెద్దలుకూడ కలుగజేసుకొని గ్రామంలో వారికి కూలివనికూడ చెప్పకుండా ఉండే పరిస్థితిని కలుగజేశారు. దీనికంతా స్థానికంగా ఉండే కరణం నాయకత్వం వహిస్తున్నారని మాకు వచ్చిన సమాచారంలో ఉన్నది. ఈ విషయం గురించి పోలీసువారి దృష్టికి తెచ్చినప్పటికీ యింతవరకు అది పరిష్కారం కాబడలేదు అని నిన్నటి వరకు మాకువచ్చిన సమాచారం తెలుపుతూ ఉన్నది. social boycott చేయడం, Law and order ను దిక్కురించినారని, పీక్లను హింసించడానికి ప్రయత్నం చేసిన విషయాన్ని నేను గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను వారు కలుగజేసుకుని పరిష్కారం చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : అధ్యక్షమహాశయా, పంచాయితీ elections ప్రతి గ్రామంలో జరుగుతూ ఉన్నాయి. ఎవరిని తృప్తి పరచడానికి యిక్కడ Call attention తెచ్చారో నాకు తెలియదు పంచాయితీ బోర్డులో తిట్టుకోవడం వాదించుకోవడం మామూలుగా జరిగే విషయాలు. Law and order break కాలేదు. election peaceful గా జరిగిపోయింది. పోలీసువాళ్లు అక్కడికి వెళ్ళినారు. అంతా సవ్యంగా జరిగిపోయింది, హరిజనులలో హరిజనులు కీచులాడు కుంటున్నారని గ్రామస్థులలో కొందరు పెద్దలు కలుగజేసుకున్నారని చెప్పినారు. తన్నుకోవడంగాని, రక్తపాతం జరగడంగాని Law and order break చేయడంగాని ఏమీ లేదు. గ్రామాలలో జరిగిన చిన్న చిన్న విషయాలన్నీ అసెంబ్లీలో చర్చించుకోవడం మొదలుపెడితే ముఖ్యమైన కార్యక్రమాలు జరపలేము అనుకుంటాను. బ్రహ్మాండమైనది ఏమీలేదు. హరిజనులలోనే నీవు హరిజన సభ్యుడివి కాబట్టి. మేము చెప్పినట్లు వినాల్సి. Xకి Vote చేయాలి Yకి Vote చేయాలి అని వాళ్ళల్లో వాళ్ళకే తగా

32th March, 1963

యిదా ప్రార్థన అయినది, ఎవరికి vote చేశాడు. Elections అయిపోయినాయి, వాళ్ళల్లో వాళ్ళకే మనస్ఫుర్తలు పెంచుకుంటే పెంచుకొని ఉండవచ్చు. కాదనమగాని ప్రభుత్వం ఎక్కడ fail అయింది? Elections smooth గా జరిగి పోయినాయి. సింహాచలం అనే ఆయన Vote చేసినాడు. ఆయన స్వేచ్ఛగా Vote చేయడానికి కావలసిన సదుపాయాలు పోలీసువాళ్ళు కలిగించినారు. Elections అయి పోయినాయి, ఆతరువాత వాళ్ళయింటికి పిళ్ళు, పిళ్ళయింటికి వాళ్ళు పోలేదు. పిళ్ళ హరిజనులు వాళ్ళు హరిజనులు ఆయన యింటికి ఈయన పోయి తీరాలి. పనికి పిల్చుకోవాలి అని compel చేయడానికి లేదు. Harassment చేస్తున్నారంటే అదీ లేదు. ఇలాంటివన్నీ local గా ఉండే నాయకులు సర్దితే ఉపయోగంగా ఉంటుందేమోనని ఆలోచిస్తున్నాము, Police కు సంబంధం లేదు. ఎక్కడా fail కాలేదు అని చెబుతున్నాను.

re-Payment of Special Allowance To Employees in Agency Areas.

శ్రీ మహమ్మద్ తహశీల్ : అధ్యక్షా, ఆంధ్ర area లో agency ప్రాంతాల్లో గడచిన ఎన్నో సంవత్సరాలనుంచి unhealthy localities అనే కారణంతో Government ఉద్యోగులకు special allowances యివ్వడం జరుగుతూ ఉన్నది. ఈ సంవత్సరం సెప్టెంబరు నెలనుంచి దీనిని రద్దు చేశారని తెలుస్తున్నది. ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు చాలమంది ఆందోళన చెందుతూ ఉన్నారు. అది agency ప్రాంతం అనడంమూలంగా unhealthy localities అని Public Health Department announce చేసి యున్నది. అక్కడ మలేరియా, యాస్ మొదలైన భయంకరములైన జబ్బులు ఉండడమే కాకుండా రహదారికి త్యాచూసినా వెనుకబడిన ప్రాంతము. వెల్లడి ప్రాంతాలనుంచి సరకులు అక్కడికి తీసుకురావలసిన అవసరం వుంటుంది. ఉప్పు, ఎల్లెపాయలు వదికావాలన్నా 100 మైళ్ళ దూరంనుంచి ఆ ప్రాంతాలకు తెచ్చుకోవాలి. అటువంటి పరిస్థితులలో గవర్నమెంటుకూడ అక్కడ చ్యాపారస్థులు 20% లాభం తీసుకోవచ్చునని నిబంధనచేసి వున్నది. అక్కడ పని చేస్తున్న ఉద్యోగస్థులు మాకు special allowance యిస్తున్నారనే ఉద్దేశ్యంతోనే మేము అంతా agency ప్రాంతాలకు వచ్చి చేస్తూవుంటే మాకు యివిలేకుండా చేయటం చాలా అన్యాయం. మేము యిక్కడనుంచి వెళ్లిపోతాము transfer చేయించుకునేందుకు ప్రయత్నం చేస్తాము లేకుంటే తెలివుపెట్టి పోతాము అనడంతో ప్రజల్లో చాలా ఆందోళనగా వున్నది. అక్కడికి డాక్టర్స్ రావడంలేదు. అనేక hospitals ఖాళీగా వున్నాయి. Teachers కూడా లేకుండా పోయేటటువంటి పరిస్థితి వుంటే అక్కడ వదువు సంధ్యలు కూడా వెనుకబడే ప్రమాదం

వున్నది. కాబట్టి ప్రభుత్వంవారు ఈవిషయంలో కాస్త ఉదారంగావుండి యింకో 10 సంవత్సరాలవరకు agency allowance యిచ్చేపర్పాటు చేయించాలి. చేయక పోయినట్లయితే అప్రాంతం యింకా వెనుకబడి వుంటుంది. కాబట్టి agency allowance యిచ్చేటటువంటి ప్రకటన ఒకటి ప్రభుత్వం చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

ఆర్థికమంత్రి (కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి): అధ్యక్షా, ఆరు పేజీల typed matter వుంది. చదవమంటే చదువుతాను: లేక క్లుప్తంగా చెప్పమంటే చెబుతాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : ఏది వీలయితే ఆ విధంగా చేయండి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : Un-healthy localities allowance అనేది వుంది. బహుశా యిది నేను పుట్టకముందు పుట్టింది. 60, 70 ఏళ్ళక్రిందటిది అనుకుంటాను. చాలా పురాతనమైనది. కలరా మొదలైన వ్యాధులు వుండే ప్రదేశాలలో పనిచేసే ప్రద్యోగులకు ఏదైనా స్పెషల్ ఎలవెన్యూ యిస్తే బాగుంటుందని ఆలోచించి దీనిని ఏర్పాటు చేశారు. ఈ అరవై సంవత్సరాలలో ఆయా ప్రాంతాల అభివృద్ధికి ఎన్నో కార్యక్రమాలు జరిగాయి. ఇంకా యీ అలవెన్యూను కంటిన్యూ చేయడం న్యాయమా, అనే విషయం వదేవదే ప్రభుత్వపరిశీలనలో వుండడం, తరువాత, ఒక ఖచ్చితమైన నిర్ణయం తీసుకోవలయునని డై రెక్టర్ ఆఫ్ పబ్లిక్ హెల్తును అడగడం, వారు కొంత ఇన్ ఫర్ మేషన్ పంపించడం జరిగింది. ఇంకా కొంత information రావలసి వుంది. వచ్చిన information మేరకు శ్రీహరికోట ఐలండ్, చింతలపూడిలోని కల్యాణరాయుడు టౌంకు ప్రాంతం, కదిరిలోని చివ్వలమడుగు ప్రాంతములలో తప్ప తతిమ్మాచోట్ల యీ అలవెన్యూ తీసివేయడం కూడా జరిగింది. D. P. H. యొక్క రిపోర్టువలన మలేరియా యిరాడికేషన్ ప్రోగ్రాం ఆయా ప్రాంతాలలో బాగా జరుగుతున్నది. 'They can be no longer treated as un-healthy localities' అని చెప్పడం జరిగింది; ఏజన్సీ ప్రాంతం విషయంకూడా ఆలోచనలో వున్నది. దీనికి సంబంధించి D. P. H. నుండి సమగ్రమైన రిపోర్టు యింకా రాలేదు. ఈ సందర్భంలో M. రామయ్య అనే ఒక మంచిమిత్రుడు ఒక వుత్తరం వ్రాశాడు. కోయిలగూడెం జైలు ఆఫీసులో, ప్రక్కనవున్న గ్రామాణ్ణి యింకా యీ అలవెన్యూ యివ్వడం న్యాయమా, ఒకప్రక్కన పొదుపు అంటున్నారు, దీనిని గమనించకపోవడం న్యాయమా, అని వ్రాశాడు. ఆయనకు నిజంగా ధవ్యవాదాలు చెప్పాలి. ఇవన్నీ ఆలోచిస్తున్నాం. డై రెక్టర్ ఆఫ్ పబ్లిక్ హెల్తును త్వరగా సమాచారం నేకరించి పంపించవలసిందిగా అడిగాము. అప్పర్ సీలేరు ప్రాజెక్టు విషయం వచ్చింది. ఆ ప్రాజెక్టులో పనిచేస్తున్నవారికి కొంతకాలం యీ అలవెన్యూ కంటిన్యూ

చేయవలసిన అవసరమున్నదనిచెబితే ప్రభుత్వం అందుకు అంగీకరించినది. కొన్ని ప్రాంతాలకు సంబంధించి D. P. H. రిపోర్టు రావడం ఆలస్యం అవుతున్నదని జూన్ లోవల రిపోర్టులన్నీ వచ్చితీరాలని, స్పష్టంగా వుత్తర్వులు యివ్వడం జరిగింది. ఈ అలవెన్సుక్రింద సుమారు 7 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు అవుతున్నవి. ఇప్పుడు యిచ్చిన వుత్తర్వులవల్ల యిందులో సుమారు 2 లక్షల 20 పేలవరకు సేవింగు అయింది. ఇంకా అనేకరకాలైన అలవెన్సులు వున్నవి. ఈ అలవెన్సుగాక స్పెషల్ పే అనేదొకటున్నది. అదికూడా రెవ్యూ చేయమని A. O. అడిగారు. స్టేట్ మొత్తం మీద యీ రెవ్యూ జరుపుతున్నాం. ఎక్కడయినా అవసరమనుకుంటే అక్కడ అవసరాన్నిబట్టి కంటిన్యూ చేస్తున్నాం. అలాగే యీ లొకాలిటీస్ లో T. A. యివ్వడం వున్నది. దానినిగూడా రెవ్యూ చేస్తున్నామని మనవిజేస్తున్నాను. D. P. H. రిపోర్టును బట్టి, ఆ యా ప్రాంతాలలో వీటిని అమలు జరుపుతున్నాం. 60 సంవత్సరాలక్రిందటి పరిస్థితులకు, యిప్పటి పరిస్థితులకు చాలా తేడా వుంది కాబట్టి యీ అలవెన్సు యింకా కంటిన్యూ చేయడం న్యాయంకాదని మనవి జేస్తున్నాను.

(4) *Re : enhancement of rates of Electricity supplied at Kuppam.*

శ్రీ ఎ. పి. వజ్రవేలుచెట్టి (కుప్పం): అధ్యక్షా, ఎలక్ట్రిసిటీ రద్దుపై మనం చర్చ చేస్తున్నప్పుడు రివైజ్డ్ టారిఫ్ రేటును introduce చేశామని మంత్రిగారు చెప్పారు! ఆ సందర్భంలో ఆయన తన స్పీచ్ లో యిలా చెప్పారు. "the Board has decided to introduce revised tariffs for supply of power with effect from 1-3-1963 which have already been notified in the press and official gazette." 1-3-1963 నుండి రివైజ్డ్ టారిఫ్ రేటును introduce చేస్తామని చెప్పారు. కాని ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటుకు రెండే దీనిని పాటించి నట్లుగా కనబడటంలేదు. వారికి అసలు దీనిని తెలియజేశారో లేదో నాకు అర్థం కావడంలేదు. చిత్తూరుజిల్లా కుప్పం సబ్ స్టేషన్ కు సంబంధించిన ప్రాంతాలలో ఎలక్ట్రిసిటీబిల్లు యిచ్చారు. దీనిలో మీరు యీ రివైజ్డ్ టారిఫ్ రేటు 1-3-1962 నుండి అమలు జరుపుతున్నట్లుగా వ్రాశారు. 1963-1964 కు అమలులోనికి వస్తుందని శాసనసభలో చెబితే మీరు 1962-63 కి అమలు జరుపుతున్నారు. ట్రిటాన్ వ్యాక్చు ఫె ఎగ్జెక్యూట్ అఫీసర్లు అక్కడ విధిస్తున్నారు. ఉదాహరణకు వేను బిల్లునముష్టమకూడ చెప్పగలను. ఆ నయాపైసలులిట్లు తమరు ఛార్జి చేస్తున్నారు. "And due to the revision of unit rate for the year ending 28-2-1963" అని చెబుతున్నారు. దీనివలన అక్కడ ప్రజలకు ఎంతో యిబ్బంది కలుగుతున్నది. మంత్రిగారు చేసిన పాలసీ స్టేటుమెంటుకు వ్యతిరేకంగా ఆచరణలో జరుగుతున్న

దని మనవి చేస్తున్నాను. దీనిని పరిశీలించి పొరబాటుచేసిన అధికార్లు ఎవరు అయినప్పటికీ వారిపై వెంటనే తగుచర్యలు తీసుకొనవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

(Mr. Speaker in the Chair)

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి (వ్యవసాయశాఖామంత్రి) : అధ్యక్షా ! శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు గల్ఫ్ టీకమీషను రిపోర్టుపై చర్చ సందర్భంగా కౌన్సిల్ కు వెళ్ళినారు. అందువలన వారితరపున నేను సమాధానం చెబుతున్నాను. 1-3-1963 కు ముందు మన రాష్ట్రంలో మూడు విధాలైన రేట్లు వున్నవి. 200 యూనిట్స్ H. P. వుంటే అగ్రికల్చరల్ లోడ్సులో సంవత్సరానికి యూనిట్ కు 9 నయ్యపైసల చొప్పున ఛార్జి చేసేవారు. అది 500 యూనిట్ల H. P. అయినట్లయితే 8 నయ్యపైసలు ఛార్జి చేసేవారు. 500 యూనిట్లకుపైస అయితే 6 నయ్యపైసలు ఛార్జి చేసేవారు. అయితే, యిందులోని మినిమమ్ ఛార్జీకిగనుక తగ్గినట్లయితే per H. P. 20 రూపాయల చొప్పున రైతునుండి వసూలుచేసేవారు. ఇదంతా పాతటారిఫ్ కు సంబంధించిన సంగతి. 1-3-1963 నుండి కొత్తటారిఫ్ వచ్చింది. దీనిలో మినిమమ్ గ్యారంటీ ఒక హార్స్ పవర్ కు 25 రూపాయలు, యూనిట్ కు 8 నయ్యపైసల చొప్పున ఛార్జి చేస్తారు. ఇదివరకు మూడువిధాలుగా వుండడంవలన సంవత్సరం చివరన గాని ఆరైతు ఎంత కన్ స్యూమ్ చేసినది, ఎంత చెల్లించినది తేలేదికాదు. అందువలన సంవత్సరం ఆఖరులో రైతుకొంచెం ఎక్కువ చెల్లించ వలసిన అవసరం అప్పుడప్పుడూ కలుగుతూవుంటుంది. ఆ విధంగా సబ్ స్టేషన్సులో రివైజు చేశాము. అక్కడ 50 మంది కన్ స్యూమర్సు వున్నారు. అందులో 45 మందికి పమి హెచ్చుకాలేదు. అయిదు కేసులలోమాత్రం - సర్వీసునంబరు 198, 272, 341, 34, 478 కి మాత్రం యీ డిఫరెన్సు హార్స్ పవర్ లో వచ్చింది.

సర్వీ సెంబరు	—	Rs.
198	—	30-00
272	—	28-00
341	—	1-00
364	—	28-00
478	—	25-00

రూపాయలు ఎక్కువ కట్టవలసివచ్చింది. 1-3-1963 నుండి ప్రారంభమైన క్రొత్తరేట్లు వీనికి వర్తింపు. సంవత్సరం చివరన రెవ్యూ చేసినదాని ఫలితంగా వచ్చిన difference వలన మీరు యీవిధంగా కట్టవలసివుంటుంది. అంతేగాని కొత్తరేట్లు అమలు జరపలేదని స్పష్టంగా చెబుతున్నాను.

30th March, 1963

(5) *re. Necessity to reconstitute the Andhra Pradesh
Muslim Wakf Board.*

Sri V. Srikrishna [Mangalagiri] : The Andhra Pradesh Muslim Wakf Board was constituted after the promulgation of the Central Act in Andhra Pradesh in 1961. From its very inception, the Board has become a target of severe public criticism. Now it has become the subject-matter of hot propaganda in the city of Hyderabad between rival groups. It has become more Conspicuous by its group rivalries than by its service to the common cause. Because of these quarrels and internal wrangles between the members of the Board, the Motawallis and Inamdars who manage the wakf property are mismanaging them, taking advantage of these. Nero was fiddling while Rome was burning : we know that. The Board was sleeping while the Mutawallis in the areas are committing wastage of the properties of the wakf Board. These matters have been brought to the notice of the hon. Minister by the President and Secretary of Wakf Property Protection Committee. Recently they have brought some concrete instances also to the notice of the hon. Minister. I wish to draw the attention of the hon. Minister to see that these facts are taken into consideration when the new Board is constituted and in the meanwhile to take necessary steps to set right the matters there and see that the wakf property is safeguarded and interests of community at large are also safeguarded.

The Minister for Buildings and Communications (Sri Mir Ahmad Ali Khan) : The Andhra Pradesh Wakf Board was constituted on 4th March 1961 for the entire State of Andhra Pradesh, keeping in view Section 11 of the Muslim Wakf Act which deals with the appointment of Members. According to Section 12 of the said Act, the term of this Board is 5 years. It will be reconstituted on the expiry of the above period. In accordance with Section 51 of the said Act, the State Government has taken steps for the auditing of the accounts of the Board;

and in pursuance of Section 52 of the said Act, the State Government shall examine the auditors report and shall pass such orders on the reports as it thinks fit. Steps are also being taken to recover arrears due to the Board as arrears of land revenue whenever necessary. Section 61 of the said Act gives powers to the State Government to supersede the Board, in which case all property vested in the Board shall, during the period of supersession, vest in the State Government; but in the opinion of the Government, there is no need to supersede the Board, as there are no grounds for it.

6. *Re. Firing on tribals by Excise Party in Kusimi Panchayat area, Srikakulam District.*

శ్రీ యల్. కె. సరసింహారావు : అధ్యక్షా! మార్చి రి వ తేదీనాడు శ్రీకాకుళంజిల్లా పాలకొండ తాలూకా కుసుమవంచాయతీ పరియాలోనున్న గుట్టల మీదికి దాదాపు 25 మంది ప్రొహిబిషన్ పార్టీ వారు పోలీసుడిపార్టుమెంటుకు సంబంధించిన సబ్ యినస్పెక్టర్, సర్కిల్ యినస్పెక్టర్, మొదలైనవారు సాయుధులై దాడిచేశారు. సారా వండుతున్నవారిని పట్టుకొనడానికని మీరు అక్కడికి వెళ్ళారు. దానికి కొంత బ్యాగ్రౌండు వున్నదని వింటున్నాం. పాలకొండలో నలుగురు పెద్దమనుషులు యీ వండే కాపుసారాను కొని బిజినేస్ చేస్తుంటారు. ప్రొహిబిషన్ పార్టీకి వారు డబ్బులు ముట్టజెబుతూ వుండేవారు. కాని వండేవారుమాత్రం డబ్బులు యిచ్చేవారుకాదు. కాబట్టి వారిపై కక్ష సాధించవలయునని ప్రొహిబిషన్ పార్టీ వారు ప్రయత్నిస్తూ వెళ్ళారు. అప్పుడు ఆరుగురు కొండజాతివారు ఉన్నారు. లాఠీచార్జీ చేస్తే వారు పారిపోయినారు. వారు కుండలు బద్దలుకొట్టడం మొదలుపెట్టారు. అప్పుడు అక్కడవున్న సవరసాని అనే ఆయన 'మేము చాలకష్టపడి చాలాడబ్బు పెట్టికొనుకున్నాము' అన్నాడు. దానితో అతని గుండెలకు తుపాకీ గురిపెట్టి కాల్చారు. అతను వెంటనే చనిపోయినాడు, అతని తల్లిని, మామనుకూడ అరెస్టుచేసి తీసుకెళ్ళారు, తల్లిని వదిలిపెట్టారు. మామని యింకా వదిలిపెట్టలేదని M. L. C. గారొకరు వ్రాసిన లేటరునుబట్టి తెలుస్తున్నది. ఆ తరువాత ఒక చిన్ని పుకారు లేవడిశారు. సారా వండుతున్నవారు వీరిపై దాడితీశారని, రక్షణనిమిత్తం కాల్చారని చెబుతున్నారు. 25 మంది సాయుధులైనవారిపై ఆరుగురు దాడి

30th March, 1963

చేయడం పీరు డిఫెండుచేసుకోలేక కల్పితమనడం ఎంతవరకు నమ్మడానికి పీలుగా వుందో మీరే ఆలోచించండి. ఇది ఎంక్వయిరీ చేయించాలి. డిప్యూటీ కలెక్టరు ఆస్పాట్ కు వెళ్ళకుండా, అక్కడిమనుషులను ఎంక్వయిరీ చేయలేదనేది మాకు తెలియ వస్తున్న సంగతి. కక్ష సాధించే పుద్దేశంతో ప్రొహిబిషన్ పార్టీ తీసుకున్న యీ చర్య చాలా నిరసించవలసినది. ఎండుకీవిధంగా వారు కోరిన జవాబులు వారిపై దౌర్జన్యం చేస్తున్నారో, కనుక్కోవాలి. దీనికిగాను పబ్లిక్ ఎంక్వయిరీ చేయించ వలసిందిగా పభుత్వానికి మనవిజేస్తున్నాను.

The Minister for Excise and Prohibition (Sri M. R. Appa Rao) Sir, According to information so far available with the Government a raid party consisting of the Sub-Inspector of Prohibition, Palakonda, Srikakulam, 2 petty officers and 16 Prohibition Guards led by the Assistant Prohibition Officers, Bobbili, left for detection of prohibition offences, in Malli village, within the limits of Palakonda Station area, on March 8, in a prohibition van. The Assistant Prohibition Officer on reaching Malli village directed the Sub-Inspector, Palakonda at about 12 noon on the same day to proceed to Bodi Adayya Guda about 1½ miles from the Malli village. The raid party reached the place at about 1 P. M. and found four persons distilling arrack on livestills and on seeing the raid party, the offenders destroyed the property and attempted to escape. The raid party chased the offenders who managed to reach to top of a hill where they gathered about 30 men and retaliated by pelting big stones at the raid party. As a result of this two sub Inspectors and 5 Prohibition Guards were injured. The Sub Inspector of Prohibition Palakonda warned them that they would be chased with lathies, if they did not disperse. The mob however continued pelting stones. An attempt to charge with lathies was made but this did not improve the situation. The Sub Inspector, Prohibition, therefore, warned the mob that they would open fire. When the mob did not heed, the Sub Inspector fired two shots in the air. This did not have the desired effect. The Sub Inspector therefore warned the

mob again and fired three revolver rounds. He also ordered a Prohibition Guard who was being pulled with a cloth tied to the neck by one of the mob to fire 3 rounds from musket gun in his possession. Thus in total 5 revolver rounds and 3 rounds of musket were fired. Seven Prohibition personnel were of whom 3 persons were directed by the Medical officer, Palakonda, for X-Ray examination at Srikakulam. As a result of the opening of the fire one person died while another received a slight injury. The Police Station at Palakonda registered a case in this connection.

This information is based on the report received from the District Prohibition Officer, Srikakulam, by the Board of Revenue. The result of the judicial enquiry held by the Sub Inspector, Parvathipuram is not yet available with the Government. The Government are also awaiting the Collectors' report on this incident.

PAPERS LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

Administration Report of the Andhra Pradesh State Electricity Board for the year 1960—61

Sri A. Balarami Reddy : Sir, on behalf of Sri A. C. Subba Reddy, Minister for Irrigation and Power, I beg to lay on the Table under sub-section 1-A of Section 75 of the Electricity (Supply) Act, 1948 (Central Act 54 of 1948) a copy of the Administration Report of the Andhra Pradesh State Electricity Board for the year 1960-61.

Mr. Speaker : Paper laid on the Table.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : బోర్డు రిపోర్టు ఇచ్చారు. అందులో accounts ఇచ్చారు. ఎప్పుడు discussion కు తీసుకుంటారు ?

Mr. Speaker : We will find out.

LEAVE OF ABSENCE TO SARVASRI
P. SUNDARAYYA, T. NAGI REDDY N. PRASAD
RAO, G. BAPANAYYA AND KORATALA
SATYANARAYANA

Smt A. Kamala Devi : (Alair) Sir, I beg to move :

“That under rule 265 of the Andhra Pradesh Legislative Assembly rules, leave of absence be granted to Sri P. Sundarayya, Sri T. Nagi Reddy, Sri N. Prasad Rao, G. Bapanayya and Sri Koratala Satyanarayana on account of their detention in jail.

Mr. Speaker : Motion moved.

Mr. Speaker : The question is.

“That under rule 265 of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules, leave of absence be granted to Sri P. Sundarayya, Sri T. Nagi Reddy, Sri N. Prasad Rao, Sri G. Bapanayya and Sri Koratala Satyanarayana on account of their detention in jail.

The motion was adopted.

PRESENTATION OF THE REPORT OF THE
JOINT SELECT COMMITTEE ON THE ANDHRA
PRADESH VILLAGE PANCHAYATS BILL, 1962

The Minister for Planning and Panchayat Raj (Dr. M. Chenna Reddy) : Sir, I beg to present the Report of the Joint Select Committee on the Andhra Pradesh Village Panchayats Bill, 1962 and to move that under Rule 128-B of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules read with sub-rule(1) of Rule 164-J of the said Rules the Bill as reported by the Joint Select Committee be referred to the

30th March, 1963

*Presentation of the Report of the Joint
Select Committee on the Andhra Pradesh
Village Panchayats Bill, 1962*

997

Regional Committee for consideration and report to the Assembly.

Mr. Speaker : Report presented.

శ్రీ కె. యల్. నరసింహారావు : Time వత్తిడివల్ల జాయింటు సెలెక్షన్ కమిటీ రిపోర్టును మనం చర్చించకుండానే రిజిస్టర్ కమిటీకి పంపుతున్నాము. ఇదే అచారంగా పెట్టుకుంటే మాత్రం ఇబ్బంది అవుతుంది. మనం discuss చేయకుండానే రిజిస్టర్ కమిటీకి పంపడం అచారంగారాదు. ఒక్క కాపీ లైబ్రరీలో పెడుతున్నారు. ఎప్పుడు మాకు ఇస్తారు? తరువాత చర్చించవచ్చుననే ఉద్దేశంతోనే ఇప్పుడు మేము మానుకోవడం జరుగుతోంది.

Mr. Speaker : But whatever it may be, so far as the the rules are concerned, I do not think there is any definite provision laying down that the reference should be before or after the Joint Select Committee stage.

Sri. Vavilala Gopalakrishnayya : It is there.

Mr. Speaker : Let us have an idea of the rules. What exactly are the rules on the point? Please tell me the rule which says that it should be sent to the Regional Committee before or after the Select Committee report is received. It is better that we follow one procedure consistently,... instead of doing one thing on one occasion and another thing on another occasion. Let us follow the same procedure consistently throughout. On that point, I agree. But I do not think there is any provision with regard to the aspect whether it should be sent to the Regional Committee before or after the receipt of the Select Committee Report. There is no irregularity about it.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya : But one thing is there. There cannot be two procedures to be followed on this point.

Mr. Speaker : The rule is like this : Rule 128-B refers to a motion for introduction of regional Bills. It

says : when a regional Bill is introduced or on some subsequent occasion the member-in charge may make one of the following motions in regard to his Bill namely :-

(a) that it be referred to the regional committee, or

(b) that it be circulated for purposes of eliciting opinion thereon by a date specified in the motion :

Provided that no such motion as aforesaid shall be made by any member other than the member-in-charge except by way of amendment to the motion made by the member-in-charge. So, I do not think there is any irregularity about it.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : On a point of order, Sir, నాజ్ఞాపకం ఏమంటే జిల్లా పరిషత్తు బిల్లును మొదట రిజనల్ కమిటీకి పంపి, తరువాత జాయింట్ సెలక్టు కమిటీకి పంపాము. ఈరోజున ముందు జాయింట్ సెలక్టు కమిటీకి పంపి, తరువాత రిజనల్ కమిటీకి పంపాలి అంటున్నారు. ఏది కరెక్టు అవుతుందో నాకు అర్థం కావటంలేదు. రిజనల్ కమిటీకి పంపిన తరువాత జాయింట్ సెలక్టు కమిటీకా, జాయింట్ సెలక్టు కమిటీ తరువాత రిజనల్ కమిటీకా అనేది తాము యిప్పుడు decide చేసినానరే, తరువాత decide చేయడానికి time తీసుకున్నా సరే.

Mr. Speaker : So far as procedure is concerned, I will ask the Government to adopt one procedure consistently : not only with regard to this Bill, but with regard to to all other Bills which have to be referred to the Regional Committee.

Dr. M. Chenna Reddy : Sir, I would like to submit that the reference that Sri Gopalakrishnayya is making to Zilla Parishads and Panchayat Samithis Act is wrong. That Bill was first referred to the Select Committee and then only after its report was received it was sent to the Regional Committee for consideration and Report to the Assembly. In fact, I would submit for your consideration the need to make necessary change in the

relevant rules so as to enable the Bill being referred, on the very first occasion when the motion was moved, both to the Select Committee and the Regional Committee. If, that is provided, then it will help us a great deal. Now we are bringing it before the Assembly after the report of the Select Committee is received only to take back the Bill to some other Committee (Regional Committee) for further consideration. Instead, if the rule is so changed that the motion is moved to refer the Bill to the Select Committee and also to the Regional Committee, at the same time, that would facilitate. As it is, we have been first referring the Bill to a Select Committee and then later to the Regional Committee.

Mr. Speaker : I do not think we have the powers to amend the rules. That has got to be done by the Central Government. Till then, we adopt this procedure. Whatever procedure the Government may wish to follow, I ask the Government to be consistent. (Turning to Sri Vavilala Gopalakrishnayya), so far as the Zilla Parishads Bill was concerned, the hon. Minister says the same procedure as now adopted was followed then also.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya:- I will get that verified.

శ్రీమతి ఎ. కమలాదేవి : జిల్లా పరిషత్తు బిల్లుకూడా జాయింటు సెలక్టు కమిటీనుంచి వచ్చిన తరువాతనే రీజనల్ కమిటీకి పోయింది.

Mr. Speaker : That is what Dr. Chenna Reddy also says. You also get it verified.

శ్రీ కె. ఎల్. నరసింహారావు : రీజనల్ బిల్లు విషయంలో ఒక్క ఆచారం ప్రవేశపెట్టాము. జాయింట్ సెలక్టు కమిటీ అక్కరలేని బిల్లును రీజనల్ కమిటీకి నేరుగా పంపుతున్నాము. మిగిలినవి జాయింట్ సెలక్టు కమిటీ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత రీజనల్ కమిటీకి పంపుతున్నాము. రీజనల్ కమిటీనుంచి వచ్చిన తరువాత జాయింట్ సెలక్టు కమిటీకి పంపడం జరుగలేదు. అది సరిగ్గా కూడా ఉండదు.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ : రిపోర్టు కాపీలు ఎప్పుడు నల్లయి చేస్తారు?

Mr. Speaker : Please see (turning to the Minister) that copies are circulated to all members.

(Pause)

Mr. Speaker : The question is :

“That under Rule 128-B of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules read with sub-rule (1) of Rule 164-J of the said Rules, the Andhra Pradesh Village Panchayats Bill, 1962, as reported by the Joint Select Committee be referred to the Regional Committee for consideration and report to the Assembly”.

The motion was adopted.

PRESENTATION OF THE FIRST REPORT OF THE COMMITTEE ON PETITIONS

Sri Vasudev Krishnaji Naik (Chairman, Committee on Petitions) : Sir,

“I beg to present the First Report of the Committee on Petitions (Second Session).”

(The copies of the report are placed in the Library.)

Mr. Speaker : Report presented.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : ఈ బాధనుంచి ఎప్పుడు బయట పడేస్తారు? కాపీపొందే హక్కు మాకు ఉన్నది. ఎక్కడో లైబ్రరీలో place చేశామంటారు. లైబ్రరీలో పెట్టాం చూసుకోవాలంటే ఎట్లా?

Mr. Speaker : His complaint is this. It is a very genuine complaint. When you say here “you are placing it on the Table of the House, what is the point in placing it in the library?

Sri Vasudev Krishnaji Naik : For want of time we could not get all the copies. We could get only ten copies and those copies were placed in the library. We shall supply the copies to all the members.

Mr. Speaker : His complaint is not particularly about this only. Generally, he is saying that there is no point, in your placing it in the library when you say a report is being placed on the Table of the House. That is his general complaint.

Sri Vasudev Krishnaji Naik : Arrangements will be made to send copies to all Members.

BUSINESS OF THE HOUSE

Mr. Speaker : Now we will take up discussion on the Bill.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : అవ్వజా, ఇది non-controversial Bill.

శ్రీమతి ఎ. కమలాదేవి : నిన్న ఫారెస్టు బిల్లు సగము నడిచి ఆగిపోయింది. ఫారెస్టు మధ్యలో ఉన్నాం.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : ఫారెస్టు మధ్యలో వుంటే జేంజరు.

Mr. Speaker : Yes, Yes, we are not yet out of the woods.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : నిన్ననే ఈ బిల్లు తీసుకుంటామని చెప్పలేదు. ఆ బిల్లు కంటిన్యూ అవుతుంది, రేపు తీసుకుంటామన్నారు. We are definitely in the forests, Sir.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : 'Business left over' అన్నారు. ఫారెస్టుకంటే ముందు కో-ఆపరేషన్.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య : అధ్యక్షా! ఫారెస్టు బిల్లు డిస్కషన్ మధ్యలో adjourn అయినాము. ఆ బిల్లు కంటిన్యూ అవుతుంది. What is the business left over? Forest bill is left over.

Mr. Speaker : Yesterday at 1-35 p.m. or so I think the hon. Minister moved this Bill. Naturally immediately after that we should have taken up discussion. But for want of time I announced that discussion will be taken up today. Strictly, as pointed out by hon. Sri Tenneti Viswanatham we must go according to the order specified in the Agenda unless there is a motion on behalf of the Government to change the order. Yesterday, if I remember correct a motion was moved by hon. Sri N. Ramchandra Reddy and it was agreed to by the House that consideration of this Cooperative Bank Formation Bill etc. be deferred till today.

Sri Tenneti Viswanatham : May I ask the wording of the Motion to be read, Sir? It was an oral one. There was nothing in writing. We understood we changed the order of business. It is true that some Bill was over and then we came to the Forest Laws Bill and we said we will take it up tomorrow (i. e. today). Only after going out of the 'forests' that we can come into the 'Cooperation. Otherwise there cannot be two Motions before this House, because 'forests' thing has not been disposed of. Therefore, if the hon. Finance Minister moves the other thing there will be two motions at the same time on the floor of the House. That cannot be.

Mr. Speaker : As it is there are two motions.

Sri Tenneti Viswanatham : There cannot be, because we changed the order and after changing the order we took up the Forest Laws Bill and some Motion must be made with regard to that.

Mr. Speaker : One was under discussion and the other one we have to begin discussion on. Both of them have been adjourned till today. This one on a Motion moved by the hon. Minister for Revenue and the other one because.....

Sri K. Brahmananda Reddy : To cut short the discussion, we may be in 'forest' but we are not in 'woods', Sir.

Secondly, if hon. Members want to continue to be in 'forest' I have no objection that the Bill moved by me to be taken up even after the Forest Laws Bill. The only point is that there is another important Sales-tax (Amendment) Bill which has to be referred to a Select Committee. That is all. I am in the House's hands and whether the Forest Laws Bill is taken up or the Cooperation Bill is taken up, it does not affect me very much. But the Cooperative Bank Formation Bill is a non-controversial matter for the reason it is not the main Cooperative Bill. Two Apex Banks getting merged is the only point there and on a Motion, it was referred to the Regional Committee. The Regional Committee also went through it and referred it back to this House. It is only question of few minutes for this Bill. Therefore I leave it to the House to decide.

Sri Tenneti Viswanatham : We are all agreeable to do whatever the hon. Finance Minister wants. But there should be some order. There cannot be two Motions before the House.

GOVERNMENT BILLS

The Andhra Pradesh Forest Laws (Amendment) Bill, 1963

Mr Speaker : Let us not have any more discussion about it. We shall take up the Forest Laws Bill.

Yesterday, during the course of the discussions some suggestions were made by the hon. members with regard to the alteration of the language, with regard to the Short-title, etc. in the matter of Section 43 and 56 or so. I do not remember exactly. I suppose the Government got all those things examined. Let me have an idea of what they propose to do.

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి : అదృష్టా నిన్న శ్రీ విశ్వనాథంగారు మాట్లాడుతూ రెండు టైలు కు సంబంధించినది ఒక amending billలో తీసుకురావటానికి ఏమి తేదని చెప్పినారు.

30th March, 1963

Mr. Speaker : That point was raised by hon. Sri K. L. Narasimha Rao and hon. Sri Vavilala Gopalakrishnayya. Any how it is immaterial whoever has raised it.

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి : కాని రెండుబిల్లులకు ఒక Amending Bill తీసుకు రావడానికి చట్టరీత్యా అత్యవసరం ఏమీలేదు. కావలసిన దేమంటే అది State List కి గాని Concurrent List కి గాని సంబంధించినదై ఉండాలి. దానిని తీసుకొనడానికి అత్యవసరం ఉండవసరంలేదు. అనేక బిల్లు ఈ మోదిరిగా amend చేయడం జరిగింది. చాలా precedents ఉన్నాయి. Central precedents ఈ విధముగా ఉన్నాయి.

Taxation Laws Amendment Act, 1962 : This Act amends the Income-tax Act 1961 and the Wealth Tax Act 1957

The Working Journalists (Amendment) Act, 1962 : This Act amends the Working Journalists (Conditions of Service and Miscellaneous Provisions Act, 1958, and the Working Journalists (Fixation of Wages) Act 1958.

The Kerala Local Authorities Laws (Amendment) Act 1959 (Central Act 27 of 1959) : This Act amends the Trivandrum City Municipal Act, The Travencore District Municipalities and Cochin Municipal Act, Madras District Municipalities Act, as in force in Malabar Municipal Laws (Amendment) Act 1959.

The Andhra Pradesh Universities (Amendment) Act 1961 (Andhra Pradesh Act I of 1962) : This Act amends the Andhra University Act, Sri Venkateswara University Act and the Osmania University Act.

Sri Venkateswara University Act. 1954 (Andhra Act 14 of 1954) : This Act among other things provides for the amendment of the Andhra University Act. 1925.

The Andhra Pradesh (Andhra Area) Hindu Religious and Charitable Endowments Act, 1961.

ఈ విధముగా అనేక సందర్భాలలో amend చేయడం జరిగింది. కాబట్టి దానికి అక్షేపణ ఉండకూడదని మనవి చేస్తున్నాను. అందులో ఒకే సబ్జెక్టుకి సంబంధించినది కాబట్టి అబ్జెక్టును సమంజసమైనది కాదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : అర్గ్యుమెంటులోకి వస్తాననుకోలేదు. మేముచేసిన సూచన ప్రకారం మార్పులుచేసి తెస్తారనుకున్నాము. ఇప్పుడు clause by clause చర్చ చేద్దామంటే చేయవచ్చును.

Mr Speaker : He is only answering yesterday's points and saying that by the same Bill amendments of two different Acts can be brought in. Now he is quoting previous incidents or precedents wherein such a thing has been done.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : అది clear గానే వుంది. నిజమే ఇదివరకు practice వుందని అనవచ్చు.

Mr. Speaker : It is not an irregular thing. That is his point.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : ఇదివరకు ఇలాచేశారు అనిచెప్పితే రైతు. ఇది సమంజసము అవునా కాదా అనేది వేరు. పాయింటు రెండింటికి separate గా వున్నట్లయితే clear గా వుంటుందని ఇటువైపునుంచి raise చేశారు. ఒకటే కారణము చెబుతాను. దీనికి Short title frame చేయలేక పోయారు. తమరు చిత్త గించండి. మరొక ఆక్టులో citation ఏమని చేయడము. ఇదివరకు ఏమిచేశారో తెలియదు. అప్పుడు నేను ఇక్కడలేను. Short title ఏమిప్రాశారంటే The Act may be called the Andhra Pradesh Forest laws Amendment Act అని ఇదివరకు Forest Laws Act ఎక్కడాలేదు. కాబట్టి citation ఏమిచేస్తారు. ఏమీ చేయలేరు. రెండు ఆక్టులకు ఒకదానిలోనే అమెండుమెంటు చేసిన difficulty వల్ల short title frame చేయడానికి వీలుఅయినదికాదు. Subject matter ఒకటే అయినప్పటికీ separate bills అయినప్పుడు separate గా amendments move చేస్తారు. ఇదిచేశాము అంటే చేసివుండవచ్చు. మనము ఒకవేళ ఎప్పుడైనా సవరించు కొనేదానికి వీలయితే సవరించుకోవచ్చు. అసలు short title ఏమిప్రాశారో చెప్పమనండి.

30th March, 1963

Mr. Speaker: It is like this, Mr. Viswanatham. I do not think this by itself is going to become an Act. There won't be an Act as the Amendment Act. Whatever amendments Government are now moving, will be incorporated in the two concerned Acts. Is it not so? There won't be a short title for a different Act. As a result of these amendments being carried out these amendments will be incorporated in the two Acts i.e. the Act which is in force in Andhra and also which is in force in Telanagana so that there won't be a different Act. Even if this amending Bill is passed, as a result of these amendments in this Bill, after it is passed, necessary changes will be made in the two different Acts.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : రేపు ఏదయినా question వస్తుంది, ఇది legal or illegal అని. ఫలానా Act లో pass చేశాము అని అంటారు. ఆ Act పేరు ఏమి? ఆంధ్రప్రదేశ్ ఫారెస్టు లాస్ అమెండుమెంటు ఆక్టు. అదే పొరపాటు అని మనవి చేస్తున్నాను. ఇదివరకున్న act ను అక్కడ వ్రాసి Amendment వ్రాయాలి. ఇదివరకులేని ఆక్టు అక్కడ వ్రాయవలసి వచ్చింది రెండింటిని కలిపడమువల్ల నిర్జీతముగా చెప్పలేకపోయారు. Distillery లోకి ఆఫీసరు ఎలా వెళ్లాడు అని మనము అడుగుతామనుకోండి. Specific law లేకపోవడమువల్ల difficulty ని feel అవుతారు. కాబట్టి నేనుచెప్పాను ఇటువంటి ప్రాక్టీసు వుందిఅంటే అదివేరు. Legislation లేదు. అమెరికాలో 49, 45 రాష్ట్రాలున్నవి. అక్కడ bills ఎలా frame చేయాలి legislation వుంది. మనదేశములోను ఇంగ్లండులోను ఆమోస్తరుగా లేదు, కొంతవరకు అలవాటు వైన వెళ్ళిపోతోంది. అలవాటు అంటే convenience, Balance of convenience ఎలావుంది అనేదితప్ప Law లేదని మాకు తెలుసు. Short Title frame చేయడములో ఎప్పుడయితే difficulty వచ్చినదో అప్పుడు drafting లో కూడ కొంత పొరపాటువుంది అని మనవిచేస్తున్నాను. 2, 3 సార్లు లేవకుండా ఇప్పుడే మనవిచేస్తాను. రెండూకలిపి ఆలోచించవచ్చు. 2 Sections అన్నారు. 2 Sections కాబోలు అని. బిల్లును చూడకుండా తప్పకుండా చేసేయండి. Sales Tax bill ను ముందు 2 నిమిషాలలో అయిపోతుంది అనుకొన్నాము. Sales Tax bill కి నిన్న ఇవ్వవలసిన టైము కొంత అయిపోయినది. ఇవాళ మరికొంత పోయినది, ఇందులో 2 (f) అని కలిపారు. ఏమి amend చేస్తున్నారో marginal note కూడ లేదు. First page లో Numbers (2) defini-

tions వుంటాయి. అలాగే వున్నవి. తరువాత 3వ క్లాజుకు వెళ్ళిపోయాను. అక్కడ 2 (b) మరొక subject 2 (c) మరొక subject, 2 (d) మరొక subject, 2 (e) మరొక subject. ఈ రకముగా different subjects ఇచ్చారు. కాని మాకు తెలియడానికి marginal notes కూడ లేదు. వాటిల్లో కొన్ని rules ను మార్చాలని, కొన్ని punishments ఇవ్వాలని వున్నవి, వీటన్నింటికీ separate numbering వేసినట్లయితే వారు చెప్పిన మోస్తరుగా చేయడానికి ఆతేవణలేదు. Sandalwood దానికి సంబంధించిన పరికరాలు smuggle చేసినట్లైతే confiscate చేయవచ్చునని తీసుకొని వస్తున్నారు, ఆ పాయింటును మేముంతా ఒప్పుకొంటాముకాని దానిలో అది clear గా కనిపించదు. Sub-clause (2) లోనే కొన్ని rules ను మార్చడానికి, కొన్ని punishments ఇవ్వడానికి చెప్పివున్నారు. అంతకన్న ఆశ్చర్యమైనదిచేశారు. 2 (f) లోకి వచ్చేసరికి Forest Act కి సంబంధములేని matter, chapter (5) అని కొత్తగా తీసుకొని వచ్చారు. దానిపైన ప్రత్యేకముగా చెప్పకూరలేదు. తమకు కూడ తెలుసు. Foreign subject కి special గా legislation తీసుకొని రావాలిగాని ఇందులో చేయడానికి వీలులేదు. అసలు ఉద్దేశము ఏమిటి? sandalwood smuggle చేసినట్లయితే confiscate చేసి severe punishment ఇవ్వాలని ఉద్దేశము. కాని 5 (a) లో possession of sandalwood ఒక offence ఏదో నిర్ణీతముగా 5 కి లో గ్రామములు అన్నారనుకొండి. కాని ఇక్కడ new concept వచ్చింది. Main Forest Act తాలూకు preamble చదివినట్లయితే విశదమవుతుంది. Andhra Pradesh Forest Act అని వుంది. Section (36) amendment వుంది. "The central or as the case may be the State Government" అని వ్రాసి వుంది. ఒక section draft అయివుంది. మనము pass చేసినది అయితే ఎలా వచ్చినదా అని చూస్తున్నాను. Preamble చూడండి, "An act to make provision for protection and management of forests in the Andhra Area."

"Whereas it is expedient to make provision for the protection and management of Forests" అని ఉంది. Possession of sandal wood ఒక offence అన్నట్లయితే ఒక కొత్త concept create అవుతోంది. Sandal wood అంతా Government property అని చేసిన law ఎక్కడాలేదు. Smuggling అపరాధము కోసము side door లో నుంచి తీసుకొస్తున్నాను అన్నట్లయితే ఇది మొత్తము different concept అవుతుంది. Sandalwood అంతా Government property క్రింద declare చేస్తూ ఒక law వున్నట్లయితే అందులోని sections కి ఇది relevant అవుతుంది. కాని అటువంటి law ఎక్కడా మనకులేదు, ఉదాహరణకు మనవి చేస్తాను. కాఫీ ఉత్పత్తి, Production అయిన వెంటనే అది అంతా

30th March, 1963

కాఫీబోర్డు ప్రావర్తి అవుతుందని వ్రాసివుంది. దానిపైన ఎవరిచేతులలో అయినా వున్నట్లయితే punish చేస్తామనేది separate concept. ఈ concept తీసుకొనివచ్చి amendment గా ప్రవేశపెట్టడము న్యాయముకాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇటు వంటి drafting చేసినట్లయితే ఎవరికీ ఏమీ certainty వుండదు, ఇది definitions అనుకొన్నాము. అందులో అనేకమువున్నవి. Smuggle అయినచోట పట్టుకొని confiscate చేసే provision వుంది. అదికాకుండా మరొక concept తీసుకొని వచ్చి పెట్టారు. మనకు పవరులేదా అంటే పవరువుంది. రైటు చేయడానికి పవరు ఉపయోగించాలి కాని తప్పుచేయడానికి వినియోగించుకోకూడదు. It is better to err on the right side rather than on the wrong side. ఇదివరకు మనము ఎక్కడా ఇటువంటి law pass చేయలేదు. Sandalwood Government property అని ఎక్కడా చేయలేదు. మైసూరులో act వుంది అనుకోండి. కాని ఇక్కడ అటు వంటి ఆక్టులేదు. Possession of sandalwood offence అన్నట్లయితే ఒకజాతెడు గంధపుచెక్క కొన్నట్లయితే 10 పానుల జరువుకన్న పాచ్చువుంటుంది. దానికిగాను District Forest Officer దగ్గరకు పోవాలి. మాజిల్సో గంధపుచెక్కలపైన నగిషీ పనులు చేసేవారున్నారు. District Officer దగ్గరకు పోవాలిఅంటే ఫరవాలేదు. 10 మంది చిన్న ఆఫీసర్లువచ్చి వీరియిల్లు ఎప్పుడు దూరుతారో తెలియదు. నేను మనవిచేస్తున్నది అఫెన్స్ చేద్దాం అంటేచేద్దాం. శాండిల్వుడ్ ను నేషనల్ ప్రావర్తిగా చేద్దాం అంటే చేద్దాం. దానికి లెజిస్లేషన్ తీసుకురండి. ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యం ఒకటే. ఫారెస్టునుండి స్ట్రగుల్ చేసిన వానిని confiscate చేయడానికి, స్ట్రగుల్స్ ను పనిష్ చేయటానికి మాకు పవర్ కావాలిఅని. అది ఒక్కటి వుంచుకొని మిగిలినవన్నీ డిలిట్ చేస్తే సంతోషం. నిన్న సాయంకాలం అయిన డిస్కంపన్ బట్టి ఏవో మార్పులుచేసి తీసుకు వస్తారని అనుకున్నాము. అందుచేత ఎమెండ్ మెంట్ వంటించడానికి వీలుకాలేదు. మంత్రిగారికి కావలసిన ఉద్దేశ్యం నెరవేరేది ఒక్కటి వుంచుకొని మిగిలినవన్నీ ఆయన డిలిట్ చేస్తే జాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ కేంద్రప్రభుత్వం ఫైనాన్సింగ్ చేస్తున్నదని చెప్పారు. దానికి కాన్స్టిట్యూషన్ లో వేరే ప్రావిజన్ వుంది. అప్రావిజన్ ప్రకారం ఏ సంవత్సరంలో, ఏ పన్నులు పేయబోతున్నారో అవి నిర్ణయించి ఫలానా ఫలానా యాక్ట్ లో ఫలానా ఫలానా సెక్షన్స్ లో మార్పులు తీసుకువస్తామని కేంద్రప్రభుత్వంవారు తీసుకువచ్చారు కాని ఫైనాన్సింగ్ లో దీనికి సంబంధంలేదు. రెండోది క్వశ్చన్ ఖిల్ అని చెప్పారు అది నాకు తెలియదు. మూడోది ఇంకోటి చెప్పారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో యూనివర్సిటీ

The Andhra Pradesh Forest Laws
(Amendment) Bill, 1963

యాక్టు మార్పు చేశామన్నారు. మనం మూడు యాక్ట్స్ చేశాము. ఆంధ్రప్రదేశ్ వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీ ఎమెండ్ మెంట్ యాక్టుకు ఉపానియా యూనివర్సిటీ యాక్టుకు కొత్త రెగ్యులేషన్స్ తెచ్చాము. ఆంధ్రాయూనివర్సిటీ ఎమెండ్ మెంట్ యాక్టుచేశాము అంతేకాని మూడుకలిపి చేయలేదు. కాబట్టి వారు చెప్పిన పాయింట్ ఇక్కడ నిలవటానికి వీలులేదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఫారెస్ట్ లాస్ ఎమెండ్ మెంట్ యాక్టు మనం చేయబోతున్నాము. అసలు ఆంధ్రప్రదేశ్ ఫారెస్ట్ లాస్ యాక్టు అనేది అసలు వుందా? అదిలేకపోతే ఎమెండ్ మెంట్ యాక్టు ఎక్కడనుంచి వస్తుంది? ఆ యాక్టు లేదు కాబట్టి ఈ ఎమెండ్ మెంట్ యాక్టు రావటానికి వీలులేదు కనుక వారు ఇదివరకు తీసుకువచ్చిన పాయింట్స్ నిలువవు. స్ట్రక్చింగ్ ను ప్రొహిబిట్ చేయటం ఏకగ్రీవంగా ఒప్పుకొంటున్నాము. ఇంకోవిధంగా ఎన్క్రోచ్ కావాలనే అభిప్రాయం ప్రభుత్వానికి లేదనుకుంటాను. అందువల్ల ఆ పాయింట్ కూడా క్లియర్ గా ఉండాలి. మంత్రిగారు ఇందాక యూనివర్సిటీ యాక్ట్ మార్చామని ఉదాహరణగా చెప్పారు. మన రాష్ట్రంలో రెండు యూనివర్సిటీ యాక్ట్స్ ఉన్నాయి. మూడోది అదనంగా కావలసి వచ్చింది. రెండు యాక్టు యూని ఫారమ్ యుండాలని క్లాజ్స్ లో ఎమెండ్ మెంట్స్ తీసుకు వచ్చాము. అలా వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీ ఎమెండ్ మెంట్ యాక్టు తీసుకువచ్చాము. ఆంధ్రాయూనివర్సిటీ ఎమెండ్ మెంట్ యాక్టు తీసుకువచ్చాము పైటిల్ కూడా ఆంధ్రప్రదేశ్ వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీ ఎమెండ్ మెంట్ యాక్టు, అట్లాగే ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ ఎమెండ్ మెంట్ యాక్టు అని పేర్లు పెట్టాము. ఇదివరకు మద్రాసులో ఆంధ్రఫారెస్ట్ ఎమెండ్ మెంట్ యాక్టువుంది. అట్లా ఆంధ్రప్రదేశ్ తెలంగాణా ఫారెస్ట్ ఎమెండ్ మెంట్ యాక్టు అని తీసుకురావాలి. వారు చెప్పిన యూనివర్సిటీ యాక్టు ఉదాహరణ ప్రిసిడెంట్ అయితే మూడు యాక్టు ప్రత్యేకంగా తీసుకువచ్చినారు. సెనరేట్ ఎమెండ్ మెంట్ యాక్టుగా తీసుకువచ్చినట్లు ఇప్పుడు కూడా రెండూకలిపి తీసుకు రావటానికి వీలులేదు. అసలు మైన్ క్వశ్చన్ ఆంధ్రప్రదేశ్ ఫారెస్ట్ లాస్ యాక్టు అనేదిలేదు కనుక దానికి ఎమెండ్ మెంట్ తీసుకు వచ్చిందిలేదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ తెలంగాణా ఫారెస్ట్ యాక్టువుంది. దానికి ఎమెండ్ మెంట్ తీసుకురావాలి. అదే విధంగా ఆంధ్రా ఫారెస్ట్ యాక్టు వుంది. దానికి ఎమెండ్ మెంట్ తీసుకురావాలి కాని ఇలాచేయటం సరియైనదికాదు. వారు ఇవన్నీ ఆలోచిస్తారని అనుకొన్నాము. వారు అలా చేయకపోతే our point of order stands still.

శ్రీ ఎ. బిలరామ రెడ్డి : అధ్యక్షా, యూనివర్సిటీ యాక్టును ఎమెండ్ చేశామని వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పారు. ది యాక్టు ఎమెండ్స్ యూనివర్సిటీ యాక్టు. వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీ యాక్టు. ది ఉపానియా యూనివర్సిటీస్ యాక్టు అని పేర్లు పెట్టారు. ఎమెండ్ మెంట్ బిల్లుకు ఆంధ్రప్రదేశ్ యూనివర్సిటీస్

30th March 1963

ఎమెండ్ మెంట్ యాక్టు 1962 అనిమాత్రమే పేరుపెట్టారు. ఇవన్నీ దానిలో చేర్చలేదు అదే ప్రకారం ఫారెస్ట్ బిల్లు కూడా, ఇంకా ఎక్కువగా చెప్పాలంటే— The Andhra Pradesh (Andhra Area) Forests (Amendment) and the Andhra Pradesh (Telangana area) Forests (Amendment) Act, 1963 అవుతుంది. అలా పెట్టాలని బహుళః వారు చెబుతున్నారేమో, ఇందుకు ముందు ప్రీసిడెంట్స్ మాస్టే అన్ని కలిపి ఎక్కడా టైటిల్ వ్రాయలేదు నావద్ద ఏది ప్రీసిడెంట్స్ వున్నాయి. ఆ పదింటిలో అదే విధంగా టైటిల్ పెట్టారు కాబట్టి దీనికి ఆక్షేపణ వుండకూడదని మనవి చేస్తున్నాను. పొసెషన్ అనేది కొత్త కస్టోడియన్ తీసుకువచ్చారని చెప్పారు. పొసెషన్ అనేదానిని కనుక పనిష్ చేయకపోతే బిల్లు చేసే లాభం లేదు. అనేకమంది ఫారెస్టునుండి దొంగతనంగా కట్ట చందనం మొదలై నసి తీసుకు వెళ్ళి నిల్వచేసుకొని వ్యాపారం చేసుకొని ఎక్కువ లాభాలు సంపాదిస్తున్నారు. దారిలో పోయేటప్పుడు పట్టుకోకూడదా అంటే కష్టం. మదరాసు గవర్నమెంటు ఇటీవలనే వారి యాక్టును సవరించారు. వారి బిల్లు ఇదే విధంగా వుంది. అందులో వున్న ప్రావిజన్స్ వున్నాయి. కొత్తగా ఏమీ చేసింది లేదు. వారు చెప్పినట్లుగా రీజనల్ పర్సనెల్ కు 5 శాతులు పెట్టుకోవచ్చునని పెట్టాము. అది చాలాదంటే 15 శాతులు పెట్టుకుంటే మాకు అభ్యంతరం లేదు. ఇండ్లకు పోయి తనిఖీ చేయవద్దనటం న్యాయంకాదని, అలా చేస్తే బిల్లుకు అర్థం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. అలా చేస్తే చిట్టి అడవులనిర్మూలనను అరికట్ట దానికి ఈ చట్టం ఉపయోగపడగలదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : వారు అడవులను అరికట్టలేమని అంటున్నారు.

Mr. Speaker : I feel there is some difficulty. Supposing the authorities receive information rather late that smuggling is about to take place or something like that. By the time they go there, if the offenders had been successful enough to take the property to their house, the authorities cannot take action if your suggestion is accepted.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : ఈ Act కూడా అక్కర్లేము. దొంగ ఇంట్లో నుండి దొంగతనంచేసి వారిపోతూవుంటే—we have got a right to follow the stolen article wherever it is. అది స్టోలెన్ సాండిల్ వుడ్ కోసం కాదు. జనరల్ గా వ్రాశారు. The Police man or the Forest man can track the stolen property.

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి : స్పెక్లింగ్ కాకపోతే శాండిల్ వుడ్ ఇంట్లోకి ఎలా వస్తుంది ?

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : అనేక మోస్తరులుగా వస్తుంది. కొంటారు, మైసూరునుండి తీసుకువస్తారు. గవర్నమెంటు డిపోలో కొంటారు.

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి : గవర్నమెంటు డిపోలో కొంటే రసీదు వుంటుంది.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : మంత్రిగారి మనస్సులో ఏమున్నదో నాకు తెలుసు. ఎగ్రి అవుతున్నాము. కానీ ఈ Act దానికి సంబంధించదు. ఈ ప్రొవిజన్స్ దానిని carry out చేయవు. ప్లావెన్ అర్టికల్స్ కోసం, స్ట్రెంగ్ గుడ్స్ కోసం మీయొక్క యాంగ్లెటి. దానిలో వ్రాసింది శాండిల్ వుడ్ యొక్క పాజిషన్ తప్పు అని, కావలసినవస్తే 5 కిలోగ్రాముస్ ఎగ్జంప్లన్ ఇస్తామని అంటున్నారు. మనము సైవల్ గా యాక్ట్ పాస్ చేయనిచే ఇదివరకు తెజస్వేపను లేనిచే జనరల్ గా ఒట్టిగా ఎమెండ్ మెంటు చేసి ఎక్కడ శాండిల్ వుడ్ వున్నా అఫెన్సుగా తీసుకుంటే కొన్ని చిక్కులు కలుగవచ్చును. నేను సాండలువుడ్ ను కొనుక్కుంటాను, అది మాయింటిలో వుంటుంది. సాండలువుడ్ తో పెట్టెలు వగైరాలు చేస్తుంటారు. బోరెడంత సాండిల్ వుడ్ ప్రతిఫీట్ వుంటుంది. అప్పుడు ప్రతి ఫారెస్టు ఆఫీసరు కొంపలోకి దూరి ఇదివుంది అదివుంది అనడం మామూలు. చివరికి యీ పరిస్థితి పట్టణవాసులలోకికూడ రావచ్చు. ఏ ఫారెస్టు ఆఫీసరైన వచ్చి మీయింటిలో సాండలువుడ్ వుందని అడుగవచ్చును. అందువలన ఇది సరియైన పద్ధతికాదు. స్ట్రెగిల్డు సాండలువుడ్ ఫాలో కావడానికి ఇదివరకే పీనలు కోడ్ క్రిమినలు ప్రొసీజర్ మనకు మనకుంది. The possession of the sandal wood is offence అని వ్రాయడం న్యూకన్ సెప్షను (new conception) అంటున్నాకనుక దీనిని క్లెయిమ్ నుండి తప్పించివేస్తే నష్టమేమీ లేదు.

Mr. Speaker : What is the other provision by which they can punish people who are in possession of more than the required quantity of sandal wood. Even when a man is transporting, he is in possession of that article. Even during the course of transit that also amounts to possession.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : Forest Officer ఉన్నాడుకదా. అతను వెళ్లి "యిది యొక్కడి" అని అడుగుతాడు. "నాకు అనుమానంగావుంది. నీవు Forest gate నుంచి తెచ్చివచ్చింది." అని అడుగుతాడు.

Mr. Speaker : Suspicion is different. Suppose far away from the forest where sandal wood is not available

30th March, 1963

at all – say from Kurnool to Nandyal—a man transporting sandal wood ; will he be punishable or not ?

Sri Tenneti Viswanatham : How can he be punished? There may be hundred ways of his getting that. పొసెషన్ అఫ్ఫెన్స్ అలా అవుతుంది unless it is national property ?

Mr. Speaker : As a matter of fact you are objecting to the main thing also – even for smuggling.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : నేను అలా అనలేదు.

Mr. Speaker : Once the offender is caught inside the forest where sandalwood is available then he can be punished; but if he goes outside the forest ?

శ్రీ తెన్నేటివిశ్వనాథం : Outside అయినప్పటికీకూడ అందుకని నేను మొదట ఒక ఎగ్జాంపుల్ చెప్పినాను. వాచ్ దొంగతనముచేసి పారిపోతున్నాడనుకోండి. అనేక వాచ్ లు వుంటాయి. అయినప్పటికీ ఆ వాచ్ కోసం మనము పరుగెత్తి వానిని పట్టుకుంటాము. చివరికి వాడు నూరుమైళ్ళు వెళ్ళిపోయినప్పటికీ కూడాను. అందువల్ల స్ట్రెంగ్ సాండల్ వుడ్డు పట్టుకోడానికి క్రిమినలు ప్రాసీక్యూటర్ కోడు క్రింద మనకు స్వేచ్ఛవుంది.

శ్రీ ఎ. బిరెమిరెడ్డి : ఇప్పుడు వారు చెప్పిన ప్రకారము ట్రాన్స్ పోర్టులో వున్నప్పుడుకూడ పట్టుకోంటున్నారు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : పట్టుకోండి అనగా? ఒక మనిషి ఇంట్లో చంటిపిల్ల మెడిమీదనున్న బంగారము దొంగతనముచేసి వెళ్ళిపోయింది. 16 మైళ్ళు వెళ్ళి తన ఇంట్లో ఒక కుండలో ఆ బంగారము దాచిపెట్టింది. అమనిషి వెళ్ళిపోయిన తర్వాత పట్టుకుంటుకు మనకు వవర్ వుంది. పోలీసు వెళ్ళినాడు. పట్టుకున్నాడు. తీసుకువెళ్ళాడు. పనిష్ మెంటు ఇప్పించాడు. అలాగే స్ట్రెంగ్ సాండల్ వుడ్ విషయంలోకూడ మన కేమాత్రం కష్టంలేదు. ఈలాటివాటిని పట్టుకున్నాడానికి ఆర్డనరీ ప్రావిజన్ మనకుందిగనుక సాండల్ వుడ్ Possession is offence అని ప్రాసీక్యూటర్ అది చాల ఇబ్బందిగావుంది.

శ్రీ కె. రాఘవులు : మన ఇండియన్ పెనల్ కోడ్ ప్రకారము కరెన్సీ సంబంధించినంతవరకు కలర్పుగాని వేపర్పుగాని వుంటే దాని లభ్యతగా తీసుకుంటారు. అట్లాగే సాండలువుడ్డు పొసెషన్ అఫ్ఫెన్సు అని స్ట్రెంగ్ సాండల్ వుడ్డు ప్రేస్

చేయాలని ప్రొవిజన్ పెట్టవలసిన అవసరములేదు. ఆ మాట తీసివేసినా సరే వున్నా సరే సాండ్ ల్ వుడ్ ను మనము పట్టుకొనే హక్కు వుంది. అందువలన possession of the sandal wood is offence అనేది ప్రాయడం అక్కరలేదు. మనము అనుకున్న స్కోప్ కంటే మించే చేస్తున్నాం. అది కూడ అక్కరలేదు. సాండిలువుడ్ ఎక్కడవున్న సరే పోలీసు శ్రేస్ చేయడానికి హక్కుంది. In the very act of stealing లోనే పట్టుకోవలసిన పనిలేదు. గూడ్సును శ్రేస్ చేసే హక్కు గవర్నమెంటుకుంది. అందుచేత possession is the offence అని ప్రాయడం అక్కరలేదని మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీ కె. యల్. నరసింహారావు : ఫారెస్టు యాక్టులో జనరల్ గా అనుసరించే విధానము ఏమనగా; కంట్రాక్టర్లు ఉన్నారు. వారికి అమ్ముకునే హక్కు కూడ వుంది. వారిదగ్గల కొన్ని చీటిలు వుంటాయి. వాటిమీద గవర్నమెంటు ముద్ర కూడ వుంటుంది. ఫారెస్టును కొనుక్కొనే స్వేచ్ఛ నిలువ పెట్టుకునే అధికారం ప్రతివ్యక్తికి మనరాష్ట్రములో వుండిగాని రీకిలోగ్రాములకు ఎక్కువగా వుంచుకోకూడదని ఏదైతే ఉందో సాండిల్ వుడ్ కంట్రాక్టర్లకు అమ్ముకునే అధికారం ఆపుచేస్తున్నాం. అందువలన కొనుక్కునే అవకాశము లేకుండ చేస్తున్నాం. లైసెన్సు డీలర్స్ దగ్గల కొనుక్కున్నప్పుడు ఎంత క్యాంటిటిటీ వైన వుండవచ్చు గాని ఇల్లిగల్ గా తెచ్చుకున్నచైతే దాని సంబంధించిన చిట్టిలుగాని, మార్కులుగాని లేకుండ వుంటుంది. అప్పుడు దానిని పట్టుకొనే అధికారం గవర్నమెంటుకు ఉండనే వుంది. గనుక ఈ డ్రాఫ్ట్ లో ఇంత ఇబ్బంది కలిగివుంది. దానిని మారిస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి : ఇది సులభముగా లేదు అధ్యక్షా! ఫారెస్టు డిపార్టు మెంటువారు పోయి తనఖా చేసుకోవలసిన వస్తుంది.

Sri A. Venkateswar Rao : Suppose I have grown some of the sandal wood on my patta land, even that also is made an offence. Under the Hyderabad Forest Act, possession of forest or timber is not an offence, but only transporting without permission is made an offence. Here the very possession is made an offence beyond 5 kilograms and for that a permission must be obtained. Supposing at the commencement of the Act, there is already sandal wood in my possession which is more than 5 kilograms, then that also is made an offence under this Act. This

30th March, 1963

needs clarification. My submission is that the preamble of the Act also does not carry the purpose which is intended. So the preamble must be amended and also sandal wood, wherever it is found, must be nationalised and then only the Bill should be introduced. In the absence of this it may be *ultra vires*, illegal and against the Constitution also.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : ఇప్పుడు బంగారం కంట్రోల్ ఆర్డరులో వుంది. అంతకుముందు బంగారము వుండెను ఎవడైన ఒకడు బంగారము దొంగ తనముచేసి ఎత్తుకొనిపోతూవుంటే పోలీసులు ఆ దొంగవెంటికి వెళ్లి పట్టుకొని వచ్చును. అప్పుడు అతడు తనబంగారమని ఫలానా దుకాణములో కొన్నానని ఫలానా వస్తువు కొన్నానని పూర్వ చేస్తాడనుకోండి అప్పుడు అతనిమీద ఏ నేర ముండదు కాని ఈవేళ బంగారము కంట్రోల్ ఆర్డర్ వచ్చిన తర్వాత ఆ బంగారము దొంగ బంగారమైనావరే మంచి బంగారమైనావరే అఫెన్స్ అవుతుంది. గమక ఇదివరకు స్మగిల్ చేస్తే నేరములేదు ఈవేళ స్మగిల్ చేస్తే నేరమున్నది. అందువల్ల ఇప్పుడు Possession of Gold itself is made an offence. అదేవిధముగా ఇదివరకు ఫారెస్ట్ లో స్మగిల్ చేసినదానిని పట్టుకున్నారు. ఇప్పుడు స్మగిల్ చేయడం నిషేధించారు. అంటే బంగారము పొజిషన్ ఎలాగో అలాగే నిషేధించారు. అనగా 8 నెలల క్రిందట ఒక దుకాణములో బంగారము కొని దాని రశీదు చూపినా, వొప్పుకోరు. ఎందుచేతంటే బంగారము ముద్దగా వుంచుకోవడమే తప్పు. ఇది దొంగతనము కాదని మేము ఒప్పుకున్నాము. We agreed it is not smuggled one or a stolen one. Possession of Gold prohibit చేయడంవల్ల బంగారము వుంచుకోవడమే నేరమవుతుంది. దొంగ బంగారము అయితే ఇప్పుడు పట్టుకోవచ్చు. కాని దొంగ బంగారం కాకపోయినా possession prohibit చేయడంవల్ల అది నేరం అవుతుంది. ఆ దృష్టితో దీన్ని పరిశీలించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. ఇలయ్యారెడ్డి : ఇందులోవున్న చిక్కులను గురించి నేను యిదివరకే మనవి చేశాను. ఒక religious purpose కొరకు 5 లేక 10 K. G. వరకు వెట్టు కాచేటటులా ఆశ్రమ అధ్యక్షులకు ఉంటుంది. కాని స్టాక్టరీలలో 10 టన్నులు వెట్టు కొన్నా Forest Dept. వారు నేడువున్న చట్టప్రకారం తమకైతాము వెళ్ళి తనికీ చేయడానికి పిలువెదు. ఏదైనా information తెలిసి Magistrate నుండి వారంటు తీసుకొని వెళ్ళేలోపల ఆ సామానును ఆ యింటినుండి మరొక యింటికి మూల్చటం ఇభుగు తున్నది. అలా అయింటినుండి మరొక యింటికి మార్చినందు

వల్ల సోదా చేయుటకు వీలులేదు. Sandal-wood ను Forest Dept. వారు extract చేసి వేలం వేస్తారు. అందువల్ల ఎక్కడవడితే అక్కడ అమ్మడానికి వీలు లేదు. పట్టా భూములలోని చందనాన్ని extract చేయుటకు దాన్ని ఎక్కడికైనా transport చేయుటకు Forest Dept. నుండి లై సెన్సును పొందవచ్చును. వారి యిష్టంవచ్చిన ధరకు అమ్ముకోవచ్చును. అయితే కిలోలు పెట్టుకొనే చిన్నచిన్న వారిని యిబ్బంది పెట్టుటకు ఈ బిల్లును ఉద్దేశించలేదు. 10, 15 టన్నులవరకూ పెట్టి అధిక లాభాలను సంపాదిస్తున్న పెద్ద పరిశ్రమలను దృష్టిలో పెట్టుకొని బిల్లును ప్రవేశ పెట్టాము. Red sandal విదేశాలకు ఎగుమతి అవుతున్నది. అడవులనుండి దీనిని తీసుకొనివచ్చి రాత్తులలో మద్రాసు హోర్సురుకు చేరుస్తున్నారు. అక్కడకూడా పట్టుకోవాలని ప్రయత్నం చేశాము. కాని వీలుకాలేదు. ఇలా దుర్వినియోగం చేస్తున్న పెద్దపెద్ద పరిశ్రమలలోకి పోయి తనికీ చేయకూడదు. ఎంతయినా పాజిషన్ లో పెట్టుకోవచ్చును అని చెప్పడం న్యాయంకాదు. కావాలంటే అయిదు కిలోగ్రాములనుండి పది కిలోగ్రాములకు పాచ్చించుటకు నాకు ఏమీ అభ్యంతరం లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : మేము principle ను గురించి మాట్లాడుతున్నాము. మీకు వున్న సాధకశాధకాలను బట్టి ప్రత్యేకంగా ఒక Legislation ను ప్రవేశపెట్టి మీకు ఏ power ను కావాలంటే దానిని మేము యిస్తాము. మన Forest Act preamble లో whereas it is expedient to make provision for the protection and management of forest in Andhra area అని వున్నది. దానికి ఇది Foreign అంటున్నాను. Two different subjects ను తీసుకువచ్చి ఒక legislation లో పెట్టడం యిక్కడ మన అసెంబ్లీలో జరుగుతున్నది కాని మరెక్కడా జరగలేదు. చెప్పిందే చెప్పుకుంటూ పోతే మీకుకూడా కష్టంగానేవుంటుంది. కావాలంటే ప్రభుత్వంతో agree అవడానికి సిద్ధంగా వున్నాం. Sandal wood property ని అంశా nationalise చేద్దాం. మేము అనేక చోట్లనుండి ప్రభుత్వం యొక్క అనుమతిని పొంది అమ్మేవారి దగ్గరనుండి కొంటాము. అందువల్ల పాజిషన్ అఫెన్సు అన్నట్లుంటే పరిస్థితి అంశా మారిపోతుంది. మైసూరులో లాగ sandal wood ను nationalise చేస్తూ కావాలంటే ఒక legislation ను తీసుకురండి. మాతోటలో ఒక sandal-wood చెట్టు ఉండేది. అది మూడేండ్లక్రితం స్వర్ణముఖ పొంగినప్పుడు కొట్టుకుపోయింది. అదివున్నప్పుడు మాకు అవసరమైనప్పుడల్లా ముక్కలను తెచ్చుకునేవారం. కాబట్టి పాజిషన్నే నేరంచేయటం సరికాదు. Smuggling ను control చేయుటకు అనిచెప్పి దొడ్డిదారిన వచ్చి ఒక మోసపు drafting ను చేసి మాకందరికి గాబరా కలిగించడం న్యాయంకాదు. అది bad precedent అయిపోతుంది. మూడు Universities కు కలిపి ఒకేబిల్లు తెచ్చా

30th March, 1963

రన్నారు. మొన్న అమెండ్ మెంట్ చేస్తున్నప్పుడు చూడింటికి నూడు ప్రత్యేక Bills ను వ్రాశాను. అందులో ఒక ప్రతిని department కు పంపదామని అనుకుంటున్నాను. అలా ప్రత్యేకంగా Bills ను ప్రవేశపెట్టడమనేది నవ్యంగా జరిగే ప్రతి చోటా జరిగేపని. అందువల్ల ఇలా కలిపి వేసి ఆనవసరమైన వివాదంలో ఎందుకు దించారని అడుగుతున్నాను. మీరు separate గా బిల్లును తీసుకురండి. మీకు కావలసిన విధంగా అధికారం యిస్తామని చెబుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. బిర్రామరెడ్డి : మద్రాసు ప్రభుత్వంవారు యిలాగే చేశారు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : మద్రాసు ప్రభుత్వం చేసిన వాటన్నింటినీ మనం follow అవుతున్నామా?

శ్రీ ఎ. బిర్రామరెడ్డి : కావాలంటే మద్రాసు ప్రభుత్వంవారు చేసిన కాపీని మీముండు పెడతాను.

Mr. Speaker : Whatever it may be, yesterday the hon'ble Minister was telling us that there is a comprehensive Bill under consideration which will be brought before the House during the next session. That may take about two or three months. Even if we pass this Bill it will be in force for about two or three months and then this will be superseded—rather becomes null and void after the comprehensive Bill is passed. The object with which this amendment is now sought to be moved is not for this reason. Now the analogy which Mr. Viswanatham was referring to that the stolen property is punishable, if I remember right, under Sec. 11 (4) of the I. P. C. does not hold good. Every man can have a watch.

But it is an offence to have a stolen property or a stolen watch in his possession. Similarly, it is possible to prove that a certain property is a stolen property because at the time when a complaint is made, identification marks of the property are given and then if it is proved that this is the stolen property, the man will be punished. And so far as this is concerned, there will be no identification marks to prove that this is the smuggled property. Once a man who is smuggling the property succeeds in

taking it to his house, then nobody can catch him, whatever the quantity. Of course, even people having small quantities are likely to be harassed by this Act.

It won't be possible for the Government to harass people if we increase the quantity from 5 K.G. to 50 K.G. (Interruption)

It will not be possible for the Government to trace the offender once they are able to take it to their house.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : నేను రెండు ముఖ్యవిషయాల గురించి చెప్పాను. (1) Legal and constitutional (2) Convenience నుగురించి. 50 కిలోగ్రాములు వుండాలా? అంతకంటే మించివుండాలా అనే విషయాలు చెప్పుటకు నాలాంటి వానికి కొంత time కావాలి. మా పూరులో చందనపు కట్టతో పెట్టెలు వగైరా చేస్తారు. వారిదగ్గర బోలెడంత చందనం వుంటుంది. కాబట్టి వారికి reasonable quantity ఎంతో నేను యిక్కడ మనవి చెయ్యలేను. అదీగాక ఈ విధంగా చేస్తే ఎవరికైనా శక్తి వుండి కోర్టుకు వెడితే ఇది తప్పుకుండా unconstitutional అయి పోతుంది. ఎందువల్లననగా—Every man has a right to hold, acquire and possess property—అని రాజ్యాంగంలో వ్రాసియున్నది.

Mr. Speaker : This Act will be in force for about two or three months. Anyway they are going to bring a comprehensive Bill and I do not think during this period of two or three months.....

Sri T. Viswanatham : Let them have a limited objective and let them succeed in that limited objective, the limited objective being to punish the smuggler, confiscate the smuggled property, by being watchful.

Watch posts దగ్గర వుండి Forest శాఖ ఉద్యోగులు వారి విద్యుత్త ధర్మాన్ని వారు నెరవేర్చక ఎక్కడికి పడితే అక్కడికిపోయి తనిఖీచేసే హక్కును కావాలని వారు ఆడిగితే ఆ మోస్తరుగా draft చేసి అందరి ప్రాదాలు

30th March, 1963

వారి చేతులలో పెట్టడం న్యాయంకాదు. వారు నిద్రపోకుండా watch posts దగ్గర వారి duty ని వారు సక్రమంగా చేస్తూ smuggle కాకుండా చూడమనండి.

Mr. Speaker : That is the question.

Except in the course of of transit—even there it won't be possible, because.....

Sri Tenneti Viswanatham : That gives a premium on idleness.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : దీనికి reasonable restrictions పెట్టవచ్చును. కాని యీ reasonable restriction అవుతుందా ?

Mr. Speaker : Unnecessarily you are severe by stretching your argument too far.....

Sri Tenneti Viswanatham : I do not want to stretch. I will drop it. But it will certainly be unconstitutional in the sense—we have got fundamental rights to acquire, use and possess property.

Mr. Speaker : Where is the prohibition.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : ఇందులో మరొక సెక్షను పాస్ చేస్తున్నాము కదా ? On conviction రెండు పనులు చేయవచ్చునని వున్నది. Let them take a chance.

Mr. Speaker : By stretching your argument too far it will be possible only to punish the person who is actually in the act of committing the offence or in the act of smuggling the produce in the forest, i. e. when he is cutting and not after that. Even during transit, if he is questioned, he will say 'I am getting it from my own field'

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : అందులో అలాగ వ్రాయలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : కావాలంటే quantity ని 50 కిలో గ్రాములవరకూ increase చెయ్యండి.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : ఇందులో అలాగ వ్రాయలేదండి ?

Mr. Speaker : So you can increase the quantity to 50 grms.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : తమరు చెప్పినదానిలో possibility వుంది. Increase చేస్తామంటే సంతోషమే. ఎంతో కొంత inconvenience తగ్గుతుంది. But on principle it is wrong. ఇది చాలా పొరపాటని నేను చెబుతున్నాను. No person shall have in his possession any quantity of Sandal wood in excess of 5 grams. అప్పుడు fundamental rules అన్నీ ఏమైపోవవి ?

Mr. Speaker : Our fundamental rights are curtailed in so many respects, not only these, in many other ways.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : అందుచేతనే నేను మనవి చేసేది. ఒక Law తీసుకు వచ్చి దానికి reasonable restrictions పెట్టుకోమనండి. This is not the place. This is not the entry. This is not the Law. This is a wrong door. You cannot enter the house through a window. You must have straight path into legislation.

శ్రీ ఎ. బిలరామిరెడ్డి : ఇప్పుడు possession కావాలంటే licence తీసుకొని ఎంతైనా పెట్టుకోమనండి. మాకు ఏమీ ఆక్షేపణలేదు We are not restricting the possession. We are saying only that he must possess licence. Licence తీసుకొని 10 టన్నులు ఇంటిలో పెట్టుకోవమనండి. మేము దానిని వద్దంటున్నామా. వారు యింకోటి చెప్పారు. ఎక్కడో బొమ్మలు చేస్తున్నారు, వాళ్ళకు కావాలని సంత, licence లేకుండా యివ్వమని. అది ఎట్లా సాధ్యమండి.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : నేను ఆ మాట అనలేను.

శ్రీ ఎ. బిలరామిరెడ్డి : మీరు అన్నారు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : నేను అనలేదండి. వాళ్ళకు 5 గ్రాములున్నట్లైతే సరిపోతుందని assess చేశాను. వాళ్ళకు ఎంత reasonable quantity కావాలో అంత అన్నాను.

శ్రీ ఎ. బిలరామిరెడ్డి : Religious purpose కు కావాలంటే 20 పౌనులు పెట్టుకోమనండి. నాకేమీ ఆక్షేపణ లేదు. కాని ఎక్కడో అడవులలోంచి తీసుకు వెళ్లి ఇళ్ళల్లో పెట్టుకొన్నతర్వాత అమ్ముకునేవాళ్ళను సోదా చేయకూడదు.

30th March, 1963

పట్టుకోకూడదంటే ఈ చట్టంవలన ప్రయోజనమేమిటి? కేవలం వెయ్యి రూపాయలనుండి పదివేలకు fineను గాని లేక 3 నెలలనుంచి సంవత్సరంవరకు జైలుశిక్ష వేస్తే ప్రయోజనమేమిటి, పట్టుకునేదానికి మాకు మార్గం కావాలని అడుగుతున్నాం.

Mr. Speaker : I think the Government have no objection so far as possession is concerned. You can increase the quantity; from 5 K.G. to 50 K.Gs. I do not have any idea about these kilograms....We can make it 50 K. Gs.

శ్రీ ఎ. బిలరామిరెడ్డి : ఒక కిలోగ్రాముంటే $2\frac{1}{2}$ పౌనులు. Religious purpose కు కావాలంటే పెట్టుకోవచ్చు. ఏమీ ఆశ్చర్యంలేదు అంతకంటే ఎక్కువగా పెట్టుకోవాలంటే District Forest Officer వద్దనుండి licence తీసుకోవలసింది.

Mr. Speaker : So we can make it 50 kilograms.

శ్రీ ఎ. బిలరామిరెడ్డి : 50 కిలోగ్రాములంటే దాని purpose పోతుంది. 50 కె. జి. అంటే 200 రూపాయలవుతుంది. ఇది టన్ను 8 వేల రూపాయలు. ఎవరి యింటిలోగాని 10 కిలోగ్రాములకంటే ఎక్కువగా పెట్టుకోనవసరంలేదు. అంతకంటే ఎక్కువ కావాలని చూపించమనండి. ఒప్పుకుంటాను.

శ్రీ కె. ఎల్. నరసింహారావు : దానినిబట్టి 10 కి.గ్రా.లవరకు దొంగనరుకు పెట్టుకొనవచ్చునన్నమాటేకదా. 10 కి.గ్రా.లకు మించివున్నచారినే పట్టుకుంటారు. 10 కి.గ్రాములు పెట్టుకొనవచ్చునంటే—అది దొంగసామ్యుయినా పెట్టుకొనరుకదా?

శ్రీ ఎ. బిలరామిరెడ్డి : నన్ను అడిగితే ఒక్క కిలోగ్రాముకూడా వుండకూడదని చెబుతున్నాను. కాని వారిద్దరు చెప్పింది పరస్పర విరుద్ధంగావున్నది.

శ్రీ అమరనాథరెడ్డి : అధ్యక్షా, అసలు ఒక family కి 10 కి. గ్రాములు Religious purpose కోసం పెట్టుకోనవసరంలేదు. అలా 10 కి.గ్రా.లు పెట్టుకొనడానికి allow చేసినట్లయితే—ఒక గ్రామంలో సుమారు వందయిరెడ్లు వున్నాయనుకోండి. ఫలానా రోజున District Forest Officer raid వస్తారని తెలిస్తే ఒక్కొక్క యింటికి 10 కిలోగ్రాముల చొప్పున distribute చేసేస్తారు. అప్పుడు యీ Act లోనే loop-hole వస్తుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : Point of order ఇంకా కాలేదు.

Mr. Speaker : Even you are not able to substantiate your point with reference to any rule. But they are able to quote some precedents. So far as the Andhra Pradesh Universities Act, is concerned, by one Bill, they have amended the three Universities Act, i.e. Shri Venkateswara University Act, the Andhra University Act and the Osmania University Act.

Sri Vavilaia Gopalakrishnayya : They are separate Bills.

Mr. Speaker : By one Bill—that is what the Hon'ble Minister says.

Shri A. Balarami Reddy : I will read out, Sir. Shri Venkateswara University Act of 1954—this Act among other things provide for the amendment of Andhra University Act of 1925 and Andhra Pradesh (Andhra Area) Hindu Religious and Charitable Endowments Act—two different Acts—one is the Religious Endowments Act and the other is the University Act.

Similarly, the Kerala Local Authority Laws, Central Act. XXVII of 1951, Travancore District Municipalities Act, the Cochin Municipal Act, the Madras District Municipalities Act, as in force in Malabar; Municipal Laws Amendment Act, 1951 and the Madras District Municipalities Act, 1959 and the Travancore-Cochin Panchayat Act, 1951—Central Act. ఇంకొకటి చూడండి. Kerala Local Authorities (Amendment) Act, 1959 (Central Act XXVII of 1959) దానిలో ఎన్ని చట్టాలను amend చేసినారో చూడండి.

Mr. Speaker : That is a Central Act.....

Mr. Speaker : That will be a separate Act. It cannot be an Amending Bill. If they want to bring a separate Bill by which they want to.....

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అది నేను అర్థం చేసుకొన్నాను. ఒక purpose చెప్పి ఇట్లాంటి Clauses ఉన్నాయనిచెప్పి. ఒక Title దానికి ఇస్తూ.

30th March, 1963

Anti-smuggling Act అని పెడతారు అనుకోండి. దానిలో ఈ Clauses అన్నీ add చేయమనండి. దానిని ఎవరు వద్దన్నారు. ఒక purpose ఏమీ main Act లో చెప్పకుండా preamble లో చెప్పితే చిక్కులు వస్తాయి. If they say Red Sandal and Sandal Anti-Smuggling Act అని పెట్టమనండి.

Mr. Speaker : This is a separate Act. It cannot be an amending bill.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : ఫలానా purpose కు Act లో ఇట్లా చేస్తున్నాం అని చెప్పాలి. లేకపోతే మీ ఇష్టం.

Mr. Speaker : This is not my will or your will. Let us follow according to rules.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : నా అభిప్రాయం ప్రకారం Assembly Rules లో ఇదవరకు చేశాం అనేది సమంజసంగా లేదు. అందువల్ల అదే పదేపదే మాట్లాడటం వల్ల లాభంలేదు. Alice & Russel drafting గురించి వ్రాసిన పుస్తకం మీకు చూపించాను. ఈయన draftingలో చాలా authoritarian. "No clause should be inserted or annexed to an Act which is a violation of what the title of such an Act imports ఇందులో clear గా ఉంది. Whereas it is expedient to make provision for the protection and management of the Foreststhe title of the Act. ఇది కేవలము Forest Act purpose కోసం చేసింది. అట్టే విచారణ లేకుండా తమకు తోచినట్లుగా చేయండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఆ Preamble చదివారు చూడండి.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : మరోసారి చదువుతాను వినండి. Whereas it is expedient to make provision for the protection and management of forests.

Mr. Speaker : That is forests and forest produce...

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : For the protection of the forests and the forest produce within the forests.....ఇంతవరకు నేను దీనితో agree అవుతాను. మిగిలినదంతా పరిశీలించాలి.

Mr. Speaker : I am sorry I am not able to agree with

you. Mr. Viswanatham so far as whether it is legal or illegal, simply because we have got some precedent, it does not mean that we should continue commit illegality. I do not say that. Even supposing that in the past if you were able to convince that we have done in the past or what we are now doing is illegal, certainly we will adopt a different procedure. But that is why yesterday when you said that by one Bill we cannot seek to amend two Acts, I just wanted whether you can quote any rule in support of your contention.

Sri Tenneti Viswanatham : I quoted a rule from the biggest authority on Drafting.

Mr. Speaker : That is entirely different. You have quoted an authority that in the Act itself, we cannot have a Clause which is foreign to the very spirit of the Forest Act.

Sri Tenneti Viswanatham : That is what I say. The Forest Act is for the protection of the Forests.

Mr. Speaker : It is not so here because protection of Forest means protection of produce in the Forest and sandalwood comes as forest produce.

Sri Tenneti Viswanatham : I agree. That is what I say. The Forest Act is for the protection of the forest. It is not so here because protection of the forest means protection of the forest produce also and sandalwood comes as forest produce.

Mr. Speaker : You are going again to the other point.

Sri Tenneti Viswanatham : My point is.....

Mr. Speaker : We need not bother. It is going to be in force for 3 months. I do not think you have any serious objection to it because Government is promising to bring a comprehensive Bill in the next session itself.

30th March, 1963

Sri Tenneeti Viswanatham : Let this not be taken as a precedent hereafter.

Sri E. Ayyapu Reddy : After Mr. Viswanatham raised the point of order or point of information or point of propriety, (whatever it may be) I also went through the rules and also the precedents and also the parliamentary procedure. I have not come across any case which says or which restricts the power of the Government or the intention of the Government to bring in a Bill which may in its ramification affects so many enactments. Here when the provisions of the Bill have got only one object and that object can be achieved by the Bill being completely in force, then no point is seen as to why it should be premonotolised or disputed or why the Government should be asked to bring in a separate bill. I do not even agree that this is a wrong precedent and that this precedent must not be followed. I do not even agree that because it is going to be a temporary measure for 3 months, we must pass it as a matter of grace.

Mr. Speaker : The Government have decided to bring in a comprehensive bill. It is not a question of grace or any such thing like that.

Sri E. Ayyapu Reddy : The bill is perfectly good., in my humble opinion.

Mr. Speaker : So far as the point of order is concerned, I feel it may not be irregular.

Sri T. Viswanatham : There is no law on the subject on the question of legality or illegality. What is the best practice recommended. No two foreign subjects should be mixed up in the same legislation. That is all I am pointing out. Otherwise, Finance Minister's Co-operative

Amendment Bill also can be inserted in this. There will be no end to this.

Mr. Speaker : You agree for 10 kilograms.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : పది అయినా చేయించండి.

Mr. Speaker : Clause 2 is before the House. For Clause 2 there are 4 amendments. There is one Government Amendment and one amendment of Sri Ayyapu Reddy. Are you accepting the amendment of Sri Ayyapu Reddy.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : ఇప్పుడు Clause 2 అనే దానికింద అనేక sections కు amendments ఉన్నాయి. వాటికి re numbering అయినా చేసి separate marginal notes ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి : Original Act లో A B C D అని ఒక్కొక్క దానికి ఒక్కొక్క Section ఇచ్చాము.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : ఇది చదువుకున్నప్పుడు ఎవరు mislead కాకూడదు, మొదలే మనవిచేశాను, Clause No. 2 అనేసరికి ఎప్పుడైనా Definition-Clause అని అనుకొంటాము. మూడవది Punishment-Clause కలిపారు. అందుచేత separate చేసి మూడవ Clause అని పెట్టండి. 2 B వంతు 5 అని, 2 D వంతు 5 అని, 2 C వంతు 4 అని అంటూ చిన్న చిన్న marginal notes వ్రాయండి—Imposing of punishment అని ఏమీలేదు—అన్నీ కలిపి 2 అన్నారు. Definition points అన్నీ ఒకే section లో వున్నాయి. నిన్న అధ్యక్షులుగారు చెప్పినదానిని బట్టి కొంచెము ఆలోచిస్తారు అనుకొన్నాము, మరి ఆలోచించినట్లు ఎక్కడా కనబడలేదు.

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి : ఆలోచించామండి. వచ్చిన చిక్కెమంటే తెలింగాణా, ఆంధ్ర Acts రెండు వున్నాయి.....

30th March, 1963

శ్రీ ఎ. బిరామిరెడ్డి : తెలంగాణా Act.

శ్రీ కె. ఎల్. నరసింహారావు : Amendments, చాటికి ఒకదానిమీద ఒకటి bearing వున్నది కాబట్టి వచ్చినవి తప్పకే లేకుంటే రాలేవు అన్నారు. Preambleకు సంబంధించి ఒకటి, Definition సంబంధించినది ఒకటి, శిక్షకు సంబంధించినది ఒకటి ఇవి అన్నీ ఒకే Clause క్రింద A B C D అని amend చేస్తున్నారు. ఇది సరైనది కాదని ఒక section amend చేస్తున్నప్పుడు దానికి ఒక separate clause పెట్టడములో అభ్యంతరము పెట్టవలసిన అవసరములేదు. దాన్నే పట్టుబట్టి కూర్చోవలసిన అవసరములేదు. ఇవి అన్నీ consequential అని అయ్యవు చెడ్డీగారు అంటారా? వినదలచుకున్నాను కొత్త section వచ్చినప్పుడు, అవి దానిలో incorporate అయ్యేవి. అవి విడిగా రావు. అందుకని ఒక section పెట్టి A B C D నుండి Z వరకు పెట్టుకుంటే సరిపోతుందనేది కాదుగదా! నిన్న వారు చెప్పించేమంటే అట్లా ఉండడానికి తగును, సరైనదని, దానికి ఏమి అభ్యంతరం పెట్టవలసిన అవసరం లేదు అనిచెప్పడానికి వారు mainగా తీసుకున్న కారణం, ఇవి అన్నీ consequentials అని. ఒక Subject మేము change చేస్తున్నప్పుడు, దానికి సంబంధించినవే కాబట్టి అట్లా పెట్టాము, ఇబ్బంది ఏమిలేదని వారు చెప్పారు—కాదు, various aspects కు సంబంధించినది — శిక్షకు సంబంధించి, జుల్మానాకు సంబంధించి definition కు సంబంధించి, అన్నీ ఒకే Clause లో amend చేయవచ్చునంటే we have no objection కాని అది సరైనది కాదేమోనని —

మిష్టర్ స్పీకర్ : Clause 2 లో Andhra Pradesh Forests Act ను amend చేస్తున్నారు Clause 3 లో, they are amending Telangana Forests Act ఆ amendment, ఈ amendment separate గా, పెట్టారు.

శ్రీ కె. ఎల్. నరసింహారావు : అధ్యక్షా, ఒక Clause ద్వారా ఒక Act ను amend చేయవచ్చు. పూర్తిగా అంటే దానికి, a, b, c, d అని వరుసగా పెట్టి మొత్తము Act ను మార్చవచ్చునా ఇక. ఒక Clause ద్వారా ఒక Act నే తీసుకురావచ్చుగాక, దాని Clause పేరుగా ఉంటే వచ్చే నష్టంలేదు. Subject పేరుగా ఉన్నప్పుడు, సమస్య పేరుగా ఉన్నప్పుడు ఒకే Clause లో ఒక Act ను పూర్తిగా amend చేస్తామంటే ఇదివరకు గతములో ఎప్పుడూ నా అనుభవములో రాలేదు, గత 12 ఏళ్ళనుంచి .

శ్రీ ఇ. అయ్యప్పరెడ్డి : అధ్యక్షా, కె. ఎల్. నరసింహారావుగారు చెప్పినదాంటో, వారికి లాయరుగా అనుభవము లేనందువలన వారు ఆ విధంగా చెప్పారేమో అనుకొంటాను గాక ఉన్నటువంటి కొంత అనుభవముతో ఒక complaint లో

గాని written statementలో గాని తప్పు ఉన్నప్పుడు, ఒక amendment petition పెడతాము. Short titleలో ఈవిధంగా amendచేయండి అని ఒకే prayer ఉంటుంది. First para లో ఇలా amend చేయండి, మూడవ paraలో ఇలా amend చేయండి. దీనికి సంబంధించింది ఈ విధంగా తయారు చేయండి అని prayer portion ఉంటుంది. ఒకటే amendment పెట్టినా prayer లో మాత్రం వరుసగా A,B,C, D, E, F, G, H ఇవన్నీ ఫలాన ఫలాన చోట carry out చేయమని వుంటుంది. ఆ amendment petition యొక్క ఉద్దేశం ఒప్పుకొనిన తరువాత, ఆ amendment petition allow అయిన తరువాత, amendments అన్ని carry out చేసిన తరువాత మరల reprint అవుతుంది. Plaint, ఆ plaint re-print అయినప్పుడు, అది పరిశుభ్రంగా వుంటుంది. కాని, amendment petition చూచి, ఆ prayers చూచినప్పుడు, ఆలోచన ఇక్కడచేర్చు, ఈలోకను అక్కడపెట్టు అని కొంచెము confusing గానె వుంటుంది. కాని ఉద్దేశం ఒకటే. ఎక్కడెక్కడ amend చేయవలెనో వరుసగా, స్పష్టంగా prayer లో చెప్పబడుతుంది. కాబట్టి దాంట్లో ఏమీ కష్టంలేదని అనిపిస్తుంది నాకు.

Mr. Speaker: Whatever we do, at least as far as possible, let us try to do it in a proper way so that it may not be illegal. Your object is to see that no illegality or irregularity is committed. That is the only thing in which we are all interested. If there is any irregularity you are only pointing out that irregularity.

శ్రీ వి విశ్వేశ్వరరావు : నిన్ను చర్చ సందర్భంలో “this offence is made triable, either summarily or as a warrant case” అనేదానిని గురించి అయ్యపరెడ్డిగారు “This will be found in the Criminal Procedure Code” అని అన్నారు.

Mr. Speaker: Most of you would have gone through the provisions. Though it becomes an Act, all these changes will be incorporated in the original Acts.

Sri K.L. Narasimha Rao: We have no objection.

CLAUSE 2.

Sri E. Ayyapu Reddy: I beg to move :

30th March, 1963

“For sub-clause (c) (1) of Clause 2, substitute the following:

(1) In every case, where such contravention relates to sandalwood or Red sanders wood, with imprisonment for a term of not less than three months but which may extend to an year and with fine not less than Rs. 500, but which may extend to Rs. 2,000’.”

Mr. Speaker: Amendment moved.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : మూడు క్లాజులకు మూడు అమెండ్ మెంట్స్ పెట్టాలికాని, ఒకే అమెండ్ మెంట్ పెడితే ఎట్లా? ఇప్పుడు మనముందు ఫైనల్ గా వున్న అమెండ్ మెంట్ ఏమిటి?

Sri K. Brahmananda Reddy: Sri Ayyapu Reddy need not press his amendment. Government itself can re-amend asking for substitution of Rs. 500 for Rs. 1500.

Sri E. Ayyapu Reddy: I beg leave of the House to withdraw my amendment.

The amendment was, by leave of the House, withdrawn.

Sri A. Balarami Reddy: Sir, I beg to move.

“In sub-clauses (b), (c), (e) and (f) for the expression “with imprisonment for a term which may extend to one year and with fine which may extend to ten thousand rupees”, substitute the following:

‘with imprisonment for a term which shall not be less than three months but which shall not exceed one year and with fine which shall be less than five hundred rupees but which shall not exceed ten thousand rupees’.

Mr. Speaker: Amendment moved.

Sri R. Dasaratharami Reddy: Sir, the amendment now relates to two matters, and that is, both with regard to

imprisonment as also fine. In the original section as proposed, it is stated that the imprisonment may extend to a period of one year and fine may extend to Rs. 10,000. This, as ordinarily understood, may mean that punishment must be both by way of imprisonment and fine. But it has been interpreted by several judicial pronouncements, and it is very clear that what it means is that imprisonment is obligatory and fine is not necessary. I do not know if the intention of the Government is, besides giving imprisonment of one year, they should also get some money by way of compensation for the offence committed. If that is so, my submission is that this is not adequate.

If, as I understand the law as interpreted by several High Courts, if it is a case where imprisonment alone is necessary and fine is optional, there is no meaning in fixing a minimum for the fine to be imposed. In the alternative case, where it is said "six months' imprisonment or with fine", then there is point in saying that if fine is to be levied, it must be a minimum of so much. But where, as in the first section, one year's imprisonment and fine are to be awarded, what the law says is that imprisonment is necessary and fine need not be imposed. My submission, therefore, is that to fix a minimum for fine is meaningless. So far as the first part is concerned, I suggest that it may be a minimum period, so far as imprisonment is concerned; and with regard to fine, which is not obligatory upon the court, it may be undefined; it may be any amount extending from Re. 1 to the maximum.

Mr. Speaker: "Any amount"—what does that mean?

Sri R. Dasaratharami Reddy: There is no question of fixing a minimum, because the court need not levy fine at all, and it must give imprisonment only. That is all.

Mr. Speaker: Imprisonment is mandatory. So far as imposing of fine is concerned...

30th March, 1963

Sri R. Dasaratharami Reddy: So far as imposing of fine is concerned, though it says "imprisonment and fine", the law as interpreted says that it is not necessary to impose fine. Therefore, there is no point in saying that it must be a minimum of Rs. 500. So far as the second case is concerned, where imprisonment is not necessary and the alternative of fine may be given, then the fine to be imposed may be a particular minimum sum.

Mr. Speaker: Then, it should be "imprisonment or fine"

Sri R. Dasaratharami Reddy: The second type covers cases where it is stated "imprisonment or fine or both". Therefore, where imprisonment is not given and where fine is not to be awarded, it is necessary to say that the fine to be imposed must be not less than Rs. 500 or something like that.

Mr. Speaker: Usually, in all enactments it is stated" with fine not exceeding Rs.....

Sri R. Dasaratharami Reddy: In the Penal Code, under Section 302, it is said "with imprisonment and fine", and it has been interpreted that the penalty of imprisonment is obligatory and the imposition of fine is not necessary. In such a case, to say that the fine shall be not less than Rs. 500 is meaningless.

Mr. Speaker: Sri Dasaratharami Reddy's contention is that no minimum should be fixed.

Sri K. Brahmananda Reddy: The intention of the Government is that there should be minimum imprisonment as well as minimum fine. What should be done to convey that intention, could be done.

Mr. Speaker: Imprisonment is made compulsory. So far as fine is concerned, I think we need not fix any minimum. Let us leave it to the discretion of the Magis-

trate. Let us say, "...with a fine not exceeding Rs. 2,000 or some such thing".

Sri K. Brahmananda Reddy: Here also, the Magistrate has got discretion; between Rs. 500 and Rs. 10000/- he has got ample discretion within which he can impose fine.

Sri E. Ayyapu Reddy: Obviously, Sri Dasaratharami Reddy is not aware of the Government's subsequent amendment. He is reading only from the Bill as it is. There is a subsequent amendment making fine and imprisonment obligatory and mandatory.

Mr. Speaker: The amendment moved reads like this: "with imprisonment for a term which shall not be less than three months but which shall not exceed one year and with fine which shall not be less than Rs. 500 but which shall not exceed Rs. 10,000". Even here, you are fixing a minimum fine to be imposed. No discretion is left to the Magistrate. The punishment should not be less than 3 months' imprisonment and should not be less than Rs. 500 fine. What Sri Dasaratharami Reddy suggests is that so far as fine is concerned, we need not fix a minimum. We can, according to him, fix a maximum but not a minimum. If you accept that suggestion, well and good.

Sri A. Balarami Reddy : We accept that position, Sir. I will amend my amendment, and the amended amendment reads like this:

"with imprisonment for a term which shall not be less than three months but which shall not exceed one year and with fine which shall not exceed ten thousands rupees".

So, the amendment to Clause 2 reads like this:

"In sub-clauses (b), (c), (e) and (f), for the expression 'with imprisonment for a term which may extend

30th March, 1963

to one year and with fine which may extend to ten thousand rupees',

substitute the following:

“With imprisonment for a term which shall not be less than three months but which shall not exceed one year and with fine which shall not exceed ten thousand rupees”.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : ఒక్కొక్కటి move చేస్తున్నప్పుడు వేరే re-actions వుండవచ్చు. ఆ clause యొక్క subject ను బట్టి, అందుచేత విడి విడిగా move చేయాలి.

Mr. Speaker: So far as fine is concerned, it is usually said “and shall also be liable to fine”. It may be any amount. It is left to the discretion of the Magistrate to impose any fine. It is not necessary to say “not exceeding so much or not less than so much”. The expression “shall also be liable to fine” is enough.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : Maximum అయినా figure లేకుండాపోతే ఒకటన్న దొంగతనం చేశాడు అని రు. 30,000 వేస్తే ఎట్లా?

Mr. Speaker: Usually, it is not done. Even though there are a number of provisions in I. P. C., that is never done. In all the I.P.C. sections, it is simply stated “and shall also be liable to fine”. In every section, it is like that.

Sri A. Balarami Reddy: I shall now move the amendment as finally amended and accepted.

“In sub-clause (b), for the expression.

“with imprisonment for a term which may extend to one year and with fine which may extend to ten thousand rupees”.

substitute the following :

“with imprisonment for a term which shall not be less than three months but which shall not exceed one year and with fine which shall not exceed ten thousand rupees”.

In sub-clause (c), for the expression

“with imprisonment for a term which may extend to one year and with fine which may extend to ten thousand rupees”.

substitute the following :

“with imprisonment for a term which shall not be less than three months but which shall not exceed one year and with fine which shall not exceed ten thousand rupees”.

In sub-clause (e), for the expression

“with imprisonment for a term which may extend to one year and with fine which may extend to ten thousand rupees”.

substitute the following :

With imprisonment for a term which shall not be less than three months but which shall not exceed one year and with fine which shall not exceed ten thousand rupees”.

In sub-clause (f), for the expression

“with imprisonment for a term which may extend to one year and with fine which may extend to ten thousand rupees”.

substitute the following :

“with imprisonment for a term which shall not be less than three months but which shall not exceed

30th March, 1963

one year and with fine which shall not exceed ten thousand rupees ”.

Mr. Speaker : Amendment to amendment moved.

(Pause)

The question is :

“ In sub-clause (b), for the expression.

“ with imprisonment for a term which may extend to one year and with fine which may extend to ten thousand rupees ”.

substitute the following :

“ with imprisonment for a term which shall not be less than three months but which shall not exceed one year and with fine which shall not exceed ten thousand rupees ”.

In sub-clause (c), for the expression

“ with imprisonment for a term which may extend to one year and with fine which may extend to ten thousand rupees ”.

substitute the following :

“ with imprisonment for a term which shall not be less than three months but which shall not exceed one year and with fine which shall not exceed ten thousand rupees ”.

In sub-clause (e), for the expression

“ with imprisonment for a term which may extend to one year and with fine which may extend to ten thousand rupees ”.

substitute the following :

With imprisonment for a term which shall not be less than three months but which shall not exceed

one year and with fine which shall not exceed ten thousand rupees ”.

In sub-clause (f), for the expression

“with imprisonment for a term which may extend to one year and with fine which may extend to ten thousand rupees ”.

substitute the following :

“with imprisonment for a term which shall not be less than three months but which shall not exceed one year and with fine which shall not exceed ten thousand rupees ”.

The amendments were adopted.

Sri A. Balarami Reddy : Sir, I beg to move :

“In sub-clause (h) of Clause 2 proposing to insert new section 64-A, for the word “Section” occurring in that new Section, the word “Act” shall be substituted”.

Mr. Speaker : Amendment moved. The question is :

“In sub-clause (h) of Clause 2 proposing to insert new Section 64-A, for the word ‘Section’ occurring in that new Section, the word ‘Act’ shall be substituted”.

The amendment was adopted.

Sri A. Balarami Reddy : Sir, I beg to move:

“For sub-clause (g), substitute the following :—

“(g) for Section 43, the following section shall be substituted, namely :—

43. Where a person is convicted Timber, forest produce of any forest offence, the court tool etc., when con- sentencing him shall order con- fiscated. fiscation to the Government of the timber or the forest produce

30th March, 1963

in respect of which such offence was committed, and also any tool, boat, cattle and vehicle and any other article used in committing such offence :

Provided that it shall be open to such court not to order confiscation of any tool, boat, cattle, vehicle or any other article used in committing such offence when the value of the timber or the forest produce in respect of which such offence was committed does not exceed fifty rupees ”.

Mr. Speaker : Amendment moved.

(Pause)

The question is :

“ For sub-clause (g) substitute the following :

“(g) for Section 43, the following section shall be substituted, namely :—

43. Where a person is convicted Timber, forest pro- of any forest offence, the Court
duce, tool, etc., when sentencing him shall order con-
fiscated. fiscation to the Government of
the timber or the forest produce,
in respect of which such offence was committed, and also
any tool, boat, cattle and vehicle and any other article
used in committing such offence.

Provided that it shall be open to such court not to order confiscation of any tool, boat, cattle, vehicle or any other article used in committing such offence when the value of the timber or the forest produce in respect of which such offence was committed does not exceed fifty rupees ”.

The amendment was adopted.

Mr. Speaker : The question is:

“That Clause 2, as amended, do stand part of the Bill :

The motion was adopted.

Clause 2 as amended was added to the Bill.

Clause 3.

Sri A Balarami Reddy : Sir, I beg to move :

In sub-clause (b), for the expression

“with imprisonment for a term which may extend to one year and with fine which may extend to ten thousand rupees”,

substitute the following :

“with imprisonment for a term which shall not be less than three months but which shall not exceed one year and with fine which shall not exceed ten thousand rupees”.

In sub-clause (c) for the expression

“With imprisonment for a term which may extend to one year and with fine which may extend to ten thousand rupees”.

substitute the following :

“with imprisonment for a term which shall not be less than three months but which shall not exceed one year and with fine which shall not exceed ten thousand rupees”.

In sub-clause (e) for the expression.

“with imprisonment for a term which may extend to one year and with fine which may extend to ten thousand rupees”,

substitute the following :

“with imprisonment for a term which shall not be less than three months but which shall not exceed

one year and with fine which shall not exceed ten thousand rupees ”,

In sub-clause (f) for the expression

“with imprisonment for a term which may extend to one year and with fine which may extend to ten thousand rupees ”.

substitute the following :

“with imprisonment for a term which shall not be less than three months but which shall not exceed one year and with fine which shall not exceed ten thousand rupees ”.

Mr. Speaker: Amendments moved.

Mr. Speaker : The question is

In sub-clause (b), for the expression

“with imprisonment for a term which may extend to one year and with fine which may extend to ten thousand rupees,

substitute the following :

“with imprisonment for a term which shall not be less than three months but which shall not exceed one year and with fine which shall not exceed ten thousand rupees.

In sub-clause (c) for the expression

“with imprisonment for a term which may extend to one year and with fine which may extend to ten thousand rupees,

substitute the following :

“with imprisonment for a term which shall not be less than three months but which shall not exceed

one year and with fine which shall not exceed ten thousand rupees.

In sub-clause (e) for the expression,

“with imprisonment for a term which may extend to one year and with fine which may extend to ten thousand rupees,

substitute the following :

“with imprisonment for a term which shall not be less than three months but which shall not exceed one year and with fine which shall not exceed ten thousand rupees.

In sub-clause (f) for the expression

“which imprisonment for a term which may extend to one year and with fine which may extend to ten thousand rupees,

substitute the following :

“with imprisonment for a term which shall not be less than three months but which shall not exceed one year and with fine which shall not exceed ten thousand rupees.

Mr. Speaker : The amendments were adopted.

Mr. Speaker : There is another Government amendment.

Sri A. Balarama Reddy : I beg to move :

“For sub-clause (g), substitute the following :

“(g) for section 58, the following section shall be substituted, namely—

58. Where a person is convicted of
Timber, forest produce any forest offence, the court

tool etc., when confiscated. sentencing him shall order confiscation to the Government of the timber or the forest produce in respect of which such offence was committed, and also any tool, boat, cattle and vehicle and any other article used in committing such offence :

Provided that it shall be open to such court not to order confiscation of any tool, boat, cattle, vehicle or any other article used in committing such offence when the value of the timber or forest produce in respect of which such offence was committed does not exceed fifty rupees.

Mr. Speaker : Amendment moved.

Sri Tenneti Viswanatham : It is said here : "All timber or forest produce which is not the property of the Government and in respect of which the forest offence has been committed...If it is not Government property, how can a forest offence be committed ?

Mr. Speaker : If it is not Government property they have no right at all. It is evidently a mistake.

శ్రీ కె. యల్. నరసింహారావు : మొత్తం ఆక్టులో అట్లాగే వుంది, ఒరిజినల్ ఆక్టు వచ్చే అంతవరకు అట్లాగే నడుస్తుంది. కానివ్వండి.

Mr. Speaker : There is no point in your talking so lightly, Mr. Narasimha Rao. What I said is that so far as one particular provision was concerned about sandalwood, it may be 10 Kg. What Mr. Viswanatham is complaining about is that possession by itself may work hardship. Then what I said was that it was intended for three months. Now you take it so lightly because it is going to be for three months. Exactly this kind of insinuation infuriates and provokes others and again when you get a retort, you are not able to bear it.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : అభ్యంతరం. ఇప్పుడు నేను చెప్పిన అబ్జక్షన్ ఆర్గ్యుమెంటు. అనెటా శిక్షను తీసివేసి, కొంత సెన్సెస్ ను నోట్స్ బుక్ లో చేస్తున్నారని కాబట్టి ఇది అవసరంలేదు.

I am very sorry for the interruption.

Mr. Speaker : The question is :

“For sub-clause (g), substitute the following :—

“(g) for section 58, the following section shall be substituted, namely :—

58. Where a person is convicted of Timber, forest produce any forest offence, the court tool, etc., when confiscated sentencing him shall order confiscation to the Government of the timber or the forest produce in respect of which such offence was committed, and also any tool, boat, cattle and vehicle and any other article used in committing such offence :

Provided that it shall be open to such court not to order confiscation of any tool, boat, cattle, vehicle or any other article used in committing such offence when the value of the timber or the forest produce in respect of which such offence was committed does not exceed fifty rupees.

The amendmend was adopted.

Mr. Speaker : There is one more Governmet amendment

Sri A. Balarama Reddy : I beg to move.

In sub-clause (h) of clause 3 proposing to insert new section 79-A, for the word ‘section’ occuring in that new section the word ‘Act’ shall be substituted.

Mr. Speaker : Amendment moved.

(Pause)

The question is :

“In sub-clause (h) of clause 3 proposing to insert new section 79-A, for the word ‘section’ occuring in that

30th March, 1963

section the word 'Act' shall be substituted.

The amendment was adopted.

Mr. Speaker : The question is :

"That clause 3, as amended, do stand part of the Bill.
The motion was adopted,

Clause 3, as amended, was added to the Bill.

Clause 1 and Preamble

Mr. Speaker : The question is :

"That clause 1 and preamble do stand part of the
Bill.

The motion was adopted.

Clause 1 and Preamble were added to the Bill.

Sri. A. Balarama Reddy: I beg to move :

"That the Andhra Pradesh Forest Laws (Amendment)
Bill, 1963, be read a third time.

Mr. Speaker : Motion moved.

(Pause)

Mr. Speaker : The question is :

"That the Andhra Pradesh Forest Laws (Amendment)
Bill, 1963, be read a third time

The motion was adopted.

**THE ANDHRA PRADESH STATE CO-OPERATIVE
BANK (FORMATION) BILL, 1963**

Mr. Speaker : Let us take up consideration of the
Andhra Pradesh State Co-operative Bank (Formation)
Bill, 1963 (as reported by the Regional Committee.)

శ్రీ కె. యల్. నరసింహారావు : ఈ బిల్లు యిదివరకు రిజనల్ కమిటీకి వచ్చింది. అపెక్సుబ్యాంకు పీకీకృతం చేయడానికి, తెలింగాణ ప్రాంతంలో యీ అప్పులపద్ధతి సులభపాధ్యం చేయడానికి భూమిలేనివారికియితరులకుఅప్పుసౌకర్యాలు కల్పించడానికి ఉద్దేశించబడిన బిల్లు యిది. చాలాకాలం చర్చించబడిన తరువాత వచ్చినది. దీనిని pass చేయడానికి మాకు అభ్యంతరం లేదు. దీనిని ఆమోదించునా.

Mr. Speaker : The question is :

“That the Andhra Pradesh State Cooperative Bank (Formation) Bill, 1963, (as reported by the Regional Committee) be read a second time.

The motion was adopted.

CLAUSES 2, 3, 4, 5, 6, 7 and 1 and Preamble.

Mr. Speaker : The question is :

“That clauses 2, 3, 4, 5, 6, 7 and 1 and Preamble do stand part of the Bill”

The motion was adopted.

Clauses 2, 3, 4, 5, 6, 7 and 1 and Preamble were added to the Bill.

Sri K. Brahmananda Reddy : I beg to move :

“That the Andhra Pradesh State Co-operative Bank (Formation) Bill, 1963, (As reported by the Regional Committee) be read a third time.

The motion was adopted.

BUSINESS OF THE HOUSE

Sri. Tenneti Viswanantham : Sir, may we have some idea of the business now. We have got only one hour for the Sales-Tax (Amendment) Bill. it is proposed that we should extend our session by a few hours? I am asking the hon. Finance Minister to say some thing about it.

30th March, 1963

Mr. Speaker : My information is that the Sales-Tax (Amendment) Bill is going to be referred to a Select Committee.

Sri K. Brahmananda Reddy : Yes, Sir. It is going to be referred to a Select Committee; and as I see, Sir, hon. Sir Viswanatham is also on the Select Committee.

Mr. Speaker : If hon. members want to speak now, I have no objection. We have got still 1 hour 10 minutes only. Such of those hon. members who want to bring to the notice of the Government some important suggestions may do so.

THE ANDHRA PRADESH GENERAL SALES TAX
(AMENDMENT) BILL, 1963

Sri K. Brahmananda Reddy : I beg to move :

“That the Andhra Pradesh General Sales-tax (Amendment) Bill, 1963 be read a first time”

Mr. Speaker : Motion moved.

Sri K. Brahmananda Reddy : Shall I move the second Bill also Sir, because it is a part of this Bill ?

Sri Tenneti Viswanatham : How can he move two Bills at the same time, Sir ? It is a very small matter, no doubt.

Mr. Speaker : I think they are allied things.

Sri Brahmananda Reddy : Yes, Sir. But for some technical difficulty, we made it into two Bills. That is why we are referring these two Bills to the same Select Committee.

Mr. Speaker : We will take up one after another.

Sri K. Brahmananda Reddy : All right, Sir.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : అధ్యక్ష మహాశయ, పేట్టు రీ-అర్గనైజేషను అయిన తరువాత 1957వ సంవత్సరంలో అక్కడ చట్టాన్ని, ఇక్కడ చట్టాన్ని ఇంటిగ్రేడ్ చేశాము. ముమారు రి సంవత్సరాలు గడచింది.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

అనేక సందర్భాలలో శాసనసభ సమావేశాలలో గౌరవ సభ్యులు చేసిన విమర్శలవల్ల గాని, అడ్మినిస్ట్రేషనులో వచ్చిన అనుభవంవల్ల గాని, లేక మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో కార్యక్రమాలను నిర్వహించడానికి అదనంగా సౌకర్యాలు చేకూర్చుకొనే దృష్టితో గాని — అన్నిటినీ మనసులో పెట్టుకొని 1962వ సంవత్సరంలో నేను బడ్జెటు ప్రవేశపెట్టినప్పుడే సభవారికి మనవి చేశాను. రి సంవత్సరాల అనుభవం సంపాదించాము, సేల్సుటాక్సు అమెండ్మెంట్లు బిల్లు తెస్తే బాగుంటుందని దీని విషయంలో మంచి అనుభవం వుండి చక్కని సలహాలు యివ్వగలిగిన ఒక ఎక్స్ పర్ట్ ను పిలిచి, వారిచేత రెవ్యూ చేయించి, వారి రికమెండేషనులు వచ్చిన తరువాత ప్రభుత్వం ఆలోచించి శాసనసభలో ఈ అమెండ్మెంట్లు బిల్లు పెట్టే ఆలోచన వుందని నేను క్రితం సంవత్సరమే మనవి చేశాను. డైరెక్టర్ — జనరల్ ఆఫ్ అప్లయి ఎకనామిక్ రిసెర్చ్ — డాక్టర్ పి. ఎస్. లోకనాథన్ గారు ఇది వరకు మదరాసు సేల్సుటాక్సు చట్టములో కూడ అనుభవం వుండి, పరిశీలించి, ఆలోచించి మదరాసు ప్రభుత్వానికి ఒక రిపోర్టు యివ్వడం వారు చాలాభాగమో, లేక మొత్తంగానో ఆమోదించి ఒక చట్టం చేసుకోడం జరిగింది. అది దృష్టిలో పెట్టుకొని యీ సంస్థకు చెద్దలై ఇందులో అనుభవం వున్నవారి సర్వీసెస్ మనం కూడ ఉపయోగించుకుంటే బాగుంటుందనే సంకల్పంతో వారిని రిక్వెస్ట్ చేయడం వారు దయతో, సంతోషంతో అంగీకరించి వారి మైము స్పేర్ చేసి రెమ్యూనరేషను లేకుండా కూడ రాష్ట్రమంతటా పర్యటించి, చాలకాలం వెచ్చించి శాసన సభ్యులను, శ్రేడ్ అసోసియేషన్సును, వ్యక్తులను కూడ ఇంటర్వ్యూ చేసి, ఒక క్వశ్చనీర్ కూడ యిస్కూచేసి పమాధానాలు తెప్పించుకొని, డిపార్ట్ మెంట్ కన్నులైషన్సు తీసుకొని తొందరలోనే — ఫిబ్రవరి పదిహేనవ తేదీన ఒక రిపోర్ట్ యిచ్చారు. ప్రప్రథమంగా ఈ సభ తరపున, ప్రభుత్వం తరపున వారికి ధన్యవాదాలు చెప్పవలసి వుంది. వారు చాల సూచనలు చేశారు. రిపోర్ట్ వారే ప్రింటు చేసినట్లు వుంది. చక్కని రూపంలో మనకు పంపించారు. గౌరవ సభ్యులకు అది అందిన కొద్దిరోజులలోనే అందజేయడంకూడ జరిగింది. గౌరవసభ్యులు దానిని పరిశీలించి వుంటారనుకుంటాను. ఇక ముందురోజుల్లో అయినా పరిశీలించే అవకాశం వుంటుంది. మొత్తంపైన అధికారల్ల మారాస్ మెంటు తడవతడవకు చిన్న చిన్న డిలర్సును పిలిపించడంగాని, లోయర్ లిమిట్ పదివేలు వుంది. అది ఎప్పుడో

రూపాయి విలువ ఎక్కువగా వున్నప్పుడు పెట్టారు, ఎక్కువచేయవలసిన అవసరం వుందని శాసనసభలో గౌరవసభ్యులు చెప్పడం జరిగింది. అటువంటి కంప్లయింట్స్ కు అవకాశం లేకుండా చేయడం జరుగుతోంది. ఈ బిల్లురూపంలో ఆ సౌకర్యం కనబడకపోవచ్చుగాని పర్ ఏనం 40 వేల రూపాయల టరనోవర్ లోపు వుండేవారికి పెద్ద ఎస్టాబ్లిష్ మెంటుతో లెక్కల పుస్తకాలు పెట్టవసరం లేకుండా సింపులుగా వచ్చేజ్ ఎకౌంటుస్ పెట్టుకొనివుంటే దానిని ఆధారం చేసుకొని టాక్సు వేయాలనేది వున్నది. ఆఫీసరుల, ఆఫీసుల చుట్టూ తిరగవలసిన అవసరం లేకుండా పెద్ద సౌకర్యం వచ్చింది. 40 వేల రూపాయల టరనోవర్ లోపువుండే డీలర్స్ మొత్తంపైన పదహారువేలమంది వున్నారు. వీరందరికి సౌకర్యం కలుగుతోంది. హర్రాస్ మెంటు వుండదు. లోకల్ ఆఫీసర్స్ ఇబ్బంది పెట్టడంగాని, చీటికిమాటికి పిలుస్తున్నారనేది గాని, అమర్గాడ్ చేస్తున్నారనేమాటగాని — వీటికి అవకాశం లేకుండా చేయడమనేది ప్రథమ సూత్రమని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వానికి దీని వల్ల 20-30 లక్షల రూపాయలు పోవచ్చుగాక. అయినా, గౌరవసభ్యులు యీ విషయాన్ని తప్పకుండా నిస్పందేహంగా వెల్ కం చేస్తారనుకుంటాను. 40 వేల వరకు ఎంచుకు, 30 వేలకు తగ్గినై బాగుంటుందనే విమర్శ వస్తుండేమోగాని — వీరందరికీ సౌకర్యాలు కలిగాయి. కాఫీహోటల్స్ వున్నాయి. 25 వేల రూపాయల టరనోవర్ లోపువారికి 2 నయాపై సల చొప్పున, 25 వేల టరనోవర్ పైన వున్నవారికి మూడు నయాపై సల చొప్పున అని ఇదివరకు చట్టంలో వుంది. 25 వేల టరనోవర్ ను కొంచెం హెచ్చుచేస్తే చాలా కాటగిరిస్ అఫ్ హోటల్స్ వస్తాయని దానిని 40 వేలవరకు తీసుకు పోవడం జరిగింది. 40 వేల వరకు తీసుకు పోయినా మళ్ళా మార్జిన్ అడ్జస్ట్ మెంటు వుంది. ఇదివరకు 25 వేలు అనివుంటే 24,999/- రూపాయల టరనోవరు వారికి 2 నయాపై సలచొప్పున పడుతుంది, 25,000/- రూపాయలవారికి మూడు నయాపై సల చొప్పున పడుతుంది. ఇప్పుడు 24,999 రూపాయలవరకు 2 నయాపై సల చార్జీచేసి, అదనంగావున్న రెండు రూపాయలకు మాత్రం మూడు నయాపై సల చొప్పున చార్జీ చేయాలని మార్జిన్ అడ్జస్ట్ మెంటు చేశాము కనుక ఇదికూడ ఒక సౌకర్యమని మనవిచేస్తున్నాను. చాల ఆర్టికల్స్ కు సింగిల్ పాయింట్ టాక్సు అమలు చేయాలని చెప్పారు. ఒడుదుడుకులు తెలిసినా, తెలియకపోయినా ఒక మొద్దుమాటగాసింగిల్ పాయింట్ టాక్స్ పెట్టే బాగుంటుందని ప్రెజ్ అసోసియేషన్ వారు చెబుతున్నారు. అందుకే వారి సిఫార్సుల నమనరించి 35 items వరకు single point tax క్రిందకు తీసుకురావడం జరుగుతోంది. 2, 3 పెడ్యూల్సులో వాటిని include చేశాము. మరొకమాట ప్రథమంలోనే చెప్పవలసిఉండె. వారు చేసిన సిఫార్సుల నన్నింటిని ఒప్పుకున్నాము. అదికూడా మొత్తంపై చెప్పాలి. అదనంగా ఒకటి

The Andhra Pradesh General Sales Tax
(Amendment) Bill, 1963

రెండు విషయాలు మేము చేసినప్పటికీ వారిసిఫార్సులను మొత్తంపై ఒప్పుకోవడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇదివరకు అనేకమైన complaints వచ్చేవి. సి. టి. ఇన్స్పెక్టర్లు చిన్న ఉద్యోగులు అనేకం చేస్తున్నారని complaints వచ్చేవి. మేము చేసే ఎప్పట్లోకింద చట్టంలో నై నా రూల్సులో నై నా ఇక ముందు సి. టి. ఇన్స్పెక్టర్లకు ఇన్స్పెక్షన్ అంటూ వుండదు. ఎక్కువభాగం ఇప్పుడు ఎ. సి. టి. లేవో assessments చేస్తున్నారు. వారిపై complaints వస్తున్నాయి. 40 వేలు 50 వేలకు మధ్య turnover ఉండేవారికి మాత్రమే experienced A. C. T. assess చేసే అధికారం ఇచ్చాము. వారు ముందు D. C. Tos గాను C. Tos గాను ప్రమోట్ అయేవారు కాబట్టి వారికి ఆ అధికారం ఇచ్చాము. 50 వేలనుంచి 30 లక్షలవరకు turnover ఉంటే వారికి D. C. T. as granted officers మాత్రమే assess చేయాలనికూడా నిర్ణయం తీసుకున్నాము. మూడులక్షల turn over దాటిన తరువాత విధిగా C. T. O. assess చేయాలనికూడా అనుకున్నాము. ఇదివరకు చట్టంలో ఉన్నది. దానిపై గగ్గోలువచ్చింది మరొకవిషయం వున్నది. Assessment చేస్తే అప్పీలు చేయాలంటే మొత్తం assess చేసిన డబ్బు కట్టిన తరువాతనే అప్పీలు చేయాలనేది ఉన్నది. ఇది కొంచెం బాధగానే ఉంది. ఎక్కడైనా అవ్యాయంగాను మితిమీరి assess చేస్తే మొత్తంకట్టి appeal చేయాలంటే appeal right ను deny చేసినట్లే అవుతుందని చెప్పారు. అదికూడా గమనించి, assessment చేసినప్పటికీ డబ్బుకట్టుకుందానే అప్పీలు చేసుకొనే సౌకర్యం పెట్టాము. ఇది పెద్ద సౌకర్యమని మనవి చేస్తున్నాను. అప్పీలు చేసినతరువాత stay ఇచ్చే అధికారం డిప్యూటీ కమిషనర్లకు ఇవ్వడం జరిగింది. Bran husk మొదలైన by-products పై పన్ను రెండు నయాపైసలనుండి ఒకనయాపైసకు తగ్గించడం జరిగింది. పన్నుపైకూడా ఉన్న రేటును ఆరు నయాపైసలనుండి అయిదు నయాపైసలకు తగ్గించడం జరిగింది. ఎక్కడ way bill, evasion, involve కాకుండా ఉంటుందో అక్కడ confiscation లేకుండా పెనాల్టీ మాత్రమే ఫ్రాలైడ్ చేసి సౌకర్యం ఏర్పాటుచేశారు. అనేకమైన రూల్సు చేస్తూంటాము. అనేకమైన జడ్జిమెంట్సు హైకోర్టునుండి ట్రిబ్యునల్ నుండి వస్తూంటాయి, వీటిని ఎప్పటికప్పుడు తెలియచెబితే బాగుంటుందనే ఉద్దేశంతో డిప్యూటీ రెవెన్యూలోను, స్టేట్ రెవెన్యూలోనుకూడా periodical conferences మేము ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. రెండులక్షల పైబడి turnover ఉన్నవారికి నయాపైసలో నాలుగవవంతు additional tax వేస్తే బాగుంటుందని సిఫార్సు చేశారు. దీనినికూడా అంగీకరించడం జరిగింది. ఇది న్యాయంకూడా అనుకుంటాను. కొన్ని సూత్రాలు చెబుతుంటారు. హెచ్చువారికి కొంచెం వేస్తే

బాగుంటుందని గౌరవసభ్యులు వదేవదే చెబుతున్న ఆ సిద్ధాంతాన్ని అంగీకరించి రెండులక్షలు పైబడి వ్యాపారం చేసేవారికి $\frac{1}{4}$ of a naya paisa అదనంగా పెట్టుకుంటే బాగుంటుందని కొంతవరకు డబ్బుకూడా వస్తుందని అనుకున్నాము. ఈ additional tax కు customers దగ్గర వసూలు చేసుకోవడానికికూడా అవకాశం ఉంటుంది. ఇందుకు రెండులక్షలు పైబడ్డవారి turnover లో వారు ఎంత sales tax కడతారో దానిని exempt చేస్తారు. ఈ విధంగా turnover లో కలుపకుండా ఉన్నందువల్ల 30 లక్షలు ప్రభుత్వానికి నష్టం వస్తుంది. ఆయినప్పటికీ సౌకర్యం నిమిత్తం అందరికీ సులువుగా వుండేటట్లు పెద్దవ్యాపారం చేసేవారు కొంత చెల్లించేటట్లు, కాస్త అదనంగా వచ్చేటట్లు ఈ సౌకర్యం ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది. మన రాష్ట్రంలో paddy, rice వ్యాపారం ఉన్నది. మనకు నేల్సుటాక్సులో అది big slice of income. మన రాష్ట్రంలో ఉత్పత్తి అయేదానితో పోలిస్తే మనకు రావలసింది రావడంలేదనే మాట నిర్వివాదం. హెచ్చుగా evasion జరగడం అనేది ఆఫీసర్ల లోపంకాదు. ఇతర డిపార్టుమెంటులో మాదిరిగానే ఆఫీసర్లలోనూ ఏమైనా వున్నా evasion లేకుండా కట్టుదిట్టాలు చేస్తే మరికొంత అదనంగా తెచ్చుకోవచ్చును. ప్రత్యేకంగా ఒక చక్కని సౌకర్యం లేనందువల్ల ఈ evasion plug చేయలేకుండా పోయేపరిస్థితి ఏర్పడింది. గత రెండు సంవత్సరాలుగా, large scale లో పోతోంది. ఇది ఎలా plug చేయాలి, న్యాయమైన పద్ధతిని చట్టంలో ఎలా ఏర్పాటుచేయాలి, ఎలా remedy చేయాలని బాగా ఆలోచించినారు పెద్దలు. అధికారులుకూడా ఆలోచించినారు. పీటీపై double point tax పెట్టుకుంటే ఇదివరకు రేటుకంటే అదనంగా ఉండదు, ఇదివరకు 4% ఉన్నది, దానికి మించిపోవడంకాదు. ఉన్నదానినే రెండుచోట్లా ఆ రేటులోనే పెట్టుకుంటే దొడ్డిదారిన పోయేది. తప్పించు పోవడానికి అవకాశం లేకుండాచేసి evasion plug చేసి న్యాయమైన ఆదాయంవచ్చే అవకాశం ఉంటుంది. నాకు ఎక్కువ వ్యవధి అవసరంలేదు, నేనుచేసిన ఉపన్యాసంవల్ల తమకు బాగా తెలిసే ఉంటుంది. మీరు చేసిన విమర్శలను దృష్టిలో పెట్టుకుని వ్యాపారానికి చెబ్బ తగులకుండా వర్తకులకు అనుగుణంగా ఈ చట్టం రూపొందించుకో బోతున్నాము. ఇంకా detailsలోనికి పోయి సర్దుబాట్లు ఏమైనా ఆలోచించడానికికాని ఏమైనా అదనంగా వేసుకోవడానికికాని సెలక్టుకమిటీలో ఆలోచించుకో వచ్చును. వచ్చే బాన్ జూలై లోని సెషన్ లో ఇది చట్టం చేయాలనే సంకల్పంతో propose చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు : అధ్యక్షా, నేల్సుటాక్సుకి సంబంధించిన ఒకటిల్లు మనముందు ఉంది. ఆర్థికమంత్రిగారు, శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డిగారిని ఒక విధముగా చూస్తే సానుభూతి కలుగుతుంది, మరొకవిధముగా చూస్తే వారిమీద

అగ్రహానికి కారణ మవుతుంది. ఇంకా 24 గంటలు కాలేదు. నిన్నటిరోజున అంగ పాష్టవంగల బడ్జెటుకన్యను సదస్సులు సమర్పించారు. ఇంతలోనే మరొక కన్యను సేల్సుటాక్సు రూపంలో కోరుతున్నారు, ప్రస్తుత చట్టప్రకారంగా చూస్తే యిద్దరు ఉండడం సరియైనదికాదు. చట్టవిరుద్ధమవుతుంది కాబట్టి ఎంతవరకు బలవరచాలనేది ఒక సమస్యగా కనిపిస్తోంది. అయినప్పటికీ ఒక రూపకల్పనచేసి ఈ బిల్లును తెచ్చా రన్నారు, డాక్టరు లోకనాథన్ చెప్పిన సిఫార్సులను మాత్రం మొత్తంమీద ఆమో దించాం అన్నారు. In principle ఆమోదించాం అన్నారు. ప్రభుత్వంగాని సం స్థలుగాని వాడే భాషనుచూస్తే భాష వాడగా వాడగా డిక్షనరీ అర్థానికి దూరం అయిపోయి ప్రత్యేక అర్థం వస్తుంది. Rationalization అనే మాటకు డిక్షనరీ అర్థం ఒకటే ఉంటుంది. అది వన్నులకు సంబంధించి నంతవరకు 'వెంచడం' అని అర్థం వస్తుంది. అందుకని in principal అనడంతోనే ఒకనంగతి జ్ఞాపకం వస్తుంది. ఎవరికీ కోపం రాదనుకుంటాను. తటస్థదేశాలన్నీ సరిహద్దు వివాదాన్ని పరిష్కరించడానికి పూనుకున్నప్పుడు వారిపథకాన్ని in principal అంగీకరించారు. తీరా లోపలికి పోయిచూస్తే చాలా గొడవలున్నాయి. అటువంటి అర్థంరాకుండా in principal అయితే జాగుంటుండేమో. లోపలికి పోయినప్పటికీ అర్థం గ్రహించడానికి పిలుంటుంది, డాక్టర్ లోకనాథన్ రిపోర్టులో చాల సమగ్రమయిన విషయాలు, assesment గురించి hardship గురించి చిన్నపుస్తకమే అయినప్పటికీ బృహత్తరమయిన విషయాలు సమర్పించారు. అవి జాగానేఉంది, ఆ సిఫార్సులను అంగీకరించారో లేదో ఒకనిర్ణయానికి రావలసి ఉంటుంది. అయితే ప్రారంభంలో ఒకవిషయాన్ని స్పష్టికరణ చేశారు. ఆర్థికమంత్రిగారు చిన్నవర్తకుల hardship పోవడానికి 40 వేల వరకు exempt చేస్తాం, అది యీబిల్లులో కనిపించలేదు. రూల్సులో ఏర్పాటు చేస్తామన్నారు. Multiple tax single point యిబ్బందులను సవరించడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. సవరించడానికి అవకాశంఉంది. ఇక్కడఉన్న బిల్లు రూపంలో లేకపోయినప్పటికీ రూల్సు రూపంలో వస్తుందన్నారు. దీని objects కొన్నిఉన్నాయి. అదిచూస్తే simplification of the system ఒకటుంది. వన్ను ఎక్కువ సంపాదించే మార్గంఉంది. Administration ను tone up చేయడం కనిపిస్తుంది. తరువాత విధించబోయే వన్ను బరువంతా అందరికీ పంచడం చట్టం యొక్క మరొక object వలె కనిపిస్తున్నది. Statement of objects and reasons etc. అయితే వీటిని ఎంతవరకు బిల్లులో పొందుపరచారని ఆలోచనచేస్తే చాల చిన్నచిన్న మార్పులే యీబిల్లులో జరుగుతున్నవి. మొత్తంమీద hardship తగ్గలేదని evasion తగ్గలేదని దానిని దృష్టిలోపెట్టుకుని వాటిని ఆపడంకోసం కొన్నికొన్ని పద్ధతులు అవలంబిస్తున్నారు. వాటినిచూస్తే evasion తగ్గేమార్గం కనిపించలేదు. జనరలు పట్లకుమీద hardship కనిపిస్తోంది. ఈ మార్పులన్నీ

దృష్టిలో పెట్టుకున్నప్పుడు సూచనలను అర్థం చేసుకున్నప్పుడు ఆదృష్టితో మొత్తం బిల్లును చూడవలసి వస్తుంది. సామాన్య మానవుని పాత్రపమిటి, అతనిపై దీని ప్రభావం ఏమిటని ఆలోచిస్తే పూర్తిగా యిబ్బందికరమయిన పరిస్థితిలో పడతాడు. Multiple point. single point exemptions యిచ్చినా ఏమయినాసరే వర్తకలోకానికి సంబంధించినంతవరకు hardship తగ్గవచ్చుగాని సామాన్యుని గతి ఏమిటని ఆలోచిస్తే యిబ్బందికరమైన పరిస్థితిలో సామాన్యుడు పడుతున్నాడు. ఎవరు ఎంత విధించినప్పటికీ, ఎన్నిమార్పులు చేసినప్పటికీ, exemption యిచ్చినప్పటికీకూడా పన్ను ఏ రూపంలో చూసినా సామాన్యుడే యిచ్చుకోవాలి. బియ్యం మీద వేసినా, ధాన్యంమీద వేసినా, చిట్టుమీద వేసినా, తవుడుమీద వేసినా సామాన్యుడే భరించాలి. అతనికి రిలీఫ్ లేదు. అభివృద్ధి కార్యక్రమాలద్వారా దేశం పురోగమనం చెందినతరువాత రాబోయే సౌభాగ్యాన్ని అనుభవించడానికి పునాదులు వేస్తున్నాం, చూచి ఆనందించమని మాత్రం సామాన్యునికి సమాధానం కనిపిస్తుంది. రిలీఫు కనిపించదు. అతని hardship ఎక్కువ చేస్తున్నదని చెబుతున్నాను. ఇందులో 2 లక్షల పైవరకు $\frac{1}{4}$ th of a naya paisa వేస్తున్నాం. అదనంగా వేసే పన్నువల్ల పెద్ద యిబ్బంది కనిపించదన్నారు. పెద్దవారిమీద వేయాలన్నారు, వారందరినీ దృష్టిలో పెట్టుకొని వేశాము అంటున్నారు. పెద్దవారిపై వేసేటప్పుడు పెద్దమోతాదులో వేస్తే సరిపోతుంది. కాని సేల్సుటాక్సు $\frac{1}{4}$ నయ్యాపైన పెంచినా సామాన్యుడే ఇచ్చుకోవలసి వస్తుంది. వారి గతిని గురించి ఆలోచిస్తే వ్యత్యాసం ఏమీ కనిపించదు. చిన్నవర్తకులకు సంబంధించినవి రూల్సు ఫ్రేము చేస్తామన్నారు. 40 వేల turn over గలవారిని exempt చేస్తామన్నారు. ఆ విధముగా exempt చేయాలని ఏడేనిమిది సంవత్సరాలనుంచి ఆందోళన చేస్తున్నారు. అయినప్పటికీ ఈ ధరలదృష్ట్యా చూసుకుంటే 40 వేలు చాలవు అనిపిస్తోంది. ఏ 50 వేలకయినా తగ్గకూడదు అప్పటికిగాని hardship తగ్గుతుందని చెప్పలేము Accounts విషయంలో చాల representations వచ్చాయి. చాలమంది అదే చెప్పారు. ప్రత్యక్షంగా తెలుసును, ఈ accounts చాల రకాలుగా పెట్టుకోవలసి వస్తోంది. Staff ను maintain చేయవలసివస్తోంది. Purchase account పెడితే తాగుంటుందని డాక్టరు లోకనాథన్ గారు సూచించారు. Purchase accounts మేరకు అంగీకరించడం మాత్రం జరిగింది, రూల్సు వస్తున్నాయి అన్నారు. అది కొంత వరకు రిలీఫుగానే కనిపించుతున్నది. మరొక విషయంకూడా ఉంది. 40 వేలు దాటితే Purchase accounts, Sale accounts ఉండాలి, లక్ష దాటితే purchase account, sale account, stock account ఉండాలని దానిలో చెప్పబడినది. మొత్తంగా అంగీకరించినట్లయితే వర్తకులకు సంబంధించిన కొంత hardship తగ్గుతుందని చెప్పవచ్చు. అయితే దీనిలో మాత్రం పెద్ద చిక్కు ఉన్నది. ఇదివరకు 7 వేల రూపాయల

లోపు అయితే రిజిస్ట్రేషను ఫీజు లేదు. ఒకవైపున కొండంత భారం నెత్తినపెట్టారు. ఏ ఒకరునో మిశ్రమోయిస్తే యిప్పుడు అందరూ రిజిస్ట్రేషను చేయించుకోవాలి, దాని యొక్క మొత్తం ఆరు రూపాయలు చెల్లించుకోవలసివస్తోంది. పెద్దవాళ్లు ఆర్టికలు అమ్మితే అదనంగా మరొక ఆరు రూపాయలు కట్టుకోవలసివస్తుంది! ఆఫీసులచుట్టూ తిరగడం ఆరు రూపాయలు కట్టడం, ఏడువేల లోపువారికి మిగులు ఎంత ఉంటుంది. ఆదాయం ఎంత అని ఆలోచిస్తే చాల పెద్దదెబ్బ అని చెప్పకతప్పదు. అందుచేత ఇవి కూడా తగ్గించుకోవలసిన అవసరం ఏర్పడింది. ఇన్ స్పెక్షన్ మకీ సంబంధించినంతవరకు A.C.T.O. కి ఉండదని వైచారిని ఏర్పాటు చేస్తామని అన్నారు. బాగానే ఉంది. A.C.T.O. assessing authority గా ఉంటున్నారు. ఇకముందు వారిని తీసివేస్తూ వైచారిని పెడతామని చెబుతున్నారు. Assessing తీసివేయడము, వైఉన్నవారికి అనుభవం ఉందో లేదో సర్దుకొని ఉంటారు, తెలుస్తూనే ఉంటుంది. Assessment గురించి కమీషనరుకు అపీలు చేయవలసివస్తుంది. ఇది కాకుండా పెనాల్టీల విషయం hardships కి కీలకమయిన విషయం. ఏ harassment నుంచి తప్పించుకోవాలని ఆందోళన ఉందో దానికి సంబంధించినది. False claims for exemptions, పొరపాటున జరిగినా ఏడు రెట్లు పెనాల్టీ వేస్తాం అంటున్నారు. చాల క్లిష్టమయిన, బాధాకరమయిన విషయం. అదికూడా ఆలోచించాలి. ఏడు రెట్లు tax and due దానిమీద వేస్తామంటున్నారు. మరొకటికూడా చెప్పారు. Assessing authority తప్పుపడినట్లయితే చేసిన పొరపాటు wanton కాదు, Mistake of fact అయితే 1½ times. Mistake of fact లేదా wanton గా చేశారో ఆఫీసరే నిర్ణయించవలసివస్తుంది. కరెక్షనుకి అక్కడ అవకాశముంది. ఇతర విషయాలకు అక్కడ తావు వుంటుంది. ఏడురెట్లు పెనాల్టీలు వేసినప్పుడు ఆఫీసరు వర్తకుడు compromise అవుతారు గాని ప్రభుత్వానికి డబ్బు రాదు. ఇది సరియైన hardship ఉంది. దానిని తొలగించకుండా క్రొత్త hardship తీసుకవచ్చిపెట్టారు. Check posts విషయములో కొంత సవరించాము. కొంత relief ఇస్తాము అని చెప్పారు. ఇదివరకు seize చేసేవారు. కాని ఇప్పుడు పెట్టిన కొత్త provision కూడ అట్లాగే వుంది. వస్తువుల విలువనుబట్టి Penalty వేయమన్నారు. ఇదివరకు వస్తువులనే తీసుకోమన్నారు. దానివల్ల పుర్రచెయ్యి తీసి ఎడమచెయ్యి చూపించి నట్లుగా వుంది. ఇక refund విషయము. ఈ refund కోసము మునిసిపాలిటీలు, ఇతర సంస్థలచుట్టూ ప్రదక్షిణము చేయవలసివస్తున్నది. 1 నెలలకు మించి refund ఇవ్వకపోతే ఆ పార్టీకి 4% interest ఇవ్వాలని వుంది. అటువంటి నిబంధన ప్రవేశ పెడితే అధికారుల ప్రవర్తన చక్కబడుతుంది. ఇతరుల hardship పోతుంది. కాబట్టి అలా చేయవలసిన అవసరము వుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. శీతయ్యగుప్త (బేగం బజారు) : అధ్యక్షా, ఆర్థిక మంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన General Sales Tax Amendment Bill ను బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకొన్నాను. తోకనాథన్ కమిటీ review ని ఒప్పుకొన్నాము అని చెప్పారు. Paddy and rice పైన పెద్దమొత్తము collect అవుతోంది. దానిపైన వున్న hardship పోలేదని అనుకొంటున్నాను. ఈ amendment bill ప్రకారము కనీసము 2 కోట్ల 60 లక్షలు వస్తుందని చెప్పారు. చాల సంతోషము. ఇంకా ఎక్కువ చేసుకోవచ్చు. paddy and rice పైన single point tax వుండేది. ఇప్పుడు double point tax చేశారు. First purchaser 3nP. చెల్లించాలి. Last purchaser 1nP. చెల్లించాలి. యిది చిల్లరవర్తకులకు ఎంత బాధగా వుంటుందో చూడవలసిన అవసరం వుంది. వారు వీరైన claim చేసుకొంటే ఆఫీసరు satisfy కావాలని అన్నారు. చిన్నవర్తకులు లెక్కలు submit చేస్తారు. సరిగాలేక పోతే 7 times penalty వేయటానికి అధికారము తీసుకొన్నారు. పొరపాటు చేసినట్లయితే దానికికూడా 1% penalty వేయాలని చెప్పారు. ఈ double point చాల హానికరముగావుంది. Paddy and rice export అవుతోంది. దానిపైన గవర్నమెంటుకు నష్టము వస్తోంది. Mill owners దగ్గర consumers కొనుక్కుంటే గవర్నమెంటుకు నష్టము వస్తోంది. అసలు ఈ double point ఏ కారణమువల్ల చేశారో అర్థముకాలేదు. అంధ్రప్రదేశ్ లోని mill owners, merchants associations వారు, represent చేసుకొన్నారు. 3 వై సలబదులు 4 వై సలు అని పెట్టినా తంటాలేదు, ఒక్కచోటనే విధించాలని మా అభిప్రాయము. ఈ విషయము ఆనేకసార్లు మనవిచేసుకొన్నాము.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : Evasion ని దూరం చేయడానికి పెట్టాము అని మంత్రిగారు చెప్పారుకదా.

శ్రీ కె. శీతయ్యగుప్త : Evasion ఎంతమాత్రం దూరము కాదు. Evasion ఎక్కువ అవడానికే అవకాశము కల్గుతోంది. Income tax లో ఇటువంటిపద్ధతి లేదు. Income tax లో కూడా 1½ times మాత్రమే penalty వేయాలివుంది వర్తకులు submit చేసిన లెక్కలను ఆఫీసరు satisfy కావాలని అన్నారు. కాని income tax లో ఆఫీసరుకు యింకా అదనమయిన విషయాలు తెలిసినట్లయితే దాని ప్రకారము tax వేయవచ్చును. కాని burden of proof వర్తకులపైనే పెట్టారు. దీనివల్ల harassment, evasion ఏమాత్రం దూరంచేయలేరని మనవి చేస్తున్నాను. Double point system తీసివేయాలి. ఈ double point system ఒక్క rice and paddy పైన ముందు impose చేయాలని అనుభవములో Chillies, Jaggery మొదలైనవాటిపైన విధించవచ్చునని చెప్పారు. ఇక

check posts విషయములో value of goods ని బట్టి penalty వేయమని చెప్పారు. అసలు ఆ సరుకే తీసుకొంటే సరిపోతుందికదా దీనిని గురించికూడ 4, 5 సంవత్సరాలనుంచి చెబుతున్నాము. ఈ విషయము Advisory committee లో వచ్చింది. వారు ఒక Sub committee ని ఏర్పాటుచేసి ప్రభుత్వానికి recommendations పంపిస్తామని చెప్పారు. ఆ recommendation copy మాదగ్గరకు రాలేదు. మేము చెప్పినవి note చేసుకొన్నారు ఏమిజరిగినదో యంతవరకు తెలియదు కాబట్టి సెలక్టు కమిటీలో డుడ్డంగా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. Merchants representatives గా వున్న M. L. A. లను కూడ సెలక్టు కమిటీ లోకి తీసుకొని, బాగా పరిశీలించాలని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ జి. లచ్చన్న: అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఈ Bill పై మాట్లాడుతూ పెద్ద వారిపై, వైస్థాయివారిపై వన్ను హెచ్చుచేసి బీదవారికి కొంచెం సౌకర్యాలు కలుగజేయండి అని ప్రతివజ్ఞాలవారు వదేవదే చెబుతున్నందువల్ల ఈ sales tax amendment bill తీసుకువచ్చామని చెప్పారు. అది ధియరిటికల్ గా రైట్ అవుతుంది కాని ఏ స్థాయిలో ఎవరి నెత్తిమీద బండ్ల వేసినా అది దిగువున పునాదిలో వున్న పేదవారి కడుపుమీద వదేదే కాని తప్పేదికాదని సామాన్య మానవు లందరికీ తెలిసిందే. ఏదో ప్రిన్సిపల్ కోసం చేస్తున్నట్లు చూపారు కాని ఈనాడు వేస్తున్న sales tax కేంద్రప్రభుత్వం వేస్తున్న 280 కోట్లు సాధారణ మానవుడు దై నందిన జీవితంలో వాడే ప్రతి వస్తువుమీద కిర్సనాయిల్ మొదలు పోస్ట్ కార్డువరకు అన్నిటి పైన ధర పెంచి కేంద్రప్రభుత్వం ఉగాది కానుకను ఆంధ్రదేశానికి ఇస్తే దానికి సప్లీ మెంట్ చేస్తున్నారు, ఆర్థికమంత్రిగారు sales tax 2 కోట్ల 60 లక్షలు amendment bill ద్వారా. Sales tax వేస్తే వ్యాపారస్థుడు తన పెట్టెలో మిగిలిన డబ్బు నుండి కడతాడనే దురభిప్రాయం, దుర్భ్రమ ఎవరూ పడరని నా విశ్వాసం. నయా పై సలో నాలుగోవంతు పెంచినా అది ఆఖరుకు కొనుక్కోనేవాడిదగ్గరకు వచ్చే టప్పటికీ 4 వైసలకు పెంచి అమ్మటం జరుగుతున్నది కాని ప్రజలకు, కొనుగోలు దారుకు ఎలాంటి సౌకర్యాలు కలుగజేయటంలేదు. ఇప్పుడే ఒక గౌరవసభ్యులు మాట్లాడుతూ ఈ బిల్లును బలపరుస్తున్నామని అంటూనే కొన్ని సవరణలు చేశారు. కాంగ్రెస్ పార్టీలో వున్న పెద్దలందరూ మంత్రిగారు తెచ్చిన బిల్లును బలపరుస్తున్నామని చెప్పకపోతే, ఆ నమస్కార బాణం వేయకపోతే, డిస్టిన్రి యాక్షన్ తీసుకొంటారేమోననే భయంతో చెప్పే మాటలే అవి. శీతయ్యగుప్తగారు కాంగ్రెస్ పార్టీలో ప్రముఖులైన పెద్దలు, తెలంగాణాలో ప్రముఖవ్యక్తి. వ్యాపారరంగంలో బాగా అనుభవంవున్న వ్యక్తి. వారు చెప్పిన సవరణలన్నీ ఆర్థిక మంత్రిగారు పాటిస్తారా? సెలక్టు కమిటీలో కూడా ఇలా Cabinet లో అనుకొన్నాం కనుక దానిని మార్చటానికి వీలులేదు అని వారు చెప్పటం ప్రతి సెలక్టు కమిటీ చరిత్ర

లోనూ అనుభవమే. సెలక్ట్ కమిటీ ఏదో సాంప్రదాయం ప్రకారం నడిచే తంతుగా సాగిపోతున్నది కాని ప్రతిపక్షం చెప్పే సలహా మంచిదా చెడ్డదా అని ఆలోచించే ధోరణి కన్పించటంలేదు. ఈ విషయాల్లో ఆర్థికమంత్రిగారు ప్రతిపక్షాలవారు చెప్పింది గమనించకపోయినా కాంగ్రెస్ సభ్యులు చెప్పిన విషయాలనై నా గమనించి ప్రజలపై పడే ఈ దుర్భర భారం గురించి యోచించవలసిందిగా కోరుతూ సెలవు తీసి కొంటున్నాను.

Sri E. Ayyapu Reddy: *Mr. Speaker,* Sir, I am rising only to make some suggestions with regard to the provisions for appeals and revisions. Previously this matter was considered by the Subordinate Legislation Committee of this House, Sir, and it made recommendations which is to this effect: "While scrutinising the rules under the Appeals and Revisions, the Committee finds that adequate provision has not been made to prevent simultaneous exercise of revisionary and appellate jurisdictions, under Sections 20 and 21 by the Board of Revenue and other prescribed authorities on the one hand and the Appellate Tribunal on the other hand respectively. The possibility of two conflicting decisions being given under sections 20 and 21 simultaneously on one and the same cause of action must be avoided by making a suitable provision preventing the exercise of revisional powers under section 20 when proceedings are pending or decision given under section 21. I am not trying to elaborate this point except to quote one of the Hon'ble Members in the course of the discussion.

"Shri Gopalrao Ekbote said that he could not understand why the Board of Revenue and the Deputy Commissioner should be empowered to send for records suo motu of any order passed. He raised a question as to what should happen in cases where the assessee preferred an appeal against the order of an assessing authority and the Revenue Board or the Deputy Commissioner called for records and passed meanwhile even when the appeal was pending before the appellate authority or in cases where the time for appeal had not expired. He said that he

could not see eye to eye with the provisions of sections 20. and 22. He was afraid that if the sections were allowed to remain as they are, it might lead to several complications and anomalies."

I expected that the amending Bill will take note of the recommendations of the Subordinate Legislation Committee. Obviously it has escaped the notice. Under Section 19 appeals are provided and under Section 20 the Revenue Board is entitled to have revisional jurisdiction and under Section 22 the Appellate Tribunal has got powers for appeals against orders passed under Section 21. There is a writ to the High Court under Section 22. But as against the order passed by the Revenue Board there is time for appeal to the High Court. But one thing surprising is this. There is no restriction for the Revenue Board to exercise its revisional jurisdiction when the matter is pending before the Appellate Tribunal, i.e. for one and the same cause of action when the matter is pending before the Appellate Tribunal, it does not prevent the Revenue Board from giving in their decision in its revisional jurisdiction. The assessee will be entitled to or will be under an obligation to prefer an appeal to the High Court as well as a revision. And there is scope for conflicting decisions being given by the Revenue Board in its revisional jurisdiction and by the Appellate Tribunal in its jurisdiction in appeal. This must be avoided. There are certain anomalies in the Act which were discussed in the meetings of the Subordinate Legislation Committee. I hope the recommendations of the Committee will be borne in mind by the Select Committee when it redrafts the enactment:

Thank you Sir.

శ్రీ ఎన్. వెంకట్రావు : అధ్యక్షా ! గత 7, 8 మాసాలనుండి ఎంతో కృషి చేసి ఈ రిపోర్టును నున ఎదుటకు తీసుకురాగల్గినందుకు డాక్టర్ లోకనాథన్ గారిని అర్థికమంత్రిగారు అభినందించటంతో నేను సంపూర్ణంగా వీక్షిస్తున్నాను. చిన్న డిలీర్స్ కు కొన్ని కష్టాలు నివారించటానికి వారు కొన్ని రికమెండేషన్స్ చేశారు. ఆ రికమెండేషన్స్ అన్నీ act లో తీసుకువచ్చి అంగీకరించకపోయినా ప్రెస్సివల్ ను

అంగీకరిస్తామని, సెలెక్టు కమిటీలో కాని, rules కాని వీటిని in toto అంగీకరిస్తామని ఆర్థికమంత్రిగారు చెప్పారు. అందువల్ల చిన్న డీలర్స్ యొక్క బాధలు తగ్గుతాయనటంలో సందేహం లేదు. కాని ఒక విషయం వుంది. పెనాల్టీ క్లాజులో 7 రెట్లు అన్నది చాలా బాధ కల్గిస్తుంది. తెలివితక్కువతో చేయవచ్చు. అయినా 7 రెట్లు తీసి 3 రెట్లు అనిచేస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ యం. పీఠభద్రరావు : లీజన్ ఆఫీసర్ ఒకనిని వేసుకోమనికూడ రెకమెండ్ చేశారు. అందుకు తప్పకుండా వేస్తారని అనుకొంటున్నాను. అయితే లోక నాథంగాతి రిపోర్టును శుష్టంగా పరిశీలించినప్పుడు ఆ రిపోర్టు అంత ఆమోదయోగ్యంగా వుందని అనుకొనడానికి వీలులేదు. అందులో ముఖ్యమైనటువంటి భాగము ప్యాడిమీద, రైస్ మీద డబుల్ పాయింటు ట్యాక్స్ వేశారు. ఆ రిపోర్టునుగూర్చి ఒక చిన్న విషయం చదువుతాను.

In respect of paddy and rice, the general consensus of the trade was in favour of continuance of the single point system. There was however a minority view expressed strongly that it would be better to have a multi-point levy at one per cent. I have given full consideration to this suggestion. I still feel that the present system has got much to commend itself. In the first instance, a single point tax at the point of first purchase generally places all incidence upon the producer. Normally, a tax on producer is not desirable. But income from land in Andhra Pradesh as well as in other States is relatively under-taxed compared to income derived from other sources. A provision to revise upwards, the land tax by 100 per cent has no doubt been made but the prices of agricultural commodities have gone up by about 500 per cent over the level prevailing in 1939 and the producer could as well be asked to bear the burden of the purchase tax. Since there is no agricultural income-tax, the cultivator or the producer is in a position to pay. Secondly, the argument that paddy and rice are the necessities and therefore should not be taxed is not justified because the tax is not added to the price but is borne by the producer.

ఈ లోకనాథన్ గారి రిపోర్టు మొత్తంగా వున్న వాస్తవానికి వ్యతిరేకముగా వున్నదని చెప్పవలసివస్తుంది. అగ్రికల్చరిస్టుకు ఇతర వృత్తులవారికన్న పన్నులు చాల తక్కువ కట్టుచున్నారనడంలో ఏమాత్రము సత్యము లేదు. 3600 ఆదాయం వచ్చే వ్యాపారస్తులకు ఏదో కొద్ది ట్యాక్స్ పడవచ్చును. అయితే చెండు పందలయాభై ఆదాయం వచ్చే అగ్రికల్చరిస్టునుండి 40, 50 వరకు పన్నులు వేస్తున్నారు. అయితే ఇతర వ్యాపారస్తులకు 3,600 లకు తక్కువ ఆదాయం వచ్చి నప్పటికీ వారికి ఏ పన్ను పడడంలేదు. కాబట్టి వ్యవసాయదారునికి ఇంకా పన్ను తక్కువ పడుతుందన్న వాదన సరియైనదికాదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఉత్పత్తి భారునిమీద అధికపన్ను పడకూడదని చెప్పుతూ తిరిగి వారిపైన హెచ్చు పన్ను విధించే విధముగా వారు రికమెండ్ చేస్తున్నారు. దానిని గవర్నమెంటు ఆమోదించే పరిస్థితిలోగూడ వుంది అది సరియైన విధానము కాదని మనవి చేస్తున్నాను. The agriculturists take the produce to the market and sell it at the prevailing market price without bearing the burden of purchase tax. వ్యవసాయదారుల నూటికి, నూరుపాళ్ళు పన్నువేసిన ఇతర వృత్తులవారినుండి వచ్చే పన్నుకన్న వ్యవసాయదారుడు తక్కువ చెల్లించుచున్నాడన్న విషయంకూడ సరియైనదికాదు. ఒకప్రక్క పర్సెజ్ ట్యాక్స్ వ్యవసాయదారునికి అవసరములేదని చెప్పుతూ మరొకప్రక్క నాలుగు పర్సెంట్ ట్యాక్స్ భరించగల కత్తి వున్నది కాబట్టి వేస్తున్నామనడంకూడ సరియైనదికాదు. గనుక ప్రభుత్వ Select Committee Stage లో ఈ విషయం బాగుగా గుర్తించి వ్యవసాయదారునిమీద ఈ అదనపుపన్ను పడకుండా చూడవలెనని మనవి చేస్తున్నాను. ఇతర రాష్ట్రాలకంటే సేల్స్ ట్యాక్స్ మన రాష్ట్రములో తక్కువలేదు. అయితే evasion వల్ల మనము ఇతర రాష్ట్రములకంటే ఎక్కువ నష్టపడుచున్నాము. As the rate structure of sales-tax in Andhra Pradesh is comparable with some States having a higher per capita incidence, the real reason for lower incidence should be sought elsewhere. These are the predominance of non-monetized consumption and large-scale evasion. An increase in per capita incidence could occur with the progress in urbanisation and control of evasion. అంతేకాదు. మన రూల్స్ లో కొద్దిగా లోపాలు వున్నప్పటికీ వమాలుచేసే సిబ్బందిలో లోపాలవల్ల కూడ ఇటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది.

(శ్రీ జి. మల్లారెడ్డి : అధ్యక్షా ! ఈ సేల్స్ ట్యాక్సు బిల్లులో కొన్ని అధికారాలు A.C.T.O. కు వున్నవి. తక్కువ చేశామని అన్నారు. నిజంగా మేము ఎంపెన్సిలో కూర్చుంటే బిఫ్ మినిష్టర్ ను చూచి భయపడము, టై ట్రవజలు అంటే భయపడము గాని పట్టణాలలో ఈ A.C.T.O. ను చూచి చాల భయపడుచున్నాము. అతడు

ఎంతో హారాస్ మెంట్ చేస్తాడు. వాని జేబులో వైస లేనప్పుడు వచ్చి దుకాణంమీద కూర్చుంటాడు. మిమ్ములను తనిఖీ చేయడానికి వచ్చానని నానావిధాల బెదిరిస్తాడు గనుక ఈ ఆవకేషన్ తప్పించడానికి ఏదైన మార్గం కనిపెట్టాలి. ఆ ఆఫీసర్ మీద కొంత కట్టుదిట్టాలు చేయాలిగాని ఈ seven times అన్నది ఏదైతే వుందో దానిని ఆధారముగా తీసుకొని వారింకా హారాస్ మెంట్ చేయడానికి మార్గం వెతుకుతూ వుంటారు. కాబట్టి కొంత ఏదైన సౌండ్ చేస్తే బాగుంటుందని నా అభిప్రాయము. మన ఆర్థికశాఖామిత్యులుగారు పనుపు రేటు ఆరుపైసలనుండి 5 నయ్యాపైసల వరకు దింపామని చెప్పినందుకు మంచిదే. అదికూడ కన్సూమర్ ఫుడ్. కాబట్టి దానిలో ఇంకా కొంత తగ్గిస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాము.

కాఫీమీద సేల్స్ టాక్స్ అన్నారు. అంటే అది కాఫీపాడర్ మీద కూడ వస్తుందా? లేక కాఫీగింజలమీదనా! ఆ విషయంలోకూడ మార్కెట్ లో కొంత ఆందోళన కనబడుతుంది. మరియొక సూచన ఏమనగా, ఈ కాఫీహోటళ్ళమీద 25 పేల టర్న్స్ వోవర్ ను 40 పేలవరకు తీసుకొనిపోయామని చెప్పుతున్నారు. 40 పేలు అంటే అది పెద్దబిజినెస్. పెద్దహోటళ్ళకిండికి వస్తుంది. గనుక దానిని ఇంకా తక్కువచేసి 30 పేలవరకు పెట్టితే బాగుంటుంది. ఇక పోతే ధాన్యంమీద వున్న డబుల్ పాయింట్ ను తీసి సింగిల్ పాయింట్ వేయవలసినదని నేను వరం గల్ రైస్ మర్చంట్ వారి తరపున మనవి చేస్తున్నాను. అలాగే పర్తకుల అభిప్రాయంకూడ వుంది. ఇంకొక సంగతి ఈ రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజ్ కూడ చాల ఎక్కువగా కనిపిస్తుంది. అది చిన్నవర్తకులకు చాల ఇబ్బందిగా వుంది. గనుక దాని రేటును తగ్గిస్తే బాగుంటుంది. పెనాల్టీస్ కూడ ఎక్కువగా వున్నవి. వాటినికూడ తగ్గింపు చేయాలని కోరుతూ ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అధ్యక్షా! కమిటీవారు ఒకమాట చెప్పారు. Consumers మీద భారం పడుతుందని ఎవ్వరూ చెప్పలేదని చెప్పారు. కారణం Consumers మీద భారం ఎక్కువై పోయి చివరకు చెప్పలేని స్థితిలోకి వచ్చారు. రెండవది Concessions ఇవ్వమన్నారు. రూల్సులో ఎప్పుడో కొంచెమిస్తారు. రూల్సు interpretation కు వచ్చేటప్పటికి ఆ రూల్సు కాపీ ఎవరికి అందుబాటుకాదు. కాబట్టి Concessions ఇవ్వదలచుకున్నచో Act లోనే సరాసరి పెట్టడం అవసరం. మూడవది exemptions అన్ని రాష్ట్రాలలో పుస్తకాలన్నింటికి ఈ అవకాశం ఇచ్చారు. కాని మన ఆర్థికమంత్రిగారు ససేమి ఇవ్వకూడదని పట్టుదలగా ఉన్నారు కాని ప్రభుత్వ పబ్లికేషన్సుకు ఇచ్చారు. దానివల్ల ప్రభుత్వానికి లాభం వస్తుందేగాని ప్రజలకుమాత్రం ప్రయోజనంలేదు. అందువల్ల కేంద్రప్రభుత్వ రాష్ట్రప్రభుత్వ పబ్లికేషన్సు, పేదాంత, టైటిల్ పుస్తకాలమీద తప్పితే పిల్లలు చదువుకునే పుస్తకాల

The Andhra Pradesh General Sales Tax
(Amendment) Bill, 1963

మీద మాత్రం పన్ను వేసి తీరుతామనే ప్రతిజ్ఞను ఆర్థికమంత్రిగారు కొంత సవరించుకుంటే తాగుంటుందని కోరుతున్నాను. 2 లక్షల రూపాయలకు పైగా సేల్సుట్యాక్స్ వుండేవారిమీద $1\frac{1}{4}\%$ పెంచుతామని చెప్పారు. అందుకు ఎవరికి అభ్యంతరం లేదని నేను నిన్న నేచెప్పాను. ఇంకొక కన్ సెషన్ యిచ్చారు. ఆ డబ్బును కన్స్యూమర్ మీద పడకుండా వర్తకులకు వచ్చే లాభంనుండి తీసుకుంటే చాలా తాగుంటుంది. లేనిచో వాడకందారుమీద భరింపరాని భారం పడుతుంది, ఈ విషయం గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. ఇక టింబరుమీద single point tax వుండేది. కాని యిప్పుడు double point చేశారు. దీనివల్ల వచ్చేచిక్కు ఏమనగా retail dealer దగ్గర లెక్కలు సరిగా తేలవు. చిన్నచిన్న దుకాణాదార్లు registration చేసుకోవడం కష్టం. ప్రభుత్వం ఎల్లప్పుడూ పెద్దపెద్ద వ్యాపారస్తులు ఎక్కువ నెలకీతాలు గలవారిని గురించి మాత్రమే ఆలోచిస్తున్నది. ప్రతిరోజూ దుకాణానికి వెళ్ళి కొనుక్కొనేవారినుండి double point tax వసూలు చేయడం న్యాయం కాదు. అందువల్ల single point tax ను విధించే ఏర్పాటును గురించి ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. కాటేజీ Industries కు కొన్నింటికి exemptions వున్నవి. వారు స్రచ్చేకంగా Revenue Board నుంచి Sales tax Department నుండి Permission పొందాలి. Exemptions కు వారినుండి Permission వచ్చేటప్పటికి కొన్నిమాసాలు పడుతుంది. ఈలోపల ఏ ఆఫీసరోవచ్చి "నువ్వు tax యిస్తావా యివ్వవా?" అని అడుగుతారు. ఆ ఆఫీసరు మంచివాడు అయితే కొన్నాళ్ళు మాత్రం ఆగగలడు. కాబట్టి ఈ exemptions ను పెడ్యూలులోనే వుండేట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను, లోకనాథన్ గారు చాలాకష్టపడి ఒక రిపోర్టును యిచ్చారు. వారి రిపోర్టును గురించి మద్రాసు, ఒరిస్సా, గుజరాతు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కూడా ఆలోచిస్తున్నట్లు చెబుతున్నారు. వారి రిపోర్టు క్రింది తగరతివారికి భారము తగ్గేట్లు కనబడుతున్నదేగాని వాస్తవానికి మాత్రం అలాలేదని మనవి చేస్తున్నాను. 40 వేల రూపాయలకు లోపు వున్నవారికి exemption యిచ్చాలన్నారు. ఇచ్చినట్లు కనబడుతున్నదేగాని ఇచ్చినదానికన్నా ఎక్కువ వారాన్ మెంటుకే అది ఉపయోగపడుతుంది. అందువల్ల దానిని సమగ్రంగా ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి: సర్వేక్షర్రావుగారు, నాగభూషణరావుగారు Registration విషయం చెప్పారు. Registration fees సంవత్సరానికి రి రూ॥లు మాత్రమే. ఇదివరకు single point goods లో trade చేస్తే registration చేసుకోవలసి వుంది, అందులోనూ యిప్పుడు దాదాపు 35, 36 goods ను single point tax క్రిందికి తీసుకువస్తున్నాము. కాబట్టి Registration compulsory గా తీసుకోవలసి వుంటుంది. శీతయ్యగుప్త, వెంకట్రావుగార్లు paddy పై పన్ను

30th March 1963

tax ను విమర్శించారు. కాని కొంతలోతుకు వెళ్ళి ఆలోచిస్తే వారివిమర్శలు నిరాధారమని తేలిపోతుంది. ఇదేగాక లోకనాథంగారి observations పై వారు కొంత ప్రొటెస్టుచేశారు. Observations ఎలావున్నవో చూడాలి, ఎవేజన్ లేదని నేను ఎప్పుడూ చెప్పలేదు. ఎవేజన్ వుంది. Particular point దగ్గర legal disability వల్ల కొంత ఎవేజన్ జరుగుతున్నదని మాత్రం చెప్పాను. తరువాత 8వ రాష్ట్రం అంటే incident of tax 8వ రాష్ట్రంగాని receipts లో మాత్రం 8వ రాష్ట్రం కాదని వనవిచేస్తున్నాను. అయ్యపురెడ్డిగారు సబార్డినేటు legislation విషయం చెప్పారు, దానిని గురించి Select Committee ఆలోచించవచ్చు. వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు 1/4% ఎక్కువచేసిన tax ను వాడకందారునుండిగాక అమ్మకందారు జేబులోంచి తీసుకోమన్నారు. అవిధంగా తీసుకొనుటకు మాకు అధికారంలేదు. అప్పుడది యిన్ కంటాక్సు అవుతుందన్న విషయం సభ్యులకు జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను. ఇక పుస్తకాలను గురించి యిదివరకు అనేకసార్లు మనవిచేశాను. పుస్తకాలపైన కఠినంగా వుండడంలేదు. కొన్నింటిని exclude చేశాము. అందులోను అది కేవలం 2 nP. 10 రూ॥ల పుస్తకాలుకొంటే కేవలం రెండున్నర అణా మాత్రమే వస్తుంది. అందువల్ల అది గొప్పవిషయం ఏమీకాదు. ఈ విషయాలు అన్నింటి గురించి Select Committee విచారిస్తుంది.

శ్రీ కె. సీతయ్యగుప్త : 7 times penalty గురించి వారు ఏమీ చెప్పలేదు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : Wilful గా intentional గా suppress చేస్తే 7 times పెయిన్ట్లో మరియు కా ఎక్కువ పెయిన్ట్లో ఇప్పటికే కొద్దిఅని విమర్శ వస్తున్నది. అది by mistake of fact అయితే ఒకటో 1½ రెట్లు అనో ఉన్నది.

శ్రీ కె. సీతయ్యగుప్త : దీన్నిగురించి Select Committee ఆలోచిస్తుందా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : అన్నింటిని గురించి ఆలోచిస్తుంది. ఆలోచించడమంటే concession యిస్తామని కాదు.

శ్రీ కె. సీతయ్యగుప్త : అందులో willfull అనికాదండీ, accounts submit చేసినపుడు officer satisfy కావాలని వున్నది. Incometax లో అదేవద్దతిగా వున్నది, అందువల్ల కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : ఇప్పుడు మేము చట్టం చేయడంలేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వ sale tax క్రింద దానికి 10 times వున్నది. Willfull గా చేసేవానిని గురించి ఎవరైనా సమర్థించడానికి ప్రయత్నించేస్తే చాలాస్పష్టంగా వుంటుంది. అది mistake of fact వల్లనో లేక overlook వల్లనో అయితే అతనికి concession యివ్వవచ్చు. ఒక ప్రక్క evasion జరుగుతున్నది. మీరు దానిని

10th March, 1963

Government Bill

1061

*The Andhra Pradesh General Sales Tax
(Amendment) Bill, 1963*

అరికట్టలేకపోతున్నారు అని విమర్శిస్తూ intentional గా wilful గా చేసే వానిమీద 7 times వేస్తే దాన్నిగురించి వాదించి ప్రయోజనం లేదు. దానిని ఎప్పుడూ అంగీకరించమని ఖచ్చితంగా చెప్పదలచుకున్నాను.

శ్రీ బి. హెచ్. నాగభూషణరావు : కాఫీ అంటే కాఫీపొడరుకూడా include అవుతుందాండి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : అవును. Coffee includes Coffee Powder.

Mr. Deputy Speaker: The question is:

That the Andhra Pradesh General Sales Tax (Amendment) Bill 1963 be read a first time.

The motion was adopted.

Sri K. Brahmananda Reddy: Sir, I move:

That the Andhra Pradesh General Sales Tax (Amendment) Bill 1963 be referred to a Select Committee consisting of the following:

1. Sri K. Brahmananda Reddy.
2. Sri K. Punnamayya.
3. Sri Palla Venkatrao.
4. Dr. T.V.S, Chalapathirao.
5. Sri D.V. Ramana Reddy.
6. Sri P.V. Chowdary.
7. Sri M. Krishnayya,
8. Sri J. Narasingarao.
9. Sri Vasudeo Krishnaji Naik.
10. Sri K. Govindarao.
11. Sri A. Sarveswararao.
12. Sri T. Potharaju.
13. Sri C. D. Naidu.
14. Sri Tenneti Viswanadham.
15. Sri Chinna Appala Naidu.

Mr. Deputy Speaker: Motion moved. (Pause)

Mr. Deputy Speaker: The question is:

That the Andhra Pradesh General Sales Tax (Amendment) Bill 1963 be referred to a select Committee consisting of the following members.

1. Sri K. Brahmananda Reddy.
2. „ K, Punnayya.
3. „ Palla Venkatarao.
4. „ Dr. T.V.S: Chalapatirao.
5. „ D.V. Ramana Reddy.
6. „ P.V. Chowdary.
7. „ M. Krishnayya.
8. „ J. Naraṣingarao.
9. „ Vaṣudeo Krishnaji Naik.
10. „ K. Govindarao
11. „ A. Sarveswararao.
12. „ T. Potharaju.
13. „ C.D. Naidu.
14. „ Tenneti Viswanadham.
15. „ Chinna Appalanaidu.

The motion was adopted.

THE ANDHRA PRADESH MOTOR SPIRIT
TAXATION (AMENDMENT) BILL, 1963

Sri K. Brahmananda Reddy: I beg to move

That the Andhra Pradesh Motor Spirit Taxation (Amendment) Bill 1963 be read a first time.

Mr. Deputy Speaker: Motion moved (Pause)

Mr. Deputy Speaker: The question is:

“That the Andhra Pradesh Motor Spirit Taxation (Amendment) Bill 1963 be read a first time”.

The motion was adopted.

Sri K. Brahmananda Reddy: Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Motor Spirit Taxation (Amendment) Bill 1963 be referred to a Select Committee consisting of the following members”:

1. Sri K. Brahmananda Reddy.
2. „ K. Punnayya.
3. „ Palla Venkatrao.
4. Dr. T.V.S. Chelapatirao.
5. „ D.V. Ramanareddy.
6. „ P.V. Chowdary.
7. „ M. Krishnayya.
8. „ J. Narsingarao.
9. „ Vasudeo Krishnaji Naik.
10. „ K. Govindarao.
11. „ A. Sarveswararao.
12. „ T. Potharaju.
13. „ C.D. Naidu.
14. „ Tenneti Viswanadham.
15. „ Chinna Appala Naidu.

Mr. Deputy Speaker: Motion moved (Pause)

Mr. Deputy Speaker: The question is:

That the Andhra Pradesh Motor Spirit Taxation (Amendment) Bill 1963 be referred to a Select Committee consisting of the following members:

1. Sri K. Brahmananda Reddy.
2. „ K. Punnayya.

3. Sri Palla Venkatrao.
4. Dr. T.V. Chalapatirao.
5. „ D.V. Ramana Reddy.
6. „ P.V. Chowdary.
7. „ M. Krishnayya.
8. „ J. Narasingarao.
9. „ Vasudeo Krishnaji Naik.
10. „ K. Govindarao.
11. „ A. Sarveswararao.
12. „ T. Potharaju.
13. „ C. D. Naidu.
14. „ Tenneti Viswanadham.
15. „ Chinna Appala Naidu.

The motion was adopted.

MESSAGES FROM THE COUNCIL

re: The Andhra Pradesh Appropriation Bill, 1963

The Andhra Pradesh Appropriation (No. 2) Bill, 1963

Mr. Deputy Speaker: I have two announcements to make. I have received the following messages from the Hon'ble Chairman, Legislative Council, viz.,

“In accordance with rule 172 (5) of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Council, I return herewith a copy of Andhra Pradesh Appropriation Bill, 1963 (L.A. Bill No. 11 of 1963) which was passed by the Legislative Assembly at its sitting held on 29th March 1963 and transmitted to the Legislative Council for its recommendations, duly signed by me and state that this House has no recommendations

to make to the Legislative Assembly in regard to the said Bill”.

“In accordance with rule 172 (5) of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Council, I return herewith a copy of the Andhra Pradesh Appropriation (No.2) Bill, 1963 (L.A. Bill No. 12 of 1963) which was passed by the Legislative Assembly at its sitting held on 29th March 1963 and transmitted to the Legislative Council for its recommendations, duly signed by me and state that this House has no recommendations to make to the Legislative Assembly in regard to the said Bill”.

1.33 P.M. *The House stands adjourned till 3.30 P.M.*

The House Reassembled at Half past Three of the clock

(*Mr. Deputy Speaker in the Chair*)

DISCUSSION ON THE REPORT OF THE KRISHNA GODAVARI COMMISSION

Mr. Deputy Speaker : Does the hon. Minister want to make any statement ?

Sri A. C. Subba Reddy : No statement is necessary.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఢిల్లీ వెళ్ళి కేంద్ర మంత్రి గారితో మాట్లాడి వచ్చారు. వారు ఏదైనా Statement చేయకుండా వుంటే 86% dependability, 75% dependability అనే confusion గాని మరి యితర విషయాలుగాని కొంచెమైనా వివరిస్తే మాట్లాడడానికి అవకాశం వుంటుంది.

Sri A. C. Subba Reddy : If the members want, I will say this much. The present allocation is 800, 600 and 400 T. M. C. to Andhra Pradesh, Mysore and Maharastra respectively on the basis of 86% dependability. According to the 1951 Agreement, the total water available in

the Krishna river was taken as about 1843 T. M. C. and in the calculations there was a difference. Thus while under the 1951 Agreement the total quantity was taken as 1843 T. M. C. the Gulhati Commission has now taken 1800 T. M. C. on the basis of 86% dependability.

శ్రీ కె. ఎల్. నరసింహారావు : అధ్యక్షా, అసలు అక్కడ Central Irrigation & Power Minister గారు ఒక Statement చెట్టారు. గుల్హాటి కమిషన్ రిపోర్టు వచ్చింది. ఆ report complete గా ఎవరికి అందలేదు. మంత్రిగారు Government stand ఏమిటో క్లుప్తంగా అయినా వివరిస్తే మనం discuss చేయడానికి తోడ్పడుతుంది. అంతకంటే ఏమీ లేదు.

Sri A. C. Subba Reddy; We stand by the previous resolution.

శ్రీ పిల్లలమజ్జి వెంకటేశ్వర్లు : అధ్యక్షా! మంత్రిగారు మనం ఇదివరలో శాసనసభలో చేసినటువంటి తీర్మానం ప్రకారమే Government stand అయి వుంటుందని చెప్పినందుకు చాల సంతోషం. ఈ నీటితగాదా దాదాపు మూడు నాలుగు సంవత్సరములనుండి చాల తీవ్రమయిన గూఢం దాల్చింది. దీనిని ఏవిధంగా పరిష్కారం చేయాలి? ఎట్లా పరిష్కారం అవుతుంది? మరల తిరిగి మన ప్రాజెక్టులకు clearance యెప్పుడు వస్తుందని యావత్ ప్రజానీకం యెదురుచూస్తున్నది. అందువల్లనే యీ నీటితగాదా పరిష్కారం అయినదన్నప్పుడు ఆనాటి శాసనసభలో అంతా సంతోషించారు. కాని, తరువాత తరువాత వచ్చినటువంటి పరిస్థితులు చూస్తే మనసంతోషం ఎక్కువకాలం నిలిచేందుకు అవకాశం వున్నట్లు అగుపడుటలేదు. మనం యీ నీటితగాదా స్నేహపూర్వకంగా పరిష్కారం చేసుకోవాలని మనప్రభుత్వం ప్రయత్నంచేసింది. మన ప్రజలుకూడా అవిధంగానే కోరుతున్నారని మన ప్రయత్నాలు యేవీకూడా యేవిధంగానూ సఫలమయ్యేట్లు అగుపడుటలేదు. మనం 1951 లో అక్కడ వున్నటువంటి మైసూరు ప్రభుత్వం, మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం యివన్నీ చేసుకున్నటువంటి ఒడంబడికను ఆధారంగా చేసుకుని యీ సమస్యను పరిష్కారం చేసుకుందామనుకున్నాం. ఆనాడు బాధ్యత కలిగినటువంటి ప్రధానమైనటువంటి ఇంజనీర్లు అంతాచేరి కొన్నిసూత్రాలను యేర్పాటుచేసి ఆ సూత్రాలనుసరించి యీ నీటివివాదాన్ని పరిష్కారం చేసుకోవాలని మనం వాదిస్తూవచ్చాము. ఆనాడున్నటువంటి ఇంజనీర్లు, ఆంధ్రకు సంబంధించిన ఇంజనీర్లుమాత్రమేకాదు. వంజాబుకు, తదితర రాష్ట్రాలకు సంబంధించినవాళ్ళు, ప్రపంచప్రఖ్యాతి గాంచినటువంటి ఇంజనీర్లు,

అంతా కలిసిచేసిన నిర్ణయం అది. కాని దురదృష్టవశాత్తు మహారాష్ట్ర, మైసూరు ప్రభుత్వాలకు ఆ నిర్ణయం నచ్చలేదు. తనకు ఉన్నటువంటి సాధనసంపత్తిని తీసి వినియోగించి. ఈనాడు ఆ నిర్ణయాన్ని తిరుగతోడడానికి పూనుకున్నారు. దానిలో వారు చాలావరకు సఫలత్వంకూడా పొందారు. ఆనాడు Revenue Minister గా ఉన్నటువంటి శ్రీ ఇబ్రహీంగారు 1951 లో ఈనీటి అగాధంకు ఉన్నటువంటి background గురించి ఒక Statement చేస్తూ 1951 లో మనం ఒక agreement కు వచ్చినప్పుడు ఆహారపరిస్థితి చాలా తీవ్రంగా ఉన్నదని, అదే విధంగా energy కూడా చాలాతక్కువగా ఉన్నదని అంటే Electric Power తక్కువగా ఉన్నదని వీటన్నింటిదృష్ట్యా ఒక సమావేశం జరిపి, అంతా ఒకరక మైనటువంటి understandingకు వచ్చి మొన్న plans తయారుచేసి మొదట పంచ వర్ష ప్రణాళికలో చేర్చినామని చెప్పినారు. ఆ Revenue Minister గారే ఇప్పుడు ఈనాడు ఉన్నటువంటి పరిస్థితులదృష్ట్యా మైసూరు మొదలైన రాష్ట్రాలకు ఏవిధంగా అన్యాయం జరిగి, అసంతృప్తి చెంది వాటియొక్క claims కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలయందు పెట్టినవన్న - కేంద్రప్రభుత్వం వాటి పరిష్కారానికై వివిధరాష్ట్ర ప్రభుత్వాలతో సంప్రదించి ఆ సంప్రదింపులద్వారా ఆ తగాదాను పరిష్కరించలేకపోవడంతో గుల్తా తీకమిషన్ ను నియమించవలసినవచ్చిందని చెప్పారు. 1951 లో జరిగినటువంటి agreement చెల్లుతుందా, లేదా, అనేటటువంటి విషయం ఏలాగున్నప్పటికీ, దానియొక్క Moral binding ను గుర్తించిఅయినా కేంద్ర ప్రభుత్వం మైసూరు, మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు నచ్చచెప్పలేకపోవటం చాలా విచారకరం. మరల తిరిగి 1963 లో వీటన్నింటిని ఆధారంగా చేసుకొని మరొక agreement వచ్చింది. దీని వివరాలకు పోయేముందు మంత్రిగారి దృష్టికి, తమ దృష్టికి ఇంకోవిషయం తీసుకురాదలచుకున్నాను. ఈతగాదాను పరిష్కారంచేసి, న్యాయంగాఅనీటిని వివిధరాష్ట్రాలకు పంచిపెట్టడానికిని గుల్తా తీకమిషన్ ను వేశారు. గుల్తా తీకమిషన్ ను ఏపరిస్థితులలో వేయవలసినవచ్చిందో తమదృష్టికి తీసుకురాదల్చు కున్నాను. ఈ కమిషన్ ని యాయమన్నా వివిధ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అంగీకరించ లేదు. కమిషన్ లో సభ్యులందరిని ఒకేరాష్ట్రానికి చెందినవారిని వేసుకోవటంవల్ల వచ్చిన ఫలితం ఏమిటంటే, వారు మిగిలిన రాష్ట్రాలలో వున్నటువంటి పరిస్థితులను అర్థంచేసుకోలేకపోవటం జరిగింది. గుల్తా తీకమిషన్ 15 నెలలు పనిచేసి ఒకరిపోర్టు తయారుచేసి యిచ్చింది. గుల్తా తీకమిషన్ కు యిచ్చినటువంటి అంశాలు ఏమిటి? ఏ ఏ అంశాలమీద రిపోర్టు చేయమన్నారు? అవి చూసినట్లయితే దాంట్లో 86 గాని లేక 75 లేక యింకా ఎదైనా criteria dependabilities నిర్ణయించి దానికని ఇప్పుడు కృష్ణమీద వున్నటువంటి projects requirements ఏమిటి అని తెలుసుకో వలసిందని వేశారు. Availability of supply in the Godavari on the basis of the annual flow. Requirements of the projects on Godavari. Feasi-

lity of the division of the surplus water. అనేటటువంటివి తీసుకువచ్చి ఈ ఐదింటిమీద చేయమన్నారు. కాని ఈ గుల్టాతీ కమిషన్ రిపోర్టు అంతా చూస్తే వారు వీటన్నింటిని వదలి, యింకా అనేక మైనటువంటి విషయాలలోకి పోయి నట్లుగా కన్పడుతోంది. వీరు తమ రిపోర్ట్ లో Crop pattern ఏవిధంగా వుండాలి, ఏఏపంటలు ఎప్పుడెప్పుడు వేయాలి, ఇంజనీరింగు డిపార్ట్ మెంటు ఏవిధంగా వుండాలి అనేటటువంటి విషయాలను తీసుకువచ్చి చెప్పటం జరిగింది. అంతేకాకుండా అసలు investigation లేకుండానే project reports పంపించినారని చెప్పినారుకూడా. ఇదంతా చూచినట్లయితే, వారు ఒక పెద్ద ఇంజనీరు అయితే కావచ్చుగాని, వారికి సమానమైనటువంటి వారు, అంతకంటే పెద్ద పెద్ద ఇంజనీర్లుకూడా మనకు వున్నారనే విషయం మరచిపోయి, వారు ఆ రిపోర్టు తయారుచేసినట్లుగా అగు పడుతున్నది. ఇది అంతా చూసినట్లయితే ఒక విషయం స్పష్టమగుచున్నది. కేవలం ఒక ఇంజనీరుగా కూర్చోని వివిధ రాష్ట్రాల మధ్య వచ్చినటువంటి ఈ తగాదాను యే విధంగా ఓరియంటేషన్ చేయాలి? దానికి యంతకుపూర్వం ప్రవచనములో ఏమైనా సూత్రాలు వున్నవా? ఆ సూత్రాలను పాటించాలా? అవసరంలేదా? అనేటటువంటి విషయాలను దృష్టిలోకి తీసుకోకుండా వారు ఏవో కొన్ని recommendations చేయటం జరిగింది. వారు చేసినటువంటి recommendations చూచినట్లయితే వారు మొట్టమొదట చెప్పినటువంటి విషయం ఏమిటంటే permanent basis మీద scientific lines మీద daily discharge ఎంత వున్నది, observe చేయడానికి రివ్ చోట్ల కట్టా, గోదావరులమీద కొన్ని ఏర్పాట్లు చేయాలన్నారు. యిది వరకు నుంచుకూడ చేస్తూనే వున్నాడు. కాని ఈనాడు ప్రత్యేకంగా scientific basis మీద investigate సూచనచేశారు. అయితే దీనిలో ఏమగుపడుతుంది. ఇంతకుపూర్వం కోస్టాస్ దగ్గరనుండి చూసుకున్నట్లు అయితే అనేక readings వున్నాయి. అంచనాలు వేశారు. Water-flow calculate చేశారు. ఈ calculations అన్ని ఒక్కతడవ మర్చిపోయి ఈయనకొక్కడికే పెద్ద Engineering శాస్త్రము అంతా తెలిసినట్లుగా ప్రవర్తించడము జరిగిందని మాత్రము బాగా కరంగా వుంది. పైవాటన్నిటిని గమనములోకి తీసుకోలేదని బాధగా వుంది. అరువాట Ground water and their fluctuations నీటివిషయంకూడ ఆలోచించమన్నారు. Important data regarding the individual tanks to be collected. అందులోని tanks వేటికి return లేనేలేదు. 60 వేల చెరువులున్నాయి. ఒక్క చెరువుకు రెండు units అనీ, ఈ విధంగా minute details కు పోయినాడు. ఇవి ఎక్కడున్నాయి అంటే అదృష్టముకొద్దో దురదృష్టముకొద్దో ఆంధ్రాలోనే వున్నాయి. కృష్ణాలోనిదీరు చెరువులకు పోయి దాని flow తగ్గుతున్నదని అంచనాలకు దిగుతు వాటన్నిటిని ఎందువల్ల తగ్గుతున్నదని జరిగిందో తెలియదు. మామూ

లుగా కొన్ని చెరువులు దానికి ఏమీ సంబంధము లేకపోయినా ఆంధ్రదేశములో ఈ చెరువులద్వారా కొన్ని లక్షల ఎకరాల పంట పండుతుంటే దానిని మినహాయించారేమని ఆలోచనాపద్ధతే బోధపడుతుంది కాని అంతకంటే నాకేమి అర్థము కావడములేదు, ఏవిధంగా సంబంధముందో తెలియదు. At one place the Commission has said. "The Commission recommends strongly that an immediate review be made of the developments undertaken since 1951 in each State, in order to ascertain how the construction of the engineering works can be expedited to attain the optimum rate of development on each work." త్వరగా engineers సమావేశమై review చేయాలని అన్నారు. నేను అడుగుతున్నాను. మన రాష్ట్రములో కోరిన డబ్బు యిచ్చినట్లయితే ఈవాటికి నాగార్జునసాగర్, పోచంపాడు మరియు శ్రీశైలము పూర్తి అయ్యేవి. అంతేగాని ఇప్పుడున్న projects ఏపీపూర్తి కాక పోవడానికి కారణము రాష్ట్రములోవున్న Engineering Department అని భావించి ఆరకమైన findings చేయడము సరిగాలేదు. మంత్రివర్గానికి విజ్ఞప్తి చేస్తూ, ఏ పరిస్థితుల్లోకూడ గుల్తాతీ కమిషన్ రిపోర్టు అంగీకరించకూడదని దానిలో చేసిన నిర్ణయాలు, సూత్రాలు న్యాయంగా లేవనీ ముఖ్యంగా మన దక్షిణాదిలోవున్న engineers talents ను—వారి talents ప్రపంచములో అందరికీ తెలుసు—కించపరచినట్లు అవుతుందని తెలియజేస్తున్నాను. మొత్తముమీద తనకు అప్పజెప్పిన బాధ్యతలను వదలివేసి మిగిలినవాటికి దృష్టిని కేంద్రీకరించారేమోనని భయము వేస్తోంది. తరువాత యింకొకటి చెప్పారు. నాగార్జునసాగర్ లాంటి పెద్దపెద్ద project లున్నాయి. నాగార్జున project ను గురించి తీలుకొనవలసిన వైఖరి ఏమిటి? ఆ project అంతా ఒక పెద్ద scheme అని ఒకే stage అనీ చెబుతూ వచ్చాము. Financial సరిస్థితి దృష్ట్యా రెండు stages చేయడము జరిగింది. అలాంటిదాని గురించి చెప్పించేమంటే "The scope of Nagarjunasagar Project in the light of the diversion from Godavari" తీసుకోవాలన్నారు; గోదావరిని కృష్ణాలోకి Diversion Channel మీద వచ్చేటటువంటి levels, దానిమీద వచ్చే Water availability, feasibility పీటిని ఆధారంగా చేసుకొని నాగార్జున సాగర్ Second Stage నిర్ణయించడము జరిగింది అన్నారు. అంటే కేంద్రప్రభుత్వమిచ్చిన ఒప్పందము తిరుగ—తోడడము జరిగిందనే విషయము స్పష్టంగా తెలుస్తుంది. దానిలో ఎంత water వస్తుందో లేదో అనుమానాస్పదమైన విషయము. తరువాత నాగార్జున సాగర్ మీద Hydro-electric power sanction కట్టడమా, మానడమా అనేదికూడ ఈ diversion మీద ఆధారపడి యుంటుందని చెప్పారు. తరువాత Scope of the Sreesailem-project. దాని scope ఏమిటి? గుల్తాతీ కమిషన్ రిపోర్టులోని విషయాలను మీ దృష్టికి

తీసుకవస్తాను. దానికికూడ Diversion Channels సాధ్యపడతాయా? అనేది ఆలోచించి దానిమీద నిర్ణయించాలి అనే విధంగా చెప్పారు. ఇవి అన్నీ చూసినట్లు అవుతే గుల్లతి కమిషన్ రిపోర్టువల్ల మన రాష్ట్రానికి తీరని అన్యాయము జరిగిందనేది స్పష్టంగా బోధపడుతుంది. అయితే గుల్లతి కమిషన్ అన్యాయము చేసిందని మన మంత్రులు ఆందోళన చేస్తున్నారు, మన ఇంజనీర్లు మన విషయాలను చెప్పారు. అటు కేంద్ర ప్రభుత్వమిచ్చిన నిర్ణయము గుల్లతి కమిషన్ రిపోర్టుకు ఏమన్న ప్రాతికూల్యంగా ఉన్నదా అంటే - ఎక్కడున్న minute details వదలివేస్తే - దాదాపు దానిని ఆధారంగా చేసుకొని వారు నిర్ణయము చేయడము జరిగింది. గుల్లతి కమిషన్ రిపోర్టులో dependability ఏమీ చెప్పలేదు - Summary of the report మాత్రమే చూశాను - కాని Minister గారి Statement లో, ఇకముందు కట్టే projects అన్నింటికీ 75% dependability చెబుతూ వచ్చారు. దేనిని ఆధారంగా చేసుకొని? అని నేను అడుగుతున్నాను. తాను నిర్ణయించిన Committee అయినా నరే సిఫారసు చేయడానికి వెనుకంజ వేసినప్పుడు, దానిమీద పూర్తిగా Investigate చేస్తేగాని నిర్ణయానికి రాలేము అని చెప్పిన తరువాత, కూర్చున్నట్టువంటి మంత్రి వర్గము 75 dependability చేశారంటే. అంతవరకు మహారాష్ట్ర, మైసూరు, ఇతర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు చేసినట్టువంటి ఆందోళనకు తల ఒగ్గవలసిన పరిస్థితి వచ్చిందేమో అన్న అనుమానం కలుగుతోంది, లేకపోతే ఎందువల్ల దానిలో ఆ సిఫారసు చేసినట్టో నాకు మాత్రం బోధపడడంలేదు - ఈ 1951 ఒప్పందంయొక్క legality question చేస్తున్నారని, Central Government చెబుతోంది. ఈ విషయాన్ని Supreme Court కు సీవేదిస్తే, అదో రకంగా వుండేది. అది చేయలేదు. మనము question చేస్తున్నాము - దాని legality ఏమైపోయింది? ఒక తడవ వాగ్దానము చేసి వాగార్థన సాగర్ కట్టుకుమ్మని చెప్పి, పునాదులు వేసినతర్వాత కొంత ఖర్చు అయినతర్వాత, కేంద్రప్రభుత్వం ఇది పనికిరాదు, కొంత ఆపివేస్తాం అంటే - నేను Lawyer ను కాదు కాని - దానికికూడా legality question చేసేందుకు అవకాశము లేకుండా పోతుంటా? ఈవిధమైన సరిపాలన సాగిస్తే ఏమాత్రం బాగుండదని అభిప్రాయపడుచున్నాను. వ్యాయామ్యావాలు ఆలోచించాలి - నాడు కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యములో సమావేశమైనప్పుడు కూడా మహారాష్ట్ర మైసూరులకు, మనకు రావలసిన వాటాను తగ్గించి, ఎక్కువ కేటాయించడం జరిగిందని ఇదివరకు ఇదివరకు అనేకసార్లు చెప్పాము. అయినా ఇప్పుడు మన ప్రభుత్వము ఏదో విధంగా పరిష్కారం చేసుకోవాలని - తగాదాలకు పోతే నిరుపయోగమని మనకు తెలుసు. బలవంతులు వైన పున్నారు. నీరు వారినుండి మనకు రావాలి; ఎక్కడ అడ్డు పెట్టినా కష్టమే - ప్రయత్నిస్తున్నది - ఉద్యోగముతోనే మన ప్రాజెక్టును నెమ్మదిగా కట్టుకుంటుంటే, మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వము 1960 వ సంవత్సరములో కృష్ణా, గోదా

వరీలమీద ఏ ప్రాజెక్టుకు కూడా clearance ఇవ్వకూడదు. అన్నప్పుడే నాకు అర్థము అయింది. ఈమధ్య మన P.W.D. మినిష్టరుగారు ఏవో రెండు చిన్న ప్రాజెక్టులకు Planning Commission Permission ఇవ్వలేదంటే నాకు అర్థము కాలేదు. ఇప్పుడు నాకు link దొరికింది. పైన ఉన్న ఏ మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వమో ఆ ప్రాజెక్టులు కట్టవద్దన్నట్లు చెప్పినట్లు అర్థము అవుతుంది. దీనినిబట్టి కేంద్ర ప్రభుత్వము మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఏవిధంగా లొంగిపోయిందో స్పష్టంగా బోధపడుతుంది. ఈ re-allotment గురించి ఇప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక నిర్ణయం చేసింది. మనకు కొన్ని units sanction చేసింది—దానివల్ల ఏర్పడిన షిఫ్టింగ్ ఏమిటి? మన రాష్ట్రములో ఏ ఏ ప్రాజెక్టులు నిర్మించుకోడానికి అవకాశం వుందనుకొన్నామో, ఇప్పుడు ఏ ఏ ప్రాజెక్టులు లేకుండాపోయే ప్రమాదం ఏర్పడిందో మీదృష్టికి తీసుకవస్తున్నాను. 1951 ఒప్పందం ఆధారంగా Central Water Power Commission 1960 లో మహారాష్ట్రకు 288, మైసూరుకు 475, ఆంధ్రకు 983 realloot చేశారు. ఈనాడు 86 dependability మీద మహారాష్ట్రకు 400, మైసూరుకు 600, ఆంధ్రకు 800 ఇచ్చారు. ఆంధ్రకు 183 units తగ్గించడం జరిగింది. ఎందువల్ల తగ్గించారు? Explanation వుందా? మనము ఇచ్చిన ప్రాజెక్టుల లెక్కలు తప్పు అని భావిస్తున్నారా? మొదలు sanction ఇచ్చి, తర్వాత వెనక్కుపోతే కడుతున్న ప్రాజెక్టులు, అక్కడి ప్రజలు ఏమైపోతారు? ఇవి అన్ని ఆలోచించాలి. 75 Dependability అని మన మంత్రిగారు చెప్పారు—కాని ఇబ్రహీంగారి Report చూచినట్లయితే — సేను మంత్రిగారిదృష్టికి తెస్తున్నాను — వారు చెప్పిన statement కాదనే ఉద్దేశం కాదు కాని—దానిలో వారు వ్రాసిన వాక్యం చూస్తే చాలా అనుమానము కలుగుతుంది. “In the matter of availability of supplies, from overall considerations, a criterion based on 75% dependability has been considered to be the most suitable and for the purposes of our projects that have to go forward, this criterion of dependability may be adopted.” అది సలహా రూపములోనే ఉన్నది, ఒప్పుకొంటాను. నిర్ణయం రూపములో లేదు. కాని దీనిని ఇచ్చినప్పుడు, ఏ రాష్ట్రానికి ఏమవుతుంది అని చూచినప్పుడు నాకుమాత్రం అనుమానం కలుగుతున్నది. ఒకవేళ మన మంత్రిగారు చెప్పింది వారు ఒప్పుకొంటే చాలా సంతోషము, కాదంటే, 75 per cent dependability అయ్యేటట్లయితే, మహారాష్ట్రకు రావలసింది 373 అయితే 400 ఇచ్చారు, మైసూరుకు రావలసింది 624 అయితే, 600 ఇచ్చారు. ఆంధ్రకు రావలసింది 1280 అయితే 800 ఇచ్చి, ఆ విధంగా 425 తగ్గించడం జరిగింది. అందువల్ల ఈ రకంగా చూచినట్లయినానరే మనకు ఇవ్వడానికి వారు ఏవిధంగాను అంగీకరించడంలేదు. దీనివల్ల మన ప్రాజెక్టులు చాలా నష్టపడ్డాయి అనేది స్పష్టమవుతుంది. అంతేకాదు; మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వము అనేక తడవలు వారి కోర్కెలను రోజురోజుకు పెంచుతూ వచ్చారు. 1951 లో

వారి ప్రాజెక్టులు ఏమిటో చెప్పారు. తరువాత వాళ్ళు 493 units కోరారు. వాళ్ళకు ఇచ్చింది 513 units. ఈ రోజున 1360 units కోరుతున్నారు. గోదావరి మీద, అదే విధంగా మధ్యప్రదేశ్ చూచినట్లయితే, వారుకూడా పెంచుతూ వచ్చారు. ఒరిస్సాకూడా పెంచుతూ వచ్చింది. వీరి demands అన్నీ meet అయ్యే టట్లయితే, మనకు ఇక మిగిలేది సున్న, ఇక కృష్ణామీద వారి డిమాండ్స్ చూచినట్లయితే, మహారాష్ట్రకు 1951లో 421 కావాలంటే 288 ఇచ్చారు. ఈరోజున 674 కోరుతున్నారు. 421 కోరినటువంటివారు ఈరోజున 674 కోరుతున్నారు. అదే విధంగా మైసూరు 649 units కోరింది, అప్పుడు. ఈరోజు 675 కోరుతున్నాం. ఏవిధంగా వారంతా political కోరికలు పెంచుతూవచ్చారో స్పష్టంగా బోధపడు తున్నది. వారికోర్కెలన్నీ అంగీకరించినట్లయితే మనకు మిగిలేది ఏమిలేదు. Out of the demand of 674 TMC now made by Maharashtra, it is stated that for future projects they wanted 538 TMC, while at the time of 51 Conference their demand was for 285 TMC Difference : 253 TMC. Future projects కు అనాడు 285 units కోరారు. ఈ రోజున ఇంకా 253 ఎక్కువగా ఎక్కువగా కోరుతూవచ్చారు, వీరి కోర్కెలకు ఒక అంతు లేకుండా పోతున్నది. దీనికి కేంద్రప్రభుత్వము చాలా తీవ్రంగా అడగవలసింది; అయ్యా మీరు ఎంత బల వంతులైనా సరే, పారిశ్రామికంగా ఎంత అభివృద్ధి చెందినవారైనా సరే, ఈవిధంగా రోజురోజుకు హనుమంతుని తోకలాగా మీ కోర్కెలను పెంచుతూ పోయేటట్లయితే ఎట్లా, పోనీ ఇతరులకు నష్టము రాకుండా ఉండే విధంగా అయితే, వాళ్ళకు ఇష్టం వచ్చినన్ని పెట్టుకోవచ్చు. ముఖ్యంగా మన రాష్ట్రానికి, మైసూరురాష్ట్రానికి నష్టం వచ్చే విధంగా వారి కోర్కెలను కోరుతూ వచ్చారు. అందువల్ల మనకు చాలా అన్యాయం జరిగే పరిస్థితి ఈరోజున వచ్చింది. ఈనాడు ఇచ్చినటువంటి allotments, వీటివల్ల ఆంధ్రకు ఏ యే projects ఏవిధంగా ఉండబోతాయో మాకు అర్థం అయి నంతవరకు మీ దృష్టికి తీసుకొనివస్తున్నాను. ఆంధ్రకు ఈనాడు 988 నుంచి 800 వరకు తగ్గించారని మా దృష్టికి వచ్చింది. అంటే 188 తగ్గినాయన్నమాట—

Projects upto 1951	290
Since 1951	180
Under construction	294
	764

అంటే balance 36 units మిగులుతాయి. బహుశా శ్రీకైలంలో మనకు Electric power ఒకటి కట్టుకొమ్మని అన్నారుగనుక దీనికి evaporation క్రింద తీసివేయ డానికో వేనికి తీసివేయడానికో ఇచ్చారు గనుక మిగిలినదిమాత్రము 36 units

మాత్రమే. అయితే ఇప్పుడు నాగార్జునసాగర్ విషయం ఏమిటి? మొట్టమొదట మనము 464 units ఓ రెండవ ఫేజ్ మీద నిర్మించుకోవాలని అనుకొన్నాము. మొట్టమొదట ఫేజ్ అయితే 300 units కావాలని మనమందరముకూడ అంగీకరించినదే. మనరాష్ట్రం ఇంజనీర్లకాదు. కేంద్రప్రభుత్వంలో ఉన్నటువంటి మంత్రుల దగ్గరనుంచి, ఇంజనీర్ల దగ్గరనుంచి, Central Power Commission దగ్గరనుంచి అందరూ అంగీకరించినదే. ఈ 300 units దీనిని ఈరోజు 264 కు తగ్గించడం జరిగింది దేనివల్ల తగ్గించారు? దీని ఉద్దేశ్యమేమిటో ఏమీ అర్థంకావడంలేదు. అంతేకాదు, నాగార్జునసాగర్ second stage ఏమవుతుంది? దీంట్లో గుల్టాశి కమిషన్ వారు చెప్పింది. లేకపోతే వీరు వ్రాసినదిగాని చదివేటట్లయితే ఒకటి స్పష్టంగా బోధపడుతున్నది.

“Nagarjunasagar Stage II could be cleared after investigations on diversion of Godavari supplies are completed and the quantum and levels of such diversions are known. This project being a large irrigation project, will have to be suitably dovetailed into the Master Plan which takes into account the availability of supplies by diversion from the Godavari.”

అంటే ఏమిటి? దాంట్లో ఉండేటటువంటి ఈ గోదావరి, కృష్ణానదులను కలుపుతూ రెండు channels త్రవ్వేందుకు అవకాశాలున్నాకూడా వరికోధన చేసినతరువాత, దీనినంతాకూడా ఒక master plan లో ఇమిడ్చినతరువాతనే second phase అనేది వస్తుంది. మనకు second phase రావడం అంటే ఒక Master Plan రాబోతున్నది. దాంట్లో second phase ఉంటుంది. కాని దీంట్లో మంత్రిగారు యిచ్చినటువంటి ప్రకటనను ఆధారంగా చేసికొని మనంతట మనము second phase నిర్మించుకోవడానికి అవకాశం దీంట్లో వ్రాసినదాని ప్రకారంగా ఎక్కడకూడ కనపడటంలేదు. Master Plan లో ఇది link పడిఉన్నది ఈరోజు. ఒక వేళ diversion కు మనకు వచ్చిన అవకాశాలు ఉన్నాయని మనము ఏదోవిధంగా నచ్చచెప్పుకొన్నప్పటికైనా సరే మీరే కట్టుకొంటారా అని ప్రశ్నిస్తారు. కాని మనంతట మనము కట్టుకోగలిగిన పరిస్థితి ఏనాడో పోయింది. అందువల్ల ఇది Master Plan లో ఒక భాగం తక్కువవుతుంది. అదేవిధంగా శ్రీకైం ప్రాజెక్టు ఉన్నది. ఏదో అయిదులక్షలు units మనకు electricity వస్తుందని మనం అనుకొన్నాము, దాదాపు రెండులక్షల ఎకరాలకు irrigation facilities వస్తాయని అనుకొన్నాము. ఇది చాలా back ward area కు పోయేటటువంటి నీరు అలోయను బాగా సాగులోనికి తీసుకువచ్చేటటువంటిది కాని అదంతాకూడ ఈనాడు చాలా తగ్గిస్తూ కుదించబడిందని స్పష్టంగా బోధపడు

తుంది. గుల్తాశీకమీషను రిపోర్టు చూచిట్లయితే “Srisailem project could fit in in any scheme but has to wait till the preliminary report on the diversion scheme is made” అనిఉంది Preliminary report పూర్తి అయ్యేవరకు మీ శ్రీకైలం ప్రాజెక్టు అట్టే పెట్టండని అన్నారు. ఆరు నెలలలో అది పూర్తి చేయాలని వ్రాశారు. అది ఆరు నెలలలో సాధ్యమవుతుందా? ఈ diversion channels సాధ్య బడతాయా లేదా, ఆ estimates తీసి అవన్నీ ఆరు నెలలలో పల పూర్తి చేస్తారంటే ఎవరు నమ్ముతారు? అది సాధ్యం కాలేదు. ఆ కమిషన్ వేసేటప్పటికే ఆరు నెలలు పడుతుంది. ఈ ఆరు నెలలలో వానియొక్క attitude ఏమిటో! ఏదోలే మీ తంటాలు మీరు పడండి. శ్రీకైలం కట్టుకోండి అని సూటిగా మనకు అర్థం అయ్యేట్లు వ్రాయకూడదూ! No. మళ్ళీ దాంట్లో కొంత self జేరము, బిగువు చూపిస్తున్నారు. మిగతా రాష్ట్రాల విషయంలో గుల్తాశీకమీషన్ ఎంశమంచివాళ్లో అనేవిధంగా మహారాష్ట్రకు కనబడుతుంది. కాని ఆంధ్రకు వచ్చేటప్పటికీ వారిమంచి తనంలో వీనమైన ఆంధ్రదేశంమీద ప్రసరించడంలేదు. కాని, వారు చెప్పింది అటు వుంచండి. మన మినిస్టరు వారు తమ Statement లో ఏమి చెబుతున్నారు. “...the Srisailem Hydro-Electric Project, modified on the basis of the flows required for the sanctioned Nagarjunasagar Project (264 TMC) and taking into account the possibilities of diversion of Godavari Waters from Icham palli and Polavaram and inflows between the Srisailem and the Nagarjunasagar cities.” బాదాపు అదే విధంగా ఉన్నది. అక్షరాలలో మార్పుతప్ప భావములో ఏమీ మార్పులేదు. వీరుకూడా అదేవిధంగా చెబుతున్నారు. “the size of the project is also reduced and the capacity of the power generation is also reduced... and it has to wait till the preliminary investigation is over...” అందువల్ల శ్రీకైలం ప్రాజెక్టును ఈరకంగా తయారుచేశారు. పోనీ శ్రీకైలం మీరుకట్టుకొంటే, మీకు clearance ఇచ్చేశాము అనేమాట చెబుతారేమో అంటే, ఒక పేజీ కట్టుకోడానికి వాళ్ళు అంగీకరించినా, మైన ఉన్నటువంటి శక్తులకు వీరు భయపడుతున్నారు. ఆ శక్తులు ఏమిటో, ఎందుకు భయపడుతున్నారో నాకుమాత్రం అర్థం కావడంలేదు. తరువాత కృష్ణా డెల్టా విషయం చూడండి, దాన్ని గురించి page 28 లో చూడండి. నాగార్జునసాగర్ విషయంలో 2 లక్షల ఎకరాలు దానిక్రిందికి వస్తుంది. 264 యూనిట్లు కావాలని దానికి తీసుకవచ్చి పెట్టారు. కృష్ణా బ్యారేజ్ విషయం ఏమిటి? కృష్ణా డెల్టా record crop water ఉన్నదా లేదా ఏమిటి? అదేమీలేదు. అదేమీ తెలియదు, గుల్తాశీకమీషన్ report లో 245 page లో కృష్ణా డెల్టాకు 186.8 units వ్రాశారు. గుల్తాశీకమీషన్ రిపోర్టు పేజీ 24లో కృష్ణా డెల్టాకు 186.8 యూనిట్స్ వేశారు.

ఇదివరకు మనప్రభుత్వం ఇచ్చిన మైమోరాండంలో ఈవిధంగా చెప్పారు. 'The withdrawals of the canals vary from 210 to 193, depending upon rainfall.' అంటే యావరేజీన 200 పైన ఉన్నదేగాని 200 కూడా మాత్రం ఇగ్గ లేదని అర్థం. అటువంటప్పుడు కృష్ణాడెల్టాకు 188.8 ఇచ్చారంటే దీనివల్ల ఏమి ఆగు వదుతున్నదంటే - "2nd crop కు మీకు water లేదు" అని నోటితో చెప్పకుండా 188.8 యూనిట్ల water తోనే సరిపెట్టుకోమని చెప్పడం జరిగింది. కృష్ణాడెల్టాకు 2nd crop కు water ఎక్కడైనా provide చేశారా? కృష్ణాడెల్టాలో 2nd cropకు సాగుకు వచ్చినభూమి 2 లక్షల ఎకరాలు ఉంటుందనుకోంటాను. దానికి ఎక్కడా నీరుఇచ్చే ప్రొవిజన్ చూపించలేదు. మనం కొత్తగా కట్టుకొన్న కృష్ణాబారేజ్ క్రింద అదనంగా కొంతభూమి సాగులోకి తీసుకువచ్చాము. కోట్లరూపాయలు ఖర్చు పెట్టి మనం కొంతభూమి సాగులోకి తెచ్చినతర్వాత దానికింద యీనాడు ఘనం పంట పండించుకోవటానికి వీల్లేదని చెప్పటం సరైందికాదు - ఒకప్రక్కన నేషనల్ ప్లాన్ - సేషనల్ ఇంటిగ్రేట్ - జాతీయత ప్రబోధించే యీ మహానాయకులు ఆ సీరంతా అరేబియన్ సముద్రంలో పోయడం మంచిదిగాని, మీరు పంట పండించుకోవటం మంచిదికాదని చెప్పటం ఏవిధంగా సరైందో ఆలోచించమని నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఇందువల్ల కృష్ణాబేరేజ్ క్రింద కొత్తగా భూమి సాగులోకి వచ్చే అవకాశంలేదు. కృష్ణాడెల్టాకు 2వ పంటకు నీరువచ్చే విషయంకూడా అనుమాన పరిస్థితికి వస్తుంది. యావత్ ఆంధ్రదేశప్రజలు ఏదోవిధంగా కట్టుకోవాలని కృషిచేసిన తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు పరిస్థితి యీరోజు ఏపరిస్థితిలోఉంది, మినిష్టర్ గారిని సూటిగా అడుగుతున్నాను. ద్వంద్వంగా మాకు సమాధానంచెప్పి లాభం లేదు. తుంగభద్ర హైలెవల్ కెనాల్ కు తగినంత నీరు మనకు - యీనాడు కేంద్ర ప్రభుత్వం చేసిన నిర్ణయంవల్ల వస్తుందాఅని అడుగుతున్నాను - తుంగభద్ర హైలెవల్ కెనాల్ కు తప్పకుండా water కేటాయించ వలసిన అవసరాన్ని మనం కేంద్ర ప్రభుత్వ దృష్టికి తెవాలి. తుంగభద్ర హైలెవల్ కెనాల్ 2nd stage గురించి ఒక్క మాటకూడా గుల్వాటి కమిషన్ రిపోర్టులో ఎక్కడాలేదు. తుంగభద్ర హైలెవల్ కెనాల్ - రెండవదశకు - మనకు కావాలనింది 21 T. M. C, వాటర్, దీనికి ఎక్కడా ప్రొవైడ్ చేయలేదు. ఆ 21 T. M. C. water మనకు ఎక్కడనుండి వస్తుంది? కృష్ణాబారేజ్ కు తగ్గించారు. నాగార్జునసాగర ప్రాజెక్టుకు తగ్గించారు. అటువంటప్పుడు మనకు 21 T. M. C. water ఎక్కడనుండి వస్తుందో ఆలోచించండి. దీని 2nd stage కి దాదాపు 9 కోట్ల రూలు మనం ఖర్చుపెట్టాలి. దీనికి సంబంధించిన గుంతకల్ కెనాల్, ఫులివెందలి కెనాల్, గండికోట కెనాల్ చాలా వెనుకబడిన ప్రాంతాలుగూడా పోయేటటువంటిది. వాటికి కావలసిన నీరు మనం కెక్కడా అగుపడటంలేదు. తుంగభద్ర లోలెవల్ రెప్లై బ్యాంక్ కెనాల్ మైసూర్

బోర్డర్ వరకు వారు త్రవ్వకొన్నారు, దీనికికూడా మనకు ఇంకో 20 T. M. C. water కావాలి. దీన్నిగురించికూడా గుల్తాతి కమిషన్ రిపోర్టులో ఎక్కడాలేదు, అది గుల్తాతి దృష్టికికూడా వచ్చిఉండదు. అది తెలంగాణాలో గద్వాల, ఆలం పురం తాలూకాలకు ఉపయోగ పడేటటువంటిది. దాని విషయంకూడా ఎక్కడా లేదు. మనం యీ రెండింటినీ ఏపరిస్థితుల్లోను పదలుకోటానికి వీల్లేదని నేను మంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. గోదావరిలో - క్రిందవారికి నీరు వచ్చినా, రాక పోయినా తమకు కావలసిన ప్రాజెక్టులన్నీ కట్టుకోమని మహారాష్ట్రవారికి చెప్పారు. అవిధంగా మైసూరువారికి, మహారాష్ట్రవారికి సిగ్నల్ ఇచ్చారు. పోచంపాడు ప్రాజెక్టు 66 T. M. C. water తో కట్టుకోమన్నారు. 66 T. M. C. water తోనే కట్టుకోమని మనకెందుకు నిర్ణయించేయాలి? మనకు దీనికి 226 T. M. C. water కావాలి; మనం దీనిక్రింద 18 లక్షల ఎకరాలు సాగులోకి తీసుకు రావటానికి వీలుంది. చెనుకబడిన ప్రాంతమైన తెలంగాణాకు ఉపయోగపడే ప్రాజెక్టుఇది. ఇది కొత్తగావచ్చిన ప్రాజెక్టుకాదు. ఎన్నో సంవత్సరాలనుండి పెండింగ్ లోఉన్న ప్రాజెక్టుఇది. కడంప్రాజెక్టులో ఒకభాగంగా ఎప్పుడో అంగీకరించిన ప్రాజెక్టుఇది. దీనికి యీరోజు 66 T. M. C. water చాలని చెప్పటం సరైనదికాదు. గుల్తాతిగారు ఒకచోట తాము ఏప్రాజెక్టును ఇండివిడ్యువల్ గా ఇన్వెస్ట్ గేట్ చేయలేదని చెప్పారు. కాని వారు పోచంపాడు ప్రాజెక్టుమాత్రం ఇన్వెస్ట్ గేట్ చేశారా? ఏ రికార్డులను ఆధారంచేసుకొని పోచంపాడు దగ్గర పవర్ జనరేట్ కాదని వ్రాశారు? ఆ ప్రాజెక్టుకు 226 T. M. C. water ఇస్తే అక్కడ పవర్ జనరేట్ చేయటానికి మనకు అవకాశం ఉన్నది. “మీరు బుద్ధిమంతులుగా 66 T. M. C. water తో పోచంపాడు ప్రాజెక్టు కట్టుకోండి - వారు చాలా మంచివారు” అని కేంద్ర ఇరిగేషన్ మంత్రిగారు తీర్పుఇచ్చారు, వారు ఇక్కడ 66 T. M. C. water కే ఎందుకు లిమిట్ చేశారు? అక్కడ పవర్ జనరేట్ చేయటానికి వీలున్నదో లేదో ఇన్వెస్ట్ గేట్ చేయటానికి మన ఇంజనీర్స్ కు అంతమాత్రం శక్తిలేదా? ఇన్వెస్ట్ గేట్ చేసి - అక్కడ వీలుంటేనే పవర్ జనరేట్ చేసుకొంటాముగాని వీలు లేకపోయినా, అక్కడ పవర్ ప్రాజెక్టు కట్టేంత తెలివి తక్కువవాళ్ళు ఆంధ్ర దేశంలో ఉన్నారా? లేరు - అట్లాంటప్పుడు పోచంపాడు ప్రాజెక్టు 66 T. M. C. water తో కట్టుకోవాల్సి ఎందువల్ల వ్రాశారో తెలియదు. మహానుభావులువారు - ఏ ప్రాజెక్టు ఇన్వెస్ట్ గేట్ చేయలేదట! ఇంకే ప్రాజెక్టుతోలికి పోలేదట! ఆ ప్రాజెక్టుల సంగతేమిటో తెలుసుకోలేదట! తలకిందపెట్టుకొని నిద్రపోవటానికి అవసరమైన రిపోర్టుమాత్రం తయారుచేశారు. ఇక పోచంపాడు ప్రాజెక్టునుమాత్రం వారు శ్రద్ధగా మనమీద దయతో పరిశీలించేసి “అది ప్రైవేట్ ఎంటర్ప్రైజ్ ప్రాజెక్టుగా పనికిరాదు; వారు 66 T. M. C. water తో పోచంపాడు ప్రాజెక్టు కట్టుకొని

తృప్తిపడండి" అని చెప్పారు - "ఆ డై వర్షన్ కేనాల్ వచ్చినపుడు - అప్పటి ప్రవాహాన్ని బట్టి తర్వాత మానుకొందాము; ఇప్పుడు-ముందు - ఏదో పునాదులు వేయండి" అని వారు చెప్పినట్లుగా ఉన్నారు - ఎట్లాగూ మేము ఆగమని సుబ్బారెడ్డిగారు చెప్పారేమో - ముందు పునాదులు వేయమని వారు చెప్పినట్లు ఉన్నారు - వారు ఇదేవై ఖరి ఇతర రాష్ట్రాలవారి విషయంలో తీసుకొన్నారాలంటే లేదు. వారందరికీ ఎన్ని ప్రాజెక్టులున్నవి అన్నది చూసిందిలేదు. మీకు కావలసినంత మీరు కట్టుకోండి - అని వారికి చెప్పారు. ఇంకా నీరుమిగిలితే ఆంధ్రులు కట్టుకొంటారు - లేకపోతేలేదు; ఆంధ్రులు ఉంటేతంటారు; లేకపోతే పస్తుపడుకొంటారు అనే విధంగా వారికి చెప్పారు, మనం ఒక చిన్న ప్రాజెక్టు - 200 యూనిట్స్ water తో కట్టుకొంటామంటే - దానికి ఇన్ని అడ్డంకులు; యీవిధమైన పితలాటకం, యీ రకమైన అభ్యంతరాలు కలుగజేయటం ఏవిధంగా సమంజసంగా ఉన్నదో నాకు మాత్రం ఎక్కడా బోధపడటంలేదు. ప్రయివేటుకంపెనీ - తాతాకంపెనీ - ిరి యూనిట్స్ వాటరు తీసుకుపోయి అరేబియన్ సముద్రంలో పారపోస్తున్నది - తాతా కొన్నికోట్ల రు.లు సంపాదిస్తున్నాడు - K. L. Rao గారు పార్లమెంటులో చాలా చక్కని ఉపన్యాసం చేశారు, జాతీయతదృష్టిని ప్రదర్శిస్తూ వారు ఉపన్యాసం చేశారు - "ఇంకే ప్రతిచుక్క తీసుకువెళ్ళి నీ ఇష్టంవచ్చినచోట ఖర్చుపెట్టు - నువ్వు మహారాష్ట్రలోనే ఖర్చుపెట్టు - మాకు అభ్యంతరంలేదు. నీవు నీరు సముద్రంలో పారపోయకుండా ఇంకా ఏమిచేసినా ఒప్పుకొంటాము" అని అన్నారు, నేను కూడా అదే చెబుతున్నాను - మీరు ఏమిచేసినాసరే - అనీరు తీసుకువెళ్ళి మహారాష్ట్రలో పంటలు పండించండి; ధరవాలేదు - సంతృప్తిపడతాము - అంతేగాని - సముద్రంలో పారవేసేనీరు మామొహాన పారపోయ్యమని అంటున్నాము. అంతే! మద్రాసులో ఒక ప్రాజెక్టుకు కొన్నికోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి నీరు డై వర్ట్ చేసి తీసుకువచ్చి పంటలు పండించటానికి అక్కడ తయారవుతుంటే - మహారాష్ట్రవారు మాత్రం - పంటపోతే పోయింది - మాకు కావలసింది ఏల్క్వీసిటీ అని చెప్పి నీరు తీసుకుపోయి సముద్రంలో పారపోయటానికి తయారవుతున్నారు, తాతాకుకూడ యీ అవకాశం ఎందుకు ఇచ్చారో నాకుమాత్రం ఏమీ అర్థం కావటంలేదు - ఆంధ్రదేశంలో ఏమూల ఎక్కడ ఏచెరువుఉందో, అక్కడ ఎంతవంట పండుతుందో బెల్లెలు తీసుకొన్నారు - మహారాష్ట్ర విషయం వచ్చినపుడు మాత్రం 'While the Commission did not examine individual projects, it is apparent that there would be little possibility of generating any power at Pochampad on Godavari.' అని వ్రాశారు. అందులో "నీరు ఇట్లా సముద్రంలో పోయటం ఖచ్చని" ఎక్కడైనా వ్రాశారా అన్నది చూశాను - అదేమీలేదు - పొలిటికల్ ఇంజనీర్ కాకుండాఉన్న ఏ ఇంజనీర్ అయినా సరే - ఈనీరు ఇట్లా దుర్వినియోగం చేయటం తప్పుఅని చెబుతారు - కాని

ఈ మహాఇంజనీర్ కు యీ ఒక్కమాట చెప్పేందుకుమాత్రం ధైర్యం చాలలేదు. ఆయనకు ఆ ఆలోచనయే తోచలేదో, ధైర్యమే చాలలేదో - అదిమాత్రం నాకు బోధపడకుండాఉంది. కనీసం మంత్రిగారి స్టేటుమెంట్ లో అయినా “ఇదేమిటీ, ఈ నీరంతా తీసుకుపోయి సముద్రంలో పారపోయటం మంచిదికాదు” అని చెబుతారేమో అనుకొన్నాను. కాని అట్లా చెప్పినట్లు ఎక్కడా ఆగువడటంలేదు. ఇక ఘుండుమాత్రం ఇట్లాంటి డైరక్షన్ కూడదు అనిమాత్రం అన్నారు - ఇక ముందుఅంటే - ఎప్పుడినుండి? కొయినాప్రాజెక్టు 2nd stage అయిపోయిందని చెబుతున్నారు. వారి ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిపోర్టుచూస్తే వారికి అప్పుడున్న ఎక్స్ ప్లొసిటీ పవర్ కు ఇప్పుడువస్తున్న ఎక్స్ ప్లొసిటీ పవర్ కు చాలా డిఫరెన్సు కనపడుతున్నది. కొయినాప్రాజెక్టు 2nd stage కాకపోతే అంతపవర్ జనరేట్ కావటానికి వీలులేదు. ఆసంగతి కేంద్ర మంత్రిగారికి తెలియదా! 66.7 T. M. C. water మాత్రమే సముద్రములో పోయటానికి ఇదివరకు మనం అంగీకరించము - దీనికిమించి ఒక చుక్కకూడా మీరు సముద్రంలో పోయటానికి వీలులేదని వారు ఎందువల్ల వ్రాయలేదో నాకు అర్థం కావటంలేదు. చివరలో ఒకచోట ఈవిధంగా వ్రాశారు. As regards the question of diversion of Krishna westwards for power generation, while it goes without saying that the irrigation needs of scarcity areas should receive first priority.

One cannot over look other considerations.

“Each area and each group of people have to be developed on the basis of their geography and such other natural advantages as may be available to them.”

What does this mean ?

5 వ పేజీలో మహారాష్ట్ర గురించి వ్రాస్తూ “Such of the irrigation projects in Maharashtra as have been investigated and other urgent projects, which may be investigated in the near future.....” అన్నారు. వారికి ఎంత wide margin యిస్తారో, మనదగ్గరకు వచ్చేటప్పటికి, investigate చేసి అన్ని ప్లానులు తయారుగా ఉన్నవాటికూడ సైంధవుడులాగ ఏ విధంగా అడ్డాడో మనకు బోధపడుతుంది.“which may be investigated in the near future provided they do not involve any further west ward diversion of waters...” అని వ్రాశాడు. Westward అంటే Arabian sea లోకి పోకుండా ఉండేటట్లుయితే చేసుకోవచ్చునన్నారు, ఇది అంగీకరిస్తే వారికి కొంచెం మొగ్గు చూపించినా ఫరవాలేదు. తరువాత 9 వ పేజీలో ...“As regards the question of diversion across Western Ghats for power generation, while it goes without

saying that the irrigation needs of scarcity areas should receive first priority; one cannot overlook other considerations...సంక్షిప్తరీతిగా ఈ కాంగ్రెసు ప్రెసిడెంటుగా ఉండి యిది అన్యాయం అని చెప్పినందుకు గోను, ఎవరు? ఈ కాంగ్రెసు ప్రెసిడెంటు మాట్లాడుతున్నారు అని అన్నట్లు నాకు గుర్తు ఉంది. ఈనాడు Defence Minister. దేశానికంతకు Minister. ఒక్క Bombay ను రక్షించడానికి కాదు, అలాంటి చవన్ ఈరోజున మహారాష్ట్రకు అన్యాయం జరిగిపోయిందని లేనిది ఉన్నదని చెప్పడం, ఉన్నది లేదని చెప్పడం అలా వాటూ అయిపోయింది. చవన్ చెప్పారు. కన్నంవార్ చెప్పారు. వారియొక్క Chief Minister గారు ఏమైనా చేసేను పోయి పీనుకువస్తాను అని చెబుతున్నారు. ఏమిటి అర్థం? ఆ భావం ఏమి అనుకోవాలి. దీనికి యిప్పటికై నా finality అంటూ ఉన్నదా? మహారాష్ట్రలు కోరినటువంటి 700, 800 ఎంతో యిచ్చేసి, అయ్యో, మీరు ఏమైన చేసుకోండి, మేము చేయగలిగింది ఏమిలేదని దండంపెట్టి ఊరుకోవడం మేనా? ఈ రకంగా అయితే నమస్కరించుకొన్నాం. ఎక్కడైనా పరిష్కారం అవుతుందా అని ప్రశ్నిస్తున్నాను: ఈరోజు క్లిష్టమైన పరిస్థితిలో ఉన్నాము అని మనకు స్పష్టంగా జోధవడుతుంది. మనం ఈరోజున పరిష్కారం చేసుకోవాలని సంక్షిప్తరీతిగా కోరుతున్నారో సుబ్బారెడ్డిగారు ఏ విధంగా కోరుతున్నారో మిగిలిన పార్టీలవారంతా అదేవిధంగా కోరుతున్నాము అనికూడ చెబుతున్నాను. ఈనమస్కరించుకొన్నారే: ఈ రకంగా రేండు రాష్ట్రాలమధ్య తగాదా ఎవరికీ న్యాయంకాదు. ముఖ్యంగా మనకే ఎక్కువ నష్టం వస్తుందని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. ఏదీ ఏమైనప్పటికీ ఈ నమస్కరించుకొన్నారం కాకుండా అర్థం పడుతున్నది మన రాష్ట్రం కాదు. ప్రజలలో జరిగిన మైన తనవల్లనే కలిగినప్పటికైనా సరే, ఎట్లాగో అట్లా ఈ రేండు వచ్చేటట్లయితే భవిష్యత్ కాలమే నిర్ణయిస్తుందని అంగీకరించడానికి మన సోయకతనం సిద్ధం అవుతున్నప్పటికీ సరే అందుకు వాతావరణం తయారు అవుతున్నప్పటికీ సరే దీనిని బృష్టిలోకి తీసుకోకుండా కేంద్రంలో ఉన్న మంత్రులు దీనిని ఏమాత్రం కూడరనియకూడదనే భోరణే ప్రదర్శిస్తున్నారు కప్ప మరేమీ లేదు. ఈ రావడానుండి కాష్టం ఎప్పుడు వచ్చారుతుందా అని అంతా ఎదురుచూస్తూనే ఉన్నాము. నాగార్జునసాగర్ second phase, క్రికై లం, పోచంపాడు, ఈ ముఖ్యమైనవాటికి clearance వస్తే ఏదో కొంత తంటాలు పడతాము, adjust అవుతాము అని వతి ఒక్కో విధంగా adjustability కి ప్రయత్నం చేసినప్పటికైనా, దానిలో ఎక్కడా ఏమిచేయడానికి వీలులేదు. Adjustability కి ప్రయత్నం చేయడంవల్ల 75 dependability అంటున్నారు. మనో చెడో భరించలేక లెక్కలు తేల్చుకుంటారు, నారు తరచుతూ పడతారు. దాని ప్రకారమైనా అంగీకరించడం 98.3 T.M.C. దానిని అట్టేపెట్టి మిగిలినదేదో చేయాలనేవిధంగా తంటాలుపడే ఉద్దేశ్యం ఎక్కడా అవుపడడంలేదు. అందువల్లనే ఈ నమస్కరించుకొన్నాం

పరిష్కారం అవుతుంది, ఎప్పటికీ పరిష్కారం అవుతుంది అని అనుమానంగా పడ
ఉన్నది. 80 కోట్ల రూపాయలు పెట్టి రెండు కాలవలు త్రవ్వి గోదావరి నీరు కృష్ణ
లోకి పోనిస్తాము అన్నారు. వీలు అయితే పడేయండి నాకేమి అభ్యంతరం లేదు.
రామపాదసాగర్ ప్రాజెక్టు చర్చకు వచ్చిన రోజులలో గోదావరిలోనుంచి కాలవ
తీసుకుపోయి విశాఖపట్టణంలో సాగుచేయాలనే సూచన ఉన్నది. దానికి ఏమైన
నష్టం కలుగుతుందా? దానికి ఏమైన యిబ్బంది కలుగుతుందా? దానిని విచారణ
చేశారా? అక్కడ ఉన్న ప్రజానీకానికి దీనిమీద అసంతృప్తి లేకుండా చేయడానికి
ఏమైన మార్గం ఉన్నదా? లేదా? అసలు ఆ సమస్యమీద మన దృష్టి ఉన్నదా?
అంతేకాదు. భోస్లా కమిటీ report చూసినట్లయితే దానిలో ఒక విషయం స్పష్టంగా
చెప్పారు. దీనికి ఎక్కువగా డబ్బు ఖర్చుపెట్టినా చాల కొద్ది నీరు తీసుకుపోవడమే
గాని దీనివల్ల ప్రయోజనం లేదు, సాధ్యపడేదికాదు అన్నట్లుగా వారు వ్రాసుకు
వచ్చారు. ఈ విధమైన అభిప్రాయాలు కొన్ని అవుపడుతున్నాయి. వీటినిన్నీటిని
చూసుకునేటట్లయితే ఈ diversion అనేది అనుమానం వస్తున్నది. దీనికోసం
80 కోట్ల రూపాయలు అన్నారు. అయినా లెక్కలు వేయలేదు. లెక్కలు వేసేచెపితే
జాగానే ఉండేది. ఏదీ లెక్కలేదు, estimate లేదు, enquiry లేదు ఏమీలేదు.
ఆఫీసులో కూర్చుని వ్రాశాడో, ఎక్కడ కూర్చుని వ్రాశాడో తెలియదు. పోనీ
అంగీకరిద్దాము. ఈ 80 కోట్ల రూపాయలు ఎవరు పెట్టుకుంటారు? మనం పెట్టు
కోవాలా? ఎక్కడనుంచి పెట్టుకుంటాము? ఎప్పుడు పెట్టుకుంటాము? ఎప్పుడు
చేస్తాము? ఎప్పుడు సాధ్యపడుతుంది? 76 వరకు లేదు. మన generation కు
లేదన్నమాటేగా? దేశాన్ని, రాష్ట్రాలను ఏదోవిధంగా ఐకమత్యతగా అట్టేపెట్టాలనే
దృష్టి ఉండేటట్లయితే యిలాంటి reports, యిలాంటి తీర్పులు చేసేటటువంటివారు
కాదని అవుపడుతున్నది. Diversion of waters మీద పెద్దపెద్దగా ఉపన్యాసం
యిస్తున్నారు. మహారాష్ట్ర argument ఏమిటి? Catchment area ను దృష్టిలోకి
తీసుకోవాలి. Catchment area ఎక్కడ ఎక్కువ ఉంటే దానికి proportionate గా
యివ్వాలి అని. దీనిమీద కె. ఎల్. రావుగారు చేసిన ఉపన్యాసాన్ని మన ప్రభుత్వం
అయినా కరకట్రాలులాగ పంచిపెట్టినా జాగా ఉంటుందనే అభిప్రాయంలో నేను
ఉన్నాను. అనేక రాష్ట్రాలు ఉన్నాయి. పంజాబ్ కు, U. P. కి ఉన్నది. రెండు వంతుల
నీరు వస్తే పంజాబ్ లో 50% వైగా ఉపయోగించుకోవడం జరిగింది. అదేవిధంగా
రాజస్థాన్ లో ఉన్నది. అదేవిధంగా అనేక రాష్ట్రాలలో ఉన్నది, అంతర్జాతీయంగా
చూసుకున్నప్పుడు కూడ నైలునది వ్యవహారం అట్లాగే ఉన్నది. అంతేకాదు, అమెరి
కాలో Irrigation మీద ఉన్నటువంటి ఏ report అయినా సరే, ఏమాత్రం యింగిత
జ్ఞానం ఉన్నవాడైనా సరే, Catchment area ను బట్టి Water distribute చేయాలి
అని చెప్పిన report గాని, Engineer గాని ఎవరూ లేరు. ఉంటే, ఈనాడు గుల్లాత

యిచ్చిన report తప్ప యింతకేకాదా లేదని ఘంటాపథంగా చెప్పగలను. అది మినిస్టర్ గారి దృష్టికి రాలేదా? అదికూడ దృష్టిలోకి తీసుకోవాలి. అదికూడ consideration లోకి తీసుకోవాలని ఈ రోజున Central Government Minister చెపుతూ ఉన్నాడు అంటే దాని అర్థం ఏమిటో ఆలోచించండి. అంతేకాదు. ఈ సమస్య యింతటితో పరిష్కారం కాకుండా అడ్డంపడేటట్లుగా ఉన్నదనే విషయం స్పష్టంగా బోధపడుతున్నది. ఇందాక నే చెప్పాను. చవాన్ దగ్గరనుంచి తమకు ఏదో అన్యాయం జరిగిపోతున్నదని చెబుతున్నారు. అయితే ఆయన అక్కడ కేక వేశాడు గదా అని మనంకూడ కేక వేయడం కాదు. మనకు ఉన్నటువంటి న్యాయమైన విషయాన్ని ఓపికగా చెప్పుకోవలసిన అవసరం ఉన్నదని చెబుతున్నాను. మన రాష్ట్రాన్ని దెబ్బతినకుండా కాపాడుకోవలసిన బాధ్యత మన generation మీదనే ఎక్కువగా ఉన్నది. రాబోయే generation ను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈనాడు ఈ తగాదా ఎట్లాగైనా పరిష్కారం కావలసిందే. ఏ రకంగానైనా సరే మన plan projects దెబ్బ తినిపోకుండా, నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు దెబ్బతినిపోకుండా, Tungabhadra high level channel second stage, Tungabhadra low level canal second stage, పోచంపాడు ప్రాజెక్టు, యివి వచ్చేటట్లు చేసుకోవాలి. ఏమైనా సరే మనం దీనికి అంగీకరించము అని మన స్పష్టమైన causes మనం చెప్పి, మన న్యాయమైన వాదనమీద నిలబడాలని, అట్లా నిలబడతారని ఆశిస్తూ నేను కలెవు శీసు కుంటున్నాను.

Mr. Speaker: I am just asking you one question, Mr. Veukateswarlu. There are Communist party members in the Maharashtra Assembly also and also in the Mysore Assembly. Has the party considered the issue and given an agreed solution? As a Communist Party did they consider the issue and then offered an agreed solution?

శ్రీ పిల్లలమఱ్ఱి వెంకటేశ్వర్లు: అధ్యక్షా. అది ముందే చెబుదాము అనుకున్నాను. దేశవ్యాప్తంగా ఉన్న పార్టీలో ఉన్నాము. కాంగ్రెసు, కమ్యూనిస్టు అని అక్కడ ప్రజలు ఉన్నారు.

Mr. Speaker: Because it is an All-India Party, the Party should have considered this issue.

శ్రీ పిల్లలమఱ్ఱి వెంకటేశ్వర్లు: The whole difficulty is this. పరిష్కారం చేయడానికి—పూర్తి అధికారం మాకు ఉన్నట్లయితే చాల జాగ్రత్తగా ఎవరికీ నష్టం

రాకుండా చేయడానికి ప్రయత్నం చేసేవాళ్ళము. ఆ అధికారం మాచేతిలో వాళ్లు పెట్టడంలేదు.

Mr. Speaker : Have you got a solution ?

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు : We have got a solution and this is the solution అధికారం మా చేతిలో పెట్టకుండా మేము ఏది చెప్పినా మీరే చెప్పారుగదా అని మామీద రాళ్ళు వేస్తారు. అధికారం లేని జాధ్యత మాయడం కష్టం. అధికారము జాధ్యత కలిసి పోతూ ఉంటాయి.

Mr Speaker : It is easy to criticise.

శ్రీ వీ. రామచంద్రరావు : పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లుగారు Defence Minister Y. B. Chavan, river water disputes గురించి, Central award గురించి చెప్పుతున్నారన్నారు. Is it Y. B. Chavan or S. B. Chavan the Minister for Irrigation of Maharashtra ?

Sri Pillalamarri Venkateswarlu : Whatever may be the correction Sir...

Sri V. Ramachandra Rao : The Defence Minister did not make any statement.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu : If it is not so, I stand corrected, Sir.

Mr. Speaker : Some Chavan and some Minister has made a statement (laughter).

డాక్టర్ టి. వి. యస్. చలపతిరావు : (విజయవాడ సౌత్) అధ్యక్షా, నది జలాల సమస్యపంజీ ఆవేదన రేకెత్తించిన సమస్య యీనాడు దేశంలో యింకొకటి లేదు. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం మాకు అందజేసిన హాఫ్ మహమ్మద్ ఇబ్రహీంగారి రిపోర్టు, సమ్మిరి ఆఫ్ ది గుల్టాబీ కమిషన్ రిపోర్టు, 51 ఒరిజినల్ ఆగ్రిమెంటు యివన్నీ చూస్తే నాకు మేము చదువుకునేరోజుల్లో మా ప్రొఫెసర్ గారు మాకు చెప్పిన ఒక సామెత జ్ఞాపకం వస్తున్నది. బ్రిటిష్ పార్లమెంటులో ఒక సభ్యుడు మూడుసార్లులేదే 1 conceive అని కూర్చున్నాడట. వెంటనే ప్రభుత్వంతకపునుండి ఒకరులేదే My friend has conceived thrice but brought forth nothing.

అన్నాడట. ఈ మూడింటిని చూస్తున్నప్పుడు నాకు అనామత జ్ఞాపకము వస్తున్నది. 1951లో వి. టి. కృష్ణమాచారిగారు ఒక సమావేశం ఏర్పాటుచేసి, ఒక నిర్ణయంచేసిన అగ్రిమెంటు వున్నది. అది విటికినాంది. దాంట్లో మనకు 900 T. M. C. నీరు యిచ్చినారు, ప్రజలకు తెలిసేభాషలో చెప్పాలంటే ఒక T.M.C. అంటే పది మిలియన్ క్యూబిక్ ఫీటు, అంటే దాదాపు 72 లక్షల ఎకరాలు ఆంధ్రదేశంలో సాగుకావడానికి అవకాశం కలిగేసేరు యివ్వడానికి వీరు ఒప్పుకొన్నట్లుగా దీనివల్ల తెలుస్తుంది. అగ్రిమెంటును అమలుజరపమని మన ప్రభుత్వం యీ లోబడినవరకు వాదిస్తున్నది. అయితే అది లీగల్ గా చెట్టుతురదా లేదా అనే విషయమైతే ప్రభుత్వం ఒక అభిప్రాయం తీసుకున్నట్లుగా కనపడుతున్నది. వారు ఇదెచ్చింది, యిది ఎన్ ఫోర్స్ బుల్ కాదు. అనేవిధంగా వారు చెబుతున్నారు. కాని, హాఫీజ్ మహమ్మద్ ఇబ్రహీంగారి స్టేట్ మెంట్ లో చూస్తే, అది 1951 అగ్రిమెంటు ప్రేమ్ వర్కులోనే పనిచేసి యిచ్చినట్లుగా కనబడుతున్నది. వారి అబ్జక్షన్స్ కొన్ని తెలియజేస్తాను. యిప్పుడు మనం ప్రారంభించిన ప్రాజెక్టులన్నీ పూర్తికావడానికి 25 సంవత్సరాలవరకు పడుతుంది. దీనిని దృష్టిలో పుంచుకుని యీ మాష్టర్ ప్లాన్ తయారుచేయడం జరుగుతున్నది అన్నారు. లీగల్ గా యిచ్చిన 1951 ఒడంబడిక ఎన్ ఫోర్స్ బుల్ కాదు. అని చెబుతున్నప్పటికీ, మోరల్ గా ఆ అగ్రిమెంటును ఆమోదించి ఆ findings ప్రకారంగానే వీరు యీ తీర్పు యిచ్చినట్లుగా కనబడుతున్నది. అతరువాత లీగల్ గా ఎప్పటికీ అటార్నిజనరల్ యొక్క ఒపినియన్ పై నల్ అవుతుందా, లేక శ్రీ విశ్వనాథంగారు, యితర పెద్దలు చెబుతున్నట్లుగా 51 అగ్రిమెంటు లీగల్ గా ఎన్ ఫోర్స్ బుల్ అవునా, కాదా అనేవిషయం మన ప్రభుత్వం ప్రప్రథమంగా ఆలోచించవలసి వుంటుందని నేనుకూడా అభిప్రాయపడుతున్నాను. రెండవది 51 లో చేసిన నిర్ణయాలు, ఆర్ బిట్రరీగా ఎంపెరికల్ గా, రేషనల్ గా చేశారా. లేదా అనేదికూడా చూడవలసి వుంది. ఆవిధంగా చేసివున్నట్లుయితే, దానిపై 1960, 61, 62 సంవత్సరాలలో చేసినవికూడా ఎటువంటివో తెలిసిపోతుంది. వెంకటేశ్వర్లుగారు చెప్పినట్లుగా It is obvious from what I have stated below that any final state-wise allocation of waters could at this stage be based only on incomplete data and assessments as such will be quite unrealistic." గుల్జారీకమిషన్ రిపోర్టును మొత్తం నేను చూశాను. అదో పెద్ద దస్తరంక్రింద వున్నది. అంతా చదవాంటే ఎన్నిరోజులు పడుతుందో తెలియదు. అక్కడ వారు unrealistic, incomplete data అంటున్నారు. హాఫీజ్ మహమ్మద్ ఇబ్రహీంగారి స్టేట్ మెంట్ చూస్తే వున్న పరిస్థితిలో equitable గా నిర్ణయం చేసినట్లుగా కనబడుతుంది. అది ప్రకటించిన తరువాత యితర రాష్ట్రాలనుండి వచ్చే వార్తలనుబట్టి చూస్తే అక్కడ వారు తప్పుచేసినట్లుగా కనపడడంలేదు. తమకు పరిశ్రమలపై ఎలక్ట్రిసిటీ కొరకు కావాలని

వారు అంటున్నారు. దీనికి విజయవాడనుండి పార్లమెంటుకు ఎన్నిక అయిన శ్రీ కె. యల్. రావుగారు చక్కని సమాధానం చెప్పారు. మీకు కావలసింది ఎలక్ట్రిసిటీ. దానిని సంపాదించుకొనడానికి యితర సోర్సెస్ అనేకం వున్నాయి. కాని ఆంధ్ర ప్రదేశానికి కావలసింది యిన్ఫ్రీగేషన్ కు వేరేవిధంగా సంపాదించుకొనడానికి అవకాశంలేదు కాబట్టి మీరు దీనిని ఒప్పుకోవాలి. యిది చాలా reasonable అని విజ్ఞప్తిచేశారు. అంతేగాక, accepted principles కొన్ని వున్నాయి. ఈ రోజున క్లియర్ గా ఎస్టాబ్లిష్ అయిన data లేకపోయినప్పటికీ, principles మాత్రం ఎస్టాబ్లిష్ అయివున్నాయి. water చాలా విలువైనది. గుల్తాతీగారుకూడా ఆవిషయాన్ని తమ రిపోర్టులో కూడ చెప్పారు. కనుక ముందు దానిని యిన్ఫ్రీగేషన్ షర్ పసెస్ కొరకు వుపయోగించాలి. ఆతరువాత ఎలక్ట్రిసిటీ, మిగతా నాటికి వినియోగించాలి. అదే మామూలుమాటల్లో చెప్పాలంటే తిండిముందా, ఎలక్ట్రిసిటీముందా? అనే ప్రశ్న వస్తుంది. ప్రజలకు ముందు కావలసింది తిండి. ఆతరువాత ఎలక్ట్రిసిటీ. అంతేగాని ఎలక్ట్రిసిటీ యింకా అనేక యితర రిసోర్ సెస్ ద్వారా కూడా వుత్పత్తి చేసుకోడానికి వీలున్నది. చివరికి న్యూక్లియర్ స్కీములద్వారా కూడా దీనిని ఉత్పత్తి చేయవచ్చునంటున్నారు. కాబట్టి యిదేదో ఫార్ స్సెన్స్ ఆఫ్ ప్రెస్టిజ్ తో వారు వాదిస్తున్నట్లుగా కనబడుతున్నది. ఇప్పుడు శ్రీకైలానికి కొంచెం తగ్గించి ఆయినా క్లియరెన్స్ వచ్చింది. అలాగే నాగార్జునసాగర్ కుకూడా వచ్చింది. 1951 ఒడంబడికను స్థూలంగా ఆమోదించినట్లుగా హఫీజ్ మహమ్మద్ ఇబ్రహీంగారి స్టేట్ మెంటులో కనబడుతున్నది. ఈ సందర్భంలో ఆంధ్రులకు కేంద్రంలో పలుకుబడి లేదని అనేకచోట్ల వినబడుతున్నది. ఇదిచాలా విచారకరమైన విషయం. దురదృష్టకరమైన విషయం. నేను దీనినినమ్మను. ఎందుకంటే యీనాటిమన ముఖ్య మంత్రిగారిది డైనమిక్ పర్సనాలిటీ. అది యావద్భారత దేశానికి తెలిసిన విషయం. నిన్నటివరకూ వారు కాంగ్రెసు అధ్యక్షులుగావుండి అన్ని రాష్ట్రాలను ఒకే డృష్టితో చూసిన భ్యాతి వారు గడించి వచ్చినారు. ఇప్పుడు అధ్యక్షులుగా వున్న వారు నిన్నటివరకూ మనకు ముఖ్యమంత్రిగా వున్నటువంటివారు. అలాగే ఇంజనీర్సులో యల్. వెంకట కృష్ణయ్యగారు భీష్ములవంటివారని చెప్పాలి. అందువలన, మనకు కావలసిన పర్సనల్ అంతా వున్నది. ధర్మం మనవైపు; వున్నది. లా మనవైపున వున్నది. Accepted principles ప్రకారంగా waters ను ముందు యిన్ఫ్రీగేషన్ కొరకు వుపయోగించాలి. ఆసూత్రంకూడా మనవైపు వున్నది. వీటన్నింటిని సక్రమంగా క్రోడీకరించి, మన తరపున వాదించవలసివుంది. అవసరమైతే ఆందోళనచేసి ఆయినా reopen చేయిస్తాం అని మహారాష్ట్ర వారు అంటున్నారు. అంతకంటే బ్రహ్మాండమైన ఆందోళనచేసి చూపగలదు. ఈనాడు మహారాష్ట్రం వచ్చినది అంటే అది ఆంధ్రులు పెట్టిన భీష్మ అని ఒప్పుకోవాలి. పొట్టిశ్రీరాములుగారి

అత్మబలిదానం వల్లనే ఆంధ్రరాష్ట్రం వచ్చింది. తద్వారానే శాపాయుక్త రాష్ట్రాల సిద్ధాంతం వచ్చింది. ఆంధ్రరాష్ట్రం లేకపోతే మహారాష్ట్ర ఎక్కడవుండేదో మీకు తెలిసిన విషయమే. అందువలన మహారాష్ట్ర పరాక్రమం ఆంధ్రులవద్ద చెప్పుకో నక్కరలేదు. మహారాష్ట్ర అంటే మనం భయపడవలసిన అవసరంలేదు. ఇందాక చెప్పినట్లుగా; available water ను యిర్రిగేషన్ పర్పసెస్ కొరకు వినియోగించ వలయుననే బ్రహ్మాండమైన అంతర్జాతీయంగా accept చేయబడిన principle మన వైపున వున్నది. '51 అగ్రిమెంటు లీగల్ కాదని అటర్ని జనరల్ గారు అభిప్రాయం యివ్వవచ్చు. అయితే ఆ క్రేం పర్కులోనే హాఫీజ్ మహమ్మద్ ఇబ్రహీం గారు తమ అభిప్రాయాన్ని యిచ్చి వున్నారు. మొదట్లో 900 T. M. C. water ను ఇస్తా మన్నారు. దీనికి అన్ని పజాలవారు మన ప్రభుత్వం వెనకవుండి, సంజీవరెడ్డిగారి నాయకత్వం బలపరుస్తూ మనకు రావలసినదానికొరకు ప్రయత్నించడం శుభ సూచకం. లీగల్ గా వారు వస్తే మన వైపు బ్రహ్మాండంగా principle వుంది. కనుక యిచ్చినదానితో తృప్తి పడి వూరుకోకుండా, యిచ్చినదానిని పుచ్చుకుని '51 అగ్రి మెంటు ప్రకారం రావలసినదానికొరకు పోరాటం సాగించాలి. ఈ రిపోర్ట్ చదివిన తరువాత నాగార్జునసాగర్ రెండవదశ వస్తుందా, రాదా అనే భీతికూడ కలిగింది. ఎందుకంటే యిన్ని చెప్పినప్పటికీ, దురదృష్టవశాత్తు రేపు రోజు యేకమిషన్ వారు కూడా గోదావరి జలాలను కృష్ణకు మరలించడం సాధ్యం అవునా, కాదా, అంటే! ఆంధ్రా technical data లేదని గుల్లాజీగారు చెప్పారు. రెండు కమిషన్సు యివ్వ లేని data మూడవ కమిషన్ యిస్తుందనే నమ్మకం ఏమిటి? అలాగే గోదావరికి dependability ఎంత అనేది నిర్ణయించే అవకాశం లేదని గుల్లాజీ కమిషను రిపో ర్టులో చెబుతున్నారు. ఇవన్నీ ఆలోచించవలసి వుంటుంది. ప్రధానమంత్రి నైహూ గారి అధ్యక్షత నేషనల్ యింటిగ్రేషనుకొరకు పనిచేసే యీరోజులలో యిలాంటి జాతీయ ప్రాజెక్టుల విషయంలో యీ విధంగా వ్యవహరించడం మంచిది కాదు. సుబ్బారెడ్డిగారు చెప్పినట్లు administrative convenience కొరకు ఒకటవదళ రెండవదళ అనికూడ ఏర్పాటు చేశారు. అంతేగాని యింతవరకు మొదటిదశ, యింతవరకు రెండవదశ అని చెప్పడానికి వీలుకాదు. అందువలన under emphatic protest మనకు యిచ్చినది పుచ్చుకుని రావలసినదానికొరకు ఆందోళనచేసి పోరాటం సాగిద్దాము. నాగార్జునసాగర్ రెండవ మేరకు కూడా గ్రీన్ లైట్ సంపా దిద్దాము. మదరాసు రాష్ట్రం మన ప్రక్కన వున్నది. మనం అక్కడనుండే వచ్చాము. వారు పదిపాను టి. యం. సి. నీరు త్రాగడానికి కావాల్సిన మనం అంగీకరించలేదా? మహారాష్ట్ర వారు మన అవసరాలు తీరిన తరువాత ఎలక్ట్రిక్ పవర్ డెవలప్ చేసుకొని, యిండస్ట్రీస్ పెట్టుకొని యింకొక పదికోట్లు సంపాదిస్తా మంటే మనం వద్దంటామా? ముందు ప్రారంభించింది మనం. అందువల్ల మనం

రెండింటికి కలిపి ఎజిటేట్ చేయవలసి వుంటుంది. నాగార్జునసాగర్ సెకండ్ స్టేజ్ అనేది రియలిస్టిక్ కాదు. కేవలం సుబ్సరెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా అడ్మినిస్ట్రేటివ్ పర్సనెల్ కోసం చేశారుగనుక గోదావరినీరు తరలించడం, తరలించకపోవడం తేలికపరకు వాయిదా వేయకుండా గ్రీన్ లైట్ యిస్తేనే ప్రజలలో ఆందోళన నివారించడానికి అవకాశం వుంటుంది. నాగార్జునసాగర్ ఇంతటితో ఆగిపోవడమేనా అని బజారులలో వెళ్లే ప్రజలంతా అనుకుంటున్నారు. దానికికూడ యిప్పటినుంచే కృషి చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. రివర్ బోర్డ్ లి ఎస్టాబ్లిష్ మెంట్ వ్యవహారంవుంది. అండర్ రివర్ బోర్డ్ ఆక్ట్ 1958 వీటి ఫార్మ్యూలనుకు ఆమోదించడమూ లేదా అనేది రెండవ ప్రశ్న. వీటికి ఆమోదిస్తే మన స్వాతంత్ర్యం పోయి పవర్ ను వారికే డెలిగేట్ చేసి పోయి వారిచ్చే నిర్ణయాలను తు. చ. తప్పకుండా ఆమోదించవలసిన ప్రమాదం వున్నదని చెబుతున్నారు గనుక ఏ పరిస్థితులలోకూడ విత్ రెస్పెక్ట్ — వితపుట్ మీనింగ్ ఎని డిస్ రెస్పెక్ట్. టు ది గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా — రివరు బోర్డ్ లి ఫార్మ్యూమను అంగీకరించం అని అభ్యంతరం చెబుతూ, పోరాటం అనే పదం ఉపయోగించవలసినవస్తే పోరాటంకూడ సాగించవలసిందని మనవిచేస్తూ నాకు ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటు వ్వాను.

శ్రీ పిల్లలమర్రె వెంకటేశ్వర్లు : అధ్యక్షా, ఒక పర్సనల్ ఎక్స్ ప్లనేషను యిందాక రామచంద్రరావుగారు నేను రిఫర్ చేసినది డిఫెన్సు మంత్రి చేపనుగారా లేక మహారాష్ట్ర ఇరిగేషను మంత్రి అయిన చవన్ గారా అన్నారు. I am sorry a mistake has been committed by me; it may be taken as "the Minister of Maharashtra Government."

శ్రీ బి. నాగభూషణరావు : అధ్యక్షా! గోదావరి కృష్ణాజలాల తగ్గదా చాల వురావనమైనది. ఆంధ్రప్రదేశ్ తమ దేశాభివృద్ధికి మూడు పెద్దప్రోజెక్టులు కట్టుకోవాలని తహతహలాడుతున్న సమయంలో మహారాష్ట్ర, మైసూరు రాష్ట్రాలు తలవనితలంపుగా తిరిగిరాకు తెచ్చిపెట్టిన సంగతి సభ్యులకు తెలిసినదే. నాగార్జున సాగర్ ఒక ప్రపోజెక్షన్ ప్రాజెక్టు. కృష్ణాడెల్టా ప్రాంతమంతట అభివృద్ధి చేసుకోడానికి నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు వున్నాదుట వేయబడిన విషయం కేంద్రప్రభుత్వానికి తెలియకపోదు. ఆ వున్నాదుట మొదటి ప్రోజెక్టు రెండవ ప్రోజెక్టుకూడ తిక్కరకు వచ్చేటట్లు వేయబడ్డాయి. ఇప్పుడు యీ గుల్కాత్ కమీషను రూపొందిత్రోసివుచ్చింది. రెండవ ప్రోజెక్షన్ మొనడంవల్ల కృష్ణాజిల్లాలో సగభాగానికి సోలర్ గ్రా కలుగదనే విషయం మన ప్రభుత్వానికి తెలుసు. మరగభాగం పైచానలువల్లకూడ చాలనష్టం కలుగుతోంది. కృష్ణనది ప్రచాపప్రాంతం కావడంతో వీరియూ మన భాగం యివ్వడానికికూడ వారు అడ్డుపెట్టుతున్నారు. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం

తీసుకుంటున్న శ్రద్ధను పొగడవలసిందేకాని మనప్రజల భవిష్యత్తునుకూడ చూచి ప్రభుత్వం యింకా శ్రద్ధ తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. పోచంపాడు విషయం వుంది. ఇది తెలంగాణా జిల్లాలలో 6 జిల్లాలకు ఒక జీవజ్వలం. ఆది ప్రాచీనకాలంలో ప్రాదరాజాదు ప్రభుత్వం వేసిన మొదటి అంచనాల ప్రకారం 60 లక్షల ఎకరాలు భూమి సాగవుతుందని వుంది. ఆ ప్రణాళిక ననుసరించి 260 టి. యం. సి. వాటర్ వచ్చినట్లయితే మెదక్, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలకుతప్ప తక్కిన 6 జిల్లాలకుకూడ నీరు వస్తుంది. అమెరికాలో టి. వి. సి. అని ఒక ప్రణాళిక వుంది. ఆ పద్ధతిలో యీ పోచంపాడు ప్రణాళిక వేయబడ్డది. ఆ తరువాత దానిని డ్రాప్ చేసి కొత్తప్రణాళిక వేశారు. 22 లక్షల ఎకరాల భూమికి నీరు సరిపోయే ప్రణాళిక అది. దానినికూడ త్రోసిపుచ్చి 60 టి. యం. సి. యిస్తే మనం ఆరు జిల్లాలకు సంబంధించి వేసుకున్న ప్రణాళిక వ్యర్థమవుతుంది. ఆరు జిల్లాలకు కాదు, ఒక్క జిల్లాకుకూడ నీరు సరిపోదు. ఇప్పుడు అటువంటి పరిస్థితి వచ్చింది. తెలంగాణా వాసిగా నేను ఆంధ్రప్రభుత్వానికి చెబుతున్నాను. విశాలాంధ్ర వస్తే ఇప్పుడు మాబలం సరిపోవడంలేదు. అందరూ కలిసి ప్రయత్నం చేయవచ్చునుకొన్నాము. ఆంధ్రప్రభుత్వం యీ పోచంపాడు ప్రాజెక్టు విషయంలో తప్పు చేసినట్లయితే అది తెలంగాణాప్రజలు మరువజాలరు. శ్రీశైలం ప్రాజెక్టుగురించి మనం ప్రయత్నంచేస్తున్నాము. అది వస్తే మన విద్యుచ్ఛక్తి ప్రణాళికలు సఫలమవుతాయి. అందుకు హర్షించవలసిందే. కాని దానితోపాటు పోచంపాడు ప్రాజెక్టుకూడ తగ్గించుకోకుండా తెచ్చుకుంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ అంకాకూడ సస్యశ్యామల మవుతుందనికోవలసివుంటుంది. ఈ కమిషను రిపోర్టుప్రకారం కృష్ణా, గోదావరి నదులలోని నీరు మహారాష్ట్ర కోరుతున్న నిష్పత్తిలో చూస్తే మనకు యింకా కనీసం 250 టి. యం. సి. నీరు వెంటనే యివ్వవలసివుంటుంది. కాని అటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడిలేదు. అదే రిపోర్టులో మద్రాసు సీటీకి వాటరు యివ్వాలని ఒక సెంటెన్సు వున్నది. “As regards water supply for Madras city, the Commission has come to the conclusion that the best and the most economic source for it would be the Krishna” కృష్ణానదినుంచి కాలువకావాలి. వారికి మంచి నీరు కావాలి. అందుకు ప్రయత్నం మనంచేయాలి. నీరు వారు అనుభవించాలి. అదేనీటిని మనం ఉపయోగించుకోవాలంటే వారు విచారం వెలిబుచ్చుతున్నారు. మనభూమి నుంచి వారికి నీరు యివ్వాలి. వారు అనీరుత్రాగాలి. అదేనీరు యిక్కడి ప్రజలు పంటలు పండించుకోడానికి అవకాశం కలిగించడానికి విచారపడుతున్నారు. ఇది విచారింపవలసిన విషయం. ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యవసాయదేశం అన్న సంగతికూడ కేంద్ర ప్రభుత్వానికి తెలియకపోదు. మనకు ఇండస్ట్రియల్ వ్యయ, వ్యవసాయానికి ప్రాజెక్టులు యివ్వరు. పరిశ్రమ లివ్వకపోయినా ప్రాజెక్టులివ్వండి. వ్యవసాయం చేసుకుంటూ

మంచేయివ్వకపోతే ఎట్లా? ఉత్తరప్రదేశ్‌మంతా ఇండస్ట్రియల్ జేషను అయితే దక్షిణదేశంలోపంటలు పండించుకుంటామంటేకూడ చూచి హార్మిం చలేక పోతున్నారు. వారికి యార్వగా వుంది. ఈ విషయంలో శాసనసభ్యులు పార్లమెంటుసభ్యులు మంచి ఆందోళన లేవదీయాలి. ఈ కమిషను యిచ్చినతీర్పును ఒకరకంగా మన ప్రభుత్వం అభినందిస్తున్నదో లేక ప్రతిఘటించడానికి సిద్ధంగా, వున్నదో మా అపోజిషన్ వారం అర్థం చేసుకోకుండా వున్నాము. సంజీవ రెడ్డిగారు తప్పుకుండా నాగార్జునసాగర్ రెండవ ఫేజు వస్తుంది అన్నారు. అది హార్మిం చతగిన విషయం. రాకపోదు. మనదగ్గర సర్వశక్తులు వున్నాయి. మన శక్తులు ఉపయోగించి సాధించుకుంటాము. కేంద్రప్రభుత్వం డబ్బు యివ్వడనే భయంవుంటే — నేను చెబుతున్నాను. ఆంధ్రప్రజలు వెను దీయరు, ఊరూరా డబ్బు పోగొట్టుకుని అయినా మనం కట్టుకోవచ్చు. డబ్బులేదని కాదు. లీగల్ తగాదాను దూరం చేసుకోవాలి. శాసనసభ ముఖాన చెప్పడమే కాకుండా మన ఇంజనీర్లు, రాజకీయవేత్తలు, ఒక కమిటీగా ఏర్పడి తరుచుగా కేంద్రప్రభుత్వానికి డెలిగేషన్లు పోవలసిందే. ఒకసారి చెప్పవచ్చామంటే చాలదు. పార్లమెంటులో కె. ఎల్. రావుగారు ఉన్నారు. వారికి ఒక అధికారం ఇవ్వాలి. మనకు నీరు వచ్చేవరకు నిద్రపోకూడదని వారికి రిపోర్టు ఇవ్వాలి. వారు గొప్ప ఇంజనీరు అన్న సంగతి తెలుసు. వారి అభిప్రాయాలను త్రోసిపుచ్చారంటే కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు ఆంధ్రకు తీరనినష్టం కలుగచేస్తున్నారని సభావేదిక ద్వారా తెలియచేయవలసి ఉంటుంది. పోచంపాడు ప్రాజెక్టు కరింనగర్ జిల్లాకు జీవగర్ర ఇప్పుడు కరింనగర్ వరకు రాదు. వరంగల్లుకు ఒక పెద్దకాలువ వస్తుందని అక్కడ నుంచి ఆనకట్టవరకు త్రవ్వబడుతుంది అని అందులో పడవలు రెండువైపులు తిరిగే వీలుంటుందని పడవ వ్యాపారం అభివృద్ధి అవుతుందని ఫారెస్టు ఏరియాలోని minerals అన్నీ అక్కరకు వస్తాయని పెద్దప్రణాళిక వేయబడింది. దురదృష్ట వశాత్తు మైతాన్ వచ్చినట్లు వచ్చారు గుల్తాజీ. మన నైతిమీద దరిద్రదేవత కూర్చున్నదో ఏమో తెలియదు. తెలంగాణా శాసనసభ్యులు దీనిని ఏమాత్రం సహించలేరు. బ్రహ్మాండమైన ఆందోళన జరుగుతుందనే విషయం కేంద్రప్రభుత్వం తెలుసుకోవాలి. వరంగల్లు నగరానికి త్రాగడానికి నీళ్లులేవు. రోజు గంటసేపే నీరుఉంటుంది. మద్రాసుకు నీరుకావాలంటే ఏతీరున ఒప్పుకుంటాము? ఒకే ఫాక్టరీ ఉంది: అందులో అయిదువేలమంది పనిచేస్తున్నారు. దానికి నీరులేక బాధపడుతున్నారు. అలాంటప్పుడు మద్రాసుకు నీరుకావాలంటే సహించేదిలేదు. మన ప్రణాళికలన్నీ ముందు ఒప్పుకున్న తగువాతనే మిగిలిన నీరు తీసుకోవాలి. మనవద్దకు వచ్చేసరికి చుట్టప్రక్కలవారు మాట్లాడరు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏమయితేనేమీ అనుకుంటారు. మద్రాసునకూడా ఈతీరునే పోగొట్టుకున్నాము. మనలోని బలహీనత అదే. గట్టి

మాట చెప్పలేక దయాదాక్షిణ్యాలు చూపించి ఇరుగుపొరుగువారని secular state అని అభిమానం చూపిస్తుంటే - మనం ఒకపిచ్చి డెమాక్రసీని follow అవుతున్నామేమో అనిపిస్తుంది. ప్రజలు అధికారం మనచేతులలో పెట్టారు, దానిని దుర్వినియోగం చేసుకోకూడదు. తేలికగా తీసి పారవేయకూడదు. శాసనసభ ద్వారా మూడువందలమంది సభ్యులము ఏకకంఠంతో మూడుప్రాశ్నెట్టులు కావాలని అడిగితే కేంద్రం ఎన్నడూ త్రోసిపుచ్చదు. సంజీవరెడ్డిగారు, సంజీవయ్యగారు వంటి పెద్దహోదాలో పనిచేసినవారున్నారు. వారు గట్టిగా స్టేటుమెంటు ఇస్తే గుల్లా తీ దక్షిణముఖం మరల చూడనేచూడదు. పోచంపాడు ప్రాశ్నెట్టును అగ్రి కల్చర్ ప్రాశ్నెట్టుగా తీసుకున్నాము. దానిపై వూర్తిగా అభివృద్ధి అయితే -

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీరు అనేవదం use చేసారా ?

శ్రీ బి. నాగభూషణరావు : అవును.

Mr. Speaker: Please withdraw that word. That is held to be unparliamentary.

శ్రీ బి. నాగభూషణరావు : అంటే నాక్షణికం -

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీరు ఇంక వ్యాఖ్యానం చేయవద్దు. Please withdraw that word.

శ్రీ బి. నాగభూషణరావు : పోనీ అంటాను.

Mr. Speaker: That is also unparliamentary. You please withdraw that word also.

శ్రీ బి. నాగభూషణరావు : Unparliamentary words వివిధాన్ని withdraw చేసుకుంటున్నాను. నాక్షణికం వారిని కించపరచాలనికాదు. మనవాదనను తెలియజేయడమేకాని మరొకటికాదు. తెలంగాణా జిల్లాలోని ప్రజల మనోభావాలను కించపరచారని మన మనస్సులలోని వాదనలు ఆరూపంలో జైలుపెట్టాను. మనకు తీరనినష్టం కలుగజేశారు; దానికి ఎవరు జవాబు చెప్పగలరో వారే జవాబు చెప్పుతారు. ముఖ్యమంత్రిగారిని ఇరిగేషన్ మంత్రిగారిని పోచెంపాడు ప్రాశ్నెట్టును చిన్నచూపు చూడవద్దఅని శ్రీశైలం ప్రాశ్నెట్టు వచ్చిందాఅని పోచెంపాడు విషయంలో అశ్రద్ధ పనికిరాదని సవినయంగా చెప్పుకుంటున్నాను. పోచెంపాడు ఆరు జిల్లాలోని ప్రజల భవిష్యత్తును తీర్చిదిద్దే ప్రాశ్నెట్టు దానిని సాఫంచితీరాలి. ఇందుకు తెలంగాణా ప్రజలు ఎప్పుడూ ఆండ్రస్ దేశ్ ప్రభుత్వానికి అండగా నిలబడ

జారు. అటువంటి పరిస్థితి లేనపుడు మేమే దీనిపై పోరాటం చేయవలసి వస్తుంది. మో అని సభాపేదికపై చెబుతున్నాను. ఇదిలేనపుడు మేము జీవించనేలేముని సభాపేదికపై చెప్పవలసి వస్తోంది. మాపొలాలు పర్రలై ఇసుకపొలాలై సదా ప్రజలు మలమల చూడిపోతారని చెబుతున్నాను. రాదాపు కొన్ని లక్షలమంది ప్రజలు కరీంనగర్, ఆదిలాబాదు, వరంగల్లు జిల్లాలనుంచి బొంబాయివై పుకు వలస పోతున్న సంగతి ప్రభుత్వానికి తెలుసు. బొంబాయిలో 80 వేలమంది కరీంనగర్ నుంచి వెళ్ళినవారున్నారు. పెద్దపెద్ద పట్టణాలలో అక్కడ తెలంగాణావారు అక్షలమంది ఉన్నారు. వారికి పునరావాసం కలిగించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉన్నది. శ్రీకైలం వచ్చిందని తృప్తిపడవద్దని నాగార్జునసాగర్ రెండవదశ వచ్చి తీరాని పోచెంపాడుకూడా కట్టితీరాని మనవిచేస్తున్నాను. 200 T. M. C. పోచెంపాడుకు లేకపోతే రాబోవు ప్రజలకు తీరనినష్టం కలుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ సభాపేదికపై చెప్పిన ఉద్దేశాలను కేంద్ర ప్రభుత్వానికి గట్టిగా తెలియ చేయాలని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : అధ్యక్షా, నదీజలాల వివాదంపై కేంద్రప్రభుత్వం ఇచ్చిన అవార్డుకు మనప్రభుత్వం చాలా తృప్తి పడినట్లు ముఖ్యమంత్రిగారు పత్రికా విలేఖరులతో మాట్లాడిన సందర్భంలోను ఇతరత్రాను స్పష్టంగా కనబడుతోంది. ఇదివరలో ఈ శాసనసభ చేసిన తీర్మానమే మా పాలసీఅని ఇరిగేషన్ మంత్రిగారు చెప్పారు. ఇందులోని రహస్యమేమిటో, దీనిభావమేమి తిరుమలేశ, అన్నట్లు research చేస్తేనే భావం తెలియడంలేదు. నదీజలాల వివాదంపై గుల్తాతి కమిషన్ రిపోర్టును చర్చించండి అన్నారు, ఇదిఎందుకు ఉపయోగపడుతుందో, ఏమో అర్థం కావట్లేదు. ఇదివరకు యీ సమస్యమీదను ఒక ఇదమిద్దమయిన తీర్మానం మన గవర్నమెంటు చేసినది. ప్రభుత్వమువారే, మంత్రివర్గమే, అధికారపక్షంవారే ఒక తీర్మానాన్ని శాసనసభముందు పెట్టి “మేము 1951 సంవత్సరపు ఒడంబడికకు తు. చ. తప్పకుండా నిలచిఉంటాం, అటువంటివి ఏవయినా మార్పులు జరిగినప్పుడు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము ఎంతమాత్రము వాటిని పాటించదు అంగీకరించదు” అని స్పష్టపరుస్తూ ఖచ్చితపరుస్తూ ఒకతీర్మానాన్ని సభముందుపెట్టి చర్చించారు యిదివరకు మన ఆంధ్ర ప్రభుత్వమువారు. ఆతీర్మానం యిప్పుడేమయినది? దాని పరిస్థితి ఏమిటో అర్థముకాకుండా యిప్పుడు గుల్తాతికమిషను రిపోర్టుపై మన ఆంధ్ర శాసనసభ చర్చఅన్నారు. ఇది ఒక talked out subject గా పెడుతున్నారు. ఇది ఎంతవరకు సభకు గౌరవప్రదముగా ఉంటుంది? మంత్రివర్గముయొక్క దృక్పథము ఏమిటి? ఇది చాలా సంతోషించవలసిన విషయము. ఇది చాల అభ్యంతర కరమయిన విషయము.

Mr. Speaker : We will have discussion now.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : డిస్కషను ఏమిటి, ఒక పాలసీ లేకుండా, Motion లేకుండా చర్చకు తీసుకురావడం. ఇదివరకు ఒకవిధమయిన stand వో చేసిన తీర్మానాన్ని కాదని అది గంగలో ముంచడానికి చేస్తున్న ప్రయత్నమని చెప్పక తప్పదు అని మనవిచేస్తున్నాను. అది సరియైన పద్ధతికాదు. శాసనసభకు గౌరవ మయిన విషయం కాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఇంతకుముందు శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు చెప్పారు. గవర్నమెంటు పాలసీ ఏమిటో, యిదివరకు చేసిన తీర్మానం ఏమిటో 'we adhere to it' అన్నారు. అంతేకాదు. చీఫ్ మినిస్టరుగారు మాట్లాడినప్పుడైతేనేం. ఇరిగేషను డిమాండ్నుపైన అయితేనేం వారి పాలసీ క్లియరుగా announce చేశారు. దానిగురించి ఆ పాలసీ ప్రకారం work up చేస్తామన్నారు. ప్రత్యేకంగా ఒక motion పెట్టలేదు కాబట్టి అది సభా సంప్రదాయానికి సరియైన విషయం కాదని, సభాగౌరవానికి సరియైన విషయం కాదని, motion ఏదయినాసరే రిజల్యూషను గాని, మోషనుగాని సభముందు పెట్టి సభాభిప్రాయం తెలుసుకోవాలని మీరంటున్నారు. కాని ఇంతవరకు మీరుకూడా చెప్పలేదు. అపోజిషను లీడర్సులో మీరు కూడా ఉన్నారు కాని యీవిధముగా చేస్తే బాగుంటుందని ఎవరూ సలహా ఇచ్చినట్లుంటేది నాకు తెలియదు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : Excuse me, Sir. May I say a word, Mr. Speaker. చీఫ్ మినిస్టరుగారు గాని, పబ్లికువర్క్సు మినిస్టరుగారు గాని "That the report be taken into consideration" అని మాముందు పెడ తారసుకున్నాను. అలా పెట్టినప్పుడు గవర్నమెంటు తరపున చెప్పడం మామూలు. తమకు జ్ఞాపకం ఉంటుంది నేను అన్నమాటలు. That the Gulhati Commission Report and the Central Ministers Statement will be taken by the House అనే ఉద్దేశ్యంతో యీ సభ ఏర్పాటు చేసుకున్నామని నాభిప్రాయము.

Mr. Speaker : If, either the Irrigation Minister or the Hon'ble Chief Minister, on behalf of the Government had given notice of any such Motion, that would have been circulated to the Members. A specific suggestion was not made. As a matter of fact, it was understood that the whole thing will be talked out. "That is the wording also used in the Business Advisory Committee

Meeting. Now, without having suggested it in the Business Advisory Committee Meeting, what is the point in Mr. Latchanna saying that the Government is not justified.....

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : అచ్చన్నగారి మాట అలా ఉంచండి. అది వారు మానుకుంటారు. కాని ఆ రోజు మనం అనుకోవడం, ఇద్దరిలో ఎవరో ఒకరు అలా motion move చేస్తారనే ఆ ఉద్దేశ్యంతోనే మీటింగు పెట్టారు.

Mr. Speaker : We have got the proceedings of the Business Advisory Committee Meeting. The chief Minister definitely said that "We are not moving any Motion".

Sri Tenneti Viswanatham : If you remember right, I definitely said that the Motion will have to be made either by the Chief Minister or by the Public Works Minister and the wording of the Motion will be "That the Statement of the Central Minister upon this Dispute will be taken into consideration " or something similar to that and we were expecting it.

Mr. Speaker : True. Then they said that the Government is not interested in moving any Motion.

Sri Tenneti Viswanatham : Anyway, if they did not do it, it is another matter. At any rate, we suggested it.

Mr. Speaker : You suggested it. And they said definitely that they were not moving any Motion. It was understood that this will be talked out—only a discussion. It was not in the original agenda nor was it originally decided. It is only after the decision of the Central Government was announced....Then some Members gave requisitions that there might be a discussion on this matter.

The requisition which you have sent is there. You simply wanted a discussion on this. కావలసిన మీ requisition కూడా ఇక్కడ ఉంది. Beyond that they did not say that they would come forward with a Motion.

Sri Tenneti Viswanadham: That was the idea Mr. Speaker. That was the idea that they will come forward with a Motion. That is what we have suggested.

Mr. Speaker: That is what you have suggested. They did not say that they will come forward with a motion.

Sri Tenneti Viswanadham: We were expecting it in fact. But it has not come.

శ్రీ జి. అచ్చన్న : నాది ఒక మనవి. ఆరోజు అడ్వయిజరీ కమిటీలో ఈ సమస్య ఎప్పుడు చర్చించుకుందామని సమావేశపరచారు అని నేను నమ్ముతున్నాను. బిజినెస్ అడ్వయిజరీ కమిటీలో యీ సమస్య ఏ విధముగా చర్చిస్తే జాగుంటుందనే విషయం చర్చకు రాలేదని నా మనవి. గోదావరి నదీజలాలపైన సెంట్రలు కమిటీ అవార్డు వచ్చింది కాబట్టి ఆ సమస్యను చర్చించడానికి అవకాశం యివ్వమని ప్రతిపక్షం కోరడం. తమరు సమావేశపరచడం జరిగింది. సమావేశంలో ఇది చర్చించడానికి అవకాశం ఉందా లేదా, ఉంటే ఎప్పుడు చర్చించుకుందామనే గడువు తమెదుట ముఖ్యమంత్రిగారిని అడిగాను. “గుల్తాతీ కమీషను రిపోర్టు చర్చకు పెడుతున్నారా, లేకపోతే అవార్డు చర్చకు పెడతారా?” అని. “The House will discuss about the Award” అని ఆ విధముగా పెడతామని ముఖ్యమంత్రిగారు నాకు సమాధానం యిచ్చారు. తమరు నోటీసు చేయలేదేమో తెలియదు. ఇప్పుడు మనచేతనే పాయింటు : సభముందు చర్చకు వచ్చింది సమస్య. చర్చకు వచ్చినప్పుడు తమరు శలవిచ్చినట్లుగా ముఖ్యమంత్రిగారై తేనే, ఇరిగేషను మంత్రిగారై తేనే ఒక గౌరవసభ్యులు వేసిన ప్రశ్నకు పాతశీర్మానమే అంటున్నారు. పత్రికలలో వార్తలు చూస్తుంటే ముఖ్యమంత్రిగారు తృప్తిపడ్డారు అని పత్రికా విలేఖరులతో చెప్పినట్లు వార్తలు వచ్చాయి. రాశీ సంప్రదింపులకు వెళ్ళినటువంటి ఇరిగేషను మంత్రిగారుకూడా ఈ అవార్డుకి సంపూర్ణముగా అంగీకరించారని పత్రికలో వార్తలు వచ్చాయి. ఆ వార్తలే నిజమయితే సభయొక్క శీర్మానాన్ని మంత్రులు ఉల్లంఘించారా లేదా అనే విషయం తమ దృష్టికి తేవడమే నా యత్నం. వార్తలే నిజమయితే ఆంధ్ర శాసనసభలో గోదావరి కృష్ణా నదీజలాలపైన 1951 సంవత్సరపు అగ్రిమెంటు ఒక అక్షరం ముందుకు వెనక్కు పోకుండా కట్టుబడి ఉంటామని ఏకగ్రీవంగా శీర్మానం చేయించి ఇరిగేషను మంత్రి ఆ అవార్డుకి గాని.....

Mr. Speaker: Please refer to the Statement of Mr. A.C. Subba Reddy where he has said that “I am fully satis

fied with the decision given by the Central Government and beyond this we do not want any single..."

శ్రీ జి. లచ్చన్న : పత్రిక కటింగు తేలేదు.

Mr. Speaker: Then what is the use of making a vague statement. I do not know so far as Mr. A.C. Subba Reddy is concerned I do not think and I am not aware of Mr. A.C. Subba Reddy having made any such statement. Anyhow let us verify He is here on the floor of the House. Let us verify from him.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : తమరు ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పలేదంటారా ?

Mr. Speaker: The Chief Minister is not here.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : అక్కడ కేంద్ర ఇరిగేషను మంత్రిగారు అన్ని ప్రభుత్వా లతో సంప్రదించి అందరికీ అంగీకారయోగ్యమని స్టేటుమెంటు చేస్తున్నామని floor మీద చదివారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇక్కడ స్టేటుమెంటు యిస్తూంటే ముఖ్యమంత్రిగారి స్టేటుమెంటు లెక్కలేదు, ఇరిగేషనుమంత్రి చెప్పకపోవడమే లెక్క అంటే ఇది జాయింటు రెస్పాన్సిబిలిటీ, లేక వికేంద్రీకరణమా, కేంద్రీకరణమా అర్థం కావడములేదు.

Mr. Speaker: Mr. Latchanna you were referring to the statement made by Mr. A.C. Subba Reddy...

Sri G. Latchanna: I also referred to the Statement made by the Hon'ble Chief Minister.

Mr. Speaker: The Chief Minister has never stated at any time that they were fully satisfied with the decision of the Central Government and that they do not want anything more.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి : మొదలుపెట్టినప్పుడే, మిత్రులు అడిగినప్పుడే చెప్పాను, గవర్నమెంటు ఫ్రాండు 1951 అగ్రిమెంటుమీదనే ఉన్నామనేది క్లియరు చేసినాను. అన్ని రాష్ట్రాలను consult చేసినారని చెప్పినారన్నారు. Consult చేసి ఉండవచ్చు. That is not our opinion. "Consult చేశాను. Consult చేయకుండా వేయలేదు" అని చెప్పడంలో ఆ opinion తో agree అయివామని కాదు. Consult చేసి ఉండవచ్చు. Consult చేస్తే మా opinion మేము యిచ్చాము.

వారి opinion వారు యిచ్చారు. అవన్నీ కలిపి వారు స్టేటుమెంటు యివ్వడమే కాని మరొకటి కాదు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : Irrigation Minister గారు వారి stand clarify చేశారు సంతోషమే. పత్రికా cutting తేలేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు పత్రికావిలేఖరులను పిలిచి “నేను తృప్తిపడ్డాను” అని స్టేటుమెంటు ఇచ్చారు. ముఖ్యమంత్రిగారి స్టేటుమెంటు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము యొక్క స్టేటుమెంటుగా పరిగణించడము ధర్మము, కర్తవ్యము అని నా మనవి. దాని ప్రకారము ఈ award అంగీకరించినట్లా, అంగీకరించనట్లా? అనేది స్పష్టపరచాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి : పేవర్స వారు అడిగితే ముఖ్యమంత్రిగారు first reaction ఎలా వుంటుంది అని చెప్పి వుండవచ్చును. అందుచేతనే కాన్సిల్ లోను, అసెంబ్లీ లోను discuss చేసిన తరువాత సభ్యుల ఉద్దేశము తెలుసుకొని మంత్రివర్గము నిర్ణయము చేసుకోవలసి వస్తుంది.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : అది reaction కొరకు చెప్పినది. Final decision కాదని ముఖ్యమంత్రిగారి తరపున ఇరిగేషన్ మంత్రిగారు చెప్పినందుకు సంతోషం. అది కాదన్నట్లే భావించవచ్చును. సభ్యులందరూ మనవిచేసినట్లుగా 1951 ఒడంబడిక కట్టుబడివుండాలని నా మనవి. ఒక విచారకరమయిన విషయము. Legal department ని consult చేస్తే 1951 తీర్మానము శాస్త్రీయముగా చెల్లడానికి వీలులేదని అభిప్రాయము ఇచ్చినందువల్ల ఈ subject అంతా పునర్విచారణ చేస్తున్నట్లుగా ఒక ప్రాతిపదిక అవార్డును పెడుతున్నారు. 1951 అగ్రిమెంటు చెల్లదని చెప్పడానికి ఒక ముఖ్యమైన పాయింటు తీసుకొనివచ్చారు. States reorganisation కాక పూర్వము అయిన agreement అది. States reorganisation తరువాత అనేక ప్రాంతాలు ఇక్కడివి అక్కడ, అక్కడివి ఇక్కడ కలిసినవి. కాబట్టి మొత్తము పునర్విచారణ చేయవలసిన అగత్యము ఏర్పడినదని భావిస్తున్నారు. ఇది అర్థరహితమైన జేసబబు అయిన వాదము. States reorganisation వల్ల ఆంధ్రనుంచి మద్రాసుకు వెళ్ళినా, మైసూరుకు వెళ్ళినా, మహారాష్ట్రకు వెళ్ళినా ఆనాడు ఆయా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికింద వున్నవి ఇండియా ప్రభుత్వానికి భిన్నముగా, ఏ రాష్ట్ర ప్రభుత్వముతో నిమిత్తము లేకుండా independent entity కావు అనే సంగతి ప్రత్యేకముగా మనవి చేయవలసిన పనిలేదు. ఆయా ప్రభుత్వాలు 1951 అగ్రిమెంటులో భాగస్థులే. మైసూరువారు ఒక వాదన తీసుకొనివస్తున్నారు. 1951 అగ్రిమెంటును ratify చేయలేదని అంటున్నారు. 1951 అగ్రిమెంటు సందర్భములో చర్చలలో పాల్గొన్న ఆనాటి ముఖ్యమంత్రి కె. సి. రెడ్డిగారు స్టేటుమెంటు పరిశీలిస్తే మైసూరు, ఉమ్మడి మద్రాసురాష్ట్రము చేసుకొన్న అగ్రిమెంటుతో ఎలాంటి

భేదాభిప్రాయము లేదని ప్రత్యేకముగా ratify చేయవలసిన అగత్యములేదని చెప్పి నట్లు వున్నది. Ratify ప్రత్యేకముగా చేయలేదేగాని వ్యతిరేకించి ఏనాడూ చెప్ప లేదు. వ్యతిరేకించాలని ఉద్దేశముతో ratification ఆపారని చెప్పడానికి ఆధారము లేదు. అంగీకరిస్తూనే, ratification అవసరములేదని అన్నారు. ఒక పేజీ వారి హక్కులను, అభివృద్ధిని అరికడుతోందని అనుకొన్నట్లయితే ఎంతమాత్రము అంగీకరించము. చెప్పేదానికి అవకాశము వుంది. కాబట్టి 51 అగ్రిమెంటు మైసూరు గవర్నమెంటు పూర్తిగా అంగీకరించినదే. Reorganisation జరిగినదనే యుక్తివాదనతో తిరుగ తోడడము సబబుకాదు. అది సబబే అనుకొంటే ఈనాడు 1963 అవార్డుగాని, 1964 అవార్డుగాని చెల్లదు, చెల్లనివ్వము అని మనవిచేస్తున్నాను. పాటించవలసిన అగత్యము ప్రజలకు వుండడానికి వీలులేదని, ఇది కేంద్రప్రభుత్వమువారు చేయవలసిన గౌరవప్రదమైన కార్యము కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఏ యే ప్రాంతము ఎంతెంత మేరకు ఏ రాష్ట్రములో చేర్చబడినదో ఆ proportionateగా ఆయా నదులలో వున్న నీటిని కేటాయించినట్లయితే సరిపోయే విషయము. దానిని మొత్తము చర్చితచర్చ ఉముగూ బ్యోవహోరించి వునశ్చరణచేసి, రాద్ధాంతసిద్ధాంతముచేసి మైసూరు, ఒరిస్సాను భాగస్థులుగాచేర్చి 3వ ప్రణాళిక వచ్చినప్పటికీ నదీజలాలను ఉపయోగము లేకుండా ఎలాంటి అభివృద్ధి లేకుండా చేసి కేంద్రప్రభుత్వము నడిపించే ఈ కార్యక్రమము గర్హ్యనియమైనదని మనవిచేస్తున్నాను. 1951 అగ్రిమెంటుకే కట్టుబడి వుంటున్నట్లు, నింతకము చెట్టలేదని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినది first reaction కోసము మోత్రమే అని ఇన్స్టిట్యూట్ మంత్రిగారు clarify చేసినందుకు వారికి ధన్యవాదాలు మొరల్ చేబుకున్నాను. 1951 అగ్రిమెంటుకు కట్టుబడి వుండాలి. వివరాలను వెంక ఠేళ్ళట్లుగార్లు చెప్పారు. ఇప్పుడు కడుతున్న కట్టడాలను సాగించమన్నారు కనుక మేలచికిరిగెనట్లుగా భావించి ప్రజలలో ఒక భావము కల్పించడమే జరుగుతోంది. కట్టడాలు ప్రారంభించండి. River Boards వేసి ఎంత నీరు మన రాష్ట్రానికి ఉత్త రోత్తరా వస్తుందో తరువాత చెబుతామని అనడము మన కట్టడాలను పూర్తి చేయించవలసిన అవసరము వుందనుకొంటారో లేక ఆ రోజున ఆపండని చెప్పడానికి ఉద్దేశించబడినదో ఆలోచించవలసి వున్నది ఆ permission మన ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేసుకోసేదానికి ఉపయోగపడేది కాదని మనవి చేస్తున్నాను. 1953 కొలతలు సరిగా లేవు. అప్పుడు ఊహాగానాలపైన అంచనాలు వేయబడినవి కాబట్టి ఇప్పటి లెక్కలనుబట్టి కొలత భేజామని చెప్పడము అతిశయోక్తి అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. అన్ని రాష్ట్రాలను సమైక్యపరచి సామరస్యముతో పరిష్కరించాలనే ఆలోచన కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఎంతమాత్రము లేదని, ప్రత్యేక ప్రాంతముయొక్క అవసరాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ award ఇవ్వబడినదని చెప్పడానికి అనేక ప్రబలతార్కానాలున్నవని మనవి చేస్తున్నాను. పోచంపాడు revised గా storage project క్రింద

కట్టుకోమని permission ఇచ్చారు. తెలంగాణాలోని పోచంపాడు ప్రాజెక్టు ఆయ కట్టుదారుల అవసరాలకు ఎంతవరకు ఉపయోగపడుతుంది అని పరిశీలించినట్లయితే సూత్రప్రాయముగా పోచంపాడును అంగీకరించాము అనే భావము ప్రజలతో కల్పించడానికి చెప్పినదే కాని పోచంపాడు ప్రాజెక్టుయొక్క ప్రధాన ఆశయాలు గాని, పూర్తి ఫలితముగాని పొందేదానికి ఆస్కారం లేకుండా పోతోందని మనవి చేస్తున్నాను. మహారాష్ట్ర పార్లమెంటు సభ్యుడు నెహ్రూగారిని అయినా చూశి ఇది తేల్చుకోదలిచాము అని అంటున్నారు. వారు కోరిన కోరికలు అంగీకరించే వరకు నిద్రపోము అని శాసనసభలో బహిరంగముగా మహారాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రకటనచేసి వాగ్దానము యిచ్చివున్నారు. మహారాష్ట్రకు 400 T. M. C. ఇచ్చారు. రేపు పొద్దున 500 T. M. C. ఇవ్వడము జరిపించేదానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నవని, శాసనసభలో ఆందోళన చేయండి. అప్పుడు ఏదయినా కొంచెము సహాయము చేయడానికి వీలువుండే ప్లానింగు కమీషనులోవున్న పెద్దలు ఎవరైనా ఆ మాట చెప్పారేమో నాకు తెలియదు కాని లోకులు అనుకోదానికి ఆస్కారం వున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. మైసూరు ముఖ్యమంత్రిగారు కూడ మైసూరు రాష్ట్రానికి న్యాయంగా లేదని అంటున్నారు. వారందరికంటే మన ముఖ్యమంత్రి first reaction గా చాలా సంతృప్తికరంగా వుందని ఒక certificate పారేశారు. దానివల్ల మన case బలహీనపడింది కాని భవిష్యత్తులో ఎంత నష్టం కలుగుతుంది. ఇదివరకు చేసిన తీర్మానాన్ని ప్రభుత్వం ఇంత వేగంగా ఉపేక్షించి, నిర్లక్ష్యంచేసి తొందరమాట చెప్పటం సరైన మార్గం కాదేమోనని అనుకొంటున్నాను. River boards ను ఏ పరిస్థితిలోనూ అంగీకరించవద్దని నా వినయపూర్వకమైన మనవి. వికేంద్రీకరణచేసి పంచాయితీ రాజ్ వై చక్కని పాటలు చేసుకొన్నాము. అయినా ప్రయోజనం లేకుండా దేశంలో వున్న ఉత్పత్తికి సంపదలను కేంద్రంలో కేంద్రీకృతం చేసుకొనే నిరంకుశ ప్రభుత్వ విధానాన్ని ప్రతిఘటించక తప్పదు. ఇవి ప్లానింగ్ కమీషన్ చే పరిపాలింపబడుతున్న శాసనసభలుగా గుర్తిస్తున్నారు కాని శాసనసభ్యులయొక్క అభిప్రాయాలను గౌరవించి, వారు చేసిన తీర్మానాలకు విలువనిచ్చి పరిపాలనా కార్యక్రమాలు నిర్వహించని సందర్భాలు అనేకంవున్నాయి. అందువల్ల ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ river boards నిర్మాణానికి మన ప్రభుత్వం అంగీకరించకూడదని మనవి చేస్తున్నాను. నాగార్జునసాగర్ రెండవ ఫేజ్ కు నీరు వున్నదో లేదో river board వారు పరిశీలనచేసి పర్మిషన్ ఇస్తారన్నమాట హాస్యాస్పదంగా వుంది. ఇప్పుడు వున్నవారు 800 T. M. C. అని, 400 T. M. C. అని, 500 T. M. C. చిల్లర అనిచెప్పి కేటాయించి యింకా నీరువుంటే మళ్ళీ ఆలోచిస్తామని చెప్పటం శోచనీయమైన విషయం. మన ప్రభుత్వం వెంటనే మన ప్రాజెక్టు నిర్మాణ కార్యక్రమం కొనసాగించుకొంటూనే రెండవ ఫేజ్ కార్యక్రమం వెంటనే

తెల్పుకోటానికి తీవ్రప్రయత్నం చేయవలసిన అగత్యం వుంది. కృష్ణానదినుండి 5 T.M.C. of water మద్రాసుకు మంచి నీరు ఇవ్వటానికి మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఉదారంగా వాగ్దానం చేశారు. అది ఇక సాధ్యంకాదని నా విశ్వాసం. ఇప్పుడున్న ఈ award పై ఆధారపడి మనం అంగీకరిస్తే కృష్ణానదికింద ప్రస్తుతం వున్న ఆయకట్టుకు నీరులేని దౌర్భాగ్యపరిస్థితి ఏర్పడుతుంది కనుక ప్రభుత్వం దీనిని దృష్టిలో వుంచుకొని ఇప్పుడున్న ఆయకట్టుకు నీరు వుంచుకొని, నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టును మొదట చేసుకొంటూ రెండవదశకు అవసరమైన నీరు కేటాయింపు గురించి కేంద్ర ప్రభుత్వంతో గట్టిగా చర్చించవలసిన అగత్యం వుందని మనవిచేస్తూ నెలవు తీసి కొంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి: అధ్యక్షా, కృష్ణా గోదావరినదీ జలాల సమస్య క్లిష్టాత్మకమైన సమస్యగా తయారై నది. ఇది ఈనాడు మనకు జీవన్మరణ సమస్యగా వుంది. కృష్ణా గోదావరి నదీజలాల పంపిణీ గురించి 1950 వ సంవత్సరంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఖోస్లా కమిటీని వేసింది. వారు ఆనాడు హైదరాబాదు ప్రభుత్వంతో బొంబాయి, మైసూరు, మద్రాసు ప్రభుత్వాలతో సంప్రదింపులు గావించి ఒక రిపోర్టు నిచ్చారు. ఆ రిపోర్టును ఆధారం చేసుకొని కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ రాష్ట్రాలలో నదీజలాల పంపిణీ ఏవిధంగా జరగాలో విపులీకరిస్తూ 1951 లో ఒక ప్రకటనచేస్తూ అది 25 సంవత్సరాలవరకు అమలులో వుంటుందని స్పష్టీకరించింది. అదే 1951 సంవత్సరపు ఒడంబడిక. దాని ప్రకారం ఆంధ్రకు 958 T.M.C. నీరు అనగా 57%, మైసూరుకు 475 T.M.C. నీరు అనగా 27%, మహారాష్ట్రకు 288 T.M.C. నీరు అనగా 17%, కేటాయింపులం జరిగింది. ఈ సదీ జలాల పంపకం జరిగిన తరువాత ప్రధానమంత్రి నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టుకు ప్రారంభోత్సవం జేశారు. తరువాత 1958 లో భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రాలు ఏర్పడ్డాయి. దానిని సాకుగా తీసికొని మైసూరు, మహారాష్ట్ర, మధ్య ప్రదేశ్, ఒరిస్సా రాష్ట్రాలు ఒక్కొక్కటిగా కేంద్ర ప్రభుత్వంపై వత్తిడి తీసుకువచ్చి అనేకవిధాల డబ్బాయించి, లొంగదీసి సఫలం అయ్యాయి. కేంద్రప్రభుత్వం ఈ ప్రభుత్వాల ఒత్తిడికి లొంగి గుల్తాతి కమీషన్ ను వేసింది. గుల్తాతి కమీషన్ ఆరోజుల్లో అవలంబించిన పెడినరిథోరణిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆంధ్రజాతికి అన్యాయం జరుగుతుందని ఎలుగెత్తి చాటినవిషయం అందరకూ తెలిసిందే. ఆ విషయంలో శాసనసభలో ఏకగ్రీవంగా ఒకతీర్మానాన్ని Pass చేశాము కూడా. ఆంధ్రదేశ చరిత్రలో ఏకగ్రీవంగా పాస్ చేసింది మొట్టమొదటిసారిగా ఇదేననుకుంటాను. మనం అనుకొన్న ప్రకారం గుల్తాతి కమీషన్ ఆంధ్రజాతికి అన్యాయం చేసిందని వేరే చెప్పవలసిన అవసరంలేదు. మైసూరు మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వాల వాదనను గురించే నూటికి నూరుపాళ్లు గుల్తాతి రిపోర్టులో వుందని

నేను చెబుతున్నాను. గుల్టాథికమీషన్ మొత్తం ప్రాజెక్టులన్నిటినీ దృష్టిలో వుంచుకొని భారతదేశంయొక్క ఐక్యతను దృష్టిలో పెట్టుకొని విశాలదృష్టితో సమస్యను పరిష్కరించడానికి బదులు మైసూరు మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వాల వాదనను బలపరుస్తూ రిపోర్టుయివ్వడం విచారకరం. లీగల్ డిపార్టుమెంటుకు సంపించామని, ఎటార్ని జనరల్ కు రిఫర్ చేశామని, ఆయన సరైనదేనన్నారని రిపోర్ట్ లో చెప్పారు. దానిని సాకుగా తీసుకొని కేంద్ర నీటిపారుదల శాఖామంత్రి ఆంధ్ర దేశానికి అన్యాయం చేయటం విచారకరం. ఈనాడు కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించిన నదీజలాల పంపకం ప్రకారం ఆంధ్రకు 808 T. M. C. నీరు అనగా 48%, మైసూరుకు 600 T. M. C. నీరు అనగా 38%, మహారాష్ట్రకు 400 T. M. C. నీరు అనగా 22%, ఇవ్వబడుతుంది, అంటే 1951 కన్నా ఆంధ్రకు 188 T. M. C. నీరు తగ్గించబడిందన్నమాట. అలాగే మైసూరుకు 125 T. M. C. నీరు, మహారాష్ట్రకు 114 T. M. C. నీరు హెచ్చింపబడిందన్నమాట. గుల్టాథికమీషన్ అవకతవకలుగా సమర్పించిన రిపోర్టును కేంద్ర ప్రభుత్వం గుడ్డిగా వున్నదివున్నట్లుగా గుర్తించడం విచారకరం. 1951 సంవత్సరపు ఒడంబడిక ప్రకారం నాగార్జున సాగర్ మొత్తం ప్రాజెక్టుకు 456 T. M. C. నీరు మొదటి దశకు 300 T. M. C. నీరు ఇవ్వబడుతుంది. కాని ఇప్పటి నిర్ణయం ప్రకారం 264 T. M. C. ని మాత్రమే మొదటిదశకు ఇవ్వబడుతుంది. శ్రీకైలం రిజర్వాయర్ లో కొంతకాలం నీరు వుండటంవల్ల 33 T. M. C. నీరు అవిరిగా పోగా మిగిలింది 231 లోనే నాగార్జునసాగర్ నిర్మించుకోవలసిన దుస్థితి ఏర్పడింది. ఇలా సగానికిసగం కేంద్ర ప్రభుత్వం తగ్గిన నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్ట్ సంగతి ఏమవుతుందో ఆలోచించాలి. ఈ ఒడంబడికకు మాత్రము కట్టుబడివుంటే మనము నాగార్జునసాగరు ప్రాజెక్టును మొదటిదశను పూర్తిచేసుకోజాలమని నేను చెప్పుచున్నాను. ఈనాడు నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్ట్ క్రింద మొత్తము 20 లక్షల ఎకరాల సేద్యము అగుచున్నది. గాని 231 T. M. C. నీటితో మనము నిర్మించుకుంటే 8, 9 లక్షల ఎకరాలకంటే ఎక్కువ భూమిని సేద్యము చేసుకోజాలము.

పోచంపాడు ప్రాజెక్ట్ వుంది. అది తెలంగాణకు ప్రాధికారమైనది. ఈ ప్రాజెక్ట్ నిర్మాణానికి మైద్రాబాదు ప్రభుత్వం నిజామ్ కాలములో అంటే మహబూబ్ అలి పాషా పరిపాలనలో 1901 సం॥ ఇండియా ఇరిగేషన్ కమిషన్ అని భారత ప్రభుత్వం ఒక కమిషన్ ను ఏర్పాటుచేసినది. వారు సమగ్రముగా విచారణచేసి ఒక రిపోర్ట్ సమర్పించారు. తెలంగాణ ప్రాంతాన్ని సశ్యక్తములంగా చేయాలంటూ పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి చేయాలంటూ అందుకు ఈ పోచంపాడు ప్రాజెక్ట్ నిర్మాణము చాల అవసరమని 1901 లో ఇండియా ఇరిగేషన్ commission ఒక రిపోర్ట్ ను సమర్పించినది. బుగ్గల రామకృష్ణరావుగారి

పరిపాలన సమయంలో పోచంపాడు ప్రాజెక్టు నిర్మాణాన్ని గురించి ప్లానులన్ని పూర్తి అయినవి, అదే సమయంలో మన నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు కూడా sanction అయినది. ఈ రెండు ప్రాజెక్టులు మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో చాలా పెద్ద ప్రాజెక్టులు. అయితే నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్ట్ నిర్మాణం తీసుకున్నందున ఈ పోచంపాడు ప్రాజెక్ట్ పనులు కొంత వెనకబడిపోయినవి. ఈ పోచంపాడు ప్రాజెక్ట్ కింద 18 లక్షల 50 వేల ఎకరాల భూమి సేద్యమగుచున్నది. ఇందులో నిజామాబాదు జిల్లాకు 14 వేల ఎకరాలు కరీంనగర్ జిల్లాకు 5 లక్షల ఎకరాలు వరంగల్ జిల్లాకు 5½ లక్షల ఎకరాలు ఖమ్మం జిల్లాకు 3 లక్షల ఎకరాలు అదేవిధముగా నల్లగొండ జిల్లాకు 4 లక్షల 3 వేల ఎకరాలు ఇలా మొత్తము 18 లక్షల 50 వేల ఎకరాల భూమి వుంది. ఈవాడు తెలంగాణాలో చెప్పకోతగ్గ ప్రాజెక్ట్ ఈ యొక్క పోచంపాడు ప్రాజెక్ట్. అయితే ఈ ప్రాజెక్టు కూడా అడ్డము వచ్చినది. దానికి కూడా 88 T. M. C. నీరు మాత్రము ఇవ్వబడుచున్నదని గుల్తాతికమిషన్ రిపోర్టులో వుంది. అలాగే కేంద్ర ప్రభుత్వం తీర్మానంలో కూడా వుంది. గనుక పోచంపాడు ప్రాజెక్టుకు ఇలాంటి అడ్డంకులు వస్తూవుంటే ఈ సమస్య ఇలాగే శాశ్వతంగా వుండవలసిన స్థితి ఏర్పడుతున్నది అందువలన చాల ప్రమాదము కూడా ఉండగలదని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

ఈనాడు పోచంపాడు ప్రాజెక్ట్ మధ్యరకము ప్రాజెక్ట్ గా మనకు వచ్చిందని నేను ఒక మాటలో చెప్పవలసియున్నది. అయితే పోచంపాడు ప్రాజెక్టు నిర్మించుకుంటున్నట్లుంటే దానికి కింద నాలుగు హైడ్రోపవర్ ప్రాజెక్టులు నిర్మించు కొనుటకు వీలు అగుచున్నది. అయితే 88 T. M. C. నీరు ఇచ్చినందువలన ఈ యొక్క విద్యుచ్ఛక్తి స్కీమ్ లో వున్నవన్నీ ఎగిరిపోయే ప్రమాదము వుంది. అందువలన ఈ పోచంపాడు ప్రాజెక్ట్ నిర్మాణానికి తీసుకోవలసిన చర్యలు చాల అవసరము. ఈనాడు మన నీటిపారుదల మంత్రి తన డిమాండును ప్రవేశ పెట్టుతూ పోచంపాడు ప్రాజెక్ట్ తీర్మానానికి 15 లక్షల రూపాయలు కేటాయించామని తెలంగాణా నిధిలోనుండి 50 లక్షలు యివ్వవలసినదని ప్రకటించారు అయితే ఈనాడు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం తెలంగాణ ప్రాంతాన్ని సరిహద్దుగా చూస్తుందని నేను చెప్పడానికి చాల విచారపడుతున్నాను. ఆనాడు ఆంధ్ర రాష్ట్రము వున్నప్పుడు ఇక్కడ హైదరాబాదు రాష్ట్రముగా వున్నప్పుడు విశాఖాంధ్ర ఏర్పడాలని పెద్ద బ్రహ్మాండమైన అందోళన జరిగినప్పుడు విశాఖాంధ్ర ఏర్పడితే మన పోచంపాడు ప్రాజెక్ట్ నిర్మించుకోగలుగుతామని తెలంగాణాలోని మధ్య ప్రాంతమువలన 9 కోట్ల రూపాయలు వస్తూవున్నదని, అందువలన మన పోచంపాడు ప్రాజెక్ట్ నిర్మించుకోగలుగుతామని కోరినవాళ్ళలో నేను ఒకనిని. గాని ఆంధ్రప్రదేశ్ యొక్క 3 లేక 7 నదిలు అయినవి, అయితే ఈ ప్రభుత్వం

నామకార్థముగా 5 లేక 4 లక్షల రూపాయలు కేటాయించాలని అనడంలో చాల విచారము. నిన్న నీటిపారుదల మంత్రిగా ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు ఢిల్లీ నుండి వచ్చి మేము నాలుగుకోట్లు కేటాయించామని చెప్పుచున్నారు. అయితే ఆయనమాటలో మాకు ఏనమ్యకములేదు. మీరు అన్నమాటలు ఆచరణలోపెట్టి చూపండి, అప్పుడు మేము గౌరవించుతాము. మాటవరుసకు ఇంత కేటాయించాము అంతా కేటాయించామని మాటలలోనే చెప్పుచున్నారుగాని చాతలలో మాత్రము చేసి చూపించటంలేదు. డాక్టర్ చెన్నారెడ్డి, శ్రీ సర్పింహ రావు, శ్రీ యం. లక్ష్మీనరస్యయ్య, తెలంగాణ రీజినల్ కమిటీలో సభ్యులు. మీరు అనేక తీర్మానాలు చేశారు. రిపోర్టులు submit చేశారు. ఆ తీర్మానాలను మన్నించిన మీరు పోచంపాడు ప్రాజెక్టును ఏమైన పూనుకున్నారా? పూనుకోలేదని చెప్పుతూ నేను మీద్వారా మంత్రివర్గానికి మనవి చేస్తున్నాను. మన సంజీవయ్యగారు ముఖ్యమంత్రిగా వున్నప్పుడు వారుకూడ యేలాటి శ్రద్ధ తీసుకొనలేదు. తరువాత సంజీవరెడ్డి ముఖ్యమంత్రిగా వచ్చినతరువాతకూడ ఈ పోచంపాడు ప్రాజెక్టు నిర్మాణముగురించి ఏమాత్రము శ్రద్ధ తీసుకొనలేదని నేను మీద్వారా మనవి చేయుచున్నాను. ఏడుగురు సభ్యులలో ఒక డిప్యూటీ షప్ చెన్నారెడ్డి నాయకత్వాన ఢిల్లీకి వెళ్ళినారు. అక్కడ ఇరిగేషన్ మంత్రి ఇబ్రహీమ్ ఖాన్ ప్లానింగ్ కమిషన్ సభ్యుడైన త్రివేదితోను మాట్లాడినారు. అప్పుడు రెండు వారాల లోపన ఈ పోచంపాడు ప్రాజెక్టు నిర్మాణము విషయం మేము అమలు అయ్యేందుకు చూస్తామని ప్లానింగ్ కమిషన్ సెక్రటరీ అన్నారు. అందుకు శ్రీ త్రివేది రెండువారాలలో సాధ్యముకాదు As soon as possible అని వారు అన్నారు. అందుకనే 1960 లో కేంద్రప్రభుత్వం ఇరిగేషన్ మంత్రి ప్లానింగ్ సెక్రటరీ తరువాత ప్లానింగ్ సభ్యుడు త్రివేదిగార్ల మాటలన్ని కాగితముమీదనే ఉండి పోయినవి. అటు ఆంధ్రప్రభుత్వం ఆంధ్రప్రదేశ్ ను సవతితల్లిగా చూస్తుంది. ఇటు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం మన తెలంగాణప్రాంతాన్ని సవతితల్లిగా చూస్తూవుంది. నేను ఒక quotation మాత్రము చూపుచున్నాను, అందుకు మీరు వేరుగా తలచవద్దని మనవి చేస్తున్నాను. పోచంపాడు రిజర్ వాయరులో పడజేయ వలయునని అచేపిధముగా గోదావరినదిని కృష్ణలో కలపాలని నాగార్జునసాగర రెండవదశ ప్రారంభము చేసుకోవాలని ధర్మఉపన్యాసాలు చేస్తున్నారు. ఈ ధర్మ ఉపదేశాలన్ని చూస్తే నాకు ఒకసామెత జ్ఞాపకము వస్తుంది. "అయితే చూతులేదు కొడుకు పేరు గోవిందు" అన్నట్లువుంది ఈసంగతి. అందుచేత ఈ గుల్టాతి కమిషన్ రిపోర్టుగాని ఈ కేంద్రప్రభుత్వం ప్రకటించిన statement లో గాని ఏలాటి పస లేదని నేను మరొకసారి కేంద్రప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. కేంద్రప్రభుత్వం ఒక బాధ్యతగల స్థానములో వుంది. గనుక అన్ని విషయాలలోగూడ కేంద్ర

ప్రభుత్వం సమానదృష్టితో చూడవలయునని మనవి చేయుచున్నాము. కేంద్ర ప్రభుత్వం గుల్లాతి కమిషన్ రిపోర్టును, ఆ కమిషన్ ఎంతో expert అంటారు. అది నాకు తెలియదుగాని భోస్లా కమిటీవంటి రిపోర్టునుకూడ తీసివేసి మైసూరు, మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వాల వాదనలు గుర్తించి ఈలాచేయడం చాల విచారం. ఈ సందర్భములో నేను ఒకమాట చెప్పదలచుకున్నాను. నీటిపారుదల మంత్రిగారు 1951 ఒడంబడికకు కట్టుబడి ఉంటామని అంటున్నారు. ఒకటి రెండు సం॥ క్రితము ఇదే శాసనసభలో ఏకగ్రీవముగా 1951 ఒడంబడికకు వ్యతిరేకముగా నడిచేదేలేదని తీర్మానంచేశారు. అటువంటి తీర్మానము మంత్రివర్గము ఏకగ్రీవంగా చేసినప్పుడు ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు ఢిల్లీనుండి రాగానే ముఖ్యమంత్రితో phone లో మాట్లాడగానే ముఖ్యమంత్రిగారు అలాటి ప్రకటనలు చేయడం చాల విచారకరమైన విషయం. ఈనాడు మహారాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి ఏలా ప్రకటిస్తున్నారు. అలాగే మైసూరు ముఖ్యమంత్రి ఏమి ప్రకటిస్తున్నారు. మైసూరు ముఖ్యమంత్రి 12 వందల T. M. C. నీరు కావాలంటున్నారు. దాన్ని తప్పక సాధిస్తామంటున్నారు. అలాగే మహారాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి బల్లగుద్ది చెప్పుచున్నారు మాకు చాల అన్యాయం చేశారని. అందుకుగాను ఈ రెండుప్రభుత్వాల ముఖ్యమంత్రులు ఈలాటి పట్టుదలతో వున్నప్పుడు మన ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రిగారు నీటిపారుదల మంత్రిగారు ఈవిధముగా నిశ్శబ్దముగా వెనుకముందాడుతూమాట్లాడడం చాల విచారము. సుబ్బారెడ్డిగారు సింహంలాగా గర్జించారని ఎవరో అన్నారు. ఢిల్లీకి వెళ్లు సమయంలో సింహంలాగా గర్జించినమాట వాస్తవమే. కాని పిల్లికూనలాగా తిరిగి వచ్చారని చెప్పటకు చాలా విచారపడుచున్నాను. మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం వ్యవసాయమునకు నీటివనరులు కలిగించుటకు కృష్ణానది నీటిని అరికట్టిన మేము సంతోషించేవారము. కాని విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తికొరకు నీటినంతటిని అరేబియా సముద్రంలో కలుపుటకు ఒక కుచ్చితబుద్ధితో ప్రవర్తిస్తున్నారని చెప్పటకు సాహసీస్తున్నాను. బిర్లాకు విద్యుచ్ఛక్తికొరకు 40 టి. ఎం. సి. ని ఇచ్చారు. భవిష్యత్తులో మరికొన్ని విద్యుచ్ఛక్తి స్కీములకు కొన్నివందల T. M. C. ల నీటిని ఇవ్వాలనే ఉద్దేశముకూడ గోచరిస్తున్నది. ఇది చాలా తీవ్రమైన సమస్య. అసెంబ్లీ చేసిన తీర్మానం ప్రకారం మీరునడవండి. మీ వెనుక ఏపార్టీకి చెందినవారై నా, పార్టీ శేధాలు లేకుండా మీ వెనుక అండగా ఉంటాము. మనవాదనలు సక్రమమైనవి. న్యాయమూ ధర్మమూ మనవైపు ఉన్నవి. కేంద్రప్రభుత్వము మనవైపు లేకపోయినప్పటికీ మన న్యాయమైన వాదనకు ఏరోజైనా తొంగిపోవలసి వస్తుంది. ఈ ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడే మీరు నాయకత్వంవహించి, శ్రీశైలం, నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టులు పూర్తిచేసి, యిదివరకు మంత్రివర్గంచేసిన తప్పులను సవరించుకొని ఆంధ్రదేశాన్ని సస్యశ్యామలంచేసి రాయలసీమ తెలంగాణాలలో కరువు, కాటకాలను దూరంచేసి

ఈ మంత్రివర్గం కొంతమేలుచేసింది అనే మంచిపేరును సంపాదించుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి : ఈ ప్రభుత్వం ఏమీ తప్పులుచేయలేదు.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి : తప్పుచేశారో, లేదో ముఖ్యమంత్రిగారు యిచ్చిన పత్రికా ప్రకటనలు తెలియచేస్తున్నవి. మమ్మల్ని convince చేయుటకు ప్రయత్నించేబదులు బయటివారిని convince చేయుట మంచిది. అందువల్ల నీటన్నింటినీ దృష్టిలోపెట్టుకొని పోచంపాడు ప్రాజెక్టు నిర్మాణానికి తగిన చర్యలు వెంటనే తీసుకోవాలి. తెలంగాణానిధిలో కావలసినంత డబ్బువున్నది. కావాలంటే మీకు అప్పుయిచ్చుటకు తెలంగాణ ప్రాంతీయకమిటీ సిద్ధంగావున్నది. అంతేగాక నాగభూషణంగారు చెప్పినట్లు పోచంపాడు ప్రాజెక్టు నిర్మాణానికి పూనుకున్నప్పుడు కావలసిన అప్పు పూనుకు మేముకూడా బాధ్యత తీసుకుంటాం. అందువల్ల పోచంపాడు శ్రీకైలం ప్రాజెక్టుల నిర్మాణానికి తగిన చర్యలను తీసుకొని తృతీయ ప్రణాళిక అంతంలోపల నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు ప్రథమదశను పూర్తిచేసి తాము మంచిపేరును తెచ్చుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఇ. అయ్యప్పారెడ్డి :- అధ్యక్షా, పార్లమెంటులో Irrigation మంత్రిగారు యిచ్చిన statement ను award అని తీర్మానం అని కొంతమంది సభ్యులు సూచిస్తున్నారు. అది సరికాదని నా అభిప్రాయం. ఆ statement పైన పార్లమెంటులో కూడా చర్చ జరిగింది. సభ్యులయొక్క ఉపన్యాసాల సారాంశాన్ని పత్రికల్లో చదువుతున్నాం. ముఖ్యంగా మహారాష్ట్ర మైసూరు సభ్యులు చేసిన ఉపన్యాసాలు చాలా ఉద్రేక పూరితం అయినవిగానూ రాష్ట్ర సంకుచిత తత్వమును వెల్లడించేదిగానూ మనకు కనబడుతుంది. ముఖ్యంగా దేశముఖ్ అనే సభ్యుడు కోయినా ప్రాజెక్టు నిరుపయోగం కాదని, నీటిని అరేబియాకు తరలిస్తున్నారు అనుట సబబు కాదని— water is not diverted into the Sea but it is diverted into the sea of industrialisation అని అద్భుతంగా చెప్పారు. కాని మనకు it flows into the sea of uselessness, national waste and above all parochial callousness అని అనిపిస్తుంది. కాబట్టి వారితోపాటు మనంకూడా ఉద్రేక పూరితమైన ఉపన్యాసాలు చేయడం సబబా కాదా అని యోచించుకోవాలి. మనం ఒక అడుగు ఎగిరితే మైసూరు మహారాష్ట్రవారు అంతకన్న మిన్నగానూ మనం బల్లలు గ్రుద్దడం ప్రారంభిస్తే వారు అంతకంటే శక్తివంతంగానూ, పరాక్రమాన్ని ప్రదర్శించుటకు ప్రయత్నం చేస్తారు. అందువల్ల ఉద్రేక పూరితమైన ఉపన్యాసాలు ఏ సమస్యలను పరిష్కారం కాకుండా చేస్తవి. గ్రామాలలో ఒక సెంటు భూమికొరకో లేక ఒక రాస్తా కొరకో సంఘర్షించుకొని కోర్టులవెంట సంవత్సరాల తరబడి తిరుగు

తుంటారు. లక్షలు రూపాయలు వెచ్చిస్తారు. కాని సమస్య పరిష్కారం కాదు. కాబట్టి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ వివాదాన్ని పరిష్కారం చేయకుండా వాయిదావేస్తూ పోతే దేశానికి చాలా అన్యాయం చేసినట్లు అవుతుంది. అందువల్ల అఫీజ్ అహ్మద్ యిబ్రహీమ్ గారు చేసిన ఉపన్యాసం చాలా మెచ్చుకోతగ్గది. ఆయన ఎలాంటి అవార్డు యివ్వలేదు. పంచసూత్ర ప్రణాళిక అని అయిదు సూత్రాల ప్రకారం మనం నడచుకోవాలని వారు వ్యక్త పరిచారు. ఉన్నటువంటి నీటి అందుబాటునుబట్టి ఏ రాష్ట్రం ఏ ప్రాజెక్టులను కట్టుకోవలసిందీ 1976 తరువాత నీరు మిగిలివుంటే పవరు ప్రాజెక్టును కట్టుకోడానికి ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదని వారు స్పష్టంగా చెప్పారు. అందు వల్ల మూడు, నాలుగు, అయిదు ప్రణాళికల అంతం వరకూ కూడా irrigation ప్రాజెక్టులను కట్టుకోడానికి ఆర్పదం ఉన్నది. మనం గత చరిత్రను కొంత పునా వృత్తం చేసుకోవలసిన అగత్యం ఉన్నది, 1951 అగ్రిమెంటు ఉన్నదని, దానికి మనం అంతా కట్టుబడి వుండవలసిందేనని, దాన్ని ఢిక్కరించుటకు Assemblyకి గాని ప్రభుత్వానికిగాని ఎట్టి అధికారం లేదనిలచ్చన్న గారు సింహంవలె గర్జించారు. 1951లో మద్రాసు ముఖ్యమంత్రిగా ఆంధ్రుడే వున్నాడో మరి ఎవరు వున్నారో తెలియదు. ఆయన చేసిన ఒప్పందం మాత్రం ఈనాడు ఆంధ్రులకు సీరోధార్యం. కాని ఆనాడు నిర్మింప తలపెట్టిన కృష్ణా పెన్నార్ ప్రాజెక్టుకు వ్యతిరేకంగా ఆంధ్రలో ఉన్న నీటిని మద్రాసుకు తరలించుకు పోతున్నారనీ ఓ ఆంధ్రులారా? మేల్కొనండి! అనే ఉద్యమం లేవదీసినందున ఆ కార్యక్రమం నిలిచి పోయింది. ఆ ప్రాజెక్టు నిర్మాణమే కొనసాగివుంటే దాని ఫలితం ఎలా వుండేదో తెలియదు. అందువల్ల ఆ ఉద్యమం లేవదీసిన నాయకులు ఆంధ్ర ప్రజలకు ఎలాంటి ఉపయోగం చేశారో చరిత్రే ఋణువు చేయవలసి వుంది. ఆంధ్ర రాష్ట్రం ఏర్పడిన నాటి పరిస్థితులనుకూడా మనం ఒకసారి సింహావలోకనం చేసుకోవాలి. మద్రాసు తప్పక ఆంధ్ర రాజధానికావాలి; అది అరవలసి కాదు— కనీసం మద్రాసులో సగ భాగమైనా పొంది అక్కడ మన రాజధానిని పెట్టుకోవాలని ప్రయత్నించిన 'ఆంధ్ర కేసరి' లాంటి వారు తరువాత పరిస్థితుల ప్రభావానికి లొంగి యదార్థమైన వైఖరిని అవలంబించి ఆంధ్ర రాష్ట్రము వచ్చినందుకు సంతోషించి కర్నూలుకు రాజధానిగా చేశారు. ఆంధ్రత్వాన్ని గురించి మనం ఎంతగానో చెప్పుకోవడమూ, దానికొరకు ఉద్రేక పూరితమైన ఉపన్యాసాలు కావించారు. కాని వాటిలో ఉన్న కష్టనిష్ఠురాలను లోటుపాటులను అనుభవరీత్యా గ్రహించి అనివార్యమైన పరిస్థితులలో ఈ ఒప్పందాన్ని ఒప్పుకొని మన ప్రాజెక్టులకు అడ్డంగి లేకుండా చేసుకోవాలి.— తదుపరి, భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రాలు యేర్పడినవి. మనకు బళ్ళారి పోయింది. అలాగే ఆంధ్రప్రదేశ్ లో చేరవలసిన కొన్ని భాగాలు కూడ పోయినవి. భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రాలు వచ్చినరోజున శ్రీ లచ్చన్నగారుకూడ మంత్రివర్గంలో పట్టులుగా వున్నారు. ఈ దినము చేసినటువంటి సింహగర్జన.

ఆ నాడు ఆయననుంచి రాలేదు. ఈ నాడు 1951 agreement వమ్మయిపోయింది. ఇది యెంతో అన్యాయమని చాల ఉద్రేక పూరితంగా ఉపన్యాస మిచ్చారు. మనకు రావలసిన ప్రాంతాలు రాకుండా పోయిన రోజున వారు మంత్రివర్గంలో ముఖ్యమయిన స్థానాన్ని ఆక్రమించిన సంగతి మనకు అందరకు తెలుసు. కానీ వారు యిప్పుడు గవ్, చివ్ గా పూరుకున్నారు, నాకు తెలిసినంతవరకు. ఈ విధంగా చరిత్రలో మనం యెన్నో ఆశయాలను సాధించుకోవాలని అనుకోవడమూ, ఆ ఆశయాలను సాధించుకోలేనప్పుడు యదార్థమైనటువంటి విషయాలతో రాజీపడడం జరుగుతున్నది. వాస్తవానికి చాలమంది ప్రజలలో అనేక అపోహలున్నవి. రాష్ట్రంలోని ప్రజలు ముఖ్యమంత్రిగారు మరియు ఇరిగేషన్ మంత్రిగారు గట్టిగా కేకలువేస్తే 800 T. M. C. బదులు 900 T. M. C. వస్తుంది. వీళ్లు అలాకాక చాలసంతృప్తి కరంగా వున్నదని చెబుతున్నారు. దానిని బట్టి మనకేసు. బిహేనమైపోతున్నది. వాస్తవానికి యీ వార్త వచ్చినప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు శాసన సభా వేదికపై చెప్పారు. పోనీ యిటువంటి దుర్న్యాయము అయినటువంటి సంఘటన జరిగిందని ముఖ్యమంత్రిగారు మూర్ఖిల్లిపోయారు. లేకపోతే మరి ఇరిగేషన్ మంత్రిగారు మూర్ఖిల్లిపోయారని చెబితే ఆంధ్రప్రజలు వారికి బ్రహ్మరథం వట్టి వారియొక్క విగ్రహాలనుకూడ అక్కడక్కడ ఆవిష్కరించి వుండేవారేమో. ఆ కీర్తి ప్రతి పక్ష నాయకులకు అయినా దక్కుతుంది అనుకుంటే—వారు శాసన సభలో వుండికూడా యెవరు మూర్ఖిల్లి లేకపోయిరి. కాని ఘోరమైన అన్యాయం జరిగిందని గుండెలు బాదుకోవడం జరగలేదు. అందుచేత సేనోక విషయం చెప్పవలెనని అనుకుంటున్నాను. ఆంధ్రులంటే కీర్తిశ్రేణులు తలికెట్టి రామారావుగారు చిత్రించినట్లు ఆవేశ పడడం, ఉద్రేక పడడం, పద్యాలు వ్రాయడం, యధార్థాన్ని విస్మరించడం కాకుండా సమస్యా పరిష్కారానికి మార్గం ఏమిటా అని ఆలోచించాలి. 1951 ఒప్పందం తప్పక అమలు జరిగేట్లుగా చూడాలి. మరి అది ఏ విధంగా సాధించగలం? మనకు సైన్యం వుందా? సైన్యాన్ని తీసుకొనివెళ్ళి ఢిల్లీపై దాడిచేయాలా? లేకపోతే మనం కేకలు వేసినంతమాత్రాన నెవరూగారు అదరిపోయి మనకీవ్వగలరా? లేకపోతే మనం మాత్రం కేకలువేస్తే, మహారాష్ట్ర, మైసూరు వారు మాత్రం కేకలు వేయరా? కాబట్టి ఉద్రేకపూరితం అయినటువంటి ఉపన్యాసాలతో లాభంలేదు. ఉద్రేకపూరితమైనటువంటి ఉపన్యాసాలచేసి ప్రతికాముఖంగా ప్రజలందరికీ సేను 16 అచాల ఆంధ్రుణ్ణి అని ఋజువు చేసుకోవచ్చునేమో కాని—సాధించే కార్యం మాత్రం ఒక్క T.M.C. కాదు కదా; ఒక్క క్యూసిక్ నీటినికూడా అదనంగా సాధించుకోలేం. ఈ statement లో ఉన్నటువంటి కొన్ని విషయాలను మాత్రం మీ దృష్టికి తీసుకు వచ్చి—విరమించదల్చుకొన్నాను. ఈ statement లో ముఖ్యంగా 5 సూత్రాలను రూపొందించారు. ఈ 5 సూత్రాలతో ఫలానా సూత్రం తప్పు-ఫలానా సూత్రం

మనకు హాని అని ఇంతవరకు ఎవ్వరూ చెప్పలేదు. మహారాష్ట్రకు 400, మైసూరుకు 600, ఆంధ్రప్రదేశ్ కు 800 అనిన్నీ, యదార్థంగా ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి శ్రీశైలం, పోచంపాడు ప్రాజెక్టులు నిర్మాణం చేసుకొనడానికి ఎట్టి ఆటేవడలేదని చెప్పారు. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు ఇంకా నిర్మాణదశలోనే ఉంది. శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు ఇప్పుడే నిర్మాణం చేసుకొంటున్నాం. పోచంపాడు ప్రాజెక్టుకూడా వెంటనే ప్రారంభించాలి. “నందో రాజ భవిష్యతి”. ఈ మూడు ప్రాజెక్టులు తృతీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలో లేదుగదా. పంచమ పంచవర్ష ప్రణాళికలో అయినా సాధించగలిగాం. అంటే మనం గర్వించదగ్గ విషయం. తరువాత 800 T.M.C. చాలదు. 900 T.M.C. రావాలి అన్నప్పుడు చూచుకొందాం. 1976 వ సంవత్సరము అయిన పిమ్మట, ఈ ప్రాజెక్టులన్నీ సాధించుకొన్న పిమ్మట చూచుకొందాం. ‘ఉట్టికి ఎగరలేనమ్మ, స్వర్గానికి ఎగిరినట్లు’—అసలు కట్టుకోవలసిన ప్రాజెక్టులు కట్టుకోడానికి డబ్బులేని పరిస్థితులలో ఉన్న మనం—ఈ మూడు ప్రాజెక్టులను 1976 లోపుగా సాధించి, కట్టుకోండి—తర్వాత మిగిలిన విషయాలు చూద్దాం హాఫీజ్ మహమ్మద్ ఇబ్రహీంగారు చేతులు జోడించి చెప్పారు. దీనిని ఊరికే వాదాలతో, సమస్యలతో తేల్చుకుండా ఉంటే లాభంలేదనికూడా చెప్పారు. అందుచేత నేను హృదయపూర్వకంగా మనవిచేసేది ఏమిటంటే, వాదాలతో, ఉద్రేకపూరితమైనటువంటి ఉపన్యాసాలతో సమస్య పరిష్కారం చేయకుండా, సమస్య పరిష్కారాన్ని దూరానికి నెట్టే మార్గం కాకుండా, ఇచ్చినదానితో సంతృప్తిచెంది—సంతృప్తిపొంది అంటే మన case weak అయిందని ఎవ్వరూ భయపడవలసిన అవసరంలేదు. అలాంటి weakness ఏమీరాదు. వాటిని మనం సాధించుకోగలనాడు. తప్పక సాధించుకోగలం. మనయొక్క case న్యాయం అయినప్పుడు 800 కాదు, 900 కాదు, 1000 T.M.C. కూడా రాక తప్పదు. అందుచే నాకు భవిష్యత్ వైన ఏవిధమైనటువంటి అపవమృతం లేదు. ఆంధ్రరాష్ట్రం ఇంతవరకు ఇంతమాత్రం అయినా సాధించినందుకు, మన ప్రభుత్వానికి, ముఖ్యంగా మన ఇరిగేషన్ మంత్రిగారికి నా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : అధ్యక్షా! మనం ఈనాడు గుల్టాశీ కమిషన్ వారు ఇచ్చిన తీర్పుపైన, అంతే కాకుండా ఈమధ్య కేంద్రప్రభుత్వం ప్రకటించినటువంటి కృష్ణా, గోదావరి నదీజలాల సమస్యపైన చర్చ సాగిస్తున్నాం. ఇది చాలా తీవ్ర సమస్యగా తయారైంది. ఇది ఒక్క ఆంధ్రదేశానికే గాకుండా దక్షిణాదిలో 4, 5 రాష్ట్రాలకు ప్రత్యేకించి ఆంధ్ర, మైసూరు, బొంబాయి, మధ్యప్రదేశ్, బరిస్సా ఈ 5 రాష్ట్రాలమధ్య ఈ కృష్ణా-గోదావరి నదీజలాల సమస్య చాలా తీవ్రసమస్యగా తయారైంది. గత 3, 4 సంవత్సరాలుగా అన్ని రాష్ట్రాలకూడా, ఇది మీవాటా, ఇది మావాటా అని ప్రజానీకంలో, ఉద్రేకం రెచ్చగొట్టే పరిస్థితిగా తయారైంది. ఆంధ్రులు అంతా కోరినట్లుగానే, ఆంధ్ర-బరిస్సా ప్రభుత్వాలమధ్య ఒక ఉదంబిడిక

జరిగింది. ఆ ఒడంబడిక ద్వారా చాలా సంవత్సరాలుగా తగాదాలు ఉన్నటువంటి బలిమెల లేక గుంటివాడ అనే సమస్య పరిష్కారం కావడానికి మార్గం ఏర్పడి— ఆంధ్ర అభివృద్ధికి ఎంతో అవకాశం కలిగింది. ఈ upper సీలేరు, lower సీలేరు అనే టటువంటి ప్రాజెక్టులు ముందుకు పోవడానికి ఒక మార్గం ఏర్పడింది. మన ఇంజనీర్లను అక్కడ arrest చేస్తున్నారని, వారిని అచ్చట పని సాగించకుండా చేస్తున్నారని, ఈ శాసన సభలోనే అనేకసార్లు చర్చకు వచ్చింది. ఏలాగయినా సరే ఎంతో ప్రధానం అయినటువంటి ఈ సమస్య పరిష్కారం అయితే ఆంధ్రరాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి electricity కొరత కొంత లేకపోతే కొంతవరకు తీరిపోతుందని మనం అంతా ఆశించాం. అటువంటి ఆశ ఈ ఒడంబడిక ద్వారా కొంతవరకు ఫలించింది. మన రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి, ఒరిస్సా ముఖ్యమంత్రి సమావేశమై, ఈ విషయాలన్నీ చర్చించుకొని, ఒక నిర్ణయానికి వచ్చారు. అందువల్ల ఈనాడు electricity ప్రాజెక్టులు ఒకరూపంలో పురోగమించడం జరుగుతోంది. కాని ప్రత్యేకించి కృష్ణమీద ఉన్నటువంటి రాష్ట్రామధ్య ఈవిధమైనటువంటి ఒడంబడిక రాకపోవటం, అందుమీదట గుల్తాతీ కమిషన్ ఏర్పడి, 15 నెలలు వివిధ రాష్ట్రాలలో పర్యటించి ఒక పెద్ద రిపోర్టు ఇచ్చారు. ఈనాడు ఇంకా పూర్తిగా ఆలోచించవలసిన, విచారించవలసిన సమస్యలు ఎన్నో ఉన్నవని—వారి పర్యటన సందర్భంలోను, రిపోర్టు తయారు చేసే సందర్భంలో అనేకసార్లు చెప్పడం జరిగింది. ఎందువల్ల ఈనాడు ఇదంతా చెప్పవలసినవచ్చింది. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు ఆంధ్రరాష్ట్రానికి ఎంతో ప్రధానం అయినటువంటిది. ఈ ప్రాజెక్టు విషయం మనకందరకు తెలుసు. దానిని మనమందరం ఎటువంటి అరమరికలు లేకుండా ప్రభుత్వదృష్టికి, కేంద్రప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకు వచ్చాం. శాసనసభాచర్చ సందర్భాలలో మన ముఖ్యమంత్రిగారు, అఖిల భారత కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు కాగా పూర్వంలాగా, నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు ఒకేదశలో కావాలని, దానికి రెండు దశలు అనేవి లేవని అనేకసార్లు చెప్పటం జరిగింది. ఇక్కడ ప్రత్యేకించి నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టుకు రెండు దశలు అనేవి లేవు. కేంద్రం ఏమైనా ఊహించనీ, ఊహించకపోనీ రాష్ట్రప్రభుత్వానికి మాత్రం ఒకే ఒక దశ ఉంది. ఒకే దశలో ఈ ప్రాజెక్టు పూర్తి అవుతుందని ముఖ్యమంత్రిగారు అనేకసార్లు చెప్పటం జరిగింది. కావలిస్తే—మన Assembly Proceedings లో చూడవచ్చు, ఎందువల్ల ఈనాడు గుల్తాతీ కమిషన్ వారు దానిని మరచిపోయినారో కాని వారు ఇప్పుడు Link Channel అని చెప్పి, గోదావరినుంచి, సంగారెడ్డిదగ్గర నుంచి, పులిచింతలవరకు కాల్వద్వారా కొంత నీరు కృష్ణనదిలో ప్రవహించుకోవచ్చునని, అదేవిధంగా పోలవరం దగ్గరనుంచి, విజయవాడవరకు Link channel ద్వారా 211 T.M.C. నీరు తీసుకురావచ్చుని, ఈ సంగారెడ్డినుంచి పులిచింతలవరకు 95 T.M.C. నీరు తీసుకురావచ్చుని చెబుతున్నారు. ఈ విధంగా మొత్తం 300

T.M.C. తీసుకురావాలని పరిశీలనలో ఉన్నదని, — అప్పుడే నందికొండ ప్రాజెక్టు రెండవదశ అని చెప్పడంకూడా జరిగింది. ఈ ప్రాజెక్టు రిపోర్టులో ఉన్న అసలు సంగతిని శ్రీ ఇబ్రహీంగారు అంగీకరించారంటే — ఈనాడు కట్టబడినటువంటి, కట్టబోతున్నటువంటి ప్రాజెక్టులన్నిటినీ గాలికి వదలిపెట్టడం ప్రభుత్వం యొక్క ఉద్దేశ్యమే అని సందేహించవలసిన అవసరం ఏర్పడుతోంది. ఈ ప్రాజెక్టు కట్టుకోడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వమునుండి 50 కోట్లు అప్పుతీసుకోవడం, వాటికి వడ్డీ చెల్లించడం జరుగుతోంది, మన రాష్ట్రం అంత భారము మోయలేదని—జాతీయ ప్రయోజనాలదృష్ట్యా కేంద్రప్రభుత్వమే తీసుకొని ఆమాట జరుపాలని చెబుతున్నాము—కాని ఇలా చెప్పినప్పటికీ మీరు చేసుకోలేరు అని పరోక్షంగా అంటూ రెండు దశలు వున్నాయన్నారు—రెండవ దశ అనేది కృషానదికి కావలసిన నీరు గోదావరిలో పరిశీలించిన తర్వాత చేస్తాము అన్నారు. 15 మాసాల పర్యటనలో విచారణ చేయలేదు. ఆరు మాసాలలో పరిశీలించి చెప్పాలంటే ఇది అతిశయోక్తిగా వుంటుందో లేకపోతే వాయిదా వేయడానికి మరొక మాటగా చెప్పారో నాకు అర్థము కావడం లేదు. వారు శ్రీకైలం ప్రాజెక్టు విషయం చెప్పారు—ఈ ప్రాజెక్టు విషయం చెబుతూ నందికొండ ప్రాజెక్టు మొదటి దశలో 264 T.M.C. లు మాత్రమే ఉంటాయని, దానికి తగిన పరిస్థితి అంటే modified profit అని చెప్పారు — హఫీజ్ ఇబ్రహీంగారు చెబుతూ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో, Srisailem Hydro-Electrical Project modified on the base of the flow required for the sanctioned Nagarjuna Sagar Project అన్నారు. అది 264 T.M.C. అని చెప్పారు. మన రాష్ట్రములో electricity లేదని మంత్రులు చెబుతూ ఉంటారు, కేంద్రప్రభుత్వందగ్గరికు వెళ్ళి మన రాష్ట్రములో పరిశ్రమలు లేవంటే, మీకు electricity లేదు, ఎందుకు పరిశ్రమలు అంటారు. ప్రాజెక్టు ఇవ్వమంటే అదీ లేదంటారు. మన రాష్ట్రములో electricity కావాలంటే మనకు ఆధారం ఒక్క శ్రీకైలం మాత్రమే. దీనిద్వారా 5 millions K'Wt. electricity ఉత్పత్తి చేసుకోగలుగుతాము. దీనిద్వారా ఒక్క నీటిచుక్కకూడా వృధాకాదు. శ్రీకైలంలోని ప్రతి నీటిచుక్క, ఒక్క evaporation కోసం 6 T.M.C. లు తప్ప మిగిలినదంతా కూడా నాగార్జునసాగర్ లోకి వస్తుంది. అట్లువంటి ప్రాజెక్టుకుకూడా modified formula అని చెప్పారంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ లో Hydel ద్వారా electricity ఉత్పత్తి లేకపోయిన పర్వాలేదు అని కేంద్ర ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యమా? మరీ సాకేమి బోధపడడం లేదు. ఇవి రెండుకూడా Link Channels మీద ఆధారపడి వుంటాయని చెప్పారు. ఆంధ్రరాష్ట్రము ఇప్పుడు 764 T.M.C. లు వాడుకోవడం జరుగుతోంది. కృష్ణానదిద్వారానే ఈ 764 T.M.C. ల వాడకం జరుగుతుందంటే ఆంధ్రదేశము నీటిని ఎంత చక్కగా సర్వీసియోగము చేసుకుంటుందో అర్థము అవుతోంది. ఇంకవరకు కృష్ణానదిమీద విజయవాడదగ్గల ఆన

కట్ట కట్టారు. సుమారు 210 T.M.C. కావాలని, దానిద్వారా ఆంధ్రదేశములో పంటలు బాగా పండుతున్నాయని అందరికీ తెలుసు. ఆంధ్రదేశములో నీటివిషయం వచ్చేటప్పటికి ఏవిధంగా తగ్గించాలి అన్న ఆలోచన తప్ప. ఇంకా సౌకర్యాలు కల్పించాలన్న దృక్పథంతో వ్యవహరిస్తున్నట్లు కన్పించదు. మిత్రులు కొంతమంది చెప్పారు. 1951 లో ఒప్పందము జరిగింది. దానికి అందరు కట్టుబడి ఉంటారని ఆశించాము. ఈ ఒప్పందములో అన్ని రాష్ట్రాలు పాల్గొన్నాయి. ఇవాళ మీకు నీటిపంపిణీ సక్రమంగా జరుగలేదు అంటున్న మహారాష్ట్రంతరపున ఆనాడు ఆ రాష్ట్ర నీటిపారుదలమంత్రి గాడ్గిల్ గారు కూడా పాల్గొన్నారు. చర్చలనందర్భ ములో వారు కోరినందున 40% అదనంగా బొంబాయిరాష్ట్రానికి ఇవ్వడంకూడా జరిగింది. ఆ ఒప్పందానికి అందరు కట్టుబడివుంటామన్నారు. కాని ఇప్పుడు ఆ ఒప్పందం Attorney General అంగీకరించలేదని అది నిలువదని చెప్పారని హాఫీజ్ మహమ్మద్ ఇబ్రహీం గారు తీర్పు ఇచ్చారు. ఒక ఒప్పందం పనికిరాదు. చెల్లదన్నప్పుడు ఈరోజున జరిగే ఒప్పందానికి రేపు రాబోయే ప్రభుత్వాలు కట్టుబడి వుంటాయా అని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఇబ్రహీం గారు ఎవరైన నన్ను convince చేయండి, నేను సిద్ధంగా వున్నాను. నేను చెప్పింది తప్ప, అన్యాయం అని చెబితే నాకు ఏమీ అభ్యంతరం లేదని, ప్రకటన చేసినట్లు పత్రికలలో వచ్చింది. వారు 400, 600 800 అని కేటాయించారు. వీటికి ఒక scientific principle లేదు. దీనిని మార్చడానికి అవకాశం ఉందన్నట్లు చెప్పారు. మంత్రిగారు ఈవిధంగా ఎందుకు చెప్ప వలసినచ్చేందో అర్థముకాదు. 1951 లో జరిగిన ఒప్పందాన్ని, వది సంవత్సరాల తరువాత పనికిరాదని మార్చాలని చెప్పడం జరుగుతుంది. మనరాష్ట్రంలో 764 units వాడడం జరుగుతుంది. బొంబాయిరాష్ట్రములో అంతవరకు 168 units మాత్రమే ఖర్చుపెట్టడం జరిగింది. ఆ రాష్ట్రానికి ఇప్పుడు 400 T. M. C. దక్కుతుంది. మైసూరు రాష్ట్రానికి అంతవరకు 198 units వాడేది; 600 T. M. C. లు యివ్వడం జరిగింది. ఈవిధంగా ఆ యా రాష్ట్రాలకు నీటి ఉపయోగం లేకపోయినా ఎక్కువ కేటాయించడం జరిగిందిగాని మనరాష్ట్రానికి, అగ్రిమెంటు ప్రకారంగా 983 కాకుండా, 800 ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ 983 కూడా మనము అడిగిందికాదు. 1951 లో రాష్ట్రాల విభజనదృష్ట్యా Planning commission మహారాష్ట్రకు 286 (16%) మైసూరుకు 475 - (27%) ఆంధ్రాకు 983 - (56½%) కేటాయించినది. కాని ఈనాడు ఇచ్చింది ఎంత? మహారాష్ట్రకు 675 units అడిగితే, వారికి 22 percent చొప్పున 400 units ఇచ్చారు. మైసూరు రాష్ట్రానికి 694 units అడిగితే 800 units ఇచ్చారు. అంటే 31⅓ percent అన్నమాట. ఆంధ్రాకు 44 percent వచ్చింది. 508 తగ్గలేదు. తగ్గిందంతా ఆంధ్రాకే ఇదివరకు 55 percent అంటే, ఇప్పుడు 44 percent

30th March, 1963

వచ్చింది. ఈవిధంగా చూచినపుడు, మేము పైన వున్నాము. మేము ఏమైనా చేసుకో
డానికి అవకాశం ఉన్నది అని అనేక పర్యాయాలు మైసూరు ప్రభుత్వం వారు
చెప్పడం జరిగింది. ఈమధ్య శాసనసభలో ఈవిషయం చర్చకు వచ్చినపుడు,
ఏమైనా క్రిష్ణానదిమీద కట్టబోయేటటువంటి నాగార్జునసాగర్ గాని శ్రీశైలంగాని
వాటిని కట్టడానికి మేము అంగీకరించము. మాపైన వున్నటువంటి upper
Krishna మాలప్రభ రెండింటికీ మేము ప్రాజెక్టులు కట్టేదానికి సిద్ధంగావున్నాము,
ముందుకు వెళ్లుతున్నాము. కేంద్ర ప్రభుత్వము అంగీకరించిన, అంగీకరించక
పోయినా కడతాము అన్నట్లుగా ఆ ధోరణిలో ఒక ప్రకటన చేశారు అనేది మన
ప్రభుత్వదృష్టికూడా తీసుకురావడం జరిగింది, అంతేకాదు. ఈమధ్య శాసనసభలో
ఇంకోకచర్చ జరిగింది. అనంతపురం జిల్లాలో 'మనం' రెండుచెరువులు కట్టుకొని
వాటిక్రింద ఉన్న ప్రాంతాన్ని సాగులోకి తీసుకొని వస్తున్నాము. ఆ చెరువులకు
వచ్చేటటువంటి వాగులపైన మైసూరు ప్రభుత్వము, మళ్ళీ ఆనకట్టలు కట్టాలని
అనుకుంటున్నారు. అవి కట్టినప్పుడు, మనచెరువులు వృధాఅయిపోయే పరిస్థితి
ఉన్నదనే విషయం మన శాసనసభలో వచ్చింది. అలాడు మన public works
శాఖామాత్యులు మైసూరు ప్రభుత్వదృష్టికి ఈ విషయము తీసుకొనివచ్చామని
చెప్పారు. మనము కొన్ని లక్షల రూపాయలు ఆ చెరువులకు ఖర్చుపెట్టినటువంటి
పరిస్థితిలో వారు పైన ఆనకట్టలు కట్టుకొంటే మనకు నీరు క్రిందికిరాకుండా
చెరువులు పాడైపోయి నిరుపయోగమయ్యే పరిస్థితి వస్తుందన్నమాట. ఈవిధంగా
చేస్తే ఇది జాతీయనష్టం కాదాఅని అడుగుతున్నాను. ఒక్క ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికే
నష్టం అని కేంద్రము భావించడానికి అవకాశం ఉన్నదా అని అడుగుతున్నాను.
అందువల్ల ఇది సరిఅయిన విధానంకాదు. దీనిని మార్చవలసిన అవసరం ఎంతో
ఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంకో విశేషంకూడా జరుగుతున్నది. ఆస్పడు
మైసూరు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరుపున వాదించేది ఒక్క మైసూరు ముఖ్యమంత్రిగారే
అయితే బాగానేవుంటుంటుంది. అంతేకాదు. A. P. జైన్ గారుకూడా, వారు
U. P. రాష్ట్ర కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు, అంతేకాదు. వారు మైసూరు నుంచి ఎన్నుకో
బడినందున, మైసూరు ప్రాంతము తత్వంతో ఉన్నందువల్లనేమో, వారుకూడా
పార్లమెంటులో మైసూరుకు అన్యాయం జరిగింది అనేటటువంటి వాదనలో
చాలా ప్రముఖపాత్ర వహించినట్లుగూడా పత్రికలలో వచ్చింది. అందులో
catchment area అని, లేకపోతే వెనుకబడిన ప్రాంతమని, కరువుప్రాంత
మని, వీటిని దృష్టిలోపెట్టుకొని నీరు ఇవ్వాలని ఎ, పి. జైన్ గారు పార్ల
మెంటులో వాదించినట్లుగా తెలిసింది. కాని ఆయనకూడా ఈనాడు మైసూరు
ప్రభుత్వం ఇతర రాష్ట్ర వాసుల సహకారముతో ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి వచ్చేటటువంటి
నీటిని అరికట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తూఉంటే, మన ప్రభుత్వం మాత్రం పైన ఉన్న

మైసూరు ప్రభుత్వము ఎన్నిప్రయత్నాలు చేస్తున్నప్పటికీ, వీరుమాత్రం ఇక్కడ మొట్టమొదట reaction అనే పేర్లతో, సంతృప్తికరంగా ఉన్నవని చెప్పడం, లేక బాగా నేకిన్నదని చెప్పటం అనేది సరిఅయినదికాదు. బహుశః మన ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినదానిని వారు అవకాశముగా తీసుకుంటారేమో అనుకుంటాను. మహారాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి, కన్నంవారుగారు శాసనసభలో ఈవిధంగా చెప్పారు - "The Chief Minister, Kannamwar, declared in the Maharashtra Legislative Assembly on Thursday that the State Government would strive to get the decision of the Union Government on ad hoc allocation of the Krishna Godavari waters altered and that the interests of the State would suffer if the decisions were accepted as they were." ఆవిధంగా వారు ఒక చెద్ద statement ఇవ్వడం జరిగింది, అందువల్ల, ఈ నీటిసమస్యలో అసలు మహారాష్ట్రకు అన్యాయం జరిగిందాఅని ప్రశ్నించవలసిన అవసరం ఉన్నది. అనేక సందర్భాలలో మనం చెప్పుకొంటున్నాను, నాకు ముందుకూడా అనేక మంది మిత్రులు చెప్పారు. కృష్ణానది నీటిని అరేబియా సముద్రములో మరల్చడం న్యాయమాఅని. కాదు, electricity కోసం వారు చేస్తున్నారు అని చెప్పు కున్నారు. నిజంగా electricity కావాలంటే వేరేమార్గాలు లేవా అని అడుగు తున్నాను. వారికి ఇదివరకే క్యయిన ప్రాజెక్టువల్ల 67 1/2 T. M. C. water ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉన్నదని దీనివల్ల కొంత electricity 48 వేల కిలోవాట్సు produce అవుతుందని, ఇంకా produce అవడానికి అవకాశం ఉన్నదని, diversion చేసుకుంటామని వారు చెప్పుతున్నారు. 128 units వరకు కూడా వెళ్లుతామని కూడా వారు చెప్పుతున్నారు. అమెరికారాష్ట్రము ప్రపంచంలో బాగా అభివృద్ధి చెందినటువంటి రాష్ట్రము. అక్కడ ఎక్కువనీరు ఉన్నది, ఎక్కువపంటలు పండిస్తున్నారు. అక్కడకూడా నీటిని అంతాకూడా ideal projects కొరకు కాకుండా ప్రత్యేకించి ఆహారపదార్థాలకు ప్రాముఖ్యత ఇవ్వాలని, పంటపండించిన తరువాతనే ఇతరవాటిని గురించి ఆలోచించాలని అమెరికాలోకూడా నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. అంతఅభివృద్ధి చెందుతున్నటువంటి ఆ దేశములోనే అటువంటి నిర్ణయాలు తీసుకొంటే, వెనుకబడిన మనదేశములో ఒక ideal project కొరకు నీటిని సముద్రములో మరలించాలనేటటువంటిది బొంబాయి గవర్నమెంటువారు తలపెట్టితే, మైసూరు ఆవిషయాన్ని ఆలోచించడంలేదు. ఇది సరిఅయినదికాదు, ఇది ఆపండి అని మైసూరు ప్రభుత్వము బొంబాయి ప్రభుత్వాన్ని కోరడంలేదు ఎందువల్లనో నాకు అర్థకావటంలేదు. మైసూరు ప్రభుత్వంకూడా కృష్ణానదిమీద ఆంధ్రప్రభుత్వం కట్టే ప్రాజెక్టులు అపండిఅని చెప్పుతున్నది. కాని తమమైన ఉన్నటువంటి బొంబాయి గవర్నమెంటు చేసేపనులను ఆపండిఅని మైసూరుప్రభుత్వం చెప్పడంలేదు. ఆవిధంగా చెప్పినట్లు పత్రికలలోకూడా ఎక్కడలేదు. దానికి ప్రధానమైన కారణం, ఆరెండు

30th March, 1963

ప్రభుత్వాలు కలిసి ఆంధ్రరాష్ట్రంపైన ఉన్నాయి కాబట్టి ఎలాగై నానరే నీటిని అరికట్టగలుగుతాము అనేభావన వారికి ఉన్నదని బోధపడుతుంది. దీనిని అసలు మనప్రభుత్వము పరిగణలోకి తీసుకొన్నదా! బొంబాయి ప్రభుత్వము నీటిని తమకు ఆహార పదార్థాలను పండించటానికి ఉపయోగించుకొంటామంటే, ఎంత నీటిని నానరే వారు తీసుకొనటానికి అభ్యంతరం చెప్పవలసిన అవసరంలేదు. కాని ఆ నీటిని వ్యవసాయానికి, ఆహారపదార్థాల ఉత్పత్తికి ఉపయోగించుకోడానికి అవకాశంలేదని చెప్పి మనకు బోధపడింది. మనకేకాదు, ఇంజనీర్లకుకూడా తెలుసు. వారు అదంతా పరిశీలించిన తరువాతనే ఆనిర్ణయానికివస్తున్నారు. అయినప్పటికీకూడావారు ప్రతి electricity projects అని, క్వయినా ప్రాజెక్టుఅని ఇటువంటి electricity projects పైననే వారు ఎక్కువ కేంద్రీకరించడం జరుగుతూఉన్నది. వారికి అది ప్రధానమని చెప్పుతున్నారు. కాని ఈ నీటిపారుదల ideal project ద్వారా ఒక మిలియన్ కిలోవాట్సు మాత్రమే తీసుకురాగలుగుతారు. కాని బొంబాయి రాష్ట్రానికి కావలసింది ఆయిదుమిలియన్ కిలోవాట్సు. అటువంటప్పుడు మిగతా నాలుగుమిలియన్ల కిలోవాట్సుకు ఇతరవిధాలుగా, atom energy ద్వారానో, జొగ్గద్వారానో తీసుకోవలసి యుంటుంది. ఆవిధంగా 4 మిలియన్ల కిలోవాట్సుకు ఇతరవిధాలుగా తప్పనిసరిగా తీసుకోవలసి వచ్చినప్పుడు, ఈ ఒకమిలియన్ కిలోవాట్సుకు మాత్రం ఈవిధంగా ఈనీటిని వృధాచేయడం సరియైనదికాదని వారికి చెప్పువలసిన అవసరం ఉన్నది. అది కేంద్రప్రభుత్వము చెప్పక హాఫీజ్ మహమ్మద్ ఇబ్రహీంగారు ఈరెంటిని ఒకేగాటిలో కట్టడానికి ప్రయత్నించేవారు. వారు మాట్లాడినప్పుడు - "As the country was then passing through a period of serious shortage of food, first priority had naturally to be given to ~~increasing~~ food production within the shortest possible time and on the most economic basis. The shortage of power in and around the city of Bombay was also an urgent problem." అని చెప్పి రెండింటిని ఒకే గాటికి కట్టడం జరిగింది. ఒకప్రక్కన శాస్త్రవేత్తలు అందరుకూడా ఇంజనీర్లందరు కూడా అభివృద్ధికరమైన దేశాలన్నికూడా ప్రజోపయోగానికి, ఆహార ఉత్పత్తికి ఉపయోగపడేటటువంటి నీటిని electricity కొరకు తరలించకూడదుఅని చెప్పి హాఫీజ్ మహమ్మద్ ఇబ్రహీంగారు రెండింటిని ఒకేగాటికి కట్టడం అంటే, అది ఎంతవరకు స్థాయము. దానిని ఏవిధంగా పరిగణలోకి తీసుకొన్నారు, దానికి principle ఏమిటి అని అలోచించవలసిన అవసరం ఉన్నది. అందువలన కేంద్రప్రభుత్వము మూడురాష్ట్రాలయొక్క అవసరాలను ఏదోవిధంగా పరిష్కరించాలనే దృష్టితో చెప్పినట్లుగానే ఉన్నదిగానీ, ఎవరు ఎక్కువనీటిని సద్వినియోగం చేస్తున్నారు, ఎవరికి ఈ నీరు ఆహారపదార్థాలు పండించడానికి ఎక్కువగా ఉపయోగపడతాయి అనే ప్రధానసూత్రాన్ని పరిగణలోకి తీసుకోలేదని ఈరిపోర్టువల్ల స్పష్టంగా అర్థమవుతుంది.

కొయినా ప్రాజెక్టు రెండవదశ ప్రారంభించినారని వారి ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిపోర్ట్ వల్ల తెలుస్తున్నది, మన ప్రాజెక్టులకు కేంద్రప్రభుత్వం గ్రీన్ సిగ్నల్ ఇవ్వలేదని ఆపుచేశాము. తాము నడుల పై ప్రాంతంలో ఉన్నామని చెప్పి, ఇతర రాష్ట్రాలతో సంప్రతించకుండా మహారాష్ట్రవారు ప్రాజెక్టులు నిర్మాణం కంటిన్యూ చేయటం సరైందికాదు. వారిని అట్లా కట్టుకోటానికి ఎలా చేసిందంటే—కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇతర రాష్ట్రాల అవసరములను దృష్టిలో పెట్టుకోలేదని అర్థమవుతుంది. మైసూర్ స్టేటుకు 800 టి. ఎం. సి. వాటర్ ఇవ్వటం జరిగింది. కాని వారు ఇప్పుడు 198 టి. ఎం. సి. వాటర్ మాత్రమే వాడుతున్నారు. వైన ఉన్న అప్పర్ కృష్ణా, మాల ప్రభా వారు కట్టుకోవచ్చని చెప్పారు. అవి ఎంత నీరుతో కట్టుకోవాలో ఆ వివరాలు ఇవ్వలేదు. కాని మనకు పోచంపాడు ప్రాజెక్టుకు 80 టి. ఎం. సి. వాటర్ మాత్రమే ఇవ్వటం జరిగింది. 280 టి. ఎం. సి. వాటర్ తో ఆరు జిల్లాలలో, 18 లక్షల ఎకరాలకు సాగుకు నీరు ఇచ్చే ప్రాజెక్టుగా మనం పోచంపాడు ప్రాజెక్టును రూపొందించుకొంటే, దానినొక నామమాత్రపు చెరువుగా ఇప్పుడు నిర్మించుకోమంటున్నారు. తర్వాత దానికి పెనుగంగనుండి 25 టి. ఎం. సి. వాటర్ వస్తుందని చెప్పటం జరిగింది. అసలు పోచంపాడు ప్రాజెక్టు కదంప్రాజెక్టులో ఒక భాగంగా ఇది వరకే అంగీకరించటం జరిగింది. కాని ఇప్పుడు పెనుగంగనుండి వచ్చే వాటర్ తో కూడ కలుపుకొని యీ ప్రాజెక్టుకు 90 యూనిట్స్ మాత్రమే నీరు లభ్యం అవుతుంది. పోచంపాడు ప్రాజెక్టును 80 టి. ఎం. సి. వాటర్ తో కట్టుకోమని చెప్పటం తెలంగాణా ప్రజానీకాన్ని వెన్నుపోటు పొడవటంతప్ప మరేమీకాదు. మనకు పోచంపాడు ప్రాజెక్ట్ రాలేదు. దానిక్రింద నామమాత్రపు చెరువు వచ్చింది. అది 18 లక్షల ఎకరాలను సాగులోకి తెచ్చేదికాదు; కేవలం రెండు లక్షల ఎకరాలకు మాత్రమే నీరు అందించే ప్రాజెక్ట్. 1951 ఒడంబడికను ఏ విధంగాను మార్చటానికి వీలేదని మనం యీశాసనసభలో తీర్మానం చేశాము. ఆ తీర్మానానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అన్ని పార్టీలు కట్టుబడి ఉంటాయని చెప్పాము. స్టేట్స్ రి-ఆర్గనైజేషన్ ఏర్పడిన ఫలితంగా అవసరమైన తగు మార్పులు చేసుకోవచ్చునని చెప్పాము. ఈనాడు ప్రభుత్వం తిరిగి మేము తప్పనిసరిగా 1951 ఒడంబడిక కే కట్టుబడివుంటామని ఒక తీర్మానాన్ని యీ సభలో తీసుకురాక పోవటం విచారకరము. గుల్షాతి కమిషన్ రిపోర్ట్ పై, కేంద్ర ప్రభుత్వ నిర్ణయంపై మనం ఇక్కడ చర్చించినంత మాత్రమున సరిపోదు. మన అభిప్రాయాలు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపిస్తామని చెప్పవచ్చును. కేంద్ర ప్రభుత్వ నిర్ణయంవల్ల, గుల్షాతి కమిషన్ రిపోర్ట్ వల్ల ఆంధ్రరాష్ట్రానికి, ఆంధ్రులకు చాలా అన్యాయం జరిగిందన్న విషయాన్ని మనం స్పష్టంగా చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టును 597 అడుగులు ఎత్తుకట్టినపుడు—దానిని పవర్ ప్రాజెక్టుగా, ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టుగా కూడ అభివృద్ధి చేయవచ్చునని, ఆ ప్రాజెక్ట్ ద్వారా ఎల్లూ

సిటీకూడ ఉత్పత్తిచేయటానికి, 84 లక్షల ఎకరాలకు నీటిసదుపాయం కలిగించటానికి అవకాశం ఉన్నదని ఆనాడు భోస్లాకమిటీ తన అభిప్రాయం ఇచ్చింది. నాగార్జున సాగర్ కు పైనాన్ని యల్ సాండ్ నెస్ ఏర్పడాలంటే. ఎల్క్రీసిటీ ప్రాజెక్టుకూడ దాంతోకలపాలని, అప్పుడే 4 పర్సెంట్ వరకు గిట్టుబాటవటానికి అవకాశం ఉంటుందని చెప్పటం జరిగింది. కాబట్టి దానిని జాతీయ ప్రాజెక్టుగా, మనం నిర్మించుకోవలసిన అవసరం ఉంది. కృష్ణాబేసిన్ కొన్ని ప్రాంతాలకుకూడ కృష్ణనీరు తీసుకుపోతున్నారని బొంబాయి మైసూర్ రాష్ట్రాలను మనలను ఆశ్చర్యపరుస్తోంది. మద్రాసుకు నీరు తీసుకువెళ్ళే విషయంలో వారావిధంగా ఆశ్చర్యపరుస్తూన్నాడు. అటువంటి అవకాశం లేకుండా మనం కృష్ణాబేసిన్ నీటిని అంతా మనం వినియోగించాలి. కృష్ణాబేసిన్ లో సాగుకు లాభకరమైన భూములను సాగులోకి తీసుకురాకుండాచేసే పరిస్థితి యీనాడు కల్పించవద్దని మనం కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరవలసింది. రివర్ బోర్డుల సమస్య ఉంది. ఇది మన ముఖ్యమంత్రిగారు అంగీకరించినట్లు ఫ్రీప్రెస్ జర్నల్ లో వచ్చింది. "The Free Press Journal" has reported like this :

Sanjeeva Reddy Gloats over Centre's River Award

'No more interested river quarrels hereafter'-Chief Minister, Sajeewa Reddy told the Andhra Assembly. The Centre's no-change decision in the Srisaillam and Pochampad Projects as originally proposed has satisfied the State Cabinet, the Congress Party and people who believe that no useful purpose will be served by this long-standing dispute alive. 1956వ చట్టాన్ని అనుసరించి, యీ ఐదు రాష్ట్రాలకు సంబంధించి ఒక రివర్ బోర్డ్ ఏర్పాటుచేస్తామని కేంద్ర మంత్రి అన్నాడు. దీనివల్ల సమస్య పరిష్కారం అవుతుందా అన్నది ఆలోచించాలి. ఆంధ్రరాష్ట్రాన్ని ఏకరాష్ట్రంగాచేసి, మిగిలిన రాష్ట్రాలన్నీ కలిపి మనంకోరే దానికి వ్యతిరేకంగా తీర్పు చెప్పించేదానికి రివర్ బోర్డ్ ను వినియోగించుకునే అవకాశం ఉంది. కాబట్టి రివర్ బోర్డ్ ను ఏర్పాటు చేయటం సరైనది కాదు. మొదట ఈ ఐదు రాష్ట్రాలమధ్య సరైన ఒడంబడిక వచ్చినతర్వాత ఆ బోర్డు ఏర్పాటు సాధ్యమవుతుందేమోగాని యీ తగాదా అలాగే ఉంచి, రాష్ట్రాలమధ్య ఇటువంటి అందోళనకరమైన పద్ధతులు కొనసాగిస్తూ యీ రాష్ట్రాలకు రివర్ బోర్డులు వేయటం సరైనది కాదు. ఈ రివర్ బోర్డులు ఏర్పాటు చేయటంవల్ల మనం మన న్యాయమైన కోర్కెలు అందులో ఫలింపజేసుకోటానికి అవకాశం లేకుండా పోతుంది. ఈ రివర్ బోర్డులను అంగీకరించటంద్వారా మన హక్కులు జారవిడుచుకొన్నట్లు అవుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. తుంగభద్రప్రాజెక్టు పాడ్ వర్క్ ను మైసూర్ రాష్ట్రంలో ఉన్నవి: ఆపాడ్ వర్క్ పరిపాలన విషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒకబోర్డ్ ను వేయటం జరిగింది. ఈ తుంగభద్రబోర్డ్ యొక్క

పరిపాలనా వ్యవహారమంతా-మన నీటి సరఫరా సమస్య వచ్చినప్పుడల్లా-మనకు అర్థం అవుతూనే ఉన్నది. కృష్ణానది క్రింద రెండవపంటకు నీరు కావాలి అన్నప్పుడు, తుంగభద్రనుంచి వాగ్దానం చేసిన నీరు రాలేదని ఆ నీరు రావడానికి ప్రయత్నం చేసి నప్పటికీ కూడా ఏదో అవాంతర కారణాలవల్ల తుంగభద్ర బోర్డు నుంచి నీరు రావడం లేదని చూస్తున్నాము. ఈ సంవత్సరముకూడా తుంగభద్ర బోర్డునుంచి అనుకున్నటువంటి నీరు రాలేదని దానివల్ల మన రెండవ మైరు చెబ్బతింటున్నదని మైరులు ఎండి పోతున్నాయని Cash crops కు కూడా నీరు సక్రమంగా రాలేదనే విషయం చూడడం జరిగింది. అదే విధంగా కృష్ణా కోదావరినదులు రెండింటిపైన ఈ బోర్డును చేయడం అంటే మన హక్కులు కొన్ని వదులుకోవడం మనకు పూర్తిగా కావలసి నటువంటి వనరులను పోగొట్టుకోవడంతప్ప మరేమీకాదు. అందువల్ల ప్రభుత్వం river boards విషయంలో కూడా అంగీకరించకూడదు. ఎప్పుడైన 5 రాష్ట్రాల మధ్య న్యాయమైన ప్రాతిపదికపైన ఒడంబడికవచ్చి దానిని అమలుజరిపే జాభ్యంతరం కేంద్ర ప్రభుత్వం తీసుకున్నాడు బోర్డుల విషయం ఆలోచించడానికి అవకాశం ఉన్నదేమో గాని అంతవరకుదాకా యిది అనవసరం. బోర్డ్లు అంటే యింకా యింకా ఖర్చులు పెంచుకొని పోయేటటువంటి కార్యక్రమం అవుతుందేగాని తీర్మానాలు చేయడం అమలు జరపకపోవడం జరుగుతోంది. తీర్మానాలకే ఎక్కువ time పోతుంది, అమలు జరిపే వనిమాత్రం కుంచించుకు పోతుంది. కాబట్టి ఈ River Boards కార్యక్రమాన్ని మనం అంగీకరించకూడదని దీనివల్ల ఆంధ్రరాష్ట్రం యొక్క హక్కులు కూడా చెబ్బితినే ప్రమాదం ఉన్నదని నేను ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తూ River Boards విషయాన్ని పూర్తిగా విడిచిపెట్టమని కోరుతున్నాను. Link కాలవలు ఉన్నాయి. Link కాలవల విషయంలో వారు పదే పదే చెప్పడం జరుగుతోంది. కృష్ణానదికి రెండుచోట్లనుంచి నీరు తీసుకుని రావచ్చునని చెబుతున్నారు. అది పరిశీలన చేశారా? దీనికి పరిశీలన చేసినప్పుడు కూడా వారు చెప్పినదానిలోనే 80 కోట్ల రూపాయలు కావాలి అన్నారు. రెండు link కాలవలుకు $2 \times 40 = 80$ కోట్ల రూపాయలు కావాలని చెప్పడం జరిగింది. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టుకే సంవత్సరానికి 10 కోట్ల రూపాయలు యివ్వడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం డబ్బులేదని చెబుతున్నది. మన ప్రణాళికా కార్యక్రమాలు ఇతర కార్యక్రమాలకు వెళ్ళడానికి అవకాశం లేకుండా ఈ నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టుకే మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో షుమారు 40 కోట్ల రూపాయలవరకు ఖర్చుపెడుతున్నాము. ఇంక యితరవాటికి వెళ్ళడానికి అవకాశం లేకుండా పోయింది అని చెప్పడం జరుగుతోంది. శ్రీ శైలం ప్రాజెక్టును, నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టును కట్టుకోడానికి షుమారు 200 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టాల్సిన అవసరం ఉన్నది, దానితోపాటు పోచంపాడు ప్రాజెక్టుకు ఖర్చు పెట్టాల్సిన అవసరం ఉన్నది. ఈ రెండూ అయిపోయిన తరువాత తిరిగి link కాల

వలు అంటే యిది ఒక 100 కోట్ల రూపాయల కార్యక్రమం. ఇది ఎప్పుట్లో సాధ్యం అవుతుంది? ఎన్ని సంవత్సరములు పడుతుంది? నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్ట్ ప్రారంభించి 5, రి సంవత్సరములు అయినప్పటికీ ముమారు 60 కోట్ల రూపాయలకన్న ఎక్కువ మనం ఖర్చు పెట్టలేక పోయినాము. ఇంకా 80 కోట్ల రూపాయలు కావాలి, జమకా 1976 నాటికిగాని మనం దానిని పూర్తిగా అమలు జరపలేము అని అనుకుంటున్నాము. దాని తరువాత మళ్ళీ 10 సంవత్సరాలవరకు link కాలవలు అంటే దానికి కావలసినదబ్బు మనరాష్ట్రం భరించ గలుగుతుందా? ఇంతదబ్బు కేంద్ర ప్రభుత్వం యివ్వడానికి సిద్ధంగా ఉన్నదా? లేకపోతే రాష్ట్ర ప్రజలమీద వన్ను రూపంలో పేయమని కేంద్రం ప్రోత్సహిస్తున్నదా అనేదికూడ ఆలోచించాల్సిన అవసరం ఉన్నది. ఈ link కాలవలు విషయం యిదివరకు శాసనసభలో చర్చకు వచ్చినప్పుడు యిది సాధ్యం కాదు అని, పోలవరం నుంచి బెజవాడ వరకు రావడం అంటే-మధ్యలో ఎన్నో బొగ్గు గనులు ఉన్నాయి. ఆ బొగ్గు గనులన్నీ చెబ్బితింటాయని, మనరాష్ట్రంలో ఉన్న బొగ్గునంతా సక్రమంగా వినియోగించుకోలేని పరిస్థితులు ఏర్పడతాయని అందువల్ల ఈ link కాలవలు అనేది చాలభారమైన పనిఅని చెప్పడం జరిగింది. కాని వారు దానిని చూడకుండానే ఆంధ్రరాష్ట్ర సమస్య పరిష్కరించాలనే పేరుతో link కాలవలు తీర్వ్వండి, Link కాలవలను పరిశీలించాలని చెప్పారు. 15 మాసాలు పర్యటనచేసి అనేక రాష్ట్రాలుతిరిగి వారు పరిశీలన చేయలేనిది 6 మాసాలలో ఈ link కాలవలు పరిశీలించాలని అంటే సాధ్యం అవుతుందా? ఇది అసాధ్యం అనికూడ మరొకసారి వారిదృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. ఈ link కాలవల proposal సరైనది కాదని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి చెప్పవలసిన అవసరం ఉన్నది.

Mr. Speaker: Mr. Visweswararao, not only yourself but a number of Members have been referring to the statement made by the hon. Chief Minister after the decision of the Central Government was announced. I only want to give a clarification on this point. I do not know where you got the impression that the Chief Minister was completely satisfied with the decision of the Central Government. Now I am taking you to "The Indian Express" of March 25th wherein his talks with Mr. A.C. Subba Reddy, Minister for Irrigation and Power have been mentioned. After he emerges from the meeting, the press people put some questions and the wording of the Chief Minister's statement is given here in the 'Indian Express'. What he has said is this: "Emerging from the meeting, the Chief

Minister was met by newsmen who wanted his reaction to the Award. 'What reaction do you expect from me. I have already expressed my views in the Assembly and on many other occasions. Our immediate minimum objectives, viz., Srisailem and Pochampad Projects have been given the clearance.' The Chief Minister said that the second phase of Nagarjunasagar Project would be taken up. No one can stop it. I assure you that we will go ahead with it' This is the statement of the Chief Minister. And then the headlines are like this: "State will go ahead with the Nagarjunasagar Second Phase - C.M."

So far as "The Deccan Chronicle" is concerned, of course, they have given their own heading that the Chief Minister is satisfied and all that. But from the very wording of the statement which is given to the press people, it is different. The press people can give any heading they want. I am saying the very wording of the statement of the Chief Minister i.e. what he has said to the press people. The wording is given in quotations.

I would request the hon. members that whenever they refer to the Chief Minister's statement after the decision of the Central Government was announced, they should be cautious because hon. Sri Latchanna also was very vehemently referring to it. Unfortunately he is not present here in the House. He was saying that the Chief Minister said that he is completely satisfied and all that. But, when I verified from the very statement he has made to the press people which is put in quotations, I do not think it will give such an impression.

Sri V. Visveswararao: Any how I request the hon. Speaker to go into not only one paper. But there are so many other papers also.

Mr. Speaker: Even "The Deccan Chronicle" has also put it in inverted commas.

30th March, 1963

Sri V. Viswanswarrao: Whatever the Chief Minister's first reaction may be, my feeling is that the State Government even now has stood on the 1951 Agreement as well as 75% dependability.

Mr. Speaker: I do not think they are swerving an inch from that stand.

Sri V. Visweswaru Rao: From the beginning itself, I requested the hon. Minister for Irrigation to say some thing about the dependability. I am very glad even now the hon. Minister has said that they want 86% dependability and they do not want to go back on 1951 Award. I appreciate it. I stand on that. I hope the Government will also stand on that Agreement on a firm basis and will go ahead. We all stand behind the Government on this.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : అసెంబ్లీ ముందు పొరంఖించ బోయేటప్పుడు వారు గవర్నమెంటు ప్రకటనగా చేస్తారని ఆశించాను. వారిని అడిగేతే వారు ఒక విషయం చెప్పారు. దానికి నేను సంతోషిస్తున్నాను. మా పార్టీ తరపున బలవదస్తున్నాను. ఒరిస్సా గవర్నమెంటుతో మన గవర్నమెంటు వచ్చిన ఒడంబడికవల్ల మన రాష్ట్రానికి.

Mr. Speaker: You are perfectly justified in asking the Government to stick to that stand and see that 1951 Agreement is implemented. It is very good.

శ్రీ కె. యల్. నరసింహారావు : మీరు డక్లన్ క్యానికల్ నుండి కోట్ చేసిన దానితోనే నై పేరాలో—'my object has been fulfilled—' అనివుంది. దాని అర్థం ఏమిటి? 'నా ధ్యేయం పూర్తి అయింది' అనేదాని అర్థం అనుకుంటాను.

Mr. Speaker: Certainly you have every liberty to draw any inference. Then the Chief Minister also stated "My object has been fulfilled" so far as Pochampad and Srisaillam are concerned since these two projects have been given clearance. So far as Nagarjunasagar is concerned, there again you find his statement. No where it is stated that he is satisfied with the decision of the Central Government. To some extent he is satisfied.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : 800 T. M. C. యిచ్చామని వారు అనగానే సంబంధపడిన యింకొక విధంగా కూడా అభిప్రాయపడి వుండవచ్చునని నేను అనుకుంటున్నాను. 1800 T. M. C. మొత్తం నీటిలో పంచారు. ఇంకా పంచ వలసిన నీరు వుంది. 75 dependability ప్రకారం అయితే యింకా నీరు రావడానికి అవకాశమున్నదని వారు అనుకుని వుంటారు. ఆ విధంగా అకునుని వారు అలా చెప్పి వుంటారు. ఏమైనా ఒడంబడికకు వెనక్కు వెళ్ళమని, దానిని అమలుజరపమని చెప్పడానికి నిలబడతామని యిరిగేషన్ మంత్రిగారు చెప్పారు. గుల్మి 75 dependability అని చెప్పారు. అది సరియైన నిర్ణయం కాదని స్పష్టంగా చెప్పవలసి వుంది. దానిని ఏ మాత్రం అంగీకరించకూడదని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

Sri R. Dasaratharamareddy: Mr. Speaker, Sir, the river water dispute has been engaging the attention of the House and the entire population of the State for a very long period. The attitude of the Government has been very clearly expressed by the present Ministers as well as the Ministry which was in office earlier. All of them have the support of this House that as far as the rights of this State are concerned, they should all be protected and safeguarded. The basis on which this attitude was expressed by the leaders of this House as well as the members was that in 1951 there was an agreement and when an agreement has been entered into between the Government and the sister states the riparian states in all solemnity, it should be sanctified and it should be honoured and there should be no breach thereof. It is on this basis mainly that we have been agitating that as far as our Government is concerned, with the support of the population of the entire state as well as the members belonging to all sections of this House, they should stand and adhere to the agreement of 1951 and try to enforce it without giving way. This was accepted in principle and was urged on behalf of the State by our Government. But the question that now arises for consideration is that after the examination of the entire position with regard to the agreement of 1951, it is now clearly expressed in the statement given by the hon. Minister in the Parliament that "briefly the advice of the Ministry of Law was that the

30th March, 1963

agreement was legally wholly ineffective and unenforceable; this view was generally supported by the Attorney General of India who stated that the agreement must be treated as having become void; if it has not become void, at least partially *ab initio*." Therefore the legal opinion that has been tendered at the highest level is to the effect that the agreement was void; at any rate *ab initio* they said it is partially void. Therefore it is now very clear on the basis of this opinion that we cannot try to urge that the agreement of 1951 was a valid one and that all sanctity should be attached to it. We must take into consideration the opinion given and after the opinion has been expressed and published it is for us to accept the opinion and to see how far we can urge our rights.

Mr. Speaker: I do not agree. You are yourself a lawyer. The Attorney General has given his opinion. Does it mean that it is final and that it cannot be scrutinised? We have got our own Advocate General who can go into the question and offer his opinion. We have got enough experience on these things; on a number of occasions on the same point, different high courts give different judgments. In the Supreme Court also one Bench gives one decision on the same point and another Bench gives another decision. Here the opinion should not be taken as final. Simply because the Attorney General was consulted he has given some opinion. We should also obtain legal opinion and see whether it is enforceable or not.

Sri R. Dasaratharama Reddy: The opinion that has been given is before the House now. Previously we have our own opinion probably given by our own Law Officer.

Mr. Speaker: We are not aware of that. We do not know whether our Government have taken the trouble of consulting our Advocate General or any other authority in the matter. Anyhow we do not have that information before the House and then the whole thing was kept in darkness. Till actually this statement is made in

the Parliament nobody knew that the Attorney General was being considered in the matter.

Sri A. C. Subba Reddy: We have taken our Advocate General's opinion; it is in our favour.

Mr. Speaker: (To Sri Dasaratha Rama Reddy) You were saying that at the highest level the opinion of the Attorney General was taken and therefore we should rather attach some sanctity to it.

Sri R. Dasaratharama Reddy: It is well known, Sir, that lawyers do not agree.

Mr. Speaker. Not only lawyers, but judges also do not agree.

Sri R. Dasaratharama Reddy: The lawyers are engaged to give an opinion normally favourable to the parties. They have got a bias to a party who appeals to them for an opinion.

Mr. Speaker: There are one-sided pleadings of lawyers before courts. We always only plead the cause of our clients. We know that our cause is not just; still we try to plead that case.

Sri R. Dasaratharam Reddy: I would only submit that the view we have taken is based on the legal opinion supported by the Advocate General of our State. But at the same time we have to take the opinion tendered by similar law officers of other states and as against the opinion that is tendered by the officer of each state, we have got also the legal opinion that is tendered at the highest level; as far as the latter is concerned we have also to give some value to it. No doubt it may be contrary to the opinion expressed by us. As the Hon. Speaker has expressed no doubt, the High Courts also do not agree on several matters and there are differing judgements. Even the Supreme Court judgement that is given, though not

30th March, 1963

actually overruled, is in effect overruled by a later judgment. Therefore I am not saying that for all time it is a sanctity. But here we have got an opinion that is already expressed by the legal officers at the highest level; therefore we have to re-examine our position with regard to the effect of the agreement. No doubt the 1951 agreement is true and, it has to be held valid and it is not void either ab initio, partially or to the full extent. No doubt we have a strong case again to place before the Central Government. The Central Minister has again said that the matter is not final and that the matter is still capable of being negotiated and settled; therefore no state need express in very violent terms with regard to their rights or infringement thereof. Therefore the point for consideration at this stage would be—different states have got their own opinions in regard to the 1951 agreement. We have been of the opinion that it cannot be easily by-passed. But now we find the opinion expressed at a different level; an opinion which cannot be said to be biased. There is no reason for us to suspect that the Central Government is against any State. It is not a case of India fighting Pakistan. As a matter of fact the water rights between India and Pakistan sometime ago arose and the matter was also considered against the interests of India. It has been expressed that what we have conceded in favour of Pakistan is really against the interests of our Indian State. In such a case I can understand every state or the states together putting up a vehement case for the purpose of keeping their rights. But as far as this matter is concerned it is a matter which concerns all states. No doubt every state is anxious to have rights preserved for itself and to improve either facilities for irrigation or for production of power. Therefore with these things, my submission is that now we have got a judgment or an award—an interim award given by the person who is competent to do it. Under the provisions of the Constitution Act itself, whenever a dispute arises, it is for the Central Government if it considers the dispute not frivolous, and if it is capable

of being gone into—to acquire data by the appointment of a Commission and when the Commission submits the data and facts; to examine them impartially and to try to give an award. As far as it is possible the Central Government would try to see to bring the States together, their ministers or their members of the Houses, their representatives to see if the matter could be adjusted between them. When that becomes impossible the Central Government has to face the thing. Therefore the Government has faced it and it has expressed its view. The Chief Minister also has stated to the extent to which the award is given, it is not highly against our interests because technical clearance has been given to some of the schemes given in 1951. The basis on which this interim award is given is that as far as the proposals pending before the Government before 1951 are concerned, all facts have been taken into consideration and it is on that basis that the 1951 agreement has been executed. By 1951 our State had many proposals and all of them had been taken into consideration. The other states which are the riparian states had not by then advanced so much. They did not think of utilising these waters very much by that date, but every state has become aware of its legal rights and is trying to re-agitate the matter, but how far that re-agitation or the assertion of rights by one state which in anyway interferes with an agreement solemnly entered into in 1951 is justified, is a matter which has to be seriously considered because if we violate to-day this agreement there is no knowing whether the award given now or any agreement that we may reach in this year would be final even at least till 1976 as it is stated to be. Therefore keeping alive all these factors it is necessary for all the states to have a common and cooperative approach for the purpose of utilisation of the water that is available to the maximum extent.

Coming to the 1951 agreement, it is stated that the assessment was on the footing that it was 86% dependability of water; on that basis it would appear that the

amount of water that was said to be available was about 1750 T.M.C. ft. But now we find that the dependability has been revised at 75 per cent and 86 per cent is not reliable. But on the basis of 75% we find as far as Krishna is concerned, there is about 1800 T.M.C. ft. of water available and on that footing it has been distributed between three states. But at the same time the dependability of Godavari has been considerably reduced. Whereas in 1951 it was thought that if we have to have a link and take the water from Godavari into Krishna, the water that would be available is less, now it is alleged more water would be available from Godavari to Krishna. As has been stated by the hon. Member who just spoke before me, it would cost about Rs. 80 crores for the diversion. That is what we find in an article that has been published in the 'Indian Express' two days back. As far as this Rs. 80 crores is concerned it is not known whether the Central Government is going to bear it; so far as Nagarjunasagar project itself is concerned repeated requests have been made to the Centre and they have declined to treat it as a central project or to invest their own funds in it. Therefore in view of the circumstances even if you find that there is greater dependability in Godavari and 100 T.M.C. ft. of water can be brought into Krishna, we have to examine whether this scheme is feasible, whether we can undertake the scheme and whether we can meet our requirements. A Master Plan is stated to be necessary for the purpose of having a true picture of the entire availability of the water resources in these two rivers and on that basis the future programmes also will be taken into consideration but for the present what the Central Government has stated is that all schemes which had been thought of or on which money has been expended would be given technical clearance and to this extent the Chief Minister also said that we are satisfied. He has also expressed as far as the case of the State is concerned he is going to still place before the Centre the view point that has been expressed by this House unanimously for over

two years and that he would still urge for a reconsideration of this matter. I therefore submit that as far as this matter is concerned now we are in possession of our own opinion, the opinion that has been given to us by our law officers, the information and the data that has been collected by our engineers and it is for our engineers now to find out whether the statement of the data given by the Gulhati Commission is correct and if so, to what extent and to provide our ministers with all data so that when they go before the Central Government the data will be placed. On the basis of the data we may urge for reconsideration of the case rather than express our opinion in a vehement language by merely saying that the 1951 agreement is very sacrosanct and therefore it must be honoured. Therefore my submission is that now all facts are available; the report itself is available; it must be studied properly and the entire data must be made available. On the basis of the data and on the basis of the legal opinion that we got from our state, we must urge our case. It is in a cooperative spirit that we must approach the problem and seek a proper solution.

I thank you for having given me this opportunity.

శ్రీ వి. కె. ఆదినారాయణరెడ్డి (గుత్తి) : అధ్యక్షా, అనుకొన్నట్లుగానే మనం చాల క్లిష్టపరిస్థితి ఎదుర్కొన్నాము. గుల్హాతి కమిషను రిపోర్టు చదివిన తరువాతగాని, హాఫీజ్ మహమ్మద్ ఇబ్రహింగారి ప్రకటన చూచినతరువాతగాని నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు రెండవదశ అనుమానంలో పడ్డది, పోచంపాడు ప్రాజెక్టు చాల చిన్నప్రాజెక్టుగా మారిపోయింది. శ్రీకైలం హైడ్రో - ఎలక్ట్రిక్ స్కీముకు చిన్నదిగా తాత్కాలికంగా తెక్నికల్ కాంక్షను వచ్చింది. తుంగభద్ర సెకండ్ స్టేజీ - ఎగువకాలవ వస్తుందా లేదా అనే అనుమానం తీవ్రమయింది. కొన్ని అయినా మనకు వచ్చినందుకు సంతృప్తిపడదామా అంటే యీసారి హాఫీజ్ ఇబ్రహింగారి ప్రకటనచూస్తే చేసిన ఏనిర్ణయం ఎక్కడ నిలకడగా వుంటుందో చెప్పడం చాలకష్టంగా వుంటోంది. ఇప్పుడు మనకువచ్చినవి కొత్తగా యిచ్చినవేమీకాదు. మూడవస్థానులో కేంద్రం అంగీకరించిన ప్రాజెక్టులలో కొంతభాగం శ్రీకైలం ప్రాజెక్టు, నాగార్జునసాగర్ సెకండ్ స్టేజీకూడ అంగీకరించబడింది. పోచంపాడుకు మనమైనా ప్రతిసంవత్సరం 4-5 లక్షలు గ్రాంటుచేసి ప్రజలను సంతృప్తిపరచడానికి బప్పుకుంటున్నాము. ఇతరరాష్ట్రాలు శ్రీకైలం అసలే అక్కరలేదని ఆందో

శన చేశారు. ఇప్పుడు దానిని ప్రారంభించుకోండి అన్నారు. అక్కరలేదన్న నాగా
ద్వనసాగర్ రెండవదశ యధాతథంగానే వుంచారు. ఇప్పుడు వచ్చినమార్పు
ప్రధానమైన దేమీకాదు. ఇట్లాగే కొనసాగి సైమాత్రం ఆంధ్రదేశానికి తీవ్రమైన
అపాయం కలుగుతుంది. పోచంపాడు పాళెట్టు రాకపోవడం అంటే వెనుకబడిన
జిల్లాలకు దెబ్బతగలడమే అవుతుంది. ఎగువకాలవ రెండవభాగం రాలేదంటే కరువు
పొంకాన్ని నిత్యం కరువుప్రాంతంగా వుండేట్లు మార్పడంతప్ప మరేమీకాదు.
మనం గంభీరంగా ఉపన్యాసాలిస్తే విప్లవం వస్తుందా. అవసరమైన దానికంటే
ఎక్కువ వస్తుందా అని తేలికగా మాట్లాడడం భావ్యంకాదు. దీనిని జాగ్రత్తగా ఆలో
చించవలసి యున్నదనిపిస్తోంది. ఇబ్రహీంగారు ఇప్పుడు ప్రకటించిన సౌకర్యాలై నా
గెలుస్తాయా అంటే ఆయన యీసారి ప్రకటన చూచినతరువాత భయంపేస్తోంది.
ఇప్పుడు నేనుచేసిన నిర్ణయమే భాయమని, ఇది మార్పడానికి వీలులేదని అనుకుంటే
ఎట్లా అంటున్నారు. మహారాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి డిక్లేర్ చేసినవారి, ఆయన కొన్ని
జాతులలో రెచ్చగొట్టుతున్న జాతీయత కేంద్ర ప్రభుత్వంవైన తీవ్రంగా పనిచేస్తుం
డడంవల్ల హాఫీజ్ ఇబ్రహీంగారు వారిచ్చిన వాగ్దానం నుంచికూడ వెనక్కు పోతు
న్నారనిపిస్తోంది, వెనక్కు పోవడమనేది చాల స్పష్టంగా కనబడుతోంది.
ఆంధ్రదేశంలో ఈరోజు దురదృష్టవశాత్తు తీవ్రమైన అనుమానాలు ఏర్పడ్డాయి.
పార్లమెంటులో కె. యల్. రావుగారు మాట్లాడుతూ ఇంజనీరుగా ఈమొత్తం
ప్రకటనను నేను బలవరచక తప్పుడు అన్నారు. ఆ ప్రకటన వచ్చిన ఒకటి రెండు
రోజులతరువాత సంజీవరెడ్డిగారి ప్రకటన వచ్చింది. రెండింటిని కలిపి ఆంధ్రదేశం
ఆలోచించింది, నేను వివిధనాయకుల ఉపన్యాసాలలోనికి వెళ్ళను. ఒక వాస్త
వాన్ని మార్పడానికి లేదు. దేశంలో డాక్టర్ కె. యల్. రావుగారి ఉప
న్యాసానికి చాలా ప్రాముఖ్యత ఇస్తున్నారు. సహజమే, ఆంధ్రదేశం తరపున
గట్టిగా పోట్లాడేవారిలో ఒకరిగా వారిని భావించాము. ఇంజనీరుగా మంచినీపుణు
డని పేరుపొందినవాడు, ఆయన సంతృప్తిని ప్రకటించినపుడు నేనుకూడా మనకు
అన్యాయము జరుగలేదనే భావించాను. కాని రిపోర్ట్ చదివినతరువాత అదనంగా
మనకు వచ్చిందేమీ లేదని కళ్ళనీళ్లు తుడవడంతప్ప జరిగిందేమీ లేదని అర్థం
అవుతుంది, దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకుంటే మంత్రులు చాలా తొందరపడి చేసిన
ప్రకటనలు ఆంధ్రదేశంలో అనుమానాలను కలిగించాయని చెప్పవలసివుంది.
ఈరోజున మంత్రిగారు 1951 ఒడంబడికకే కట్టుబడివుంటామని సెలవివ్వడం కొంత
వరకైనా ఉపయోగిస్తుంది. ఈ సమస్యపై ఇంత గందరగోళాన్ని లేవదీసినది
ఆంధ్రదేశం, ఆంధ్రమంత్రులు కారని మొదట చెప్పవలసిఉంది. ఏ రెండు
పాయంట్లలోనైనా లొంగితే శాంతియుత సంప్రదింపులు ద్వారా పరిష్కారం
సాధ్యమవుతుందేమో అనే ఆశతో ఆంధ్రదేశం వ్యవహరించింది, దాని ఫలితమే

మనం అనుభవిస్తున్నామేమో అనికూడా తోస్తుంది. ప్రక్క రాష్ట్రాలలో మంతులు, బాధ్యత కలిగినవారు తోడలుకొడుతూ రెచ్చగొట్టే ఉపన్యాసాలు చేస్తున్న సంగతిని మరొకసారి గుర్తుచేయక తప్పదు. ఈరోజున హిందూదేశంలో వివిధరాష్ట్రాలమధ్య జరిగిన ఒప్పందాలు రోజురోజుకు పోతున్నాయి. 1891 లో మైసూరునకు మద్రాసు ప్రభుత్వానికి జరిగిన నీటిఒప్పందాలు ఏవిధంగా అమలులో పెట్టబడుతున్నది. అనంతపురంలో మనం చూస్తున్నాము. 1951 ఒడంబడిక ఏవిధంగా రసాభాసమైనది ఏ ఇబ్బందులు స్థిరమైనవి, ఏవి తాత్కాలికమైనవి, దేనిని ఆధారంగా చేసుకొని ప్రాజెక్టులు నిర్మించాలి. దేనిని చూసి సంతృప్తి పడాలో తెలుసుకోవడం కష్టంగావుంది. ఎవరిని అడుగకుండానే మైసూరు ప్రభుత్వం కొన్ని ప్రాజెక్టులను నిర్మిస్తోంది. కేంద్రప్రభుత్వం అనుమతి లేకుండానే మహారాష్ట్రప్రభుత్వం ప్రాజెక్టులను నిర్మిస్తోంది. ప్రక్కనున్న రాష్ట్రాలకు చెబ్బ తగులుతున్నా కేంద్రప్రభుత్వం నోరుఎత్తకుండా ఉరుకుంటోంది. అంధ్ర ప్రభుత్వంపై ఎవరైనా charge మోపినపుడు మాత్రం కేంద్రం ఏమాత్రం అలస్యం చేయకుండా గుల్తాశీకమిటీవంటి కమిటీలను వేయడం జరుగుతోంది. ఈనందర్భంలో గుల్తాశీకమిషన్ అంధ్రలోను మహారాష్ట్రలోను రాష్ట్రీయ తత్వాలను పెంచినదేది స్పష్టం. గుల్తాశీ మనరాష్ట్రంలో తిరుగుతున్నపుడు ముఖం మాడ్చుకునే ఉండినాడు. రాయబారంగా ఎవరువచ్చినా వారిని ఏవ గించుకొన్నాడు. ఆయన ఎవరిని సహించలేకపోయాడు. మహారాష్ట్రములో మాత్రం ఆయనకై ఏర్పాటుచేసిన dances లోను dinners లోను పాల్గొని సంతోషంగా ఉన్నాడు. ఇది రెచ్చగొట్టే విధానంకాక మరేమీకాదు. ఇదంతా జాగ్రత్తగా పరిశీలించాలి. ఈ నిర్ణయంకూడా తాత్కాలికమైనదే అని నిలిచే పరిస్థితిలో లేదని తెలుసుకున్నతరువాత, ఇదికూడా అంధ్రదేశాన్ని ఏమాత్రం సంతృప్తి పఱచదని తెలుసుకున్నతరువాత ఈ అన్యాయాలన్నీ పరిష్కరించవలసిన అవసరంఉంది. ఒకప్పుడు కవున్సిల్ లో కేంద్రంగురించి సంజీవరెడ్డిగారు ఒక విషయం చెప్పారు. ఢిల్లీ వాతావరణంలో మనం బ్రతుకులేమని ఆ వాతావరణం అవునుఅంటే కాదని, కాదంటే అవుననే భావంతో ఉంటుందని, అక్కడ బ్రతుకులేమని అన్నారు. అంత అనుభవం ఉన్నవారే అవిధంగా చెప్పినపుడు కేంద్రప్రభుత్వం అడుగడుగున చేస్తున్న అన్యాయాలు చూస్తున్నపుడు, భారతదేశాన్ని సమైక్యంగా ముందుకు తీసుకుపోవలసిన కర్తవ్యం ఉన్న నాయకులు ఏమీ చేయలేకుండా ఉన్నారని స్పష్టమే, రాష్ట్రాలలోని నాయకులు కొందరు తోడలుకొట్టడం మీసాలు దువ్వడం చేస్తున్నారు, ఈ రోజు మహారాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి ఉపన్యాసం చూచిన తరువాత ఏ. సి. నుబ్బా రెడ్డిగారుగాని సంజీవరెడ్డిగారుగాని బొంబాయి వెడితే వారిని ఏమిచేస్తారో అని

పించేటట్లున్నది. ఈవిధంగా మాట్లాడుతున్నారంటే ఒకటే చెప్పవలసివుంది. జాతీని సమైక్యపరచే బాధ్యత కేంద్రానికి ఎక్కువగా ఉందని వారు మరింత బాధ్యతతో ప్రవర్తించాలని ఒక రాష్ట్రంవారు వారు ప్రకటించిన నిర్ణయాన్ని మార్చాలన్నపుడు నిస్సహాయత చూపితే దేశానికి ఐకమత్యం రాదని స్పష్టంగా చెప్పవలసి ఉంది. ఆంధ్రదేశం కోరిక న్యాయమైనదని అందరూ అంగీకరిస్తున్న విషయం నెహ్రూగారే కూర్చునితీర్చుకున్నావని వెనక సంకీర్ణరెడ్డిగారుచెప్పారు. ఈరోజున వివిధరాష్ట్ర ప్రభుత్వాల అలోచనావిధానం ఉపన్యాసాలు చూస్తే పండిట్ నెహ్రూ గారికికూడా భయమైనదేమో! ఎవరుచెప్పినా యీ నాయకులు అంగీకరించ గలిగిన పరిస్థితిలో రేకేమో అందుకే పండిట్ నెహ్రూగారు తప్పించుకుంటున్నారేమో అనుకోవలసివస్తున్నది. ఆంధ్రదేశంతో అనుమానాలు వచ్చాయి. మంత్రి వర్గం ఆంధ్రరాష్ట్ర నాయకత్వాన్ని అనుమానిస్తున్నారంటే కేంద్ర మాటలను నమ్మి రొంపిలోకి దిగుతున్నామేమో అనిపిస్తుంది. ఈ నిర్ణయం వల్ల తుంగభద్ర high level channel రెండవస్టేజీకి అడ్డుతగిలిందనే అభిప్రాయం రాయలసీమలో ఏర్పడింది. పదిపాను రోజులక్రితం సుబ్బారెడ్డిగారికి పోలీస్ పంపినపుడు రెండవస్టేజ్ అనుమానాస్పదమైన పరిస్థితిలో పడిందని గుల్జరాతి కమీషన్ ముంచుతుండేమో అని అన్నారు. గుల్జరాతికమీషన్ రిపోర్ట్ బట్టి చూస్తే గండికోటపూజిక్కు ఎగిరిపోయింది: ఎన్నికలలో పునాదిరాయి వేసిన పులివెందుల కాలువఎగిరిపోయింది. గుంతకల్లుకాలువ ఎగిరిపోయింది; రాయలసీమలోని పూజలు దీనివల్ల చాలా అందోళన వెలిబుచ్చుతున్నారు. Low level left canal క్రింద మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలోని ఆలంపూర్, గద్వాల తాలూకాలకు నీళ్ళు ఇవ్వవలసి వుంటుంది. తుంగభద్ర ఎగువకాలువ రెండవస్టేజ్ ఉన్నదని దానికి అవసరమైన నీరు ఉన్నదని మంత్రిగారు రాయలసీమ పూజలకు స్పష్టమైన హామీ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ఆంధ్రదేశాన్ని సమైక్యంగా తీసుకువెళ్ళి సమస్య పరిష్కారానికి అవసరమైన గట్టిదనం చూపాలని అందుకు ఆంధ్రప్రజానీకం గట్టిగా నిలబడతారని మనవిచేస్తూ విరమిస్తున్నాను.

Mr. Speaker : The House now stands adjourned to 8-30 A. M. tomorrow. .

7 P.M. The House then adjourned till Half Past Eight of the clock on Sunday the 31st March, 1963.